

474

EDITURA UNIVERS

Leif Panduro

Cealaltă lume a lui Daniel

Alergia

Două satire sociale de savuroasă causticitate, în care dramatismul lăuntric al proceselor de conştiinţă este transparent învăluit într-o captivantă ţesătură de episoade groteşti şi situaţii paradoxale. Leif Panduro, unul din „clasicii" prozei daneze contemporane, delectează şi pune pe gînduri cititorul cu două memorabile tragicomedii **Cealaltă lume a lui Daniel** şi **Alergia.**



COLECŢIA GLOBUS

ISBN 973-34-0082-3

Lei 16

1



LEIF PANDURO

Cealaltă lume a lui Daniel

1990

LEIF PANDURO

Cealaltă lume a lui Daniel

Alergia



Clubul cărţii digitale 2024

Colecţia Globus/Editura Univers

GLOBUS



Leif Panduro

Cealaltă lume a lui Daniel

Alergia

Traducere de
ROXANA PREDA

EDITURA UNIVERS

București
1989

COPERTA COLECŢIEI : ION STATE
Grafica şi ilustraţia : Anna Maria Orban

LEIF PANDURO
DANIELS ANDEN VERDEN
HÖFEBER

© Gyldendalske Boghandel, Nordisk Forlag A/S

Toate drepturile asupra acestei versiuni
sînt rezervate editurii UNIVERS

ISBN 973-34-0082-3

CEALALTĂ LUME A LUI DANIEL

1

POATE CREDEŢI CĂ SCRIU toate acestea ca să mă *justific*. Vă înşelaţi. Îmi dau seama că nu pot schimba nimic din opinia dumneavoastră — fireşte — în cazul în care aveţi aşa ceva.

Atunci de ce scriu ?

De fapt, nu ştiu. Am venit aici ca să-mi amintesc încă o dată toată povestea şi s-a adeverit că omul gîndeşte mai uşor aşternîndu-şi gîndurile pe hîrtie.

O să fie puţin încîlcită povestea asta, pentru că şi întîmplările prin care am trecut sînt cam încurcate. Aş vrea eu s-o pot înţelege pe toată, dar cine poate descrie ceva în întregime ? Trebuie să ne mulţumim cu anumite fragmente, cu anumite presupuneri care apar pe parcurs.

Nu vă cunosc şi e mai bine aşa. M-aş simţi obligat să ţin seama de prejudecăţile altora.

Să încep cu începutul.

Taică-meu era nebun, ca şi maică-mea de altfel. Pe ea au închis-o, dar el s-a manifestat în deplină libertate. Şi în afară de asta era doctor.

Mă ura din tot sufletul. În orice caz eu aşa simţeam. Părerea aceasta nu mi-o pot schimba deşi unii au încercat să mă convingă că e greşită. Dar totuşi eu sînt cel care povesteşte !

Mă ura şi în clipa în care a murit. A încercat să mă omoare. Asta n-am povestit-o nimănui pînă acum.

După ce-au internat-o pe mama la casa de nebuni a divorţat de ea şi s-a căsătorit cu alta. O chema Edith. Era o frumuseţe de femeie, planturoasă, dar prea lipsită de fantezie ca să priceapă cît de ţicnit era bărbatul ei.

Taică-meu se prefăcea de minune, lucru pe care l-am remarcat la mulţi demenţi. Lumea îl considera fermecător. Avea totdeauna la îndemînă rîsul lui strălucitor şi glume pentru pacienţi.

A reuşit să-i înnebunească şi pe fraţii mei. Cel mare, Edvard, era fără cusur — pînă în momentul în care a luat-o razna, iar asta l-a costat viaţa. Lucra pe atunci la o firmă din Århus pe un post de casier. Într-o zi i-au lipsit treizeci de coroane din casă şi bietul Edvard, care se considera un funcţionar prea bun ca să mărturisească vreo greşeală, a acoperit lipsa cu cîteva şmecherii de contabil. În cursul anilor aceste treizeci de coroane au dus la recontabilizarea mai multor sute de mii de coroane. La o inspecţie mai amănunţită chestia s-a descoperit. S-a crezut, fireşte, că Edvard şi-ar fi însuşit banii. A fost arestat şi ziarele au tratat povestea cu tot dichisul. El s-a spînzurat în celulă. Cîteva luni mai tîrziu s-a văzut că de fapt lipseau de la socoteală numai treizeci de coroane.

Soră-mea Julie, oficial, nu e dementă. Suferă de un sindrom de purificare rituală. Nu poate suporta atingerea unui străin, nici măcar nu poate atinge un lucru după ce l-au atins alţii. Ori de cîte ori o vizitam — şi asta se întîmpla din ce în ce mai rar — alerga după mine cu

o cîrpă și freca mînerul de la ușă și brațele fotoliului. După ce plecam făcea curățenie generală în toată casa. Explicația stă tot în copilăria ei.

Cînd eram de șaptesprezece ani am încercat pentru prima oară să ies de sub influența nebuniei tatălui meu. Am fugit de acasă și mi-am găsit o tristă slujbă la un depozit de porțelanuri : „Închirieri de servicii de masă pentru ocazii festive". I-am scris o scrisoare de despărțire de douăsprezece pagini, lămurindu-l că era dement și că dacă mai stăteam mult în apropierea lui înnebuneam și eu. Cîteva săptămîni mai tîrziu mi-a dat de urmă. A intrat ca o furtună în camera mizeră pe care mi-o închiriasem și m-a bătut pînă n-am mai știut de mine, făcînd praf și o mare parte a inventarului. Apoi m-a tîrît acasă triumfător și și-a continuat îndoctrinarea lui țicnită. Am scăpat abia un an mai tîrziu, cînd m-am dus la politehnică.

În perioada în care locuiam cu el în casa aceea de o urîțenie monstruoasă și fără pic de confort se întîmpla să-l apuce năbădăile o dată pe săptămînă. Din chestia asta aveam de suferit fie eu, fie mobilele. Față de Edith avea un respect straniu și aproape copilăresc. De aceea nu și-a dat seama niciodată cît era el de nebun în realitate. Odată a aruncat cu un scaun după mine. M-am ferit în ultimul moment așa că scaunul a șuierat pe lîngă urechea mea și a ieșit prin fereastră. Asta l-a înfuriat și mai tare :

— Nemernicule, lașule, ticălosule ! țipă el. Stai dracului pe loc să te nimeresc !

Se repezea la mine cu tacul de biliard, ca să nu mai pomenesc de revolverul cu care împușca știuci. În cea mai mare parte a copilăriei mele am plutit în primejdie de moarte. Cîte o dată stătea la pîndă și încerca să mă omoare împingînd pendula sau secreterul în capul meu pe cînd treceam pe acolo nebănuind nimic. Firește că nu era așa *întotdeauna,* dar eu am motive întemeiate să-mi aduc aminte. Ura lui era arzătoare, vulcanică, distrugătoare. Scurt și cuprinzător : era țicnit.

Taică-meu era înfiorător de puternic. Cunoașteți genul de oameni care trebuie întotdeauna să-și demonstreze forța : îndoaie potcoave, sparg cărămizi cu latul palmei, bat cuie cu pumnul, încolăcesc vătraie. Cînd tata făcea vizite medicale țăranilor din împrejurimi, dădea un număr de senzație plimbîndu-se cu un sac de grîu sub fiecare braț.

Toată copilăria mea mi-a fost groază de el. Ca să spun drept, și acum îmi este. Cînd mă gîndesc la el sau, ceea ce mi se întîmplă foarte des, cînd îl visez, încep să tremur tot. Îmi aduc aminte că de cîteva ori a încercat de-a adevăratelea să mă omoare. Odată s-a furișat prin spatele meu, mi-a pus mîinile lui puternice pe gît și a strîns atît de tare c-am văzut stele verzi. Altădată a dat buzna peste mine în baie — uitasem să încui ușa — m-a băgat cu capul sub apă și m-a ținut atît de mult timp că mă și vedeam pe lumea cealaltă. De fiecare dată am fost salvat în ultimul moment de Edith.

— Gustav, țipa ea, nu poți să faci una ca asta !

— De ce nu ?

— Păi moare!
— Daa..., striga taică-meu extaziat.
— Înfunzi pușcăria, Gustav!
— Chiar așa? întreba el mirat. Asta n-o prea cred.

În orice caz îl întorcea din drum de fiecare dată. Îi îndrepta gîndurile într-altă parte, vorbindu-i de mîncare. Era cel mai lacom om pe care l-am cunoscut. Mînca literalmente cu tot corpul. Își mișca brațele ca aripile unei mori de vînt puternic în timp ce înfuleca cu nesaț. Pe cînd înghițea primul sandviș și-l ungea pe al doilea și-și căuta cele trebuincioase pentru al treilea. În general, exagera totul. Cînd se îmbăta se făcea atît de criță cît tot orașul în noaptea de Anul Nou. Și nu putea să se uite la o femeie (indiferent cîți ani avea și cum arăta) fără să vrea s-o aibă la pat. Asta-i reușea atît de des încît rămîneai cu gura căscată. Apoi îl apucau remușcările, pe care și le exprima în același fel exagerat, cu plînsete, remușcări amare și amenințări cu sinuciderea.

Cînd și cînd trebuia să mai vadă — firește — și de pacienți; asta însemna că o convingea pe Edith să se ocupe de ei. În felul acesta au fost salvate multe vieți omenești.

Îi plăcea să vorbească de cazurile mai deosebite la masa de prînz. Așa se face că mie ani de-a rîndul mi-a venit foarte greu să încep să mănînc fără să mă gîndesc la tot felul de boli scîrboase. Și tocmai cu astea a băgăt-o pe biata maică-mea la balamuc. Îi era groaznic de frică de dureri și totuși el îi ordona să-l ajute la consultații. Pansa răni deschise, storcea bășici provocate de arsuri, pensula

eczeme. Aduna tot felul de secreții ciudate în eprubete și trebuia să ajute cînd membrele scrîntite erau trase la locul lor. Asta a marcat-o grav și definitiv. Noaptea visa abcese și eczeme, pînă cînd n-a mai îndrăznit să adoarmă. A început să aibă cearcăne, să vorbească cu multe ticuri și să slăbească pînă a ajuns numai piele și oase; îi clănțăneau dinții și tremura din tot corpul deîndată ce se găsea în preajma bărbatului ei. În timp ce tăia friptura o distra cu istorisiri groaznice despre secțiuni în tumorile de cancer, despre sarcome și metastaze și alte drăgălășenii d-astea de-ale patologiei. După ce o duse în felul acesta cîțiva ani nu mai rezistă și se internă la casa de nebuni. Mai tîrziu își reveni, dar refuză să părăsească ospiciul.

— Era o femeie cumsecade, biata mea Eliza, obișnuia taică-meu să spună, dar n-avea pic de putere în ea.

Și-și ștergea o lacrimă furișată în colțul ochilor.

Era un munte de om, înalt de doi metri și lat de unul. Părul îi era ca pana corbului, iar cînd a albit a devenit ca zăpada; avea sprîncene stufoase și o gură enormă, în care putea îndesa o jumătate de pui. Mestеca preț de cîteva clipe cuvios, după care scuipa oasele curățate gata. Și acum mă apucă amețeala cînd mă gîndesc la batogul de fiecare joi. Ronțăia capul peștelui, grohăia și plescăia încîntat în timp ce sugea la oase — pe cînd eu îmi țineam răsuflarea înfiorat. Apoi își țuguia buzele, ca atunci cînd mănînci cireșe, și scuipa ochii peștelui, care se rostogoleau în farfurie.

Clubul cărții digitale 2024

Vocea lui suna ca un saxofon. Nu știa decît să devoreze oamenii : îi fermeca, îi buimăcea și după ce-i rodea pînă la os, îi arunca. Printre pacienți era nemaipomenit de popular : „Un doctor incomparabil“ spuneau mulți dintre ei. În mare am auzit atîtea lucruri bune despre el încît mă întreb dacă este același om cu cel pe care l-am cunoscut.

Poate eu sînt cel care se înșală.

Cînd am reușit într-un tîrziu să plec de-acasă am luat hotărîrea să evit țicniții cu orice preț. Voiam să duc o viață liniștită, da, o viață bine controlată și să fiu foarte atent să nu mi se întîmple ceva „anormal“. Știam foarte bine că aveam cîteva „predispoziții“ moștenite pe care trebuia neapărat să le înving. Pe scurt, voiam să evit de a mă lăsa purtat de inspirații subite. Nu se știa niciodată ce putea ieși din asta.

Ciudat era însă faptul că eu eram acela care părea să provoace nebunia în jurul lui. Izbucnea în adevărate explozii cîte o dată, cînd intram într-o cameră în care se aflau mai mulți oameni. Tineri sensibili flecăreau într-aiurea, fetele făceau crize de nervi și plîngeau. Cîteodată, în autobuz sau în tramvai, oameni total necunoscuți se holbau la mine ca în primejdie de moarte cînd mă uitam la ei din întîmplare și apoi coborau cît mai repede. Din cînd în cînd, de obicei la băutură, mi se povestea că aș avea ochi îngrozitori sau că aș fi chiar deochi. Nu vreau să spun că acestea mi se întîmplau des, ci, după cum spuneam, numai cîteodată.

Semăn cu tata. O aud de la lume și mă simt foarte prost din cauza asta. Nu numai că arăt ca el, dar mă mișc, dau din mîini ca el, zîmbesc și merg ca el. Acum cîțiva ani mi-am vizitat șeful, pe Herbert, într-o duminică însorită. Își cumpărase un aparat de filmat și voia să înregistreze tot ce se întîmpla în ziua aceea : micul dejun, baia în bazin, badmington cu nevastă-sa, zbenguiala cu cîinele lui lup. Nici măcar nu bănuiam ce avea să mă aștepte la următoarea vizită. Cu un zîmbet mucalit Herbert aduse un proiector, atîrnă un ecran, trase draperiile și rulă cele cinci-șase filme pe care le făcuse. Și uite-l pe dementul de taică-meu în persoană, plimbîndu-se de colo-colo, grozăvindu-se, zîmbind înfiorător de alb, uitîndu-se fix în ochii mei. A fost groaznic.

Duminică dimineața obișnuia să-și facă baia săptămînală, cîntînd cît îl ținea gura un cîntec studențesc deocheat. Cît curgea apa în cadă stătea pe marginea ei și-mi ținea predici. Goliciunea lui mă paraliza. O masă enormă de carne se ridica din baie și amenința să mă copleșească. Vina mă apăsa întotdeauna, pentru că în general eram ca o carte deschisă pentru intuiția lui de nebun și în special pentru că pe vremea aceea rîvneam la nevastă-sa. Firește că prin asta nu urmăream decît să justific sentimentul de vinovăție. Chinul și remușcarea mă făceau să roșesc ca para focului. Muntele uriaș de carne era copleșitor de prezent.

De obicei spunea cam următoarele : „Daniel, fiule...“ Apoi zîmbea drăgăstos, ceea ce era aproape insuportabil, și-și băga laba uriașă în

apă să vadă cît e de caldă. „Daniel, fiule, trebuie să-ți atrag atenția asupra însușirilor dinlăuntrul tău (auzi, „dinlăuntrul“ !) pînă nu e prea tîrziu. Ai moștenit o bună parte din nebunia bietei maică-ta și, deși te poți sprijini în oarecare măsură pe tăria de caracter căpătată de la mine, trebuie să fii al dracului de atent să nu înnebunești și tu“. Apoi își dădea cu mulțumire drumul în cadă : „Aaaa, daa, ești pierdut !“

Așa au mers lucrurile ani întregi și eu așteptam ca prezicerea să i se înfăptuiască. Simțeam tot timpul că așa nu mai puteam continua (deși nu cred că am reușit să vă conving.)

Moartea i-a fost o adevărată împlinire a urii față de mine. Chiar și azi, cînd au trecut atîția ani de la moartea lui, mă întreb dacă lucrurile au stat chiar așa. Nu știu. S-ar putea să mă înșel. Totuși, iată ce-mi aduc aminte : Edith m-a sunat. Asta s-a petrecut acum cincișase ani.

— Daniel, a venit timpul.

— Chiar așa să fie ? Începusem să-l cred nemuritor.

— E tromboză ! Chiar el și-a stabilit diagnosticul.

Nu i-am spus că verdictele lui nu-mi prea inspirau încredere.

— M-a rugat să te sun. Mi-a spus : „Știi cît de mult țin la băiat !“

— Ce spui ? strigai eu. Vorbești într-adevăr de tatăl meu ?

— El a spus-o, Daniel. Grăbește-te. Nu mai are mult timp de trăit.

M-am dus imediat acasă. Ținuse neapărat să moară acolo, în patul lui, „în același pat în care a murit și tatăl meu“. Avea o adevărată venerație pentru neamul Balck, a cărui nebunie culminase cu el. Era adînc impresionat cînd vorbea de tatăl și bunicul lui. Din ce povestea el păreau să fi fost niște băieți grozavi, care l-au dus de nas cum scrie la carte. Era atît de mișcat cînd îmi spunea istoriile lor pline de violență și nebunie că aproape îi dădeau lacrimile.

Edith mă duse la el. Zăcea în patul lui mare și se trezi cînd mă așezai pe taburetul marocan de lîngă el. Îmi aruncă o privire înverșunată și șopti : „Să nu-mi dați morfină !“

— Nu-ți dă nimeni morfină, spuse Edith, nu-ți fie teamă.

El murmură ceva. M-am aplecat spre el ca să-l înțeleg.

— Îmi tocește mintea și-mi slăbește puterea ! spuse el și chicoti, mulțumit de parcă ar fi spus ceva foarte nostim.

Edith se duse în camera ei să doarmă puțin și eu am rămas să veghez la căpătîiul lui. Zăcea cu ochii închiși, respira greu și gîfîit.

La capul patului atîrna un *assagai* ascuțit ca un brici. În tinerețe tata fusese doctor pe un vapor și făcuse de cîteva ori înconjurul lumii. Din călătoriile lui adusese o mulțime de „amintiri“ — cîteva lucruri bune într-o mulțime de troace. Și așa ne alesesem cu un tron persan din abanos cu spătar și placă de marmură, o măsuță turcească de cafea cu tăblie de alamă pliabilă, un crocodil împăiat cu botul deschis, un gong dintr-un templu indian în care bătea ori de cîte ori eram chemați la interogatoriu și pedeapsă, o blană de tigru roasă de molii, un bumerang, cîteva gra-

vuri japoneze jalnice, taburetul marocan și acel *assagai* de care vorbeam. Orele se scurgeau. El moțăia și ofta din cînd în cînd.

În cele din urmă deschise ochii, se uită țintă la mine și șopti : „Îmbată-te !"

— Nu, nu cred...

— Fă cum îți spun ! În pendula de colo e o sticlă de whisky !

M-am dus ascultător, am luat sticla, mi-am turnat un pahar și am băut. Insistă să trag vreo cinci, șase duști bune. Apoi un zîmbet mulțumit i se așternu pe față.

Am ațipit un pic ; băutura mă moleșise. M-am trezit la un zgomot încetișor ca un scîrțîit ; cred totuși că subconștientul meu începuse să sune alarma. Am deschis ochii. Stătea drept în pat cu *assagai*-ul deasupra capului. Lovi. Am sărit în lături în ultima clipă. Pumnalul a nimerit în taburetul marocan. Tata se prăbuși cu fața în cearceaf și își dădu duhul. Am atîrnat *assagai*-ul la loc pe perete, și l-am împins pe defunct înapoi cu capul pe pernă.

Mă înțelegeți, sînt convins că totul s-a întîmplat așa și nu altfel. S-ar putea ca frica mea față de el să-mi fi jucat vreo festă. După un timp i-am făcut lui Edith o vizită și m-am uitat mai îndeaproape la taburetul marocan. Trebuia să fie pe undeva o știrbitură dacă totul se petrecuse după cum am arătat ; n-am putut găsi nimic. Pe de altă parte e posibil ca ea să-l fi dat la reparat.

Zău dacă știu ce să mai zic.

Zăcea în pat cu un zîmbet ciudat, plin de așteptare. De ce a ținut neapărat ca să beau ?

După toate aparențele era beat de-a binelea, deși sigur nu eram. Ce-ar fi dacă s-ar trezi deodată cu pistolul îndreptat spre mine ? Știam că-l ține ascuns undeva prin pat, dar nu îndrăzneam să-l caut. Își făcuse rost de el pe cînd își ducea propriul lui război cu lumea. Era un excelent țintaș. Îl plictisea să prindă știuci cu undița, așa că se apucă să le împuște.

— Asta nu-i deloc greu, spuse el, jucîndu-se într-un stil foarte periculos cu revolverul, pe cînd barca se clătina cu el în mijlocul lacului. Refracția luminii în apă este pe trei sferturi cea din aer. Apoi una între ochi ! Pac !

Apăsa pe trăgaci și de obicei bietul pește murea pe loc. Mi-era o frică de moarte că în loc de știuci putea să-mi pocnească mie una între ochi. S-ar putea ca memoria să mă înșele din nou, dar cred că am văzut adesea revolverul îndreptat asupra mea și degetul lui noduros îndoindu-se pe trăgaci. Teoria mea este că nu m-a împușcat atunci fiindcă s-a gîndit că nu mai are ce omorî mai tîrziu.

La cîtva timp după moartea lui am întrebat-o pe Edith de ce mă ura tata în halul ăsta.

— Să te urască ! exclamă ea uimită. Dar, dragă Daniel, nu te ura deloc !

— De multe ori a încercat să mă omoare !

— Lui Gustav îi plăceau festele ! Da, în adîncul sufletului era ca un copil mare.

— Vorbești de tata sau de altcineva ?

— Da, da, te iubea !

— Cum, mă rog ?

— Erai cel mai bun lucru din viața lui !

— Nu făcea decît să mă ocărască tot timpul !

— Da, spuse ea și zîmbi visător, ca pentru sine. Vă înțelegeați cam greu, voi amîndoi. Asta era doar din pricină că semănați atît de mult ! Ca două picături de apă !

— Nu, spusei eu hotărît, nu, dimpotrivă. Nici vorbă de așa ceva. Numai gîndul mă făcea să-mi treacă fiori reci pe șira spinării. Eu sînt exact opusul lui.

Ea nu mă asculta. Dădea din cap trecîndu-și în revistă amintirile, total deformate după părerea mea. „Ca două picături de apă !"

— A încercat să mă omoare. Edith, trebuie să mă crezi !

— Da, da, spuse ea adîncită în amintirile ei pe de-antregul deformate : Era un om ciudat ! Dar un mare om, Daniel ! Un mare om !

Mă înțelegeți, s-ar putea ca eu să mă înșel întru totul, dar eram silit să văd lucrurile în felul acesta.

2

CÎND AM DEVENIT MAJOR și am fost destul de matur pentru asta, m-am căsătorit.

N-are nici un rost să dau amănunte despre ce s-a întîmplat pînă atunci. Sînt fără însemnătate pentru istoria de față. Ca s-o spun pe scurt : în general am trăit o tinerețe normală. Firește, cu acele constrîngeri înscrise în tiparul meu psihologic ereditar.

Nevastă-mea era solidă și sănătoasă tun. O femeie foarte liniștită. După ce am căpătat siguranța că mă știam atras de ea mai mult decît periferic — dar înainte de a-mi pune problema unui viitor trai împreună — am întrebat-o dacă în familia ei se iviseră vreodată semne de nebunie.

Izbucni în rîs.

— Familia mea ar putea fi luată drept model pentru noțiunea obișnuită de normalitate, spuse ea.

Era licențiată în chimie. Am văzut-o prima oară la o sărbătoare a Institutului Pedagogic. Ne-am întîlnit apoi regulat o vreme și pentru că încet, încet, toți prietenii noștri se căsătoreau, am ținut și noi pasul cu ei.

Cîțiva ani a fost femeia liniștită și sănătoasă pe care o știam. Rămase apoi însărcinată și începu să aibă crize sălbatice de furie depresivă, care după cîtăva vreme își găsiră victima — pe mine. Credeam firește că toate acestea erau în legătură cu sarcina. Unele gravide cad în patima sardelelor sau nucilor de cocos, altele fac crize de furie. O să treacă, m-am gîndit eu. Dar ele n-au trecut. Chiar și după nașterea lui David.

La toate acestea se adăugă un nou simptom. Îndată ce veneam acasă îi apăreau tot felul de erupții și eczeme sau suferea de puternice accese de tuse și strănut. În restul zilei totul mergea perfect, dar de îndată ce mă arătam, intra din nou în crizele de furie depresivă, începea să strănute și să tușească. Peste zi avea grijă de copil, fluiera și fredona, era întru totul o mamă fericită. Dar îndată ce se făcea ora cinci și Daniel D. Balck băga cheia în broască, se termina cu fericirea. S-a dus firește la un doctor, un veteran pe care-l cunoștea din copilărie. După ce încercă fără succes s-o vindece, o trimise la un psihiatru. Tratamentul

acestuia costă scump, dar eșuă complet. Am avut o conversație cu el asupra cazului.

— E o alergie, îmi explică el.

— Alergie ?

— Da, există, spuse el. De fapt, ați avut noroc.

— Ei, i-auzi !

— Am văzut forme mult mai grave. Aveam la tratament o pereche căsătorită, da, da ! După ce bărbatul își exercitase dreptul conjugal, femeia a făcut un șoc anafilactic și era să moară.

Totul se lega de separarea proteinelor prin piele. Proteinele mele erau ca o otravă pentru Kamma și ori de cîte ori mă aflam în apropierea ei ajunge într-o stare de criză.

— Dar ce importanță are ? zise psihiatrul. Dacă vă iubiți, atunci nu e greu pentru fiecare din noi să-și trăiască viața pe cont propriu.

N-a mers. La Kamma țineam cu adevărat. Un timp ne-am trăit fiecare viața, iubindu-ne unul pe altul. De cîteva ori am făcut concediul împreună, dar nu rezistam mai mult de două-trei zile. Duceam o existență ruptă-n două. Totul a durat pînă cînd am început să am un efect otrăvitor asupra ei. Locuiam trei, patru zile la hotel, apoi trei, patru zile acasă, și apoi iar la hotel. În cele din urmă am căzut de acord că e mai bine să ne despărțim. De atunci am rămas cei mai buni prieteni. Recunosc că ideea de a fi o otravă de nevindecat nu e tocmai îmbucurătoare. Mă înțelegeți, nu stă scris pe mine, dar nici nu se poate ascunde.

Kamma e singura femeie asupra căreia am exercitat o acțiune nemijlocit alergică. Dar,

așa cum am mai spus, asupra oamenilor cu nebunie latentă eu pot avea cîteodată un efect fatal. Are într-un fel legătură cu ochii mei. De aceea port niște ochelari de soare destul de întunecați atunci cînd mă aflu printre oameni. Asta poate fi al dracului de incomod, în restaurant, de exemplu. Acolo oricine vrea să vadă clar ce-și bagă-n gură.

Firește că există o groază de lume asupra căreia nu am deloc efectul acesta declanșator de nebunie. Cei mai mulți nu arată nici o reacție evidentă cînd apar în peisaj. Totuși, asupra celor zece la sută din oameni care fie că sînt nebuni, fie că sînt evident pe cale să devină, acționez ca un catalizator. O mică injecție de Daniel D. Balck — și țuști ! Presiunea urcă și cazanul sare în aer. Așa cum mi s-a întîmplat de exemplu cu milionarul acela țicnit...

3

ERA ÎNCEPUTUL PRIMĂVERII. Herbert și cu mine eram în vizită la milionarul cel țicnit în Sölleröd. Omul suferea de paranoia, asta se vede dintr-o ochire. Sau mai bine zis : eu am văzut asta din primul moment. Nebunia o văd de la kilometri depărtare. Ar fi trebuit să mă fac psihiatru, dar mi-e groaznic de frică de nebuni și asta ar fi fost un handicap în cele din urmă.

Milionarul primise un mesaj criptic după care în ziua de paisprezece iulie urma să fie sfîrșitul lumii. Dorința lui era ca celebra noastră firmă

Clubul cărții digitale 2024

să-i proiecteze, să-i calculeze și să-i construiască un adăpost antiatomic, și asta exact sub casa lui mare și urîtă. Casa era așezată lîngă un frumos povîrniș cu vedere peste pajiște spre autostrada de Helsingör.

Era primăvară, una dintre zilele acelea pline de făgăduințe în care ai chef de orice, numai să nu stai cu un milionar damblagiu în biroul lui cu pereții căcănii, discutînd despre adăposturi antiatomice. O zi în care cel mai bun lucru pe care-l ai de făcut e să te plimbi pe afară și să sorbi cu înghițituri mari aerul primăverii.

Mi-au piuit releele de semnalizare de îndată ce l-am văzut. Era un omuleț cu picioare strîmbe, iar silueta lui semăna cu o virgulă. Avea un nas coroiat și o proteză albă de-ți lua ochii. Pe față îi apăruseră cam multe pete de la ficat, părul îi era ofilit și pieptănat urît în șuvițe mici.

Întîi ne oferi un sherry care era atît de acru că ți se strepezeau dinții. Iubita lui tînără și grasă ne aduse apoi cafea și prăjituri. Cantități enorme de cozonac, bucăți de krantz, pîinișoare fragede, cornulețe cu unt, specialități Copenhaga, fursecuri. Mie mi se făcea din ce în ce mai rău, mă apucaseră cîrceii de frică să nu-i izbucnească nebunia.

— Uitați-vă numai la ce se întîmplă în Vietnam, zise el cu o voce ciudat de hîrîită.

— Da, răspunse Herbert, aveți întru totul dreptate.

— Și în Orientul Mijlociu !

— Înfiorător, spuse Herbert, căruia niciodată nu-i păsase nici de Vietnam, nici de Orientul Mijlociu.

— Ar putea să izbunească în orice moment, declară milionarul cu adîncă satisfacție. Dar se va întîmpla la paisprezece iulie !

Mă simțeam groaznic, pentru că eram sigur că acuși, acuși o să înceapă nebunia. Nu poți fi niciodată cu destulă băgare de seamă. La fel și cu taică-meu. Putea să stea liniștit și comod rozînd o bucată de batog, iar în secunda următoare să-și iasă din sărite, să se repeadă la mobile și să le răstoarne prin cameră. Din copilărie am ochiul format la chestii de-astea. M-aș prinde să merg într-o adunare mai mare de oameni, de exemplu printre spectatorii unui meci internațional, și să-i arăt cu degetul : „Tu și tu și tu ! *Sînteți* total demenți sau pe cale să deveniți !“ Milionarul ăla era nebun, Dumnezeu știe de cîți ani. Ei, acum era cît p-aci să dea pe afară și cu banii lui mulți își putea permite să ridice un adevărat monument nebuniei !

Un adăpost antiatomic !

Ca de obicei, Herbert nu era cîtuși de puțin uimit. Un client are întotdeauna dreptate ; cît de nerod este n-are nici o importanță. Cu o mină imperturbabilă stătea și flecărea despre proiect de parc-ar fi fost vorba de un garaj sau de un loc ieftin de parcare. Ca să vezi, un adăpost antiatomic ! Există și oameni care țin morțiș să aibă așa ceva.

Eram într-o stare vrednică de plîns. Simțeam fizic cum mintea milionarului clocotea. Herbert făcea tot felul de socoteli pe blocnotesul lui și mie începuseră să-mi murmure voci în urechea stîngă.

Mi-e cît se poate de clar. Ceea ce povestesc eu aici e cam pe sărite. Din păcate toate depind

unele de altele, milionarul, vocile, primăvara, adăpostul, toate. De aceea mă văd silit să povestesc în felul acesta dezlînat.

Vocile !

Se porniseră mai demult în anul acela. Bineînțeles că m-am speriat de moarte să nu fie începutul nebuniei. Acesta e totdeauna primul meu gînd. Cînd pe alți oameni îi dor dinții sau stomacul ei se gîndesc în primul rînd la dinți sau la stomac, pe cînd eu mă gîndesc imediat dacă nu cumva am înnebunit.

Începu cu un fîsîit slab, un ușor tremur în frunzișul delicat, un foșnet de primăvară sau ce-o mai fi fost, dar pentru mine se transformă urgent în voci șuierătoare. O groază de s-uri cu care pierdeam atîta vreme. Ca să primesc mesaje ! Și totuși nu aveam curajul să fiu atent la ele, pentru că în cazul în care era într-adevăr vorba de o veste însemna că am înnebunit. Ascultam deci încordat, dar nu voiam să aud nimic. O situație a naibii de delicată.

Așa nu mai puteam continua. Am mers la un doctor care-mi făcu spălături în ureche. Nu găsi nimic deosebit. Ce bine-ar fi fost ! Specialistul numărul doi n-avea nici el nimic de obiectat. Același lucru îi spuseră numerele trei și patru. Numărul cinci declară că auzeam ca o pisică !

— Da, spuse el, cu urechea stîngă auziți evident mai bine decît cu dreapta !

Îmi apăru imediat o licărire de speranță.

— Poate nu aud bine cu dreapta ?

— Nu, nici vorbă ! Urechea dreaptă e cu totul normală. Dar cu stînga auziți ca o pisică !

Nu spusesem nici unuia că aud voci. Voci destul de incomode. Ca de exemplu acolo, la milionarul din Sölleröd, în timp ce Herbert ședea la conversație cu el despre adăpost !

De cînd am plecat de acasă m-am ținut totdeauna *sub supraveghere !* Crescut în confruntări directe cu nebunia periculoasă am luat din timp hotărîrea de a duce o viață cît se poate de *normală*.

Care este lucrul cel mai normal pe care-l puteai face în viață ?

De fapt cel mai mult mi-ar fi plăcut să devin biolog și să trag cu urechea la secretele vieții. S-o observ în toată complexitatea ei în loc să mă holbez tot timpul la țicnitul de taică-meu. Dar cînd s-a pus problema, n-am avut curaj. *Viața*, nu-i așa ? E ceva neliniștitor în acest cuvînt !

M-am hotărît să mă fac inginer. Să construiești chestii mari e o ocupație cît se poate de normală. M-am specializat în statică. Tensiunile dintre obiecte nu sînt nici pe departe atît de istovitoare ca tensiunile dintre oameni. Profesorii mei mă considerau bun la fizică și la matematică. Ziceau că mă pricep la toate, cu toate că sînt cam lipsit de imaginație. Săracii, nici nu bănuiau cu cîtă cheltuială de forțe luptam împotriva oricărui semn de fantezie ; ea trebuia neapărat ținută în frîu. Altfel se ivea marele risc s-o iau razna pe tangentă într-o nebunie clară ca sticla.

După cîțiva ani la construcția de drumuri am fost angajat la firma lui Herbert, unde am avansat curînd ca șef de birou.

Perioada de atunci, jumătatea anilor cincizeci, pe vremea marelui boom, era bună pen-

tru branşa mea. Construiam din ce în ce mai mult, mai vast şi mai aproape de centru. Palate de asigurare, hoteluri, garaje mari. La asta se adăuga faptul că guvernul hotărîse atunci ca în pivniţele tuturor clădirilor noi să se amenajeze adăposturi împotriva bombelor. În felul acesta am devenit un fel de specialist în domeniu.

Să vă spun acum un secret — care acum nici nu mai e secret. Cu cîtva timp în urmă executivul a hotărît construcţia a două adăposturi guvernamentale pentru cazul în care... Unul trebuia plasat pe lîngă aeroportul Kastrup, celălalt într-o pădure în apropiere de Hilleröd. Erau deci necesare două buncăre, pentru că trebuia să ţii seama şi de posibilitatea survenirii Apocalipsului, în timp ce unii din membrii guvernului ar fi fost în călătorii electorale prin ţară. Bineînţeles că totul era ultrasecret.

— Nu foloseşte nimănui să creăm panică în sînul populaţiei, spuse expertul guvernului. Şi din păcate este cu totul imposibil să-i aperi pe toţi.

— Dar lucrările pot fi cu greu ţinute în secret, am replicat eu.

— Sînt în categoria secretelor militare, spuse el. Costul depăşeşte bugetul apărării civile. Nu ne mai putem permite încă un scandal ca cel cu Kejsergade.

Se putea bizui pe discreţia firmei. În decursul anilor construiserăm o groază de lucruri pentru ei. Fundaţii pentru rachete, cîteva baze de commando şi o parte din forturile de la Langeland şi Stevns. Acolo aveai consemnul tăcerii iar plata în acord era mare. Şi în afară de asta totul se afla pe „teren militarizat". Scurt timp după aceea buldozerele au intrat în pădurea de la Hilleröd şi în pustiurile din Iutlanda.

Nu-mi făceam prea multe probleme din cauza asta. Adăpost antiatomic pentru guvern sau complex de garaje. Pentru mine amîndouă însemnau calcule. Amîndouă trebuiau să ţină la cutare sarcină — una de la bombe, una de la maşini. Nu m-am gîndit nici măcar odată că privit din alt unghi buncărul era expresia unei mari nebunii colective. Totuşi în urechea mea stîngă vocile începuseră să sîsîie. Din pricina asta mi-era mai greu să mă concentrez asupra muncii mele. Nu mai controlam pe de-a-ntregul ce-mi ieşea pe gură, pentru că în acelaşi timp trebuia să fiu atent la ce se petrecuse în urechea mea stîngă.

Aşa se întîmplă că într-o bună zi am izbucnit.

— Nu e oare o prostie să cheltuieşti milioane de coroane pentru buncărele astea cîtă vreme stăm atît de prost cu locuinţele ?

Herbert şi omul de la minister se uitară la mine ca împietriţi.

— Daniel ! m-a prevenit Herbert, nu e treaba noastră să ne batem capul cu politica guvernului !

Omul de la minister spuse :

— Domnule Balck, dacă guvernul a hotărît să construiască aceste două adăposturi, atunci el are *fireşte* motivele sale întemeiate.

Atunci am început să-mi dau seama, întîi foarte vag, că s-ar putea ca nebunia să nu fie

o chestie individuală, așa cum crezusem pînă atunci.

Bineînțeles că n-am îndrăznit — încă — să-mi duc gîndul pînă la capăt. Ar fi avut urmări prea grave. Bănuiam eu.

Trebuie să-mi mai permit cîteva digresiuni înainte de a putea explica mai precis ce s-a întîmplat de fapt.

4

TOCMAI DE ACEASTĂ *nebunie individuală* vreau să mai vorbesc puțin. Vedeți, eu îmi închipuiam că numai datorită formidabilei mele concentrări asupra dorinței de a fi normal nu am căzut demult în boala psihică. S-ar putea spune și altfel: Numai cu ajutorul unui strict autocontrol am putut să mă desprind de taică-meu.

Total nu puteam însă strînge hățurile. Din diverse motive mă vedeam din cînd în cînd nevoit să fac un mare turneu de groaznice excese. Era un fel de igienă a minții, bănuiesc, altfel nu aș fi putut deloc suporta viața de om cumsecade pe care o duceam zi de zi.

Locul orgiilor mele era Parisul. O dată, de două sau trei ori pe an. Durau de regulă o săptămînă. Mergeam acolo și mă afundam temeinic și consecvent în mocirlă. Cu aceeași concentrare și energie pe care o foloseam zilnic în viața mea profesională. Cele două vieți — după părerea mea — nu erau posibile una fără alta. În turneu semănam într-adevăr cu un nebun. Cu părul zbîrlit, neras, cu pete roșii

în ochi, cu o mahmureală gălăgioasă, mîini și picioare tremurînde, iar înăuntru senzația că semăn cu o țeavă de tun din care tocmai s-a tras.

Odată am întîlnit-o acolo pe Lilly. Din nefericire nimerisem într-al cincilea arondisment. Mă văzu, veni spre mine și spuse: „Nu e oare Daniel?“ Slavă Domnului că nu era tocmai sigură. Eram beat criță și duhneam a cloacă de la depărtare. Am avut destulă prezență de spirit ca să scot din mine cîteva cuvinte de fabricație proprie.

Cînd m-am întors acasă Lilly îmi spuse: „Închipuie-ți că la Paris am văzut un tip care semăna leit cu tine!“

Am rîs în felul meu rafinat și i-am dat replica:

— De unde știi că nu eram eu?

— Era ras și beat mort!

Se numește dipsomanie și acesta este micul meu secret. A început la scurtă vreme după ce m-am despărțit de Kamma, cu o mîncărime a mîinilor, un tremur în tot corpul și cu o senzație că în stomac se păruiesc niște mîțe; un văz și un auz ascuțit, inima bătînd sec, buze tremurînde și o dorință de a da pe gît alcool cu găleata. Starea asta se instala de regulă după patru-cinci luni de trai normal. Mă regăseam apoi inevitabil în compania unei jumătăți de sticlă de vodcă (miroase cel mai puțin) în toaleta aeroportului și apoi în avionul spre Paris cu încă o doză de băutură la mine. O țineam așa cam o săptămînă. Herbert credea că am nevoie de un scurt răgaz de tihnă la ferma mea din Suedia. Îi declaram că mă simt extenuat. Nervii!

— Șterge-o atunci, spunea el. În nici un caz nu ne putem permite să ne rămîi în pană. Odihnește-te ca lumea !

Și așa mă odihneam într-un tur de beții care dura cam o săptămînă. O singură dată am încercat să-l fac într-adevăr la fermă. N-a mers. Populația rurală suedeză are permanentă dorință de a fi sociabilă. Toți vecinii treceau să-l salute pe danez, care din nefericire tocmai își făcuse plinul. Situația era foarte defavorabilă. M-au amenințat cu comisia de abstinență, cu procurorul sau mai știu eu ce. De atunci n-am mai fost pe acolo. Am arendat ferma unui profesor de școală dedicat cumpătării. E foarte greu să te îmbeți criță în mijlocul unor oameni atît de sociabili.

Parisul era locul potrivit. Acolo poți să te dedai oricărui exces și să decazi sub orice limită fără să se sinchisească cineva. Trebuie numai să te ții departe de cartierele mai nobile. Asta am și făcut. Știu o grămadă de cîrciumi unde într-o măreață anonimitate poți să umbli pe două cărări atîta timp cît reziști, tu și punga. În decurs de o săptămînă cîinii care pînă atunci lătraseră erau puși cu botul pe labe. Apoi luam avionul spre casă și, cu mîinile tremurînde și stomacul nervos, beam din nou suc de roșii. De fiecare dată arătam cam dărîmat, cu cearcăne negre și ochii injectați. Totuși, Herbert îmi spunea invariabil : „E incredibil cît de mult ți-a priit o săptămînă în pădurile din Suedia — arăți minunat !“

De altfel, era de părere că ar trebui să mă însor. Zicea că asta mi-ar face bine la nervi.

— Căsătoria e pur și simplu nemaipomenită. Ce mai aștepți ?

El însuși se însurase a treia oară. Cu Elsebeth, o blondă înaltă și atrăgătoare de douăzeci și cinci de ani. Herbert avea prostul obicei de a nu tolera ca soția lui să rămînă însărcinată. Pe de altă parte, avea despre sine imaginea ideală a unui pater familias cu o liotă de copii viguroși. Aceste două situații nu se împăcau deloc una cu alta. Rezultatul a fost că liota de copii avea trei mame. Nu voia să admită că însurătoarea nu-i reușise. Dimpotrivă, toate mariajele fuseseră grozave pînă cînd soțiile rămăseseră însărcinate. Acesta era totuși un amănunt fără importanță, de care nu merita să te ocupi. Căsătoria era minunată, iar eu trebuia să-mi iau cît de repede o nevastă.

N-aveam curaj pentru așa ceva. Pe de o parte exista viciul meu ascuns, iar pe de alta alergia primei mele soții. Nu aveam voie să expun pe nimeni, cu atît mai puțin pe mine însumi, unui asemenea pericol.

De altfel, mă descurcam binișor. O aveam pe Lilly. Și ea mă avea pe mine. Stăteam împreună în apartamentul meu de sîmbătă pînă luni. Aranjamentul acesta ne convenea de minune.

Ne cunoscuserăm la un dineu. Ea era partenera mea de masă. O chema Lilly Lang. O femeie de treizeci și cinci de ani, frumoasă și liniștită. În timpul mesei îmi povesti de bărbatul ei într-un fel rece și distant. Existau cîteva nepotriviri între ei. Fiecare își trăia viața. El se ocupa cu o organizație de tineret, iar ea, cumpărase, împreună cu o prietenă, un mic magazin cu articole de lux. Lilly se ducea des la Paris pentru cumpărături, și

Clubul cărții digitale 2024

într-o astfel de expediţie l-a întîlnit pe rusul beat cu care semănam atît de tare.

Cînd se făcu seară m-am oferit s-o conduc acasă cu maşina. A acceptat şi am ajuns la mine. Am băut un pahar şi apoi am făcut dragoste. Simplu şi fără nici o problemă. Rămase pînă luni. Sîmbăta următoare ne-am întîlnit din nou. Aveam nevoie unul de altul. Nu foarte mult, în orice caz.

De abia mai tîrziu am descoperit că era măritată cu Bertram. Tocmai cu Bertram! Tot timpul liceului îl avusesem pe conştiinţă.

Ne băteam aproape zilnic în pauza mare. De ce, nu ştiu nici eu. Ne băteam pur şi simplu. Probabil că era ceva biologic care ne împingea unul împotriva celuilalt. Animozităţile au izbucnit chiar din prima zi de şcoală. Dacă există pe lume duşmani de moarte *înnăscuţi*, aceia eram noi.

Bertram, cel ciudat şi de neînvins. Îl cotonogeam în fiecare zi. Groaznic era însă că nu voia niciodată să se dea bătut, deşi era limpede că eu cîştigasem. Spectacolul avea loc în spatele sălii de sport şi de fiecare dată se înfiinţa un public numeros şi entuziast.

„Bertram şi Daniel se bat" striga cineva cît îl ţinea gura, şi la asta ne vedeam siliţi să ne facem numărul. Îl cotonogeam de fiecare dată, îl culcam pe spate, îi ţintuiam zdravăn braţele de asfalt şi icneam: „Recunoaşte c-ai pierdut!"

Mă scuipa în faţă. Sau mă muşca de nas. Niciodată n-am putut să-l fac să-şi mărturisească înfrîngerea. Era înfiorător. Dacă-i făceam un ochi vînăt, dacă-i curgea sînge din nas sau îi crăpa buza — nu voia să se dea bătut. De fiecare dată mai că-mi venea să plîng de ciudă. Îl imploram să mă recunoască de învingător ca să nu trebuiască să-l bat încă şi mai des. Dar nu puteam face nimic cu el. În clipa în care-i dădeam drumul ca să-mi văd de treabă, sărea din nou la mine. Atunci trebuia să-l bat din nou.

Eram de-a dreptul dependenţi unul de celălalt. În ciuda tuturor victoriilor mele, devenisem un pachet de nervi. Şi tot aşa, mai ştiu că pentru mine a fost o izbăvire cînd s-a îmbolnăvit de apendicită şi cînd altădată şi-a rupt un picior. Sau cînd eu m-am operat de menisc şi cînd am căpătat oreion. Ce zile frumoase am petrecut în pat fără veşnica necesitate de a-l cotonogi pe Bertram! S-a terminat abia cînd am intrat în liceu, eu la real şi el la uman. Fiecare cu şcoala lui.

Mai tîrziu l-am întîlnit de cîteva ori. Ne-am văzut la uniunea studenţească şi ne-am salutat amabil. O dată am băut cîteva sticle de bere şi am depănat amintiri din trecut. Nimic nu leagă mai mult ca vechile duşmănii.

Şi tocmai nevasta *lui* să-mi devină amantă! Cîteva luni în şir mi-a vorbit despre bărbatul ei ciudat şi eu nici măcar nu bănuiam cine e. Rece şi ironică. Mă simţeam foarte atras de ea. Avea un profil frumos şi pur ca al unei zeiţe greceşti. Sentimentele nu lăsaseră nici un fel de urmă în trăsăturile ei clasice. Ochii-i erau limpezi şi nu trădau nici cea mai mică suferinţă. Flecărea despre bărbatul ei fără să arate furie sau disperare deşi ţi se zburlea păru-n cap cînd auzeai cîte rabdă de la el.

Soţul ei spunea ea, predă la universitate şi se ocupă cu literatura daneză. Cînd a început revolta studenţească (pe vremea aceea nu prea

știam ce vrea să spună cu asta) el se declarase de partea tinerilor rebeli. Era cel mai radical dintre revoluționari. Adunase un mic grup în jurul lui. Activiști, spunea ea. Se întîlneau în apartamentul ei și al lui Bertram și curînd se instalară acolo. Plănuiau acțiuni, discutau despre filozofia revoluționară și-și ridicau „nivelul de cunoștință". Ea se simțea din ce în ce mai mult dată la o parte. Treptat-treptat, tinerii ocupară toată locuința. Chiar și camera ei. Îi spusese soțului — povestea ea cu răceală — că trebuia să se hotărască : ori tinerii, ori ea. Și el răspunsese : „Fii sigură că o să-mi fie dor de tine !"

După astea ea se mutase la o prietenă care se despărțise de curînd de bărbatul ei. Îl înjura de luni pînă sîmbătă, așa că pentru Lilly era o adevărată binecuvîntare să fie la mine de sîmbătă pînă luni. Eu nu înjuram pe nimeni.

Din cînd în cînd se ducea în apartamentul din Store Kongensgade ca să vadă ce mai rămăsese din mobilier. Erau destul de brutali tinerii ăștia, spuse Lilly. Moștenise de la părinții ei o colecție aleasă de mobilier, Sheraton, Windsor și alte minuni. Cînd ea s-a enervat o dată că cineva rupsese îmbrăcămintea unui fotoliu rococo, Bertram spusese sinistru : „Nici Ludovic al XVI-lea nu va supraviețui următoarei revoluții !"

Legătura între mine și Lilly dură cîțiva ani. A mers foarte bine. Nu ne certam niciodată, dar pe de altă parte existau desigur cîteva regrete, deși despre ele nu venea vorba. În primăvară, mi-a dovedit că era mai mult foc în ea decît bănuisem. În general, toate păreau atunci s-o ia razna. Lilly descinse la Paris într-o călătorie de afaceri și de acolo îmi trimise o ilustrată fără plic prin care îmi dădea pașaportul. Pe față era o fotografie de interior care-l înfățișa pe șeful bucătar de la „Maxim" cu un homar mort, iar pe verso cuvintele : „Am plecat cu Raymond (cine dracu era Raymond ?) pe Riviera. Sper să nu te tulbure prea mult, dar de fapt știu că nu e cazul. Salutări, Lilly."

Asta era tot. Bineînțeles că i-am dus dorul, dar, înțelegeți, aveam atîtea altele pe cap încît n-am avut timp să mă gîndesc dacă pot sau nu trăi fără ea și așa mai departe.

La cîteva zile după aceea se înființă Bertram. Îi scrisese și lui. Firește, într-un plic închis. Era de-a dreptul disperat ; asta m-a mirat pentru că nu arătase niciodată c-ar fi luat în nume de rău legătura noastră. Se așeză pe canapea și începu să toarne whisky în el.

— Că s-a culcat cu tine e o chestie. Dar că a șters-o cu un tip pe care nu-l cunosc e cu totul altceva !

— Îl cheamă Raymond !

— Îl cunoști ?

Am dat din cap că nu.

— Asta e total incorect din partea ei ! spuse el. Oamenii sînt așa de egoiști, fir-ar al dracului ! Ca să ți-o spun pe șleau, sînt cu totul la pămînt !

Era adevărat. Vedeam că dă apă la șoareci. Asta m-a uluit. Niciodată nu știu ce să fac cînd cineva își dă frîu liber sentimentelor, așa că am ieșit pe balcon să mă uit la capitala noastră adormită. Cînd m-am întors, criza de plîns îi trecuse.

— Trebuie să mă scuzi.

— N-ai de ce.

— Da, dar ... ăsta e sfîrșitul și între noi doi ?

M-am mirat că vorbea de noi doi dar poate că asta era doar expresia unei atitudini cu adevărat colectiviste.

— Da, asta e. Uite, citește și tu ce scrie.

I-am aruncat ilustrata de la „Maxim".

— Vreau să zic nu legătura între voi, ci între noi.

— Între noi ? Să spun drept, nici nu bănuiam c-ar exista vreo legătură între noi !

— Te-am prețuit foarte mult întotdeauna. De acea n-am nici cea mai mică urmă de regret pentru ce s-a petrecut între tine și Lilly !

— Drăguț din partea ta ! Dar uiți că patru ani te-am snopit în bătaie practic în fiecare zi ?

— Ai făcut-o doar pentru că țineai la mine !

Ori era ceva pe dos cu el, ori era beat criță. Sau amîndouă. Mi-a venit cu o expunere pe larg asupra „legăturii" dintre noi doi. Din ce spunea el reieșea că ne iubisem ca Knold și Tot.* Era prea gogonată.

— Auzi, sper că n-ai uitat că de fapt ai dat-o pe Lilly afară din casă ?

— N-am dat-o afară, replică el ofensat. A plecat pentru că așa a vrut. E o ființă liberă și dacă nu vrea să locuiască cu noi, nu sînt eu omul care s-o oprească !

— Cu noi, tocmai ! Cu noi, strigai eu. Nu mai încăpea nimeni în casă cu atîta revoluție !

— De ce nu te muți și tu cu noi ? întrebă el.

— Ești nebun de-a binelea ! Eu nu pot să stau în casă cu nimeni, oricine-ar fi ! De pe

---

* Un cuplu comic dintr-o serie de povești desenate pentru copii în ziarele daneze.

urma traiului cu mine chiar și cîinele a căpătat psihoză !

— Mai vorbim noi despre asta, spuse el.

Apoi se lăsă în voia dulcilor amintiri despre Lilly. La început fuseseră foarte fericiți. Mai goli un pahar. Cu timpul însă, viața îi despărțise, și fiecare o luase într-altă direcție. Ea se pronunțase în favoarea capitalismului (magazinul de lux), iar el se dedicase colectivului. Goli sticla și ațipi puțin. Se ridică apoi în picioare, dar imediat căzu cît era de lung.

— Trebuie să plec acasă, la prietenii mei, spuse el de pe podea.

— Mai bine te însoțesc !

— Nici nu se pune problema, protestă el și se sculă din nou. Pot foarte bine și singur.

Căzu peste noptieră.

L-am dus acasă. Pe drum îmi vorbi despre revoluție. Se temea că s-ar putea impune necesitatea incendierii orașului.

— Orașul meu frumos, spuse el mișcat, gesticulînd cu brațele. E îngrozitor că o să cadă pradă flăcărilor.

— Trebuie neapărat ?

— Greșeala ta este, zise el lovindu-mă cu degetul arătător în piept, greșeala ta e că nu pricepi nimic din toate lucrurile astea ! Chicoti. Nici măcar o iotă. Dar cînd te vei lămuri, atunci... țuști...

Rîse în hohote și se împiedică de bordură. Încă mai rînjea cînd am încercat să-l ridic.

— Da, da, da rîse el, acum ești sus. Dar așteaptă numai !

Se lovi apoi peste gură de parcă ar fi scăpat vreun secret. Restul drumului nu mai zise

nimic, se uita doar din cînd în cînd la mine cu coada ochiului.

Își uitase cheia. Am sunat la ușa casei. A durat destul de mult pînă cînd ne deschise o fată blondă cu părul lung. Pe atunci n-o cunoșteam și mai tîrziu n-am putut să mi-o amintesc, mă înțelegeți. Bertram se uită la ea un moment apoi o îmbrățișă stîngaci. „Dragostea mea“, spuse el, „comoara mea. El e Daniel.“

Mă prezenta de parc-aș fi fost o clădire celebră. Fata se uită la mine. Era cam greu să constat cum arăta, pentru că lumina de pe coridor se stinsese. Bertram căzu grămadă. Fata și cu mine l-am ridicat și l-am tîrît prin apartament pînă în patul lui. În cameră era un tînăr. Mă studie cu aceeași privire intensă cu care observi un pește mort. Fata și cu mine l-am băgat pe Bertram în pat. Apoi m-am întors pe unde venisem fără ca cineva să se sinchisească.

Înțelegeți, așa se face că am început să mă întîlnesc cu „aceia“.

Bertram mă vizită des în perioada care urmă. La început m-am mirat întrucîtva, dar apoi nu mi-am mai bătut capul. N-am avut niciodată prieteni, cel mult cunoscuți. Și dacă cineva nu investește cine știe ce sentimente în cercul lui de cunoștințe, atunci nu contează cu cine se întîlnește.

Bertram mă vizită des în perioada care urmă. Zicea că arăt palid și pămîntiu la față. Eu arătam cam ca de obicei, dar s-ar putea ca „pămîntiu“ să fie cuvîntul potrivit. El conducea acum discuția. Zicea că viața lui își găsise în sfîrșit un sens de cînd începuse revoluția asta

a tineretului. N-aveam nici cea mai vagă idee la ce se referea. Ne deosebeam ca ziua de noapte. Făceam lungi plimbări seara prin centrul orașului. Avînd în vedere cît de curînd avea să izbucnească totul în flăcări, era de necrezut cît de mult îl iubea. Probabil că era vorba de o melancolică despărțire. Știa unde locuiseră toți corifeii noștri naționali și într-o seară, pe cînd hoinăream prin Skindergade, se opri și puse mîna pe zidăria unei case dărăpănate.

— Aici ! spuse el și zîmbi mulțumit.

— Cine ?

— Eu, zise el mîndru. Mîngîie zidul în locul unde orașul avea să pună placa — în cazul în care casa nu urma să ardă.

Mai declară de asemenea că este urmărit. Într-o sîmbătă, pe cînd eram invitat în apartament la ceai — și hașiș —, mă trase la fereastră, dădu puțin perdeaua la o parte și-mi arătă ceva jos în stradă.

— Îl vezi pe ăla de la colț ?

— Ăla cu umbrela ?

— Da, citește „Berlingske“.

În colț stătea un om cu o umbrelă sub braț care studia „Berlingske Tidende“ *.

— Ce-i cu el ?

— E umbra mea, spuse Bertram mîndru.

Chipul lui parcă era scos din reclamă : „Cadou pentru cel care are deja totul : O umbră !“

— Ești sigur ? întrebai eu.

— Da. Știu, pur și simplu.

O fată cu un chip de madonă și cu ochii înroșiți îi spuse iritată :

* Cotidian danez de mare tiraj.

— Ești chiar de nesuportat cu umbra asta a ta!

— Sînt urmărit de la afacerea Kejsergade, spuse Bertram.

Cînd m-am retras, la scurt timp după aceea, am trecut pe lîngă omul din colț. Ajunsese la rubrica sportivă. M-am întrebat dacă de fapt nu eram eu cel urmărit!

În primăvară am fost destul de des la Bertram. Poate pentru că mă simțeam puțin singur după ce Lilly mă părăsise. La asta se adăugau și vocile din urechea stîngă. Deveneau insistente mai ales în singurătate. Dacă eram cu alții și nu le dădeam atenție, aș fi putut să-mi închipui că îi aud doar pe cei din jur.

Ce flecăreau tinerii aceia știe numai bunul Dumnezeu. Erau de fapt oameni drăguți și inteligenți. Nu prea îi pricepeam și nici nu mă interesa. Mi s-a părut bizar că foarte adesea nu erau de acord, dar cînd încercam să văd în ce constă divergența pierdeam inevitabil șirul. O singură chestiune era fără putință de tăgadă! *Revoluția!* Nu-i luam în serios. Îmi dădeau impresia că sînt niște credincioși care așteaptă o minune.

Nu cred că am văzut-o *pe ea* vreodată acolo.

5

ÎN PRIMĂVARĂ, cetatea solidă pe care mi-o construisem a început să se năruiască. Vreme de cincisprezece ani totul mersese bine. Chiar surprinzător de bine; grozav, aș putea spune.

Seară de seară aduceam mulțumiri Celui de sus — în care nu cred deloc — pentru cît de frumos îmi aranjase treburile. În adîncurile micului meu suflet eram de-a dreptul uluit că nu se petrecuse încă acea catastrofă pe care o așteptam. Era zidită în mine însumi, ca să zicem așa. Să încerc s-o ilustrez printr-un exemplu? Ei, să presupunem că niște domni sună la ușă și spun: „Sînteți Daniel D. Balck? Vreți să fiți atît de amabil să ne însoțiți?“ Și aș face-o, fără cea mai mică ezitare. Nici n-aș întreba cum sună acuzația. Aveam sentimentul meu de vinovăție, care răbufnea mereu, și asta era de ajuns. O profundă convingere că în orice clipă aș putea fi *demascat*. Daniel D. Balck, gata cu ce a fost pînă acum. Sînteți *descoperit!*

Dar nu se întîmpla nimic. Înțelegeți, ar fi fost o ușurare dacă s-ar fi întîmplat ceva. Nimeni în afară de Bertram nu-mi suna la ușă, nimeni nu-mi trimitea scrisori prevestitoare de nenorocire, nimeni nu se sinchisea de conștiința mea necurată.

Tensiunea crescu tot mai mult și a trebuit să fac din nou o incursiune în lumea subpămînteană. Să fiu într-adevăr ticălos, așa cum mă simțeam.

Nu-mi dau seama foarte bine ce făceam de fapt în excursiile acelea. Singurele mele amintiri sînt bizare schițe, suprarealiste, care mi-au răsărit în fața ochilor mult după aceea. Fețe, guri deschise, țipete, haos, străzi nesfîrșite scăldate într-o lumină orbitoare, întuneric și din nou fețe. Apoi acasă, cu sentimentul unei datorii împlinite: „Ai acum un motiv a-

Clubul cărții digitale 2024

devărat pentru complexele dumitale de vinovăție, Daniel D. Balck".

Și Herbert, care zicea: „Săptămîna de la ferma ta suedeză ți-a făcut într-adevăr bine!"

Acest întreg sistem era astfel conceput ca eu să n-am nici timp nici energie să urc cele cîteva trepte necesare unei perspective asupra existenței mele. Eram, ca să zicem așa, prea mult angajat în viață însăși. În perioadele *stabile* simțeam nevoia de a mă menține stabil și în cele de exces făceam eforturi să exagerez *destul*. Jumătățile de măsură nu-mi stăteau în caracter. Era o existență ori albă, ori neagră al cărei scop era să-l țină pe Daniel D. Balck sub un control strict chiar și atunci cînd el se dezlănțuia. Un sistem dintre granițele căruia nu puteam ieși.

Vocile din urechea mea stîngă nu amuțeau. Nu voiam și nici nu puteam tolera o astfel de anomalie. Așa că gonind de la un orelist la altul, ajunsesem să îndur spălături dureroase în ureche și ca urmare auzeam din ce în ce mai bine.

O situație a naibii de dificilă, căci dacă începeam să ascult vocile nu le mai auzeam, iar cînd nu le mai ascultam le auzeam destul de clar.

— M-am afundat în munca cu buncărele, cele două ale guvernului și cel al milionarului țicnit, constrîngîndu-mi viața într-un cadru și mai rigid. Treptat am devenit o bază ambulantă de prelucrare a datelor cu privire la existența și modul de viață al lui Daniel D.

Balck. Dar cît de adevărat, cît de adevărat: omul nu e mașină! Cu cît eram mai vigilent și cu cît controlam mai strict intrările și ieșirile cu atît mai des se sustrăgeau ele acestui control. Cînd trebuie să fii *mereu* atent n-ai mare influență asupra lucrurilor. E ca atunci cînd crești șoareci. Se înmulțesc întruna și odată și odată își găsesc ei drumul afară din cușcă. Între timp, primăvara exploda plină de sevă, cu toată puterea ei de procreare. Trecînd prin parc în plimbarea mea zilnică vedeam fetele pe bancă cu fața întoarsă spre soare foarte preocupate să-l țină pe Daniel D. Balck sub observație, atît de preocupate încît nu mi-am dat seama ce fac, decît cînd faptul era consumat.

Una dintre fete, de exemplu, avea un mic triunghi de hîrtie pe nas, ca să nu i se prajească prea tare. Ar fi trebuit să-mi dau seama, dar deodată m-am gîndit că poate n-are nas. În orice caz, asta păreau să-mi spună vocile țiuitoare în ureche. M-am oprit în fața ei, m-am lăsat în patru labe și m-am holbat pe sub triunghiul de hîrtie. A deschis ochii și m-a privit. Apoi a pufnit: „Șterge-o de aici, porc scîrbos ce ești!"

Abia atunci mi-am dat seama ce se pregătea Daniel D. Balck să facă. Cu obrajii arzînd de rușine, am întins-o cu sentimentul de a fi fost prins asupra faptului. Ca atunci, în copilăria mea chinuită, pe cînd mă furișam pe lîngă Edith ca la adăpostul măsuței turcești de fumat să mă uit pe sub fustă. Întîlneam apoi privirea ei cercetătoare: „Dar, Daniel ce faci tu acolo?"

Au existat cîteva povești ciudate de genul acesta. De exemplu, certuri cu glas tare în plină stradă cu vocile care țiuiau veșnic, în timp ce oamenii din jur căscau gura. Vocile nu tăceau, mă înțelegeți, erau tot timpul acolo chinuindu-mă groaznic pentru că eu nu voiam să le aud. Căutam tot mai multe refugii care nu mă ajutau cu nimic. Ceara din urechi o poți scoate prin spălături. Dar vocile ? Nu ! Unde mai pui că nu voiam să le aud. Ei da, o luptă strict personală și istovitoare ca să-mi dovedesc mie însumi că nu sînt pe cale să înnebunesc !

Îmi dau foarte bine seama că această povestire este incoerentă și haotică. Dar, înțelegeți-mă, totul s-a petrecut și a fost trăit în felul acesta. Nu într-o succesiune logică și domoală, ci alandala. Lupta fără speranță a crescătorului de șoareci cu puterea acestora de înmulțire.

Treptat am început să simt ceva ce semăna a simpatie pentru Bertram. Era într-adevăr frumos din partea lui să se ocupe de mine. Cîtă vreme eram împreună nu mă simțeam atît de chinuit de mine însumi. Îi plăcea foarte mult să se asculte vorbind. Era unul dintre acei oameni care trebuie tot timpul să se justifice. De pildă căsătoria cu Lilly. Îmi spuse că fusese de la început sortită eșecului pentru că tatăl lui Lilly le dăduse *totul*. Întîi o casă mare la Charlottenlund, lîngă pădure. Bertram, care se născuse pe Skindergade, avea o frică de moarte față de natură, chiar și de puținul care se găsea acolo. Odată în dormitor nimeri

un liliac care-l atinse în mijlocul nopții cu aripile lui reci ca gheața. Dacă stăteai să-l crezi pe el, era cît un vultur. Țipă, iar Lilly veni cu o mătură și-l dădu afară. Dinspre pădure, bufnițele scoteau țipete stranii și rău prevestitoare, iar într-o dimineață, pe cînd se plimba prin grădină, dădu de o vulpe care-i aruncă o privire răutăcioasă și înverșunată. Traiul de acolo era de nesuportat. După aceea tata socru le făcu rost de un apartament pe Store Kongensgade. Șapte camere, cît se poate de luxos — și ca totul să fie desăvîrșit le dărui și o mașină. „A vrut să mă cumpere“, spuse Bertram. „De fapt, el e de vină că am ajuns revoluționar !“

Nu-mi prea făceam griji în privința intențiilor lui cu privire la mine. Mă gîndeam cel mult că și monologatorii au nevoie de cineva care să-i asculte. În afară de asta, încordarea mea interioară era prea mare pentru ca să-mi bat capul cu motivele lui. În fond eram foarte mulțumit că venea și mă lua la o plimbare sau mă invita la ceai — și hașiș — la el acasă. Pentru mine era un fel de terapie ocupațională.

Îmi aduc aminte totuși de o seară în care eram la ceai. Asta se întîmpla destul de des ; îmi amintesc tocmai de acea seară pentru că atunci se petrecu ceva straniu.

Se discuta despre acțiuni. Trebuiau să fie energice și eficace. Nu eram prea atent la ce se vorbea. *Ei* voiau firește ca eu să iau aminte dar fie că eram prea obosit fie că trebuia să mă lupt cu vocile mele. În afară de asta, ti-

nerii tindeau să lungească vorba. Brusc am auzit apoi un sunet nou, de care am crezut la început c-ar fi un nou șiretlic al dușmanilor din urechea mea. Un plînset melancolic care urca și cobora. Mi-am dat seama însă că sunetul venea din casă.

— Ce-i asta? am întrebat eu. Un cîine?

Discuția se opri brusc.

— Nuu, spuse Bertram, n-avem nici un cîine aici!

Discutară apoi mai departe. Puțin mai tîrziu, sunetul încetă. Pe drumul spre casă m-am gîndit la asta. Îmi amintesc de un cîine de care-mi făcusem cîndva rost la sfatul lui Herbert.

— Trebuie să ai și tu o ființă pentru care să *însemni* ceva, spusese el.

După cîtva timp a trebuit să-l dau. Aveam o tristă influență asupra lui. De îndată ce mă vedea se lungea pe jos și începea să urle disperat. Dacă mă ocupam de el, dădea vîrtos din coadă și sărea mulțumit cu labele pe mine. Dar ori de cîte ori mă apucam de altceva se lăsa iarăși în voia bocetului lui tărăgănat și jalnic.

N-am putut să-i suport toate vaietele, capriciile și contradicțiile, așa că l-am dus la un cunoscut de-al meu care are o fermă la Melby. Mi-a povestit mai tîrziu că e un cîine vesel, totdeauna poznaș și jucăuș. Odată i-am făcut o vizită. Cîinele zburda pe pajiște și se hîrjonea cu băieții. Totuși, îndată ce mă văzu se trînti pe burtă și începu să chelălăie disperat. Cîteodată mă gîndesc dacă nu cumva cîinele ăla putea să vadă prin mine, în trecut sau în viitor, sau dacă nu era pur și simplu nebun.

6

DEȘI MĂ VEDEAM DES cu Bertram și „prietenii" lui, ei mă lăsau totuși adesea și în propria-mi tristă companie. Mă învîrteam prin apartamentul meu steril de burlac, în care mă instalasem după despărțirea de Kamma.

Astfel de sărmani divorțați avuți locuiau acolo peste tot. Lîngă mine stătea o scriitoare de romane polițiste cu care eram oarecum pe picior de război. Pretindea că o trezeam în puterea nopții — la opt dimineața — gargarisindu-mă și trăgînd apa la toaletă. Pe de altă parte, ea mă ținea treaz noaptea cu țăcănitul mașinii de scris.

La ultimul etaj. Al zecelea. Două camere cu bucătărie. O splendidă perspectivă spre Sund *, micile fortificații, portul și cerul liber: „O priveliște superbă" spuneau musafirii mei. Da, dar superbelor priveliști nu le mai dai nici o atenție cînd le ai sub nas zi de zi. Capeți și un sentiment de vinovăție față de ele; așa mi-a povestit odată un chelner de la turnul Eiffel. Jos, sub ferestrele mele era un tei bătrîn și puternic. La el mă uitam cu multă plăcere. Era parcă mult mai adevărat ca splendida panoramă.

În acest apartament mă învîrteam în primăvara aceea, din cameră în bucătărie, de acolo în dormitor, pe hol și din nou în cameră tot spunîndu-le vocilor din ureche să-și țină pliscul. Aveam o ciudată dorință de a mă uita tot timpul în oglindă. Ca și cum cu fața mea

---

* Strîmtoarea care desparte Danemarca de Suedia.

urma să se întîmple ceva înfiorător. De parcă din mine ar fi trebuit să crească ceva groaznic. Se spune chiar că ăsta ar fi semnul fără greș al începutului unei psihoze. Stăteam și mă holbam la mine însumi : o privire stinsă, umeri care atîrnau, și gura de lup a tatălui meu.

Sufeream de o neobosită dorință de a umbla, deși adesea eram atît de istovit că picam din picioare. Umblam în neștire prin casă cu opriri în fața oglinzii de pe hol, din baie și din dormitor. Cîteodată reușeam să mă adun și să-i dau lui Daniel D. Balck un serios îndemn la rațiune : „Poartă-te ca lumea, omule ! Așază-te cu o carte bună în fotoliu sau dă drumul la televizor. Și atunci mă puneam în fotoliu, cu o carte sau mă uitam pe ecran — numai ca să descopăr cîteva clipe mai tîrziu că deja o luasem din nou din loc și mă zgîiam în oglindă.

Nu mă mai puteam concentra la nimic. Totdeauna se ivea ceva ca să mă distragă. Cu totul altceva.

Era o locuință cam tristă, impersonală ca dracu. La divorț, Kamma păstrase mobilierul, altfel casa de la Fugglebakken ar fi fost ciudat de goală. Așa că a trebuit să-mi cumpăr mobilă nouă. M-am dus la Illums Bolighus unde tocmai deschiseseră o expoziție elegantă : „Oameni celebri își mobilează casa !“ Am cumpărat una din amenajările lor, așa cum era. Se potrivea grozav : o garsonieră dublă cu bucătărie. „Celebritatea“ mea era un campion de box. Prefera pielea și covoarele mițoase. O canapea mare de piele cu două fotolii la fel, negre. O bibliotecă cu literatură daneză în volume legate în piele, J. P. Jacobsen, Herman Bang,

Gustav Wied, Pontoppidan, Blicher, Martin A. Hansen și așa mai departe. Arăta destul de drăguț. Pe podea un covor atît de mițos că aveai senzația că mergi pe zăpadă afînată. Un birou uriaș cu un scaun balansoar care nu-mi folosea nici mie, nici boxerului, iar pe pereți cîteva gravuri, scene englezești de vînătoare care arătau foarte distins.

În dormitor, campionul de box se lăsase în voia unei fantezii mai îndrăznețe. Un pat larg cu picioarele în formă de labe de leu și simboluri falice la fiecare colț. O masă de toaletă foarte mare cu oglindă din trei laturi, unde pugilistul putea să-și oblojească rănile pricinuite de loviturile bine țintite. Dormitorul își avu perioada lui de glorie pe vremea cînd făceam casă cu Lilly. Ea dădea personalitate acestui inventar steril, punea flori ici și colo, îmi aducea unele mărunțișuri din magazinul ei, între altele o pendulă franțuzească care bătea atît de infernal fiecare sfert de oră încît vecinii m-au implorat s-o reduc la tăcere.

Afară, primăvara se instalase cu toată puterea sevelor ei. Eu umblam de colo colo înăuntrul lui Daniel D. Balck și treptat am pierdut total legătura cu exteriorul. Mă simțeam din ce în ce mai amenințat, încercam tot mai acut starea de spirit a degradării și morții, umblam într-una, istovindu-mă ca să uit cît de disperat eram. Încetasem să înțeleg mersul lucrurilor. Munceam, îmi vedeam de treabă, eram un om cumsecade. Era pur și simplu *nedrept !* De ce nebunia trebuia să mă aleagă tocmai *pe mine !*

Îmi aduc aminte că într-o zi, întorcîndu-mă de la birou, am explodat. S-a întîmplat la Sor-

tedamsö. A durat cinci-șase secunde, dar pentru mine au fost cît tot atîția ani. Bang ! Și deodată Daniel D. Balck a sărit în aer în mii de bucăți. Lumea, lacurile, rațele, mașinile, orașul, propria persoană explodară, bubuind în toate direcțiile, lăsînd în urma lor un gol imens în locul pe care ar fi trebuit să fiu eu. Din tot ce fusese înainte a rămas doar nimicul, nimicul absolut, o mare gaură. Liniștea totală. Nici măcar ecoul, pentru că niciodată nu existase, nici nu devenise ceva.

Stăteam acolo și în neființă încercam să respir, probabil că arătam ca un pește pe moarte. Apoi am scos un țipăt jalnic și tărăgănat, iar universul se reînființă încetișor. Lacurile căzură din cer, așezîndu-se ca în vremurile bune, cu interminabilul șir de mașini vuind pe lîngă ele, cu țipetele ascuțite ale pescărușilor și rațele care măcăiau hrănite de copiii de pe mal. Insula păsărilor în larg, Österbrogade, pensionari care se întîlneau, salutau și-și luau rămas-bun de la cunoscuți, tîrîndu-se cu respirația lor greoaie. Nu se întîmplase nimic în această lume, care nici nu bănuia că pentru o clipă încetase să mai existe. Tunetul exploziei se stinse. Mergeam în continuare, bodogănind cu mine însumi. O pereche tînără se holba la mine cu gura căscată. Mă luară din nou în primire. Vocile se instalară din nou.

Cu vocile nu se discută ! Ai putea la fel de bine să începi o controversă cu o sirenă în port. Cîinele de care v-am povestit făcea asta. Cînd se lăsa ceața și jos în port sirenele își vedeau de treabă el le răspundea. Suna cu totul idiot, probabil la fel de idiot ca mormăitul

meu pe cînd mergeam pe malul lacului implorînd vocile să tacă dracului odată. „Nu vreau să accept așa ceva ! O, atîta țicneală !“ Și așa mai departe. Absorbeam aerul țipînd și strîmbîndu-mă. Așa că nu puteam să le-o iau în nume de rău celor doi tineri dacă vedeau în persoana mea un tip destul de bizar.

Era timpul să evadez. La serviciu însă, mai mergea încă bine. În anumite privințe, la birou mă simțeam ca acasă. Acolo puteam să fac ceva. Dar îndată după orele de lucru eram în lanțuri. Legat de Daniel. D. Balck și vocile lui. Mereu îmi venea să plîng. Era o nedreptate strigătoare la cer. De ce trebuie, fir-ar să fie, să mă nimerească tocmai pe mine ? *Eu* îmi făceam datoria, îmi făceam datoria, îmi îndeplineam munca, îmi plăteam impozitele, nu protestam împotriva regimului, a taxelor, a poluării și inflației. *Eu* eram un cetățean model.

Trebuia să mă declar învins ? Să recunosc că am înnebunit ? Să mă internez într-un balamuc ca să mă liniștesc ? Nu, așa ceva nu voiam ! Groaznicul meu tată n-o să pună mîna pe mine, așa, cu una cu două. Voiam să mor în picioare.

7

MAI. FAGILOR LE DĂDEAU MUGURII. Lucrările la buncărele guvernului înaintau bine.

— Ce o să se întîmple cu soțiile membrilor guvernului ? am întrebat eu.

Omul de la minister îmi spuse :

Clubul cărții digitale 2024

— Ne-am bătut mult capul cu asta. Sîntem hotărîți să dăm un bun exemplu populației! Un exemplu demn de urmat!

— Dac-o să mai fie cineva să urmeze!

— Iar sînteți pesimist, domnule Balck! Nu, membrii guvernului nu doresc regim preferențial, în caz că...

Lăsă fraza neterminată.

— Da, dar dacă numai membrii guvernului supraviețuiesc, atunci nu va mai fi nimeni care să aibă grijă de conservarea poporului danez!

— Trebuie neapărat să vedeți totul în negru? replică el iritat.

De la asta am trecut la discutarea unei stații radio care trebuie de asemenea instalată. Guvernul trebuie să mențină legătura cu populația, să dea directive cu privire la atitudinea pe care trebuie s-o ia față de dușman. Era de asemenea necesară o legătură directă între comandamentul militar și buncăre. Altfel riscau ca armata să ia hotărîri fatale peste capetele aleșilor poporului. Acestea erau problemele care mă preocupau atunci. De altfel nu le gîndeam pînă la capăt. Mă îngropam în ele. Erau probleme reale. Atîta vreme cît se putea concentra asupra lor, Daniel D. Balck avea o șansă de a nu înnebuni de tot. Ziceam eu.

Cu toate acestea, acasă, în apartamentul meu steril, mă plimbam întruna de colo colo, dîndu-mi seama în adîncul sufletului că universul meu se destramă și asta încă n-o puteam înțelege. Orice nu se desfășura după program mă umplea de teamă. Ca de exemplu, ceva atît de banal ca un scurt anunț al femeii de serviciu. Într-o seară am găsit un bilet pe masa

din bucătărie: „Robinetul picură. Doamna Nielsen!“ A durat cîteva minute pînă să îndrăznesc a citi fraza. Îmi închipuiam că e un anunț că execuția mea va avea loc în cutare zi.

Am respirat ușurat. Da, într-adevăr, robinetul curgea. Cu asta se ivise ocazia unei ocupații practice. Trebuia să-l repar. Pe cînd schimbam garnitura mă gîndeam că dacă aș da ochi cu doamna Nielsen nici n-aș recunoaște-o.

O văzusem o dată cu patru-cinci ani în urmă la angajare. De atunci toată comunicarea noastră consta în schimbul de bilețele cuprinzînd mici anunțuri cu privire la probleme de menaj și robinete.

Atunci mi-am dat seama că acest gen de dialog era tipic pentru relațiile mele cu ceilalți oameni.

Odată am dat de un bilețel cu alt scris: „Doamna Nielsen e bolnavă. Eu am grijă de curățenie pînă vine din nou acasă. Pietre la ficat. Doamna Nicolaisen“. Nici pe doamna Nicolaisen n-am văzut-o. Trei săptămîni mai tîrziu, am primit un bilet de la doamna Nielsen. N-aveam nici cea mai vagă idee de viața, grijile și bucuriile, de bărbatul, copii, visurile și speranțele ei. Era ceva ce se manifesta numai în mirosul de detergent, în cheltuieli și bilețele scrise stîngaci.

Sentimentul că lucrurile nu mai pot merge așa deveni din ce în ce mai puternic — în aceeași măsură și efortul meu de a mă impune față de mine însumi. Deveneam tot mai indiferent la tot ce se petrecea în afara mea — și asta numai ca să ascund ce se întîmpla înă-

untru. Era cu ochii-n patru ca nimic să nu iasă la iveală ! Într-o anumită măsură, așa fusesem dintotdeauna. Dar atunci am ajuns să fiu obsedat. Toate valurile evenimentelor petrecute pe pămînt în ultimii ani se rostogoliseră pe lîngă mine fără ca eu să simt altceva, decît o slabă adiere.

De cînd sînt adult, nu s-au întîmplat tocmai puține. Ungaria, Suez, Cuba, Vietnam, Algeria și așa mai departe. Mie îmi păsa prea puțin de toate acestea.

Mai țineam. firește, cîte un ziar la îndemînă și cîteodată mai deschideam radioul sau televizorul la știri. Dar cînd dădeam de titluri cu litere de-o șchioapă, anunțînd cine știe ce catastrofă, răsfoiam repede paginile ziarului ca să ajung la știrile mărunte ; mă liniștea să aflu că oamenii se căsătoreau, aveau copii și mureau. Și dacă rubrica de știri de la radio începea cu altceva decît cu buletinul meteorologic, dădeam repede pe programul trei suedez.

Nu *voiam* să mă las impresionat de ceva. Întregul meu sistem de echilibru cerea un mod de viață cît se poate de liniștit. În afară de asta, ziceam eu, dacă s-ar întîmpla într-adevăr o catastrofă, aș afla-o destul de curînd.

Nu, mă înțelegeți, nu m-am ținut niciodată la curent ! Bine-înțeles, știu foarte bine că prin lume s-au întîmplat de toate. Cu greu poți trece acest lucru cu vederea. Au existat cîteva demonstrații, ceva neliniște la înmînarea unui premiu Sonning, s-a ajuns la revolte ale tineretului și așa mai departe. În starea mea sufletească, dădeam imediat pe programul trei suedez ori de cîte ori Daniel D. Balck părea

c-ar fi vrut să se amestece. Și, ca să fim drepți, marile senzații ale acestei lumi sînt uitate de regulă la numai paisprezece zile după aceea. Așa că-mi spuneam : De ce să mă tulbur fără rost ?

Indirect, omul tot e amestecat în poveștile astea. Pericolul ce amenința din Orientul Mijlociu, și veșnicul război din Vietnam au fost cele care l-au hotărît pe milionarul țicnit din Sölleröd să-și construiască un adăpost antiatomic. Într-adevăr, nu e deloc ușor să te ții în afara evenimentelor.

Cînd excavatoarele intrară zdravăn în povîrnișul de argilă de sub casă, unul din ziarele de dimineață prinse de veste. Noutatea apăru pe prima pagină cu litere de-o șchioapă : *„Milionar își construiește sub casă adăpost antiatomic“*. Vezi paginile de la mijloc. Și acolo se găseau mai multe poze mari cu groapa ce se căsca în frumoasa grădină, cu excavatoarele, cu milionarul cel țicnit care se repezise la ziariști cu bastonul, cu iubita lui cea grasă care arunca după fotograf cu bucăți de cărămidă și cu un grup de muncitori care rînjeau la toată scena.

Istoria asta făcu destulă vîlvă. Ziarul publică un articol de fond : *„Cum se explică un asemenea lucru ?“*, suna titlul. Cu locuințele cum rămîne ? Cînd se mai și află că milionarul își făcuse averea din speculații imobiliare, indignarea nu mai avu margini. S-a spus chiar că ar construi adăpostul cu banii pe care i-a stors de la cei ce căutau casă. Se menționa și firma care-l construia.

Ziarul îmi telefonă, dar eu am refuzat categoric să-mi spun părerea. Herbert publică o

scurtă declarație în care arăta că țara noastră e liberă. Unii își cumpărau Mercedes Benz 280 SL, alții își petreceau concediul în Mallorca, dar clientul nostru dorise un buncăr. Și totul costă bani.

Apoi șantierul intră *sub ocupație*. Da, mă înțelegeți, ocupat de cîțiva oameni pe care-i cunoșteam. Televiziunea era de față iar Bertram stătea în mijlocul molozului înconjurat de prieteni, refuzînd să dispară. A fost un spectacol întreg, a venit poliția și s-a lăsat cu bătaie. Abia după cîteva zile au reușit să-i convingă pe activiști să părăsească locul. Au putut continua lucrările.

În Folketing * avu loc o scurtă interpelare. Ministrul răspunse că după părerea lui personală este cu totul necugetat să investești atîția bani într-o astfel de construcție. Există cele mai frumoase perspective spre o destindere de durată. Guvernul va înțelege ca în caz de nevoie să asigure protecția cetățenilor. Și pe urmă nu trebuie să se uite că trăim într-o țară *liberă*. Toată chestiunea se împotmoli.

În relația mea cu Herbert se petrecu o mică schimbare.

— Ministrul e foarte îngrijorat, spuse el. După părerea lui a fost o prostie să ne angajăm într-o lucrare de felul acesta.

— Da, dar tu ai fost acela care ai vrut !

— Mă bazasem pe o anumită discreție ! spuse el.

L-am privit. Gura îi zvîcnea. Era supărat. Pe mine.

---

* Parlamentul danez.

— Ce vrei să spui cu asta ?

— Știu că-i cunoști pe oamenii aceia !

— Ce ?

Făcu o tură prin birou. Era vizibil descurajat.

— Vrei să spui că nu te întîlnești cu ei ?

Mi s-a urcat sîngele la cap. Nu trebuie mult ca sentimentul meu latent de vinovăție să se trezească la viață.

— De unde știi tu asta ?

— Nu te întîlnești cu ei ?

— Te întreb de unde știi ?

Se lăsă să cadă într-un fotoliu și-și aprinse țigara cu bricheta lui de platină. Herbert trebuia întotdeauna să aibă lucruri scumpe în jur.

— Doamne, Daniel, așa ceva se știe !

— Vrei să insinuezi că eu...

Îmi făcu semn că nu.

— Nu insinuez nimic ! Știu precis că nici în somn nu le-ai povesti de așa ceva. Nu intenționat ! Dar într-un fel oarecare, întîmplător...

Am vrut să-i dau un răspuns furios, dar el mă opri cu un gest. „Să nu mai vorbim despre asta“, spuse el și plecă.

Eram foarte tulburat. Ce-și închipuia ? Atîta mai lipsea, ca firma să se amestece în viața mea personală ! Și de fapt nu mă *întîlneam* cu el. Și așa mai departe. Cu asta am suprimat orice gînd și m-am apucat din nou de treabă.

În perioada care urmă m-am ferit din calea lui Bertram. I-am spus că munca mă solicită atît de tare încît n-aveam timp să mă întîlnesc cu el. Mă sună de cîteva ori și mai apăru pe la mine, dar l-am luat cam din scurt. Se părea că-mi dădusem seama că am greșit.

După cîteva săptămîni renunţă la încercările de a se întîlni cu mine.

Aici mă văd nevoit să mai sar înapoi în timp. Ne aflam în casa milionarului din Sölleröd. El şi cu Herbert erau prinşi într-o conversaţie despre buncăr şi eu luptam cu ţiuitul din urechea stîngă. Mirosea ciudat, a parfum şi şoareci. Eram foarte deprimat, mi-era teamă şi aveam senzaţia sinistră că în curînd ceva o s-o ia razna.

Herbert şi omuleţul cel ţicnit discutau cît se poate de serios despre filtre de aer, de praf, generatoare de apă, instalaţii de răcire, cisterne de oxigen şi de gaz, o mică uzină de electricitate.

— Dar acolo ar trebui să fie şi *plăcut,* spuse milionarul dîndu se pe lîngă iubita lui. Ca acasă. Ca aici !

M-am uitat în jur la camera aceea înfiorătoare. Totul era maro. Panelul, cărţile, tapetele, draperiile, mobilele. Milionarul avea pe el un costum maro şi pete maro de la ficat.

— Cît spaţiu să calculăm ? întrebă Herbert, pe care nu-l speria nimic. Eu şedeam lîngă el, întrebîndu-mă ce oare căutam acolo. Da, ce făceam eu de fapt ? Vocile ţiuiau încontinuu. Se auzeau foarte clar. Păreau să aibă un mesaj pregătit pentru mine. Sunau de parc-ar fi venit de la milionarul cel nebun. Era oare ventriloc ?

— Dormitor, bucătărie, baie, sufragerie !

Herbert notă.

— Am neapărată nevoie de loc pentru corpurile mele, spuse omuleţul.

— Ce ? am întrebat eu.

— Corpuri ! spuse el. Pentru corpurile mele ! Am nevoie de mult loc !

— *Corpuri ?* am întrebat eu.

— Da, bineînţeles, corpuri ! spuse Herbert iritat ca şi cum ar fi fost cu totul idiot din partea mea să nu ştiu nici măcar atîta lucru : că într-un adăpost antiatomic omul are nevoie de loc pentru corpurile lui.

— Aţi spus corpuri i-am zis eu omuleţului cel bogat.

O scînteie de nebunie se aprinse în ochii lui mucegăiţi. Ei gata, se întîmplase ! Doar v-am povestit că am puterea de a declanşa nebunia latentă în jurul meu. În faza în care ajunsese, putea să izbucnească în orice moment.

— Credeţi cumva că n-aş avea corpuri ? întrebă milionarul.

— Ba da, ba da, m-am grăbit eu să-l asigur. Ştiu că într-o astfel de situaţie trebuie să-i dai imediat dreptate pacientului.

— Ne, ne, ne, hîrîi el. Nu mă credeţi deloc că am corpuri !

— Bineînţeles că inginerul Balck crede în corpurile dumneavoastră. Herbert îmi aruncă o privire de avertisment.

— Sînt convins că aveţi sute de corpuri ! am spus eu hotărît.

Deodată cu omuleţul se petrecu o schimbare. Se prăbuşi în el însuşi şi se uită la mine amărît.

— N-am mai multe de şaptezeci şi două, spuse el descurajat. Credeţi c-aş avea nevoie de sute ?

— Şaptezeci şi două ajung, am spus eu binevoitor. Nu era prima oară cînd purtam o astfel de discuţie absurdă cu un nebun.

— Sînt numai jumătăți, spuse el privindu-mă încordat.
— Jumătăți ?
— Da, bineînțeles că jumătăți ! spuse Herbert arțăgos. Vedeți, domnule Möller, aici...
Voia să-i arate un amănunt de pe schița de plan, dar milionarul tot mai avea ceva gînduri să-mi împărtășească.
— Cel mai bine ar fi să vi le arăt și dumneavoastră, propuse el.
— Nu e nevoie.
— Vă rog, veniți cu mine !
Ieși în vestibul. L-am privit pe Herbert cu un zîmbet dureros. Omulețul ne făcu semn nerăbdător. L-am urmat în hol. Și el era maro, la fel cu scara, tavanul de lemn, coarnele de cerb și portretele strămoșilor. Milionarul m-a dus în pivniță. Într-o încăpere foarte mare. Era plină cu alimente. N-am mai văzut niciodată atîta grămadă de mîncare. Sub tavan atîrnau șuncă afumată, cîrnați și slănină. În altă parte erau adevărați munți de cutii de conserve și grămezi de sticle de vin, prafuri de supă, cafea și lapte ; iar la perete era un număr de lăzi mari frigorifice. Milionarul se repezi la ele și ridică capacele. „Vedeți cu ochii dumneavoastră“, spuse el.
În lăzi zăceau îngrămădite ca sardelele jumătăți de porc, rîturi lîngă fese, cantități enorme de mîncare. Se găseau și preparate, mușchi și șuncă de miel, pîine ; erau destule alimente să hrănească luni întregi o comunitate destul de mare. M-a luat cu amețeală și am închis ochii. Milionarul mă impunse-n coaste. M-am uitat la el. Nebunia îi strălucea în ochi.
— Ei ?

— Aveți într-adevăr multe corpuri.
Mi se făcuse rău.
— Jumătăți, spuse el. Și lui Herbert : Credeți că domnul inginer are dreptate ? Ar trebui să-mi fac rost de sute de corpuri ?
Herbert dădu grav din cap, în semn că da.
— Ar fi într-adevăr recomandabil să aveți un spațiu frigorific pentru toate articolele acestea, spuse el făcînd un gest larg cu mîna.
Mie nu-mi era bine. Încă nu mă lăsase amețeala. Și vocile rîșneau fără încetare. M-am holbat la o jumătate de cap de porc, la orbita lui goală. Milionarul și Herbert discutau amănunte ale camerei frigorifice.
Bineînțeles că a fost o prostie ce am făcut atunci. Dar nu mai eram în firea mea. Credeam cu adevărat că vocile țuitoare vin de la milionarul cel dement. Și cînd mă holbam la congelatoare, urechea mea stîngă s-a mișcat automat spre omulețul de lîngă mine. Mă gîndeam : Poate că sunetele astea care seamănă cu vocile iau naștere pentru că îi stă prost proteza care lasă să se strecoare aer fals. Îmi ieșise total din minte că auzeam vocile și cînd nu mă aflam în apropierea acestui domn țicnit. Nu mă mai gîndeam la absolut nimic. Așa ceva se cheamă desigur tentație irezistibilă. În orice caz, urechea mea se afla pe neașteptate la cîțiva milimetri de proteza lui de un alb orbitor.
Așa că m-a mușcat de ureche. Zdravăn. Am sărit înapoi cu un țipăt. Ar fi trebuit să mă gîndesc la asta. Era clar că un om care posedă o astfel de rezervă enormă de alimente trebuie să aibă o atitudine bolnăvicioasă față

de tot ce e comestibil. Chiar și față de urechea mea. Și mă durea al naibii. Am pus mîna pe ea. Din fericire nu-i lipsea nimic. Am simțit ceva cald curgîndu-mi printre degete. Am luat o batistă. Se coloră în roșu. Îmi făcuse o gaură în ureche. Milionarul stătea cu ochii plecați și scurma cu picioarele.

— Ce tot faci tu acolo? întrebă Herbert iritat.

— Eu — m-a mușcat de ureche!

— Ce naiba făceai cu urechea?

Iubita cea grasă mi-a lipit un plasture cînd am revenit în apartament. Se vedea că ce făcuse milionarul îi insufla respect. Deci bătrînul încă mai avea vlagă în el!

Puțin mai tîrziu ne-am luat rămas-bun. Herbert bombănea, iritat din cauza aglomerației. De fapt, pe mine era supărat. Fusese total necuviincios din partea mea să-mi ofer urechea drept aperitiv. Cînd am obiectat că milionarul era nebun și nu eu, s-a făcut că nu m-aude. Cu mine nu era ceva în ordine.

După acest incident penibil, vocile din urechea mea au devenit și mai insistente. „Țîrîiau" dimineața, la prînz și seara. Chiar noaptea. Cîteodată atît de enervant de tare încît trebuia să mă scol să pun o uvertură de Wagner ca să le înece.

Să ascult ce aveau vocile de spus n-aveam curajul. Pentru că dacă ziceau într-adevăr ceva, însemna că sînt deja sărit. Vocile trebuiau ținute la nivelul lipsei de înțeles. Doar nu era să-mi bat capul cu ce nu știam.

8

DEVENEA DIN CE ÎN CE MAI RĂU.

— De ce-ți astupi urechile? întrebă Herbert.

— Ce zici?

— De ce-ți astupi urechile?

— Îmi merge cam greu cu auzul.

Asta era o minciună. Auzeam ca o pisică. Dar nu voiam să aud.

— Poate omul să creadă cine știe ce dacă tu-ți ții urechile astupate.

— Rana mă doare. Cred că milionarul ăsta e otrăvitor.

Asta așa era. Rana nu voia să se închidă. Urechea era umflată, se înroșise și-mi zvîcnea.

— Nu ești cam prea nervos în ultima vreme? — Am dat afirmativ din cap.— Poate c-ar trebui să-ți iei cîteva zile de vacanță la ferma ta, continuă Herbert.

Convenirăm repede că, după toate probabilitățile, opt zile ajungeau ca să mă pun pe linia de plutire. Am plecat cu mașina la aeroport, am băut la fața locului aproape o jumătate de sticlă de vodcă și la ultimul apel m-am repezit spre avion împreună cu alți pasageri întîrziați.

În Le Bourget am luat taxi-ul pînă la hotel și de acolo imediat mai departe la niște cîrciumi pe care le cunoșteam. Următoarele zile s-au contopit într-una singură. De data asta am făcut-o lată de-adevăratelea. Marea descărcare. Dacă n-aș fi avut vîrsta pe care o am, aș fi încercat desigur să-mi fac de cap și într-alt fel. Dar am crescut în mediul cultural din vest și asta înseamnă alcool. Cu găleata.

Să te afunzi într-o stare de irealitate care se destramă, în anularea timpului, visul cu ochii deschiși, lumină și-ntuneric, voci, țipete, fețe, negri, chinezi, indonezieni zîmbitori, un pitic ciudat, un cal, un arab, un bărbat care a devenit femeie și o femeie care a devenit bărbat. Șocul luminii cînd te regăsești deodată într-o piață scînteind de soare, un burlan dogoritor, te împleticești, îți stăpînești țipătul din stomac. Alunec des, zac pe spate de-a curmezișul unui trotuar pe cînd bărbați cu gurile schimonosite țipă în lumina albăstrie de neon. Îmi urlă înjurături. Porcule ! Cîine bețiv ! Vomit încontinuu și mă trezesc deodată într-un pat murdar dintr-o cameră cu tapete zdrențuite în timp ce o femeie mai bătrîioară își freacă picioarele unul de altul, stînd pe un scaun în fundal. O ceartă fără sfîrșit izbucnește pe trepte afară. Devenit înțelept prin experiență, Daniel D. Balck și-a cusut banii într-o pungă de piele în pantaloni. Plătesc femeia și ies clătinîndu-mă în lumina orbitoare a amiezii. La naiba cu cel de-al 18-lea arondisment ! Pentru moment era destul. Înapoi la hotelul cu lilieci, răzuindu-mi stomacul. Sprîncenele ridicate ironic ale portarului. În baie, haine curate și înainte spre Le Bourget. Suc de roșii și o bucată de pîine albă prăjită. Cînd avionul se pregătea să aterizeze la Kastrup, vocile începură din nou.

Am rămas cîteva zile în apartamentul meu steril și m-am odihnit așa cum se cuvine.

Acest lucru era necesar pentru că nu mă mai pusesem niciodată pe treabă cu atîta hotărîre ca de data asta. Totul era neschimbat. Autoarea de romane polițiste țăcănea pe claviatura mașinii de scris, iar vocile țiuiau ca totdeauna. M-am dus din nou la serviciu. Herbert intră să-mi zică bună-ziua.

— Ei, așa mai zic și eu ! A fost frumos ?

— Da. Minunat !

Mi s-a părut că se uită ciudat la mine, ca și cum ar fi știut ceva.

— Ei, da, acolo e splendid în anotimpul ăsta, zise el și se întoarse în biroul lui. Ce voia oare să spună ? Cîteva ore mai tîrziu am intrat eu la el. Mi se păru că arată cam obosit, avea cearcăne și se vedea că slăbise. Cumpărasem o sticlă de whisky și-i scosesem banderola.

— Asta am adus-o pentru tine !

— Mulțumesc ! Luă sticla și o puse pe birou. Apoi mă privi.

— Nu e nevoie să faci atîtea fițe, Daniel, spuse el. Știu că ai fost la Paris.

Am tăcut. Un timp în birou se lăsă liniștea. Jos, în stradă, vuiau mașinile. Herbert oftă și întrebă apoi : De fiecare dată ai fost acolo ?

Nu i-am dat iarăși nici un răspuns.

— Cred că ești bolnav, Daniel. Ar trebui să stai de vorbă cu un doctor.

M-am întors în biroul meu. Mă simțeam ca într-o capcană. Ceva se strîngea tot mai tare în jurul meu. Era ca și cum inevitabilul venea din ce în ce mai aproape. Faptul că el îmi știa „secretul“ mă făcea să mă simt ca și cum o bucată mare din copilăria mea încărcată de vină mi s-ar fi aruncat în cap.

Eram demascat !

Am făcut deja aluzie, deși cam pe departe, la relația mea dezechilibrată cu copilăria. Pur și simplu nu pot suporta să mă gîndesc la ea. Orice amintire cît de mică a perioadei aceluia îmi mărește pulsul, îmi ridică tensiunea, astfel că mă năpădește sudoarea și-mi zvîcnesc mușchii de la ceafă. În clipa în care-mi amintesc de ceva din copilărie apare la orizont dementul de taică-meu și lasă toate-n umbră. Acesta a fost și motivul pentru care n-am reacționat la scrisoarea pe care am primit-o de la Edith. În afară de asta, în perioada cu pricina aveam atîtea altele cu care trebuia să mă războiesc.

Îmi scria: „Dragă Daniel, am ceva foarte important de discutat cu tine, dar este pur și simplu imposibil de luat legătura. La tine acasă nu răspunde nimeni la telefon și cînd sun la birou mi se spune că ești ocupat."

Era adevărat. Acasă scot telefonul din priză și secretarei îi spun că nu vreau să fiu deranjat sub nici un motiv, decît într-o chestiune de viață și de moarte.

Edith îmi trimise o telegramă: „Trebuie să-ți vorbesc într-o problemă foarte importantă". După aceea am sunat-o eu.

— Nu pot să-ți spun la telefon. Nu vrei să vii pe la mine?

— Sînt foarte ocupat.

— Daniel, n-o să-ți ia mult timp!

— O să viu într-o zi, am răspuns eu.

Într-o după-amiază de sîmbătă m-am urnit în cele din urmă. Speram că nu e acasă. Am găsit-o totuși. Locuia în aleea Dag-Hammarskjöld, vizavi de ambasada americană. Un apartament mare și luxos la etajul doi. Reușise să-l obțină prin niște relații.

De la moartea tatălui meu n-o vizitasem pe Edith prea des. De vină era faptul că toate mobilele de pe timpuri rămăseseră în casă: pendula, tronul persan, măsuța turcească de fumat, secretul franțuzesc. *Assagai*-ul atîrna de perete lîngă bumerang și gongul din templu indian. Pe celălalt perete era crocodilul împăiat. Și tot ce putea fi mai rău; în camera mare atîrna tabloul tatălui meu.

Cînd am intrat, am văzut o groază de oameni pe trotuar, în fața casei.

Edith mă întîmpină cu brațele deschise, mă sărută, se dădu un pas înapoi, mă privi și spuse că nu m-am schimbat deloc.

— Arăți cam surmenat, continuă ea.

Am mers apoi prin apartament. O plimbare chinuitoare prin trecut. Edith era încă frumoasă și mîinile mi se umeziră de tot cînd m-am gîndit cît de pătimaș o dorisem atunci.

Lilly trimisese odată — în glumă — scrisul meu unui grafolog. Acela răspunsese că în linii mari sînt un om nemaipomenit dar că suferea de o „teamă adîncă de a ajunge în străfundurile eului meu". Grafologul avea dreptate. Mi-e o frică nespusă de a mă uita în adîncurile mele. Din mlaștinile sufletului apar imediat monștri puternici care încep să mă tortureze. La fel și atunci cînd Edith și cu mine ședeam în apartamentul ei, unde bineînțeles că mă așezase cu fața spre portretul tatălui meu, care se holba cu ochii lui demenți și răutăcioși. Am folosit prima ocazie și am schimbat scaunul ca să stau cu spatele; îi simțeam totuși privirea ca o arsură insuportabilă în ceafă.

Pe stradă larma crescu. Se auzeau voci care scandau ceva în cor și strigăte răzlețe. Dar atîta vreme cît am fost în casă eram atît de preocupat să nu mă las năpădit de amenințările trecutului încît de-abia auzeam țipetele.

Edith mă trată cu vin de Porto.

— Cum îți merge, Daniel ?

— Minunat. Ție ?

Și ei tot așa. Avea un „prieten", spuse ea cu un zîmbet jenat, ca și cînd m-aș fi putut simți jignit.

— Dar asta e grozav !

— Crezi ? spuse ea ușurată. Nu sînt chiar atît de bătrînă !

Era frumoasă și acum. Un corp voluptuos și molatic. Ochi mari și limpezi care nu întrevăzuseră niciodată răutatea nebunească care o înconjurase în casa tatălui meu. Doamne, cum o mai doream ! Și ce frică mi-era să nu afle taică-meu ! Era o situație groaznică. Sufeream toate chinurile iadului să mă aflu între femeia dorită și cruzimea lui furioasă. Una era de neconceput fără cealaltă. O plăcere plină de spaimă. Îl invocam. Venea cu *assagai*-ul ridicat în camera mea : „Stai acolo, porcule, și rîvnești la nevasta mea !" Și cu o lovitură mă izbăvea de toate închipuirile mele dezmățate. Asta se repeta din nou și din nou. Eram țintuit pe vecie între dorință și groază.

De pe stradă încă se auzeau strigăte și urlete. O voce ascuțită comunica ceva printr-un megafon. Edith oftă adînc.

— Aici ar putea fi frumos într-adevăr, spuse ea, apoi, dacă n-ar fi tot timpul demonstrațiile astea ! Nu pot înțelege ce s-a petrecut cu tineretul din ziua de azi. Voi nu erați deloc așa.

— Nu, am spus eu. Așa nu eram. Eu cel puțin, nu fusesem niciodată astfel. Eu nu mă luptam pentru *drepturile omului*. Numai dacă te gîndeai la cuvintele astea două, om și drept ! Tata îmi scosese la timp gărgăunii din cap.

— Mănînci destul ? întrebă Edith. Ai slăbit foarte mult !

În zilele acelea uitasem cu totul de mîncare. Mă gîndeam cîteodată la o masă, pentru că salivam ori de cîte ori treceam pe lîngă o alimentara. Precum cîinii lui Pavlov. Nu ajungeam să mănînc pentru că eram mereu preocupat să cutreier prin casă și să mă uit în oglindă.

— Sîntem foarte ocupați în momentul de față.

— Trebuie să fii atent să mănînci îndeajuns, Daniel. Ar trebui să te însori din nou. E doar cel mai normal...

Peste tot numai asta auzeam. Trebuie să te însori din nou ! De parcă ar fi fost o perversitate să nu fii căsătorit. În privința asta englezii sînt mai toleranți. În Anglia, dacă nu ești însurat, nu trebuie să explici la toată lumea că nu ești homosexual.

Pe cînd larma din stradă creștea tot mai mult, noi vorbeam de toate cele. De prietenul lui Edith. De oraș.

Apoi puse ea problema pe tapet. Cotrobăise între hîrtiile tatălui meu.

— Știi, își ascundea toate scrisorile deschise.

Tata era campion mondial la sportul ăsta. Eu aș fi ars toată cutia cu surprize. Compunea

scrisori deschise pe toate subiectele de pe fața pămîntului. Scrisorile erau turbate și foarte jignitoare. Dacă era să te iei după ele, ar fi trebuit spînzurați la rînd toți membrii parlamentului, funcționarii liber-profesioniști și țăranii. Cu timpul, i se închiseseră toate rubricile pentru cititori. Asta o înțeles-o ca un abuz la adresa libertății opiniei. Scrise sub pseudonim și împotriva propriilor lui scrisori. Într-una din ele propunea de exemplu ca oamenii de la Ministerul de Finanțe să fie spînzurați pentru că iscodeau în viața personală a cetățenilor, iar într-alta propunea ca rău-platnicul să fie spînzurat pentru că „noi, cei care plătim cinstit impozitele" să ne avem dulcea răzbunare. Scrisorile erau păstrate într-o ladă mare de rafie care stătea sub pat. Seara le citea din cînd în cînd și atunci din cameră se auzeau și răgetele lui și chicotelile ei.

Ei, ani după moartea lui, Edith găsise lada în debara și se uitase la scrisori mai îndeaproape.

— Am găsit asta, spuse ea punînd un plic mare pe masă. Ia vezi ce-i înăuntru.

Am luat plicul. Era umplut cu bancnote. De o sută, de cinci sute, de cincizeci. O grămadă de bani.

— Sînt peste treizeci de mii, spuse ea.

— Învîrteli ?

Ea dădu afirmativ din cap.

— Ce facem ? întrebă ea apoi.

— Cheltuiește-i.

Se ridică și închise fereastra.

— Nu e de suportat spectacolul ăsta ! Dacă știam, mi-aș fi căutat alt apartament. — Se așeză din nou. — Nu-mi trebuie banii.

Era o situație stupidă.

— Să nu-i povestești și instanței succesorale, am spus eu.

— Nu. S-ar face mai mare încurcătura. Nu-i vrei tu ? Sau îi împărțim ?

— Putem să-i împărțim, am zis eu.

I-am împărțit : una mie, una ție. Se făcu un teanc respectabil. L-am îngrămădit în buzunarul dinăuntru al hainei.

— Cine știe de unde avea banii, am spus eu.

— Făcea puțin comerț din cînd în cînd !

— Era un pungaș !

— Nu, a avut intenții bune ! Știi ce mai avea în ladă ? Toate scrisorile noastre vechi de dragoste. Așteaptă puțin.

Din dormitor se întoarse cu o legătură de scrisori. Se așeză lîngă mine și citi cu voce tare. Era insuportabil. Scria cît de mult o iubește și ce dor îi e de ea.

— Asta era de pe vremea pe cînd lucram în Anglia, zise ea.

Trebuie să mărturisesc că erau scrisori frumoase și pline de afecțiune. Dar pur și simplu nu mai puteam suporta s-o ascult. Acolo tata nu părea deloc balaurul care scuipa pucioasă pe care-l știam. Era șocant. Ca să nu-mi distrug cu totul imaginea despre el am plecat în grabă. Cu banii în buzunar.

9

V-AM POVESTIT că raporturile mele cu prezentul și problemele lui sînt puțin neclare. Nu mă țin la curent. Prezentul mi se pare destul de vulgar și nu se compară cu trecutul.

Ce vreau să spun e că tumultul, demonstrațiile și neliniștea din fața ambasadei americane nu mă interesau prea mult. *N-aveau nici o legătură cu mine.* Dacă aveam ghinionul să fiu servit cu așa ceva la televizor, mă grăbeam să-l închid.

Totuși, văzusem atîtea în decursul timpului că puteam recunoaște „o masă de oameni în mișcare" dacă dădeam cu ochii vreodată de ea.

Am ieșit pe stradă și m-am pomenit deodată înconjurat de o mare de oameni în mișcare. În țara Nimănui, ca să zicem așa, între poliția care se apropia din stînga și grupurile care se retrăgeau la dreapta. Poliția avea căști și bastoane. Marea de oameni răspundea cu expresii tari, cum ar fi „porci de fasciști" și altele de soiul ăsta.

De vreme ce toată povestea n-avea nici o legătură cu mine am luat-o spre stînga în direcția apartamentului meu — spre cordonul de poliție. Am mers cît se poate de calm. Conștiința mea în legătură cu Vietnamul și Panterele Negre[1] era albă și imaculată. N-avea nimic de ascuns. Daniel D. Balck era un noncombatant declarat.

În pas liniștit am luat-o spre cordonul de poliție. În situația dată, eram mai în siguranță acolo decît în masa înfuriată de oameni. Polița este protectoarea legii. Lîngă ea un cetățean cu frica legii, ca mine, trebuie să fie în siguranță.

Tocmai ajunsesem la cordon și voiam să trec dincolo de el cînd doi polițiști zvelți ca brazii

---

* Panterele Negre — organizație politică a tineretului american de culoare în anii '60.

au sărit la mine și m-au înhățat. Le-am zîmbit prietenos, dar parcă intrase dracu-n ei. Unul mi-a răsucit brațul la spate și m-a forțat cu capul la pămînt. Asta era destul de neplăcut și am încercat firește să ies din încurcătură. M-am smucit reușind astfel să-mi eliberez brațul. Polițistul se dădu înapoi clătinîndu-se. E posibil ca la această manevră să-l fi lovit în burtă.

„Opune rezistență !" strigă celălalt și mă pocni cu bastonul pe spinare. Mă duru groaznic. I-am apucat bastonul și ținîndu-l bine am încercat să le explic amîndurora că nu sînt nimic altceva decît un cît se poate de obișnuit și pașnic cetățean în drum spre casă. Între timp larma devenise asurzitoare, în jur nu se mai auzeau decît țipete și urlete. Ici și colo am văzut sticle sparte care se înmulțeau din ce în ce. Al doilea polițist îi veni tovarășului său în ajutor : mă pocni cu bastonul din spate.

„Ăsta e cel care a aruncat cu sticle !" strigă primul și începu și el să mă cotonogească. Aveam senzația că o să-mi rupă fiecare oscior. Am încercat să mă tîrăsc de acolo.

„Pe el !" strigă al doilea și mă trăsni cu bastonul în braț, care începu să atîrne inert. Într-un fel oarecare, am reușit să-l apuc pe polițist de picior. Se clătină și căzu peste mine. Era foarte greu, un polițist danez solid. Celălalt ridică bastonul.

— E interzis să lovești în cap ! strigai eu.

— Noi nu lovim niciodată în cap ! urlă el furios și-mi arse una în tîmplă.

Mi s-a făcut negru înaintea ochilor.

Încet, încet mi-am revenit. Ori de cîte ori reușeam să mă cațăr pînă la nivelul conștientului, durerile mă împingeau, ca niște lovituri de ciocan, înapoi în întunericul moale. Tot corpul mă chinuia groaznic. La fiecare mișcare a unui picior icneam, la fiecare mișcare a mîinii gemeam. Era ciudat că mă auzeam, deși eram încă inconștient. Nu eram singur ; mai era acolo și o mierlă ciudată, care cînta și plescăia. Era foarte frumoasă melodia ei. Primăvara, cînd mierlele încep să ciripească, eu devin foarte melancolic. Își întrerupse cîntecul și rîgîi. Am deschis ochii. Afară, în fața ferestrei era un cireș în floare iar în vîrful lui era o mierlă care-și ciripea cîntecul ei tragicomic. Rîgîi încă o dată. Pacientul din patul de lîngă mine tocmai sugea un os de pui ; bău apoi o înghițitură dintr-o sticlă de vin roșu pe care o puse imediat în dulap.

— Mîncarea de aici e necomestibilă, îmi spuse cînd văzu că mă trezisem la viață. Ți-au muiat oasele, nu-i așa ? Nu mi-o lua în nume de rău, dar *eu* niciodată nu mă amestec.

Primisem într-adevăr o mamă de bătaie cum scrie la carte. Pe tot corpul nu mai era nici un locșor care să nu mă doară. Am ridicat capul cu grijă. Senzația semăna foarte bine cu mahmureala de la punciul suedez. Bare de fier înroșite păreau să-mi străpungă ochii și să mi se întoarcă prin ceafă.

— N-ai voie să-ți miști căpățîna, ai o comoție cerebrală, spuse tovarășul meu de cameră. Dar ce să-i faci, voi sînteți vinovați !

— Ce ?

— Toate demonstrațiile astea !

— Da, dar eu n-am...

— Hai să nu discutăm. Pescui o pulpă de pui prăjită dintr-o pungă unsuroasă și-mi făcu semn cu ea. Tratament special ! Vrei ?

Pînă și gîndul la pulpa de pui îmi întorcea stomacul pe dos. Și acolo căpătasem cîteva lovituri. Am ridicat capul cu grijă și mi-am privit burta. Pielea tocmai voia să se-nnegrească. Se prezenta de altfel în toată splendoarea unor minunate culori : albastru, violet, verde-mov și negru. Dar vocile din ureche îmi dispăruseră. Mi-am dat seama de asta în timp ce-mi studiam pielea ciomăgită. Auzeam totul, plescăitul individului, mierla de afară, traficul în depărtare, un copil țipînd, zgomotele de pe coridor, o jelanie înceată. Dar *nici un fel de voci !*

— Cît timp am zăcut aici ?

— O oră. N-ai voie să te miști, așa a spus asistenta.

Aveam senzația că mă trecuse cineva printr-un malaxor de fărîmat oase, dar treptat mi-am adus aminte ce s-a întîmplat. Demonstrația, polițiștii care mă bătuseră. Îmi aminteam de mașina salvării, de urgență, de medicul care mi se uită în ochi și mă lumină cu o lampă mică, de plimbarea pe coridoare. Și apoi de somnul adînc.

Eram într-o stare de plîns, dar îmi mergea grozav. Deodată m-am simțit curios de ușor, aproape eliberat ; vocile dispăruseră și odată cu ele și sentimentul că mă duc de rîpă. M-am cufundat mulțumit în corpul meu, care zvîcnea și durea. Am început să rîd. Asta mă chinuia al naibii, dar nu mă puteam stăpîni.

— Da, da, mă consolă tovarășul meu de cameră, îți merge rău, dar e numai vina ta ! Ve-

zi-ți de-ale tale și nu te amesteca, așa îmi spun eu întotdeauna ! Da, da, n-ai decît să bocești !
— Nu bocesc, am suspinat eu, rîd !
— De ce dracu rîzi ?
Asta nu puteam să-i explic. Nici pe dumneavoastră nu vă pot lămuri de ce. Tot învelișul meu pămîntesc durea groaznic, dar spiritul era ușor și liber. Era ca și cum gigantica mamă de bătaie pe care o primise Daniel D. Balck îl trimisese-n rai. Și caraghios era că tocmai poliția mi-o administrase. Salvator de caraghios. Și trăsnit, în același timp !
Poate că era un fel de terapie de șoc. Tot corpul mă chinuia cumplit, dar viața era nespus de frumoasă. Deodată mă aflam la mari înlățimi și priveam de acolo viața de dinainte a lui Daniel D. Balck, clătinînd ușor din cap cu blîndețe și iubire. Mersul lui în cerc în el însuși, disperarea lui crescîndă în spirală, frica lui de taică-su.
Doamne sfinte ! Tata era deja mort de mulți ani. Odihnească-se-n pace ! Chicoteam și icneam de durere. Nostimă persoană tatăl ăsta al meu ! E ceva măreț într-o țicneală atît de compactă. Mă simțeam de parc-aș fi ieșit dintr-o fîntînă adîncă la lumina zilei, unde tatăl meu ar fi apărut în peisaj și ar fi semănat cu un om. Se terminase cu monștrii trecutului, care umblau după mine încercînd să mă devoreze. Nici o voce nu-mi mai hîrîia amenințări în ureche. Nu mai exista nimic de care să-mi fie frică.
— Rîd, am spus eu cu un oarecare efort, pentru că tocmai poliția s-a găsit să mă ciomăgească.

— Ei drace, atunci de ce mai avem poliție ?
— Ai dreptate.
— Da, acuma încă rîzi, spuse el jignit. Dar ia așteaptă ! Ai să vezi !
Nu puteam să mă opresc din rîs. Suna probabil înfiorător, pentru că fiecărei chicoteli îi urma numaidecît un geamăt de durere. Fiecare vinișoară din corp era ca o coardă întinsă la maximum — și asta era frumos. *Trăiam !*
— Am meritat bătaia, am icnit eu.
Mă privi nesigur. Apoi își mai luă o pulpă de pui din pungă și începu s-o roadă.

Herbert veni să mă vadă. Era preocupat. Era cenușiu la față și era destul de nervos.
— La dracu, în ce te-ai băgat și de data asta ?
— Ce mă mai întrebi ?
— Cum îți merge în rest ?
— Minunat.
Se uită la mine. Se încruntă. Era surprins.
— Spui că-ți merge bine ?
— Grozav ! Ca niciodată !
Bietul, bătrînul Herbert ! Nu știa ce să mai creadă despre mine.
— Ai o comoție cerebrală de toată frumusețea, așa a spus doctorul. Fii sincer, Daniel, ce te-a apucat să arunci cu sticle în poliție ?
— N-am aruncat cu sticle.
— Închipuie-ți că toată povestea asta a apărut în ziare. O să văd ce pot face în chestiunea asta. Trebuie neapărat să vorbesc cu ministrul.
— Herbert, n-ai voie să fii trist.

— Ce ? Nu sînt trist. Sînt îngrijorat. Cînd te-au prins ai dat în dreapta și-n stînga ca un apucat.

— M-au lovit în cap !

— Daniel, îmi replică el cu seriozitate, știi doar foarte bine că poliția nu dă nimănui în cap. N-are voie. E împotriva regulamentului !

— Și totuși asta au făcut.

— Hai să nu facem situația mai dificilă decît este. Oftă. Slavă domnului că e destul de grea și așa ! Ei zic că tu ai început, l-ai lovit pe unul din ei în stomac.

— Oare ? am întrebat eu. Să fi făcut eu asta ?

— Pur și simplu nu pot să te înțeleg. Tocmai tu să iei parte la asemenea demonstrații. Nu ți se potrivește deloc !

— Ca să fiu sincer și eu cred tot așa !

Mă privi în treacăt.

— Vrei să-ți aduc cîte ceva ?

— Nuuu, mulțumesc. Îmi merge grozav. Cei de aici sînt foarte drăguți.

— Comoție cerebrală, spuse el. Te-ai lovit cu capul de muchia trotuarului.

Plecă. La ușă se întoarse și clătină îngrijorat din cap. Arăta bătrîn și obosit.

A doua zi eram pe prima pagină a ziarelor : *„Cunoscut inginer participă la demonstrația de la ambasada americană !“* Tocmai cunoscut nu eram eu. În spital însă am devenit.

Un pacient dintr-o cameră alăturată veni în vizită. Îmi dădu o banană.

— Fiul meu e de-al vostru, spuse el. Și eu am fost ilegalist în timpul războiului. Ai un avocat ?

— Să vedem !

— Carl Madsen, zise el. Ai grijă, pe el să-l angajezi. O să le arate el porcilor ălora.

Faima mea nemeritată culmină cu vizita medicului șef. Îmi spuse confidențial.

— În adîncul sufletului simpatizez cu voi, dar pe de altă parte sînt împotriva oricărei violențe.

— Și eu !

— Dar credeți probabil că societatea reprimă prin violență.

— Păi...

— Știu foarte bine ce vreți să spuneți, zise el speculativ. O, da, noi nu putem din păcate decît să-i reprimăm urmările.

Apoi îmi spuse că probabil voi ieși din spital după o săptămînă.

— Să fiți atent cu comoția cerebrală, puteți avea probleme.

— Nu mi-a mers niciodată mai bine ca acum, am replicat eu.

Mă privi îngrijorat.

— Nu v-a mers niciodată mai bine ? Ce vreți să spuneți cu asta ? Sînteți într-o stare psihică bună ? Bine dispus ? Euforic ?

— Da, cam așa ceva.

Dădu din cap cu seriozitate și-i spuse asistentei ceva pe latinește. Apoi trecu la tovarășul meu de cameră care era internat din cauza unui ulcer. Îi prescrise o dietă severă și-l anunță că poate să plece acasă.

Următorul musafir fu poliția. Asta era o treabă destul de serioasă. Unul mă interoga, cel de-al doilea era martor.

— Ați opus rezistență arestării, spuse el.

— Da.

— Recunoașteți deci ?
— Da. Și dumneavoastră m-ați lovit în cap.
— Conform regulamentului poliția nu lovește pe nimeni în cap.
— Știu, am replicat eu. Dar m-ați lovit în ciuda regulamentului.
— S-a ales cu o comoție cerebrală, obiectă martorul.
— Pentru că m-ați lovit în cap, am spus eu.
— O comoție cerebrală destul de serioasă, adăugă el.
Primul spuse :
— Avem martori care afirmă că ați aruncat cu pietre de caldarîm și sticle de bere în poliție.
— Fir-ar să fie, nu e adevărat !
— Nu puteți să vă amintiți ?
— Nu ! Regret !
— Comoție cerebrală, explică martorul.
— O să mai auziți de noi, zise primul și-și închise cu zgomot condica de rapoarte.
— Ți-au pus unghia-n gît, spuse tovarășul meu de cameră și mai scoase o pungă unsuroasă.
De data asta cu cotlet de porc.

Mai intră și un alt medic. Aruncă o privire la curba mea de temperatură și se așeză pe marginea patului. Era un om foarte serios, cu ochi cenușii afundați în orbite, în spatele unor ochelari groși.
— V-ați ales cu o lovitură zdravănă la cap, spuse el prietenos. După cum am auzit, ziceți că vă simțiți excelent.
— Minunat, am spus eu.

Așa era. Afară cîntau păsărelele, clopotele de la biserică răsunau puternic și vesel. Dimineață de duminică. La capătul coridorului se ținea o slujbă, se auzeau oameni cîntînd : „O trainică cetate e Dumnezeul nostru“. Soarele strălucea auriu prin ferestrele înalte.
— Aveți o contuzie destul de serioasă. Și comoție cerebrală. Cu toate astea spuneți că vă merge foarte bine.
— Așa e !
Mă privi și dădu din cap de cîteva ori. Apoi îmi descoperi urechea stîngă umflată.
— Aveți și urechea strivită.
— Da, dar de data asta e de vină un milionar... acolo în Sölleröd !
Ochii lui cenușii se aprinseră de interes.
— Un ăă... un milionar ?
— El m-a mușcat de ureche.
Simțeam o dorință irezistibilă de a spune adevărul gol-goluț.
— V-a mușcat de ureche. De ce a făcut-o ? Mă privea încordat.
— Pentru că mușcă în tot ce e comestibil.
— Între altele... și în urechea dumneavoastră ?
— Da, mă înțelegeți, auzeam vocile acelea.
— Voci ! Așa deci ! Vocile acelea vă inspirau teamă ?
— Mai degrabă țiuiau.
Se uită la mine.
— Povestiți-mi totul în cuvintele dumneavoastră.
I-am zîmbit. Auzeam literalmente cum îi lucrează calculatorul de diagnostice în cap.
— Auzeam deci vocile astea și eu m-am gîndit că vin de la el și atunci mi-am dat capul

puțin prea aproape de proteza lui și el m-a mușcat de ureche. Din păcate era otrăvitor. A trebuit să rînjesc. Un milionar otrăvitor !

— Aveți vreo bănuială din ce pricină v-a mușcat milionarul de ureche ? întrebă el uitîndu-se la mine încordat.

— Era nebun !

— Așa deci ! Firește. Mulțumesc ! Se retrase spre ușă. De acolo mă mai privi încă o dată.

Tovarășul meu de cameră intră să-și ia rămas bun.

— Cu tine nu știu ce e, dar acum au început să mă ia și pe mine la întrebări.

— Pe tine ? Ce vor să știe ?

— Dacă vorbești în somn. Și dacă nu te cred puțin sărit.

— Și tu ce le-ai răspuns ?

Rînji :

— Le-am spus că ești total sărit. Ei da — adio.

Puțin mai tîrziu poliția apăru din nou.

— Mai avem încă o întrebare, spuse primul. Aveați o sumă de bani la dumneavoastră.

Abia atunci mi-am amintit și de bani.

— Și încă îi mai am !

— Cincisprezece mii de coroane, zise martorul. O sumă mare de bani.

— Am intenția să cumpăr ceva, am spus eu. Mă cuprinde această dorință din cînd în cînd, și atunci e bine să am ceva bani.

— Ca de exemplu ?

— O, ceva, orice, un cal de exemplu.

— Un cal ! spuse primul.

— Comoție cerebrală, zise martorul.

— Deci nu vreți să dați nici o declarație în privința banilor ? întrebă primul.

— Nu, am răspuns eu. Dar dacă lipsesc din ei, o să mai auziți de mine !

— Dumneavoastră veți mai auzi de noi, spuse primul.

Veni și Herbert. Intră și se așeză pe pat. Apoi se repezi la ușă și o deschise brusc. Nimeni pe afară. Se întoarse.

— Blestemată poveste, dar i-am dat de cap. Am alergat de la Pontius la... la... ei, cum îl cheamă pe celălalt ?... Am vorbit cu ministrul și cu poliția Și știi la ce ne-am gîndit ?

— Nu.

— Ei, atunci ascultă...

Se aplecă spre mine și-mi zise încet :

— Ne-am gîndit că te aflai cu totul și cu totul *întîmplător* pe Dag-Hammarskjold și că nu ți-a trecut deloc prin cap că acolo se făceau demonstrații...

— La ce stratagemă v-a dus mintea !

— ... și că voiai numai să-ți vizitezi o cunoștință din partea locului.

— Am și vizitat o cunoștință din partea locului !

— Încetează, Daniel ! Și așa mi-a fost destul de greu. Afacerea s-a clasat. Poliția îți trece cu vederea că ai aruncat cu pietre și cu sticle și că te-ai opus arestării. Dar fii atent, că a doua oară nu-ți mai merge. Trebuie să înțelegi că te afli într-o situație cu totul specială ! Și chiar dacă eu accept că tu ai un punct de vedere, te rog totuși ca de dragul firmei să fii atent ce faci pe viitor ? Nu mai iei parte la demonstrații, îmi promiți ?

— Îți promit!

— Bine! Dar trebuie să recunosc că n-a fost chiar așa ușor să-i fac să înghită gălușca aceea cu toți banii pe care-i aveai la tine!

— Și ce le-ai spus?

— Ei, le-am spus că tot timpul cari bani după tine. Țineau firește să știe ce voiai să faci cu ei. Și așa le-am povestit că pe tine te apucă des dorința de a-ți cumpăra ceva... spontan.

— Un cal.

— Daniel, nu poți deloc să rămîi serios?

M-am străduit să fac o mutră conștientă de vinovăția mea. Ca să fiu sincer îl prețuiam mult pe Herbert, deși eram de părere că ceva nu era în ordine cu el. Costumele lui scumpe și veșnica lui dorință de a fi în mizeul evenimentelor. Mînca nițel prea mult, bea cam peste măsură și dormea prea puțin. Și începea să îmbătrînească.

— Slavă Domnului, de asta se pare c-am scăpat, zise el și oftă. Apoi se înveseli. Știi ce-o să facem? întrebă el. Cînd te lasă să pleci de aici sărbătorim cu o petrecere ca lumea! Casă deschisă! Toată lumea va fi invitată!

Herbert fusese întotdeauna de părere că pe lumea asta nici o dificultate nu e prea mare încît să nu o poți lichida cu o petrecere. La sfîrșitul fiecărui banchet de-al lui se îmbăta și devenea foarte deprimat.

Am primit un nou tovarăș de cameră. Un om bătrîn și blînd, care fu adus după-amiază. Parcă tot timpul își cerea iertare că mai trăiește. Încă. Viața lui era un lent reflux. Nimeni nu venea să-l viziteze. Spre seară începu

să-și dea duhul. Părea să înțeleagă că nu mai era de glumit. Se revoltă puțin, din considerație pentru mine. Ochii îi erau mari și mirați. Moartea veni totuși ca o surpriză pentru el. Ca o întîlnire neplăcută pe care o amîni mereu. Cred că înțelesese că de data asta nu se mai putea. Scîncea și murmura slab: „Nu, încă nu, încă nu!“

Cînd am sunat au venit și i-au făcut o injecție. Apoi l-au dus din cameră. Cunoștința mea cu omul acela durase șapte ore.

În ziua următoare veni Bertram. Avea cu el o sticlă de whisky și cîteva cărți interesante. Se așeză lîngă mine.

— Asta n-aș fi crezut-o despre tine, Daniel!

— Între noi fie zis, nici eu.

— E bine și mai tîrziu decît niciodată. Ca să fiu sincer, mă bucur!

I-am răspuns, conform adevărului, că și pe mine mă bucura.

— Te-au lovit în cap! întrebă el.

— Da! M-au lovit pur și simplu peste tot.

— Porcii ăia!

— Niște porci drăgălași, Bertram. Niște porci grozavi.

Se uită la mine și zîmbi nesigur. I-am răspuns la zîmbet. Un timp ne zîmbirăm unul altuia.

— Pe viitor am putea să ne bucurăm mai des împreună, zise el atunci.

— Nu cred.

— Dar nu te înțeleg. Credeam că ești de partea noastră!

— Fie vorba între noi, totul a fost o mare neînțelegere.

Căscă gura de cîteva ori.

— Dar în ziar scrie că...
— Minciuni și fleacuri capitaliste.
— Aha. Deci de fapt nu vrei să fii cu noi ?
— Exact, Bertram.
Dădu din cap gînditor. După aceea se ridică și se îndreptă spre ușă. Rămase acolo o clipă. Apoi zîmbi pe neașteptate și spuse :
— În curînd o să ne vedem din nou, Daniel ! Sigur !
Și plecă.

10

O SĂPTĂMÎNĂ MAI TÎRZIU ieșeam din spital. Corpul încă îmi mai era pătat în toate culorile curcubeului, dar eu mă simțeam grozav. Cura de șoc pe care mi-o administrase poliția daneză era o adevărată minune. Cîteodată numai cînd te faci bine descoperi cît ai fost de bolnav.
Primăvara era splendidă. Soarele strălucea, păsările cîntau, florile erau parfumate și aproape că acopereau duhoarea de benzină. Mi-am reluat munca la birou. Fără mare entuziasm. Dar nimeni nu avea pretenții deosebite la mine. Eram în convalescență. În afară de asta eram puțin sărit de pe fix. Un fel de dr. Jekyll și Mr. Hyde. Un inginer conștiincios în cea mai mare parte a săptămînii și un activist turbat sîmbăta după-amiază. Greutățile construcției de adăposturi erau depășite, cel puțin în ce mă privește pe mine. Restul era treaba mașinilor și a constructorilor ; eu m-am apucat să proiectez un bloc în Frederiksberg.

Munca fu în parte împiedicată de faptul că activiștii cu locuințele ocupaseră afurisitul de șantier.
„Vremuri grele pentru progres“, spuse Herbert.
Mie îmi mergea de minune. Doctorul spusese că trebuie să mai fiu atent un timp. Altfel puteau să apară efecte secundare : dureri de cap și stări depresive. Eu n-aveam nici una nici alta ; mi-am cumpărat o bicicletă și încet încet mi-am dobîndit o excelentă condiție fizică, descoperind cu încîntare că încă mai aveam trup. Sentimentul acesta nu-l mai încercasem de la șaptesprezece ani. Un corp excelent care începea să-mi bată la ușă cu anumite pretenții. Presiunea sporea și lui Daniel D. Balck începu să-i lase gura apă cînd trecea pe lîngă fete, la birou sau la plimbare. Am observat că și ele se uitau la mine altfel, și cu mai multă atenție. Poate eu eram acela care eram mai atent. Erotica își are și ea micul ei sistem. Dacă pe undeva încep să clipească luminile de semnalizare tot mediul reacționează.
Ceva plutea în aer.

Herbert își dădu petrecerea. Casă deschisă și'o grămadă de oameni.
Casa lui se află pe o colină lîngă Birkeröd. O priveliște minunată spre cîmpurile de bătălie Hövelte și Sjaelsö. E o ladă mare în patru colțuri. Cu ciudatele ei plante exotice din spatele geamurilor uriașe îți amintește de un acvariu.
Lîngă ea se află o piscină pe jumătate acoperită, așa că poți face baie fără să te uzi la

picioare, după cum spune Herbert. Apa e strălucitor de albastră, iar pe terasă sînt mese și scaune de fier forjat lăcuite în alb. Totul îți amintește de un stabiliment dintre cele mai bune de pe Riviera.

Eu am venit în jur de opt. Petrecerea era deja în toi. Un mare număr de oameni, toți la modă într-un fel oarecare. Herbert *face colecție*. E un mare consumator și la fel de nemilos ca o revistă literară. Îndată ce careva din lumea aceasta intră într-un con de umbră, nu se mai poate aștepta la vreo invitație din partea lui Herbert.

Erau acolo cîțiva actori, un boxer, artiști, designer-i, redactorul unui săptămînal, un critic de teatru, un regizor de film. Mai veniseră prieteni de golf, de club, de afaceri, cu soțiile fiicele și amantele. Și Bertram era acolo. Asta m-a surprins.

— Tu ce Dumnezeu cauți aici ?

— Eu ? Zîmbi și dădu din umeri. Sînt doar cel mai bun prieten al lui Herbert. Am fost colegi de școală.

— Te-a invitat ?

— La o casă deschisă ? Doamne Daniel ! Sînt doar un cunoscut revoluționar ! E cît se poate de la modă !

Zîmbi cu gura pînă la urechi și începu să roadă o măslină.

Toți se cunoșteau și vorbeau de-a valma. Am recunoscut cîțiva ofițeri — în civil — cu care lucrasem la Langeland într-o anumită ocazie. Și omul de la minister era acolo. Îmi zîmbi și-mi făcu complice cu unchiul. Larma sporea. Un vuiet continuu. Ici și colo vocea stridentă

a unei femei se mai ridica deasupra valurilor. Pe mine mă istovește atîta companie. Trebuie să țipi ca să te faci înțeles și în afară de asta nu interesează pe nimeni ceea ce spui. Dar totul pare nemaipomenit de viu.

Herbert trecea de la unul la altul cu o cană uriașă și turna de băut. Martini Dry. Super exploziv. Cînd clămpănea cu cana i se întindeau paharele. Semăna cu o pasăre care-și ospăta puii mîncăcioși. Cînd umbla cu cana, Herbert iubea pe toată lumea. Își bătea prietenii pe umăr și îmbrățișa fetele. Proporția de alcool în sînge creștea cu fiecare rundă.

Frumoșii tineri se aflau pe terasă lîngă piscină. Herbert angajase un siamez să le servească băuturi acolo. Pe scîndura de sărituri se afla o fată atrăgătoare și bine proporționată. Purta un costum de baie alb, dînd impresia a ceva ce se cheamă cred „wet look". Era bronzată. Picături de apă îi străluceau ca perlele pe trup. Ridică încet brațele. Toți își ținură răsuflarea. Apoi sări. Cînd apăru din nou la suprafață îi fu servită o băutură la marginea bazinului. Rîse arătînd niște dinți albi strălucitori pe fundal de piele bronzată și-și scutură părul ca un cățel.

Veni la mine un ziarist pe care-l cunoșteam în treacăt. Era ușor cherchelit, dar la petrecerile lui Herbert așa se obișnuiește.

Nu se ținea bine pe picioare și-și pătase puloverul albastru.

— V-ați descurcat grozav, zise el și-mi făcu cu ochiul.

— Trebuie numai să ai relațiile necesare, am spus eu.

— O, da. Dar închipuie-ți că am avut voie să scriu despre asta ! Rămase mîhnit cu privirea țintă în paharul gol. Herbert se înființă imediat cu cana.

— Vă cunoașteți deci, șmecherilor ? întrebă el.

— Da, asta facem, răspunse ziaristul. Eu cel puțin îl cunosc ! Mă bătu ușor peste burtă. Herbert trecu mai departe cu cana. Poți să mă crezi că te cunosc, spuse ziaristul. De ce ai luat parte la demonstrația aceea ?

— N-a fost decît o nefericită coincidență, nimic altceva.

— Ei da, ai avut noroc. Nu poți spune adevărul, bineînțeles. Ești puțin sărit, nu-i așa ? Își lovi ușor tîmpla cu degetul și se pierdu în mulțime.

Country Joe cînta „Who am I ?". Bătea la ochi nepotrivirea dintre cîntecul melancolic și starea agitată de spirit. Larma urcase pînă la nouăzeci, o sută de decibeli. Urmările comoției mele cerebrale se făcură simțite. M-am întrebat dacă nu stătusem destul la petrecerea lui Herbert și mi-am croit drum pînă în vestibul. N-ar fi observat nimeni dacă dispăream. Brusc însă îmi ieși în cale Elsebeth, frumoasa și calma soție a lui Herbert. Avea o cută de mîhnire între sprîncene. Pe aceea n-o remarcasem niciodată pînă atunci. Era și puțin mai agitată ca de obicei. „Daniel, doar nu vrei să pleci ?"

Mă îmbrățișă. În cercul lor oamenii se iau în brațe cu intensitatea unor îndrăgostiți care nu s-au mai văzut demult. Corpul îi era pietros și molatec în același timp. Mirosea minunat iar mie mi se puse un nod mare și cald în gît. Mă privi.

— Unde te-ai ascuns atîta timp ?

— În spitalul orășenesc.

— A, da, așa e. Tocmai ție să ți se întîmple una ca asta ! A fost într-adevăr o surpriză !

— Și pentru mine, Elsebeth.

— Herbert zice că ești probabil îndrăgostit.

— Spune el asta ? Ei drăcie !

— El crede că asta e singura explicație plauzibilă !

— Numai bunul Dumnezeu știe de cine oi fi îndrăgostit. Dar poate că Herbert o știe și pe asta ?

Ea rîse.

— Trebuie să fie minunat să fii îndrăgostit, zise ea cu melancolie și-și înfipse dinții în buza de jos.

— Ce se întîmplă, Elsebeth ?

Mă privi tăcută un timp. Spuse apoi :

— Poftim ?

— Ce-i cu tine ?

— Nimic. Dai o impresie foarte ciudată, Daniel.

— Și tu la fel.

Tăcu din nou. Și totuși, parcă mai voia să spună ceva. Apoi dădu din umeri și-și plimbă privirea printre oamenii adunați la petrecere.

— Crezi c-ar trebui să le dau ceva de mîncare înainte de a se îmbăta de-a binelea ? Mă bătu ușurel pe umăr. O să se aranjeze totul, Daniel ! Cu acestea ieși din vestibul.

M-am gîndit : de ce să nu se aranjeze, în definitiv ?

În fundul capului aveam un nod mic și insistent. O neliniște care nu-mi dădea pace.

V-am povestit deja de puterea pe care o am de a face să izbucnească nebunia adormită din preajma mea. Era aceeași senzație. M-am uitat în jur.

Și atunci am văzut-o. Stătea la fereastră. O siluetă în fața plantelor exotice și a piscinei albastre. Purta un costum înflorat care abia se distingea pe fundalul tufișurilor ca de junglă. O încercare de a fixa imaginea : unde e fata ? Costumul consta dintr-un bolero și un pantalon larg care se termina cu un lat de palmă dedesubtul pîntecului. Burlan sau cum naiba se mai cheamă. În buric își pusese o piatră roșie cu fațete care sclipeau cînd i se mișca pielea de pe burtă. Fata se uita țintă la mine. Mi-am dat seama imediat că privirea ei îmi pricinuise micul nod de neliniște din ceafă. Cîteva avioane de vînătoare alunecară la înălțime joasă peste cîmpul de bătălie în direcția Vaerlöse. Războiul nu e niciodată prea departe.

Voiam și nu voiam să plec. Era ca și cum ochii fetei mă sileau să rămîn. Mă înțelegeți, dacă m-ar fi văzut cu trei săptămîni în urmă ar fi văzut un Daniel D. Balck care ar fi umblat orbește prin peisaj. Ochii ei erau mari și albaștri. Licărea în ei o mică scînteie galbenă de nebunie. Abia trecuse de douăzeci de ani. Părul îi era blond, corpul zvelt, aproape slab. Mă urmărea cu ochii pe cînd mergeam de colo colo printre musafirii gălăgioși, aruncînd remarci exuberante pe care oricum nu le putea auzi nimeni. Grace Slick cînta : „You both stand there with your long hair blowing“ iar fata continua să se uite la mine pe cînd releul meu de semnalizare ticăia tot timpul. Am rămas totuși. Mi-a-duc aminte că odată, în urmă cu mulți ani, în tramvaiul 2, pe Stormgade, stăteam pe platforma din față la ora de vîrf și mi-am auzit tot așa releele ticăind. Nu știam însă din cauza cui. Brusc vatmanul se întoarse spre mine și începu să înjure furios, fără nici o noimă. Apoi se prăbuși plîngînd peste manetele lui. A fost o scenă zguduitoare. De atunci am evitat mijloacele de transport în comun. Aceasta a fost o mică digresiune. De data asta am rămas unde mă aflam. Daniel D. Balck voia să-și privească neînfricat soarta în față.

Omul de la minister veni la mine. Și el era ușor cherchelit. Și foarte vesel. Îmi povesti rînjind că la minister fuseseră foarte îngrijorați din cauza purtării mele ciudate ; îmi descrise furia ministrului ; enumeră suflînd din greu groaznicele represalii pe care se gîndeau să le pună în aplicare „în caz că lucrările ar întîrzia“.

Îl cunoscusem pînă atunci numai ca pe un domn foarte sobru și sever, care niciodată nu și-ar fi schimonosit fața pentru un zîmbet.

— I-am dat a înțelege ministerului că nu sînteți în toate mințile. Că aveți o ușoară psihoză din cauza surmenajului, zise el.

— Și ce-a răspuns ?

Izbucni în rîs.

— Că astfel de oameni ca dumneavoastră ar trebui împușcați.

— Ce drăguț din partea lui ! Și dumneavoastră ce-ați spus ?

— I-am dat firește dreptate ! Dar i-am atras atenția că [—] asta ar aduce după sine anumite

complicații. Rîse din nou. Ei, l-am liniștit, zicîndu-i că dumneavoastră nu mai aveți oricum de-a face cu lucrările!

Asta era ceva nou pentru mine. M-am uitat în direcția lui Herbert, care încă mai turna din cana lui. Îmi prinse privirea. Se uită la mine, la omul de la minister și apoi iar la mine. Făcu o mină iritată.

Omul de la minister îmi spuse, bine dispus: „Poate că a fost mai bine că ați intrat în spital!"

Apoi ieși pe terasă ca să se uite la femei. Privită din cameră, compoziția de acolo era foarte plăcută. Fetele îmbrăcate în costume de baie în culori vesele, piscina albastră, cîmpul de luptă înverzit înrămat de ferestrele mari cu plante tropicale. În mijlocul acestui peisaj, omul de la minister, ca o umbră întunecată, era servit de către zîmbitorul servitor siamez cu o băutură roșie.

Fata se mișca încet prin încăpere făcînd un larg ocol spre mine. Aveam clar în fața ochilor costumul ei. Am încercat să stau de vorbă cu boxerul, dar cînd a văzut că nu mă pricep deloc la sportul lui, s-a repezit la ziarist. O bună parte dintre musafiri își dăduseră binișor drumul. Unii se certau, alții se sărutau. O groază de emoții. Și totul foarte tare. Fata încă se mai uita la mine. I-am întors privirea și am zîmbit. Se miră. După ce se mai gîndi puțin zîmbi și ea.

Elsebeth ieși de la bucătărie în fruntea unei procesiuni de doamne cu șorțuri albe, care aduseră vasele și le puseră pe o masă lungă de lîngă fereastră. Fata luă o hotărîre. Veni și rămase lîngă mine, dar nu spuse nimic. Era

ceva rigid și distant în ea. Se uita țintă la mulțimea de alimente care fuseseră aduse. Larma cobora la un alt registru. Mîncarea e sfîntă, asta îi unește pe toți. Cîțiva musafiri aplaudară ca la numerele bune ale unui spectacol. Spinare de căprioară, salată de homar, pate de ficat de gîscă, sparanghel, file de vită, hering gătit în toate felurile, curcan afumat, caviar, brînză. Bere și rachiu, vin roșu și alb.

Fata spuse din nou senin:

— Nu mi-e foame.

— Priveliștea e aproape copleșitoare, am zis eu.

Mă privi.

— Voiai să pleci înainte, nu-i așa?

— Cum ai tras această concluzie?

— Ai vrut să pleci. Dădu din cap de cîteva ori. Acum nu ai voie să pleci.

Mă privi neclintită. Și atunci mi-am dat seama că o mai văzusem o dată. Dar nu puteam să-mi aduc aminte unde. Mi-am bătut capul însă n-o puteam plasa nicicum. Ați avut și dumneavoastră senzația asta: vezi pe cineva pe care crezi că-l cunoști, dar nu știi de unde? Fata de la lapte. De la florărie? O actriță? O stewardesă?

Poporul se repezi cu entuziasm la mîncare. Fiecare își luase farfuria cu tacîmuri și dădea ocol mesei. Precum credincioșii la izvorul minunilor. Cu ce să mă mîntui? Cu piept de gîscă afumat, Boeuf à la mode, pate de rață. Am mers la masă. Asta era foarte primejdios, împresurat de toate furculițele care se agitau în jurul meu. Fata mă urmă. Am reușit să mă înghesui la coadă între boxer și ziarist.

— Biftec, zise boxerul, nu vreau nimic alt-ceva.

Își îngrămădi biftecul pe farfurie.

— Tu ce-ai dori ? am întrebat-o pe fată.

Ea spuse :

— M-am gîndit deseori la tine.

— Poftim ? Ce-ai făcut ?

— M-am gîndit la tine !

Mă privea cu seriozitate. Mi-am retras avanposturile, ca să mă exprim mai figurat și mi-am îndreptat atenția către masă. Trebuie să mă feresc de astfel de discuții.

— Încerci să scapi ! spuse ea. Mi se pare că știu genul ăsta de om. Dorința aceasta tinerească și iritantă de a deveni familiar.

— Mîncare, mîncare, mîncare ! spuse ea și-și plimbă agresiv privirea deasupra mesei. — Am dat din umeri. — Tu totdeauna încerci să scapi, nu-i așa ? spuse ea.

— Ai să-mi spui ceva ? am întrebat-o. Vrei să dovedești ceva în mod deosebit ? Îmi părea rău că-i zîmbisem.

— Da, răspunse ea.

— Scuză-mă te rog, spusei eu punîndu-mi sparanghel în farfurie și înfigîndu-mi furculița în cîteva felii de șuncă afumată, dar în momentul ăsta nu sînt într-o dispoziție prea grozavă pentru o dezbatere asupra psihicului meu.

— Ești vreodată pregătit pentru așa ceva ?

Mă observa cu pleoapele ușor strînse. Alergam în jurul mesei încercînd să scap de ea, dar se ținea pe urmele mele. M-am întors spre ea :

— Hai să terminăm cu asta, vrei ?

— Te simți bine ?

— Vorbești ca un misionar. Mă simt grozav. Și dacă ai șterge-o de aici, m-aș simți de-a dreptul minunat !

Dădu din cap de parcă i s-ar fi adeverit cele mai sumbre bănuieli. Nu arăta prea mulțumită de viață, dar asta se întîmplă adesea. Oamenii nefericiți au deseori dorința nerușinată de a-i mîntui pe alții. Pur și simplu nu puteam să scap de ea. Era aproape caraghios. Mi-am făcut loc prin mulțimea de musafiri — și ea mă urmă.

Am renunțat.

— Bine, unde ne așezăm ?

— Aș vrea o înghițitură de vin, spuse ea.

Mă conduse la un colț de fereastră. Sub o plantă înflorită de Hawai. Aerul era apăsător, impregnat de umezeală. Parcă erai într-o pădure de la tropice. Cu țipete de animale sălbatice cu tot. Am pus mîna pe o sticlă de Chablis și două pahare. Ne-am așezat. A trebuit să constat din nou că-mi este foarte greu să scap de oamenii insistenți. De cîte ori trecusem prin asta în decursul timpului ! O groază de țicniți mi s-au agățat de poale încercînd să mă convingă de ideologiile cele mai idioate, canibalism, pedeapsa cu bătaia, vegetarianism, știința creștină și așa mai departe. M-am întrebat care o să fie subiectul de data asta. Idealiștii se îndoiesc adesea de propria lor teorie și de aceea simt nevoia de a convinge pe alții. Eram sigur că și ea era dintr-ăștia. Biodinamică ? Relaxare ? Mao ? Într-o astfel de situație o pălăvrăgeală prelungită despre filmul cel mai recent sau programul de ieri de la televizor nu ajută la nimic. În afară de asta

nu aveam nici o îndoială că era nebună. Scînteia gălbuie din ochii ei frumoşi albaştri. Şi eu eram prins în cursă. Ce mai situaţie, în care singur mă băgasem din pură vanitate !

— Există ceva spre care năzuieşti, spuse ea.

Am scos un mormăit neutru, am început cu puţin sparanghel apoi m-am dedicat întru totul mîncării. Dinspre piscină răsunau rîsete puternice. Am privit afară. Doi tineri se hîrjoneau pe o saltea pneumatică şi mîncau file de vită şi salată de cartofi. Fata de lîngă mine îşi goli paharul şi-şi turnă imediat altul. Se cherchelise deja. Era ciudat, pe de o parte mă enerva, iar pe de alta mă simţeam atras de ea. Asta se cheamă ambivalenţă ; dusă la extrem, te ruinează psihic. Cel puţin aşa zic unii. Ei, da, fata era foarte frumoasă iar bătrînul Adam se făcu prompt remarcat.

Era un om straniu. Tocmai voiam s-o categorisesc drept una dintre „acelea", cînd îmi zîmbi cu înţeles. Aşa cum fac uneori copiii că se uită la tine, zîmbesc şi bang ! Un rînjet pînă la urechi de la o fiinţă la alta. N-am putut altfel şi i-am întors zîmbetul. Stăturăm aşa o bucată de vreme. Apoi expresia i se schimbă din nou pentru că o femeie scosese un ţipăt strident. Un glumeţ îi pusese o sticlă de rachiu rece ca gheaţa pe spatele gol. Fata se uită cu teamă, ca un copil speriat. Expresia i se menţinu un timp, făcînd apoi loc unei grimase puritane. Era surprinzător cît de repede i se schimba înfăţişarea. Omul rămîne de obicei mai mult timp într-o anumită stare sufletească — deşi nu e exclus ca uneori într-un local oarecare, spre dimineaţă, să fii

expus unor schimbări psihice sufleteşti destul de neplăcute. Dar la ea, aceste schimbări se succedau repede ca fulgerul. Şi exact cînd credeam că ştiu unde se află, n-o găseam deloc acolo unde îmi închipuiam. Acum predicatorul pocăinţei lua din nou cuvîntul.

— Vă credeţi în perfectă siguranţă, spuse ea privindu-mă nimicitor. Voi cu siguranţa voastră neroadă.

Am fost scutit de răspuns pentru că Herbert se înfiinţase cu cîte o sticlă în fiecare mînă. Era foarte aprins la faţă şi nu se ţinea bine pe picioare. „Alb sau roşu ?" Fata îi întinse paharul. Herbert, i-l umplu, vărsînd numai puţin. O fixa pe fată. Apoi zîmbi. „Ei, deci iat-o !"

Nu puteam să-l contrazic.

— Da, am spus eu. iat-o.

— Şmecherule ! zise el aproape tandru. Nu mă prezinţi ?

— Laila, interveni fata repede arătîndu-i zîmbetul ei larg şi în acelaşi timp nesigur. În jurul ochilor era un zvîcnet uşor, ca şi cînd ar fi vrut să-şi pedepsească gura pentru minciună. Era fascinant să observi acest conflict local.

— Era şi timpul, bătrîne, spuse Herbert misterios.

— Ca să vezi, am mormăit eu, într-adevăr.

— Aşa e el, îi spuse fetei. Aşa a fost întotdeauna. Misterios !

— N-are nici urmă de mister în el, replică ea.

— Pentru tine nu, comoara mea, flirtă Herbert. Mi-am dat seama că se ferea de privirea mea. Ei, eu trebuie să... Îşi demonstră teoria ridicînd sticlele.

— Am vorbit cu ăla, am spus eu arătînd spre omul de la minister, care se delecta pe terasă uitîndu-se la fetele din bazin.

Treptat se făcu întuneric. Se aprinseră luminile. În jurul lor se învîrteau puzderie de țînțari și fluturi de noapte. Piscina era luminată de lămpi îngropate în podea. Strălucirea lor învăluia pe cei care făceau baie cu un vîrtej de mici sfere sclipind argintiu. Simon și Garfunkel cîntau despre doamna Robinson.

— Despre ... despre asta vorbim mai tîrziu, da? spuse Herbert nesigur și se retrase cu sticlele.

— Ții la el? întrebă fata.

— La Herbert? O, da, e un băiat de treabă.

— El nu te place, zise ea.

— Ce? Prostii! Ne înțelegem excelent.

— Nu te cunoști absolut deloc! De ce nu înveți odată să privești în tine însuți? Se uită la mine.

Am întrerupt discuția. „Brînză! Trebuie să-mi iau niște brînză!“ am spus eu și m-am dus la masă. Acolo se mai aflau cîțiva mîncăi care rezistau eroic. Boxerul, Bertram și încă cîțiva. Boxerul își îngrămădea ultimele biftecuri pe farfurie și-mi făcu complice cu ochiul. Bertram își înfipse furculița în patru felii de somon afumat odată. Era slab ca un ogar, dar avea nevoie de tot atîtea calorii cît un cal de curse bine antrenat, pentru că nu-și îngăduia niciodată o clipă de liniște.

— Văd că ești destul de ocupat, zise el luîndu-și spanac drept garnitură la somon.

— O cunoști? am întrebat, dînd din cap către fata care ne urmărea cu privirea.

— Nu! Nu! Nu te deranja. E a ta. Numai a ta!

— Mai ai vreo veste de la Lilly? am întrebat eu profitînd de ocazie. Nu-mi dădu nici un răspuns. Am luat o bucată de brînză și m-am întors la fată. Atmosfera se încinsese cu cîteva grade și starea de spirit era cam agitată. O ceartă oarecare se transformă într-o încăierare obosită. Herbert se puse la mijloc și-i împăcă pe adversari cu o înghițitură din sticlele lui. În aer se simțea o hotărîre îndîrjită de a folosi timpul din plin pentru distracția la maximum. Spiritele se agitau.

— Ei, am spus ca să înnod și eu vorba, ce părere ai de societatea de aici?

— E groaznică.

— Atunci de ce ai venit?

— Ai vrea s-o afli și pe asta, nu-i așa?

— Nuuu. Ca să fiu sincer mi-e perfect indiferent. Fac numai conversație.

— Ei, treacă de la mine. Pentru tine am venit, zise încrețindu-și nasul ca din cochetărie.

— Bine, dar eu nu te cunosc deloc.

— Eu am auzit de tine, spuse ea și-și puse mîna pe brațul meu.

În cameră se făcuse mai cald. Afară nu se mai simțea nici o adiere. Pe negîndite se lăsase întunericul. Începu să plouă domol. O ploaie din acelea de primăvară, care susură încetișor. Tînăra fată în costumul alb se duse din nou pe trambulină și-și întoarse fața către ploaie. De fapt aș fi putut ușor să dispar dar nu prea aveam chef. Fata mă agasa dar în același timp avea ceva atrăgător. În afară de asta nu mai fusesem de mult cu o femeie. În astfel de cazuri ești dispus să ierți multe.

Un tînăr se urcă lîngă fată pe scîndura de sărituri. Avea un păr lung și întunecat, purta barbă, pielea îi strălucea în culoarea bronzului, iar corpul îi era foarte păros. O îmbrățișă. Au rămas așa un timp. Apoi se lăsă să cadă pe spate ținînd-o strîns. Totul se petrecea ca într-un film rulat cu încetinitorul. Rămaseră destul de mult în apă. Tocmai pe cînd mă întrebam dacă să mă duc să-i salvez au apărut rîzînd la suprafață.

Fata aceasta, Laila, privea în paharul ei gol. Apoi se ridică, luă o sticlă și-și turnă.

— Nu crezi c-ar trebui să fii mai atentă la băutură ?

— Chiar te interesează ? înrebă ea clipind din ochi.

Era ceva agresiv în felul în care flirta. Dar în clipa următoare își schimbă brusc starea de spirit. Toată agresivitatea se desprinse și căzu de pe ea. Mă privi lung. E aproape insuportabil ca cineva să stea și să se uite la tine așa. Scuturi din cap, te înfiori puțin și încerci să întorci capul. Dar la ea nu era deloc astfel. Privirea ei era atentă, interesată, deschisă. Nu conținea nici un verdict și o absorbea cu totul. M-am uitat la ea încercînd sentimentul ciudat că alunec în privirea ei. Era o senzație plăcută și în același timp prevestitoare de primejdii. Zîmbi. Și eu n-am putut face altceva decît să zîmbesc la rîndul meu. Aș fi vrut să nu înceteze niciodată de a se uita în ochii mei. Sună banal dacă spun că în privirea ei mă vedeam pe mine însumi ?

— Știi că pot să-ți citesc gîndurile ! întrebă ea.

Se dusese dracului toată atmosfera.

— Asta trebuie să fie neînchipuit de plicticos, am zis eu cu un zîmbet caracteristic.

Se strîmbă puțin și-mi privi mîinile.

— Tu cu ce te mai ocupi în rest ? am întrebat eu.

Altă schimbare. Mă gîndeam acum că o să mă întrebe : „Vrei să mă tragi de limbă ?"

— Scuză-mă te rog. scuză-mă. E al dracului de dificil să vorbească cineva cu tine !

Ea spuse :

— Nimic ! Nu fac nimic ! Nu *pot* face nimic, așa cum stau lucrurile !

— Așa deci, *sistemul ?* am spus eu.

— Da, poate sistemul ! Vorbi așa încet că abia am înțeles-o. O voce de copil, ciudat de delicată, sunînd ca un clopoțel. În mare, schimbările ei sufletești produceau și o schimbare a vîrstei. Odată era o fetiță, altădată o femeie tînără și apoi o babă. Aveam tot timpul senzația ciudat de nesigură că nu știu precis cine și unde era de fapt.

— Cînd lucrezi sînt atît de mulți oameni în jur ! zise ea încet. Toți muncesc, nu-i așa ?

Mă privi căutîndu-mi aprobarea.

— Aici sînt destul de mulți oameni. Sau nu-i așa ?

Se uită în jurul ei. Era ca și cum atunci îi vedea pe musafiri pentru prima oară. Îmi apucă mîna și-mi înfipse unghiile în palmă.

Mi-am retras-o. „Nu te mai preface", i-am spus.

Scutură din cap. Apoi mă privi din nou direct în față. Ori era o actriță nemaipomenită, ori îi era *într-adevăr* frică. Ochii ei își schim-

bară culoarea și se măriră întunecîndu-se de teamă. Am început să rîd nervos ca s-o liniștesc. Nu știam ce-ar fi trebuit să spun și am rămas așa, șezînd lîngă ea. Am văzut că Bertram se uita la noi. Se încruntase mirat. Fata era un ghem de încordare. Ca răspuns la privirea lui, am dat doar din umeri.

Apoi fata începu să se destindă. Se relaxă, se rezemă de nalba din spatele ei și începu tare să rîdă.

— Ei, ce, acum ți s-a făcut frică ?

— De ce ?

Își lăsă privirea să alunece peste privirile musafirilor și spuse : „Toată cruzimea asta !"

N-am înțeles ce voia să spună. Cei mai mulți dintre ei erau cu totul inofensivi. I-am spus-o.

— Dar vor război !

— O, Vietnamul ! am zis eu.

— Ce mărginit ești ! Oftă adînc.

Herbert împingea masa la perete ca să facă loc de dans. Mîncarea rămăsese pentru ultimii nesătui care mai voiau să-și potolească foamea. Era acolo o ceată mică și curajoasă care rezista pe baricade. Se schimbă banda la magnetofon și lumea, în toate stilurile de mișcări se afundă în binecuvîntările dansului.

— Vrei să dansezi ? am întrebat eu.

— Ții neapărat ? Mai degrabă aș vrea să stau de vorbă.

— Despre ce ?

— Tu cu ce te ocupi ?

— *Asta* nu cred că te-ar interesa.

— Așa crezi, că nu mă interesează ? Mă privi. În ochii ei citesc o expresie serioasă,

scrutătoare. Bine, zise ea apoi, dacă te dai în vînt după dans, hai să dansăm, ce Dumnezeu !

Aș fi vrut să-i spun că nu eram deloc înnebunit după dans, că de fapt nu aveam nici un chef să fiu acolo, și că în clipa aceea nu încercam decît o singură dorință : să merg acasă și să mă bag în pat. Dar mi-a zîmbit indulgentă, ca și cum ar fi vrut să-mi dea de știre că nu e nevoie să joc teatru. Apoi am dansat. Pentru unul ca mine, care a luat șapte-opt ani lecții în așa ceva, dansurile moderne sînt grozav de simple. Trebuie să știi doar un singur lucru : să ții ritmul. Mergea minunat. Era frumos să mai țin o fată în brațe, chiar dacă nu aveam cu ea nici măcar atîta contact cît la tangoul din tinerețe.

Pălăvrăgea aproape neîntrerupt dar ciudat de incoerent. Nițel cam aiurea. Asociațiile se revărsau nestînjenite pe registrul emoțiilor. Oamenii nebuni sînt adesea astfel. Nu sînt dotați cu frînele solide pe care le avem noi ceilalți. Urăsc și iubesc într-o harababură încîlcită. Pe fața fetei se oglindea totul. Bucurie, teamă și furie se perindau pe ea ca valurile. Mi-am dat seama că în curînd va izbucni. Într-adevăr așa se întîmplă.

În mijlocul camerei rămase țeapănă.

— Ce s-a întîmplat ? am întrebat-o eu.

Nu mi-a dat nici un răspuns. Se uita țintă la bărbații care încă stăteau la masă și se ghiftuiau. Am încercat prudent s-o conduc pe fată într-un colț.

— Nu ! țipă ea. Nu, nu, nu !

— Liniștește-te acum, i-am zis eu încet.

— Se holbează la mine! țipă ea. Se holbează la mine! Spune-le să înceteze!

Ca s-o calmez am încercat să rîd ușor. Experiența mea cu nebunii m-a învățat că trebuie să le cînți în strună. Dacă ei spun că sînt o sobă de teracotă, e mai bine să le dai dreptate și dacă zic că oamenii se holbează la ei și atunci e recomandabil să fii de acord.

— Corect, am spus eu. Dar numai pentru că ești așa atrăgătoare!

Cei care dansau prin apropiere începură să se întoarcă spre noi. Ce să fac? Am bătut-o ușurel și prietenos pe umăr.

— E beată? întrebă ziaristul. Nu-i mai turna atîta!

Fața ei era ca împietrită. O față strîmbată, ca de copil înfricoșat.

— Vino, hai să ieșim la aer. Am luat-o de braț. S-a smuls. De acum atrăgeam amîndoi penibil atenția.

— Doamne, dar știu că e beată! spuse ziaristul. Herbert era lîngă masă și prepara băuturi. Se uită înspre mine și se încruntă întrebător.

— Vor să mă înghită, țipă fata.

Unii rîseră, puțin nervos. Fata se holba la Bertram, care se îndopa înfrigurat cu brînză. Fața îi era albă ca varul. M-am blestemat pentru că nu plecasem mai demult. Începu să tremure din tot corpul. Ceva părea să lucreze năvalnic în ea. Ca un avion cu reacție care pentru a putea decola mai trebuie să facă un număr de ture. Toți ascultau ținîndu-și răsuflarea.

— Liniștește-te odată, ce naiba, am spus eu.

Se uita undeva țintă peste capul meu. Privirea ei plină de teamă căuta să vadă de unde venea amenințarea. În corpul ei se petrecea ceva, gîfîia încercînd să respire. Deschise gura. Doamne, ce bine ar fi fost acasă în pat! Fața i se făcu stacojie. Gura îi era larg deschisă. Apoi, deodată, spasmul dispăru. Scoase un țipăt asurzitor care creștea și scădea, tărăgănat, ritmic, acoperindu-l cu totul pe Jimmy Hendrix.

— Vor să mă-nghită, țipă ea din nou și începu iar să urle. Toți stăteau și o priveau cu gura căscată. Nu mișca nici unul. Erau cu toții împietriți, într-un fel de neconceput. Iar eu aveam straniul sentiment că eram vinovat de toate acestea. Eu eram acela care declanșasem totul.

Apoi, deodată, parcă intrase dracu-n ea. Nu știu ce se petrecea în sufletul ei. Probabil că voia să le-o ia înainte dușmanilor, care or mai fi fost și aceia. Se repezi la masă și începu să arunce cu mîncare în Bertram și ceilalți care se mai aflau în apropiere. Azvîrlea cu brînză și salată de homar, cîrnat afumat și file de vită, pateuri și jumări. Se dezlănțuise pe deplin, arunca vase în jurul ei și bocea tot timpul ridicînd și coborînd tonul. Mi-e imposibil să descriu aceste zgomote. Nu mai erau omenești. Păreau a se afla dincolo de emoțiile cărora le dăm expresie prin sunete.

Puțin mai tîrziu cîțiva pionieri curajoși și-au luat inima-n dinți și au încercat s-o liniștească. Eu nu sînt un erou. M-am furișat în „camera de lucru“ a lui Herbert ca să evit toate celelalte complicații.

11

CAMERA DĂDEA spre o curte interioară. Liniște și pace. Tărăboiul de la parter urca foarte slab pînă sus. De acum o dovedisera pe față. Afară porneau cîteva mașini.

„Camera de lucru“ a lui Herbert e destul de mare și acoperită cu lambriuri de sus pînă jos. Acolo ai senzația că ești un prea distins trabuc. Pe partea care dă spre curte se află un șemineu. În vatră licărea ceva. Am luat o bucată de lemn din lada de aramă și am pus-o pe jar. Treptat se făcu răcoare. Afară încă mai susura ploaia.

Pe trei pereți fuseseră montate rafturi. Am căutat dulapul cu barul. Herbert trebuia să aibă un bar. Cărțile erau legate. Arătau încă foarte noi. Litere aurite pe cotor. Am găsit barul la litera B. O porțiune avînd cotoare false putea fi dată la o parte scoțînd la iveală un frigider bine aprovizionat.

Am luat un pahar, cuburi de gheață, sifon și o sticlă de whisky. M-am așezat la biroul uriaș. Într-un fotoliu de piele cu spătar înalt cu care puteai să te dai pe spate și să te învîrtești. Pe masă era o fotografie în culori a lui Elsebeth. Herbert putea să se uite la ea în caz că nu-și mai aducea aminte cum arată soția lui. Dar în camera asta nu stătea oricum, pentru că el nu poate suporta să fie singur. Am băut un whisky și mi-am sprijinit capul de spetează. Apoi am început să moțăi.

M-am trezit cînd s-a deschis ușa. Intră un Herbert destul de beat. Pe haină mai avea încă niște linguri de salată de heringi. Cămașa lui cu jabou era ruptă la burtă. Un obraz era împodobit cu cîteva zgîrieturi. Scotea pur și simplu aburi de disperare, furie și beție. Luă sticla de whisky, se îndreptă spre canapea, lăsîndu-se să cadă greoi. Se uita la mine supărat, făcînd totuși eforturi mari să-și fixeze privirea asupra mea. M-am uitat la ceas. Era trei și jumătate. Își turnă jumătate de pahar de whisky.

— Credeam că ai și plecat, spuse el ; sughiță.

— Am adormit.

Dădu o dușcă zdravănă.

— Daniel, de ce mi-ai adus-o pe muierea asta ?

— N-am adus-o eu.

— Bestia dracului ! Camera trebuie zugrăvită din nou.

— Ce-ați făcut cu ea ?

— Am azvîrlit-o afară. Ce voiai să facem cu ea ?

Își dădu capul pe spate. Își puse sticla și paharul pe piept.

— Nu înțeleg ce voiai tu cu ea. Nu înțeleg nici măcar ce se întîmplă cu tine în ultima vreme. Întîi demonstrația, și apoi individa asta ! Ți-ai căutat o societate cam ciudată. Ce înseamnă chestia asta de fapt ?

— Acum o să mă dai afară ?

— Cred că ești bolnav, spuse el și rîgîi. Clipi uitîndu-se spre mine. Era aproape caraghios, dar disperarea lui era reală. După cît se părea îl dezamăgisem profund.

— Am ținut totdeauna la tine, spuse el. De ce toate astea ? — Dădu din mîini, așa că vărsă whisky pe covorul persan autentic. — Tre-

buie literalmente să fiu tot timpul cu ochii pe tine! Ce-i al tău e pus deoparte — ești harnic... dar... eh...

Se împotmoli Lăsă capul în piept Sforăi de cîteva ori. De afară se auzeau cuvinte calde de rămas bun. Vocea lui Elsebeth se auzea tare și puțin cam stridentă.

Tocmai pe cînd credeam că a adormit, se uită brusc la mine furios.

— Lasă-mă să spun ce am de spus, mă admonestă el supărat. Lasă-mă dracului să zic pînă la capăt ce am de zis și nu mă mai întrerupe.

Cunoșteam prea bine starea lui sufletească și am dat din umeri.

— Am ținut întotdeauna la tine, zise el arțăgos. Și să-mi faci mie una ca asta!

Am încercat vocea mea cea mai blîndă.

— Herbert, ascultă-mă te rog. Aș vrea să-ți explic cum s-au petrecut...

— Tacă-ți gura! Explicațiile tale nu fac nici cît o ceapă degerată... acum cînd ai început să te înhăitezi cu...

— Cu cine?

— Mă crezi înapoiat mintal? îngăimă el. Își lăsă din nou capul în piept.

Mîna în care ținea sticla îi alunecase și un firicel subțire de whisky începu să curgă pe podea. I-am luat-o. Tresări.

— Ce vrei cu ea? Bei prea mult, Daniel! Pufni: Tu și Parisul, ei? Se uită apoi la sticla goală. Ia te uită! Ai dat-o gata!...

Reuși să se ridice, merse în zig-zag pînă la bar și-și luă alta. Își turnă un pahar plin și bău.

— Herbert, nu mai bea atîta!

— Ce-ți pasă ție? Beau fiindcă... fiindcă... ei fii...

Bătu aerul cu brațele și căzu pe canapea. Situația nu era nouă pentru mine. Era felul lui să bea atîta. Nouă era doar supărarea pe mine.

În viața de toate zilele, Herbert era deosebit de simpatic. Grozav de jovial, bine dispus, entuziast, sociabil. Asta era un fel de mască, pe care o arăta mai ales cînd dădea acasă o petrecere. Atunci putea împlini extrem de multe așteptări. Îndată ce plecau musafirii însă, îl cuprindea o adîncă deprimare. Și atunci eu eram adeseori cel căruia i se încredința. Cred că era convins că n-aveam să profit niciodată de netrebnicia lui. Sau era de părere că eram atît de neînsemnat încît nu conta dacă se dădea în spectacol în fața mea. Nu știu.

Elsebeth ciocăni, băgă capul înăuntru și-l întrebă dacă nu vrea să-și ia rămas bun de la ultimii musafiri. Cînd îl văzu pe Herbert împleticindu-se spre ea, gheboșat și sașiu, spuse repede că nu mai e nevoie și închise ușa la loc. Puțin mai tîrziu porni o mașină. Herbert se trînti pe canapea și se uită disperat spre mine. Privirea trebui să-i cutreiere mult pînă să mă găsească; întîi spre masă, apoi în sus pe piciorul masei, de-a lungul tăbliei pînă la brațul meu și în cele din urmă în sus spre față.

— Sînt bolnav de moarte, spuse el. Daniel, sînt foarte, foarte bolnav.

L-am întrebat, puțin stingherit.

— Ce te supără?

— Bolnav, zise el. Pur și simplu bolnav. Foarte bolnav.

Clătină disperat din cap. Lacrimile i se prelingeau din colțurile ochilor. Știam de asta. Trecusem deseori prin așa ceva. Îl cuprindea adesea teama că se va îmbolnăvi și că poate să moară în toiul nopții.

— Ei, dar omul nu-și dorește decît o bătrînețe liniștită. Nu e mult să ceri una ca asta.

— Dar tu nu ești bolnav, Herbert. Abia te-a consultat doctorul.

În fiecare an se interna la spital, numai și numai pentru a fi consultat așa cum se cuvine.

— Tacă-ți gura ! spuse el cu arțag. Sînt bolnav ! Cel mai bine e s-o știu. Fir-ar să fie, totuși, eu sînt cel bolnav.

Mă privi implorator. Pe cît de bine putea și el.

— Dar nu-ți lipsește absolut nimic !

Acum bea din sticlă. N-o să mai dureze mult și va ajunge pe dușumea.

— De aceea beau, spuse el copleșit, mîngîind sticla. Ca să uit totul ! Cancer la prostată...

— La vîrsta noastră avem cu toții necazuri, cîteodată cînd facem pipi.

— Flecarule ! Ai lucrat împotriva mea.

— Cred că asta e prostie !

— Ai lucrat contra mea. Ani de zile ! Ce părere ai de ei ? Ce crezi că or să spună ?

— Cine, Herbert ?

Zîmbi strîmb ; asta chiar că semăna a nebunie. Ca și cum ar fi fost un copil care nu-și putea controla pe de-a-ntregul mușchii feței.

Un automobil demară cu surle și trîmbițe în tăcerea nopții. Susura ploaia. Picura în fîntînile din curtea interioară. În casă se lăsase liniștea. Herbert se ghemui puțin. Nu se mai putea înțelege ce spune. Fornăi, tăcu, adormi și se trezi iar.

— M-am bizuit pe tine cu adevărat... și uite unde am ajuns... de partea cui... și ea o să aibă un copil... Clătină îngrijorat din cap. Dar ei mi-au spus că ție îți filează o lampă... da, m-au prevenit... și eu am fost prea bun... mult prea bun și prea prost pentru lumea asta... ce mi-ai făcut ?

Își trase nasul. Lacrimi de autocompătimire picurau pe podea. Se uită la mine dintr-o parte, cu o privire ce se voia șireată.

— Bunul și dragul meu Herbert, cu care poți să faci orice, nu-i așa ? Numai să...

Încercă să pocnească din degete. Îmi părea rău de el. Semăna cu un cîine mare și trist. Cu un cîine beat. Dacă cineva ar putea să-și imagineze așa ceva.

— Și timpul trece pur și simplu... trece și trece... Porcul ăsta de timp.

Zîmbi iar. Era prea de tot.

— Și mori pur și simplu, ești mort... așa, mortmortmort...

Stătea îngrămădit și sforăia cu gura deschisă. Cerul gurii urca și cobora plescăind. M-am dus la el și-am vrut să-i iau sticla. Scoase cîteva sunete plîngărețe strîngînd-o la piept și ridică deodată privirea spre mine.

— Și ea, ce zici ? După asta ești mort... n-ar trebui să mă mire dacă tu... și de fapt tu ești acela care mă omoară... numai pentru că... și după aceea... da, după aceea... noaptea, nu-i așa ? N-aș fi crezut asta despre tine, Carlo...

— Pe fratele tău îl cheamă Carlo.
— Ține-ți gura, Carlo.
Se ghemui din nou — și se uită iar șiret la mine.
— Ai crezut că mă poți trage pe sfoară ? Și banii ? Cîți bani ți-au dat ? Iuda !
Goli sticla stînd pe canapea ; se clătina încoace și-ncolo aplecîndu-se tot mai mult în față. Privirea îi era fixă și sticloasă. A durat o bună bucată de vreme pînă să-și piardă echilibrul ; căzu pe pămînt ca un lemn și rămase acolo. M-am dus la el și am încercat să-l ridic pe canapea. Era incredibil de greu, moale cu totul, de abia îl puteam ține. Îmi alunecă dintre mîini ca un sac. În cele din urmă am reușit să-l ridic și să-l întind pe canapea. Își ținea tot timpul sticla la piept și scînci cînd i-am luat-o. După cel aranjasem bine — cu capul lipit de brațul canapelei, pentru mai multă siguranță — deschise ochii, clipi și izbucni tare în rîs : „Hallo, Daniel ! Nu te-am mai văzut demult !"
Puțin mai tîrziu dormea buștean. I-am desfăcut cravata, i-am adus o pătură din dulap și l-am învelit cu ea. Apoi am scos lemnele din lada de aramă și am pus-o lîngă capul lui. Sforăia greu. Fața îi era cenușiu-albăstruie. Buzele i se umflaseră, erau uscate și se cojeau. Parcă îi fierbea răsuflarea, iar obrajii erau buhăiți.
Am plecat din birou. Elsebeth stătea pe hol în fața ferestrei mari ce dădea spre terasă. Privea afară în noapte. În cameră se făcuse ordine într-o oarecare măsură. Jur împrejur se vedeau pete izolate pe pereți. Aminteau de o pictură abstractă.

— E total dărîmat nu-i așa ? întrebă ea.
Am dat din cap.
— Spune că e grav bolnav.
— Tot timpul numai asta, zise ea. Îi e cîteodată greu cînd se duce la toaletă.
Se rezemă de mine și eu am luat-o de după umeri.
— Îmi pare rău de ce-a făcut muierea aia nebună, am spus eu.
— Dar asta nu e vina ta.
— Herbert așa spune.
— Nu-i merge prea bine acum. Și eu nu știu ce să mă fac.
— E ceva în legătură cu mine ?
— Cu tine ? întrebă ea mirată. Nu, cu mine. O să am un copil.
— Doamne, o spui de parcă ar fi o catastrofă.
— Știi cum e el.
Am bătut-o pe umăr.
— Mai bine ar fi să vezi ce face.
Mă conduse afară pe terasă. Ploaia susura ca și înainte stîrnind ca prin farmec cercuri mici în apa bazinului. Mă îmbrățișă, așa cum o făcea întotdeauna. Se cuibări la pieptul meu.
I-am spus :
— S-ar putea foarte bine să-i placă copilul.
— Crezi ?
Am ocolit piscina și am coborît scările. Cînd am ajuns la zid m-am întors și i-am făcut cu mîna. Părea o statuie luminoasă pe fundalul casei întunecate. Ridică încet brațul, dar îl lăsă repede să cadă și se întoarse în casă.
Eu am plecat mai departe spre mașină — n-o încuiasem, pentru că stătea în parcarea lui

Herbert — și am deschis ușa. Mă izbi un miros de apă de colonie și tutun. În întuneric licărea vîrful aprins al unei țigări.

În mașină era fata.

12

STĂTEA GHEMUITĂ pe locul de lîngă șofer. Lipită de fereastră cu picioarele trase spre ea. Purta un fulgarin cu glugă. Fața îi era ascunsă pe jumătate. Ședea pur și simplu acolo, privind afară în întuneric.

Am rămas în picioare și m-am uitat la ea. După un timp respiră adînc.

— Afară ! i-am spus eu.

Se uită scurt spre mine și apoi iar înainte. Fața îi era foarte tînără. Și cu desăvîrșire inertă. Un motan în călduri cutreiera grădina unei vile din apropiere. Am rămas lîngă portieră.

— Haide pleacă ! am zis eu.

Vocea mea era fără vlagă. Ce era să fac ? S-o trag afară ? Și dacă opune rezistență ? De așa ceva nu sînt în stare, înțelegeți ? Așa că am rămas la ușă cu ploaia prelingîndu-mi-se pe ceafă. Undeva, prin apropierea motanului în călduri o pasăre începu să ciripească. Dinspre plopi venea un parfum dulce. În rest, noaptea era pe deplin liniștită. Către nord-est cerul se lumina treptat. Ajungea pînă la noi foșnetul ulmilor de pe colină.

M-am băgat în mașină, am scos o țigară și am apăsat butonul brichetei. Ca de obicei, nu

funcționa. Fata îmi întinse o cutie de chibrituri. În primul moment am vrut să refuz, dar părea infantil. Am tras în piept și am început să tușesc. Fumasem prea mult. Parc-aș fi avut asfalt cald în gură. Dacă inspiram mai adînc mă dureau plămînii.

— Ce vrei ? am întrebat eu.

— Îmi pare rău de toată povestea, răspunse ea. A fost o prostie din partea mea.

— Mult mai tîrziu ți-ai dat seama de asta. Trebuie să zugrăvească din nou camera. Salată de heringi peste tot.

Dădu din cap gînditoare. Tăcurăm un timp. Nu știam ce să fac. De vreme ce terminase cu aruncatul vaselor, ar fi putut să se apuce să aranjeze mașina. Ca și cum mi-ar fi citit gîndurile spuse :

— Nu trebuie să-ți fie teamă. N-o să se mai întîmple nimic.

— Chiar nimic ?

— Gata, a trecut. Cel puțin pentru moment. Mă privi zîmbind.

Asta m-a enervat puțin. Vocea îi conținea pe jumătate amenințarea că ar putea din nou s-o ia razna. Era ca un copil dificil.

— Din partea mea poți să fii cît de idioată vrei. Principalul e ca eu să fiu destul de departe. Și nu ești de părere că am putea să ne luăm acum un pașnic rămas bun ?

— Deci mă azvîrli afară ?

În ochii ei era o expresie încordată, jumătate teamă, jumătate sfidare. În același timp, părea să-și ia unele măsuri de protecție. Își propti picioarele în podea, își lipi corpul de spetează și apucă mînerele scaunului. Doamne,

trebuia oare să chem poliția ? „Puteți s-o convingeți pe această doamnă să iasă din mașină ?“ Ce s-ar mai distra pe socoteala mea !

A trebuit să rîd.

— Nu, nu ! Nu sînt deloc bun de așa ceva, am spus eu.

Respiră adînc. Și atunci am descoperit cu uimire că-mi era milă de ea. Vreau să-mi spun că printre altele mi-era și milă de ea. Părea atît de neajutorată. Ca un copil amenințat de un om foarte mare. Mi se urcă în suflet o tandră compătimire și am simțit o durere caldă undeva în regiunea plexului solar. Totuși m-am rățoit la ea.

— Fir-ar să fie, cum poate cineva să se poarte în felul ăsta ? am spus eu. Și încă la prietenii mei. E pur și simplu demență !

— Crezi doar că sînt prietenii tăi !

— Ba sînt. Și ei sînt convinși că am venit împreună.

— Nu te poate face nimeni răspunzător pentru mine, spuse ea. Nu sînt decît o muiere proastă.

— Muiere proastă ! Ești nebună !

— Da, dar nu tot timpul.

Am rămas în mașină și am mai aprins o țigară. Ploaia bătea darabana pe acoperiș. Habar n-aveam ce dorea. Dacă voia să meargă cu mine sau să stea acolo, dacă să mă dau la ea sau să stau doar de vorbă, dacă să cîntăm un duet sau să spunem ghicitori, sau dacă să vorbim despre copilăria ei nefericită. Încet se lumină de ziuă.

Ușa vilei de lîngă noi se deschisese. Ieși un tînăr cu părul lung, blond. În spatele lui

apăru o fată. Și ea avea părul lung. Se sărutară și părul li se împleti. După sărut mai rămaseră unul lîngă altul. Băiatul îi ținea fața între palme. Se priveau în ochi. Fata avea o expresie duioasă. Apoi încet se desfăcură din îmbrățișare. Mîinile ei alunecară de-a lungul brațelor lui pînă în vîrful degetelor. Apoi el se răsuci și alergă pe cărare. La zidul de piatră întoarse capul. Se priviră din nou. Apoi el plecă. Ea închise ușa. Băiatul trecu pe lîngă mașină. Cînd văzu țigările noastre aprinse, făcu un gest ca și cînd ar fi vrut să zică : „Ei, asta e“. Apoi se depărtă. Ușor și fără complicație.

Am mai stat o vreme așa, liniștiți. Se uita după tînăr. Își mușcă buzele. Amintiri ! Apoi mă privi.

— Drăguț, nu-i așa ?

— Bine pus în pagină.

Strîmbă din nas.

— Ei, da, ești obosit ?

— Da ! Sînt al naibii de obosit. O mică pauză. Spune-mi, am continuat eu, ce vrei tu de fapt ?

Dădu din umeri.

— Nu știu.

— Cînd afli să-mi scrii.

— Trebuie neapărat să fii atît de spiritual ?

— E prima oară cînd cineva îmi spune că sînt spiritual, am remarcat eu. Ești sigură că de mine e vorba ?

Nu răspunse și parcă se adînci în gluga ei.

— Acum te duc acasă, am zis eu.

Eram convins că locuiește undeva prin centrul orașului. Sau la Christianhavn. Acolo se

află dintr-ăștia. Am pornit. Marile vile erau risipite ca zarurile între coline. Trecurăm pe lîngă o casă mare și roșie, un depozit de lemn de construcții. Proprietarul era unul dintre clienții noștri. Cu cîteva luni în urmă era băgat într-un proces în legătură cu chiriile. Cred că l-a cîștigat. La stînga, pe Kongesvejen. Strada era aproape goală. Am depășit o mașină a poliției care se tîra cu cincizeci la oră. Cei dinăuntru se întoarseră să se uite la noi. Prin oraș, unde semafoarele își schimbau culorile doar pentru mine. Curba lungă și dulce în jos spre Rudeskov. Pe partea cealaltă, marginea întunecată a pădurii. Zbori, pasăre, zbori. Fata se lăsase pe spate și se uita țintă în tavan.

— Ești nemaipomenit de tăcută, i-am spus.

— Ai vrea să vorbesc ?

— Dacă ai chef.

— N-am.

Pauză în conversație. Holte, Geels Bakke și un accident de mașină cu o macara semnalizînd cu luminile polițiștii ne abăteau din drum. Mașina intrase binișor în pădure. Puțin mai jos era salvarea. Fata spuse : „Poate că s-a întîmplat așa pentru că ea a apucat de volan".

Imediat am redus viteza și am strîns tare volanul. Se uită la mine și pufni.

— Eu n-am să fac asta, zise ea.

Virum. Sorgenfri. Șoseaua spre Lyngby. Fata tăcea în continuare. Mă durea capul. De parcă aveam două degete care mă apăsau zdravăn în ceafă.

— Unde să te las ? am întrebat eu.

— Mi-e indiferent.

— Da, dar unde locuiești ?

Nici un răspuns. La scurt timp după aceasta, îmi zise pe neașteptate :

— De fapt îmi placi destul de mult. Povestește-mi ceva despre tine.

— Oamenii adorm cînd le povestesc ceva despre mine.

— Ai fost căsătorit ?

Am mormăit ceva. M-am uitat pe furiș la ea și am văzut că mă privește. Avea în ochi o expresie ciudată, încordată și atentă. Ridică mîna. Am cuprins volanul cu amîndouă brațele. Îmi puse mîna pe umăr și-și lăsă vîrfurile degetelor să se plimbe în sus și-n jos pe obrazul meu. Barba mea țepoasă o zgîrîia puțin.

— Ar fi mai bine să nu faci asta, am spus eu.

— Îți distrage atenția ?

— Asupra unor femei am efect alergic. Soția mea s-a ales de la mine cu o eczemă pe tot corpul.

Își trase mîna înapoi. Am cotit-o pe Lyngbyvejen. Între timp, traficul deveni mai intens.

— De ce ai spus asta despre soția ta ?

— Îmi dau toată silința să te distrez.

Dădu din cap ca pentru sine.

— Nu e prea deșteaptă, într-adevăr, mormăi ea apoi.

— Cine ?

— Mă privi cu uimire : „Cea de aici, din mașină".

Ce-ar putea răspunde cineva într-o asemenea situație ? Că e interesant ? Că va trece în curînd ? Am spus :

— Sînt anumite semne care indică acest lucru.

— Din cînd în cînd îi merge destul de rău, zise ea.

Era ca și cînd ar fi vorbit de o altă persoană. V-am povestit de atracția aproape magnetică pe care o exercit asupra nebunilor. Un exemplar dintre aceștia tocmai se afla lîngă mine. Îmi dădeam seama ce i-ar putea trece prin minte. Să smucească ușa și să sară afară. Să se repeadă la volan. Să calce puternic pedala de accelerație. Să arunce cheia mașinii pe fereastră și să strige după ajutor. Izbucni deodată în rîs.

— Nu trebuie să-ți fie teamă, spuse ea apoi.

Am rîs în felul meu caracteristic înainte de a-i da răspunsul : „Nu mi-e niciodată teamă !“

Oftă obosită. Ca și cînd eu aș fi fost prostul, iar situația pe ea ar fi obligat-o să-mi dea dreptate.

— Atunci hai s-o mai credem și pe asta, spuse...

— De ce mi-ar fi frică ? am întrebat eu, numai ca să zic ceva.

Nu-mi dădu nici un răspuns. Stătea acolo și zîmbea ca pentru sine. Ne îndreptam spre oraș trecînd pe lîngă niște gropi mari de fundație. Niciodată n-o să fie lumea cu totul gata. Eu pot să vorbesc pentru că sînt unul din cei care trudesc la ea. Restul nu e decît iluzie.

Simt foarte bine că această parte a poveștii îmi pune întrebări chinuitoare. De ce n-am dat-o afară din mașină ? De ce mai prelungeam

situația asta tîmpită ? Nu știu. Eram indispus, neliniștit, încordat. Straniu însă că această stare de lucruri avea asupra ei exact efectul contrar. Părea mai liniștită, se așeza mai comod se simțea ca acasă. Chipul ei, pe care-l priveam pe furiș din cînd în cînd, se relaxă, deveni blînd, mai încrezător. Ca un copil căruia i s-a spus să se aștepte la ceva bun. Era clar că ea se simțea din ce în ce mai în siguranță. Eu, dimpotrivă, eram tot mai iritat.

Aveam oarecum senzația idioată că n-o să mai scap niciodată de ea. În același timp mă neliniștea faptul că în curînd aveam să ne luăm rămas bun ! Bizară situație ! Nu țineam deloc la ea. Dar mă fascina în mod straniu. În aer se afla ceva nespus, nefăcut, neclarificat. În ciuda tuturor lucrurilor astea trebuia să păstreze iluzia unei solide normalități.

— Unde să te las ?

— N-are importanță.

— La Vibenshus ?

— Cum vrei.

— Problema, fir-ar ea să fie, nu e ce vreau eu ! Tu ce vrei !

— E treaba ta.

Vibenshus, în zori, pe o ploaie măruntă. Începutul lui iunie. Mă cuprinse o adîncă melancolie. Vibenshus ! Am luat-o în jos pe Ostre Allé. Spre blocul cu balcoanele mici în formă de stup.

— Mă gîndesc tot timpul cam pe unde ai putea să locuiești.

— Nu e totuna ?
Am țipat :
— La dracu ! Omule, undeva tot trebuie să stai !
Nu-mi dădu nici un răspuns. Stadionul. Tribuna cu parasolul ei uriaș. Un îndemn de a citi „Berglinske Tidende". Simțeam că m-a-pucă disperarea.
— Unde vrei să cobori ? am întrebat furios.
— Mi-e totuna ! ripostă ea din nou. Crezi în coincidență ?
Iar o întrebare copilărească. Ce să răspund ? Da sau nu ?
Nu i-am dat nici un răspuns la asta, dar i-am replicat energic :
— Trebuie să-mi spui odată unde să te las.
— Aici, spuse ea.
Era aproape de intersecție. Ce-i dorește inima, asta o să capete. Am tras pe dreapta. Coborî și se îndreptă spre piață. La ora aceea erau puține mașini. Mi-am aprins o țigară și m-am uitat în urma ei. Inima îmi bătea puternic și sec. Am strivit țigara în scrumieră. Călca apăsat cu pași regulați. Nu pot explica de ce, dar nu puteam răbda s-o văd mergînd prin ploaie. Mila îmi stătea ca un nod în gît, înțelegeți ? Un nod mare și colțuros pe care nu-l puteam înghiți. Era ceva extrem de neajutorat la fata aceasta delicată care tropăia prin ploaie.
Am pornit mașina și am urmat-o încet. Cînd am ajuns la ea, am coborît geamul.
— Ei, vino, am strigat. Te duc acasă.
Întoarse ochii spre mine. Erau mari și întunecați. Cunoașteți privirea : „l-ai făcut pe

un copil să sufere". Merse apoi mai departe spre intersecție, încet, cu capul plecat. Ploaia-i picura de pe marginea glugii. Avea nasturii deschiși la palton. Pășea voit nepăsătoare. Ca și cum n-ar ști încotro s-o ia. Și chiar că nu știa. Eu mergeam cu mașina pe lîngă ea. Era o situație ridicolă. Îmi spuneam : „Ești un idiot !". Și mergeam în continuare pe lîngă ea.
— Vino odată ! am strigat din nou. Urcă !
Aveam vocea gîtuită. Voiam să fac tot posibilul ca idioata asta de fată să se bage din nou în mașină și să nu mai înfrunte ploaia. Nu mă mai recunoșteam. De fapt aș fi vrut să mă văd cît de repede acasă, în pat, dar ceva mă ținea pe loc. Nu pot explica în altfel. Era ca și cum aș fi întrezărit ceva ce nu mai văzusem niciodată înainte, ceva ce aș fi pierdut pentru totdeauna dacă n-aș fi luat-o pe fată înapoi. Știam de asemenea că dacă m-aș duce într-adevăr acasă la culcare aș sta tot restul nopții și poate încă alte cîteva nopți gîndindu-mă la ea. Și *aș vedea-o*. Mi s-ar păstra pe retină ca o siluetă mergînd prin ploaie. De aceea nu m-am dus acasă. Dacă aș fi făcut-o, multe lucruri ar fi fost cu totul altfel.
M-am gîndit deseori la asta. Ce mă *silise* s-o revăd cu orice preț ?
Ca să fim drepți, n-o puteam descrie ca fiind deosebit de amabilă. Era chiar destul de îndărătnică. Dar dincolo de toate astea mai era ceva. Ceva dincolo de rațiunea mea și mult dincolo de ceea ce încerc să vă explic în felul destul de stîngaci. Din cînd în cînd — în străfulgerări extrem de scurte — îmi arătase o altă lume. Da, asta era. O altă lume. Cu totul

și cu totul diferită de cea pe care o cunoșteam așa de al naibii de bine.

Mergea mai departe, încet. Aplecată înainte ca și cînd s-ar fi gîndit la o problemă dificilă. Probabil ce să facă cu flăcăul din mașină care o striga mereu. Da, care acum o *implora* să se așeze lîngă el.

Nu reacționa deloc. Am trecut de ea, am traversat piața, și am luat-o pe Osterbrogade. Acolo am coborît și i-am ieșit în cale. Cînd mă văzu venind făcu stînga împrejur și se grăbi să plece. În mijlocul pieței am ajuns-o din urmă. Am apucat-o de braț.

— Vino odată ! am țipat la ea. Eram surprins la auzul propriei mele voci — suna strident și isteric. Am încercat s-o stăpînesc și s-o cobor cu cîteva tonuri.

— Termină odată cu copilăriile astea. Vino !

Se smulse și alergă mai departe. Am fugit din nou după ea. Spre Nordre Frihavnsgade. Între timp se luminase de-a binelea. Nici nu mai ploua așa tare. Am ajuns-o și am apucat-o din nou de braț.

— Ei, vino totuși, am rugat-o eu.

Fata se opri liniștită și mă privi. Cercetător, ca pentru a stabili ce fel de ființă ciudată sînt. În jurul buzelor ei juca un zîmbet amuzat. Apoi privirea îi alunecă de cealaltă parte a străzii. M-am uitat și eu într-acolo. Doi tipi se holbau la noi. Unul mic și negru, celălalt înalt și blond. Lunganul avea o buză de iepure. Se puseră în mișcare și veniră spre noi. I-am dat drumul fetei. Stomacul mi se strînse. Cel scund era înainte. Mă luă de rever.

— Nu vezi că doamna nu te vrea ? întrebă el. Pe cînd zicea acestea mă măsură de sus pînă jos ca și cum ar cîntări unde să mă lovească mai bine. Mi-era o frică de moarte.

— Dar eu... nu-i fac nimic, am spus eu. E o cunoștință de-a mea.

— Totuși, ar trebui să te porți cu ea așa cum se cuvine, replică el.

— Da, întări cel înalt, totuși, ce naiba, ar trebui să te porți cu ea așa cum se cuvine.

Vocea îi suna moale și fornăită. Am încercat să-mi fac curaj. Dar din păcate vocea mea semăna acum cu a lui.

— Voi doi n-aveți ce căuta în treaba asta, am zis eu.

Cînd mi-am auzit glasul mi-am dat seama imediat că totul va merge prost. Știam că în clipa următoare o să primesc o sfîntă mamă de bătaie.

— Te maimuțărește, Hans, spuse scundul. Lunganul se apropie. Încleștase pumnii. Mi se părea că nu văzusem niciodată mîini atît de mari. Fata ne urmărea încordată. Își ținea geanta în mînă, avînd cureaua înfășurată de cîteva ori în jurul brațului. Pe cînd mă întrebam disperat dacă n-ar trebui să iau inițiativa, scundul se legănă înapoi pe călcîie și se avîntă apoi în față ridicîndu-se pe vîrfurile picioarelor. Fruntea lui mă nimeri exact deasupra ochiului stîng. Strada se răsturnă cu bordura în sus și eu m-am sprijinit de ea. Cețuri roșii ca sîngele mi se perindară prin fața ochilor. Pe cînd zăceam așa la pămînt am auzit un țipăt asurzitor. Printre stele verzi am

văzut că fata își ridică geanta și-l pocnește pe scund cu ea în ceafă. În același timp lunganul se apleacă spre mine. Mîinile lui uriașe se agitau aproape de fața mea. Arăta cam straniu pentru că buza lui de iepure îi dădea o expresie jovială. După lovitura fetei, bondocul se clătinase cîțiva pași în față. Se întoarse, își duse mîna la ceafă și apoi și-o privi. Era roșie de sînge. Se holbă uluit la sînge. Apoi se întoarse și se repezi la fată care dădea ca turbată cu geanta în toate părțile.

Atunci o patrulă opri chiar lîngă noi. Scundul se holbă la ea, apoi îi strigă ceva lunganului care era foarte ocupat să se elibereze din mîinile și picioarele mele. Ambii tovarăși au întins-o. Traversară strada în galop și dispărură pe Nordre Frihavnsgade. M-am ridicat în picioare. Strada încă se mai clătina puțin. Polițiștii coborîră din mașină. Își duseră mîna la chipiu.

— Ce s-a întîmplat aici ?

— Am fost atacat, am spus eu.

— Atacat ?

— N-ați mai auzit niciodată de așa ceva ? Simțeam cum îmi crește repede un cucui.

— Sînteți rănit ? întrebă el.

— Nu, nu e nimic deosebit. Nu e decît unul din acele accidente nocturne de care citim zilnic în ziare. Absolut nimic ieșit din comun.

M-am dus la mașină, care stătea cu motorul aprins de partea cealaltă a pieții.

— La revedere, am spus. Drăguț că ați trecut pe aici.

Se iscă o mică pauză. Apoi unul dintre ei veni după mine.

— Sînteți cu doamna ? întrebă el.

— Nu. Deloc. Ce v-a făcut să credeți asta ?

— Da, da, e cu mine, spuse fata. Veni lîngă noi. Celălalt polițist rămăsese la mașina lor. Așa stăteam noi patru în zorii unei zile obișnuite și ne uitam unul la altul. Am constatat că ploaia încetase. Asfaltul era încă ud. Și hainele mele tot așa. Ude și murdare.

— Erați împreună cu doamna sau nu ? întrebă polițistul.

— În regulă, am spus eu. Eram împreună. În același timp fata explică : „Nu eram împreună.“

Din nou o lungă pauză. Apoi brusc am izbucnit în rîs. Fata rîse și ea. Puterile ordinii nu se interesează de astfel de izbucniri ilogice de rîs. Mai ales după un atac violent. Amîndoi ne priveau nesiguri în vreme ce eu și cu fata rîdeam mai departe. Primul polițist clarifică situația arătînd spre mașina mea.

— Este mașina dumneavoastră domnule ?

Am dat din cap afirmativ : „E a firmei.“

Cu asta situația se normalizase în sfîrșit.

— Pot să văd permisul de conducere ?

L-am scos la iveală. Îl cercetă cu atenție. Apoi vru să știe de care firmă era vorba. În același timp se silea să perceapă un eventual miros de băutură. În cele din urmă spuse :

— N-aveți voie să lăsați mașina cu motorul aprins.

— Mi-e cunoscut acest lucru, am spus eu.

Fata arătă spre mașina poliției : „Și mașina dumneavoastră stă cu motorul aprins“, spuse ea.

— Pot să-mi recapăt permisul ?

Mi-l dădu ezitînd. După aceea fata și cu mine ne-am îndreptat spre mașină. Eu m-am băgat înăuntru. Fata rămase lîngă portieră. Apoi păru să ia o hotărîre. Urcă și se așeză lîngă mine. Polițiștii stăteau în partea cealaltă a străzii și ne observau. Le-am făcut cu mîna și m-am pus în mișcare. Se urcară și ei în mașina lor. Am mers de-a lungul Österbrogade. Patrula ne urmărea. La lacuri am cotit-o la dreapta. Ne urmară și acolo. La stînga pe Sölvgade și în jurul lui Sölvtorvet. Patrula nu ne mai slăbea deloc. Farimagsgade. Upsalagade. Stockholmsgade. De acum mai apăreau ici și colo oameni pe stradă. La pîine și la ziare. La mijlocul lui Stockholmsgade am tras pe dreapta. Patrula se opri în spatele nostru. Am rămas pe loc un timp. I-am dat fetei o țigară. În sfîrșit polițaii porniră spre Österbrogade. Vînătoarea asta prostească se terminase.

Și stăteam. Nu departe de locul de parcare. Copacii abia înverziți. Locul de joacă fără copii. Lumina cenușie a dimineții se scurgea din cerul care părea să se limpezească.

— Bun, am zis eu, și acum încotro ?

— Ai un cucui cît toate zilele, spuse ea.

— Undeva tot trebuie să locuiești, i-am zis eu. Toți oamenii stau undeva. Sau, oricum, aproape toți.

— N-am un loc fix, îmi explică ea.

— Asta-i o minciună.

— Încetează odată, spusese ea iritată. Ești plicticos !

— Să-ți închiriez o cameră la hotel ?

— Dacă ții neapărat.

— Ai bani ?

— Nuu !

— Să-ți dau ?

Tăcu.

— Mergem la mine acasă, am spus eu.

Dădu din cap și cum tot timpul s-ar fi gîndit la această soluție.

Și cu asta basta. Știți tragicul banc cu „Omul căruia i s-a dat voie să-și ia viața de la început ?“ Poanta e că băiatul repetă mereu aceleași greșeli. Ei, da, recunosc : aș fi făcut iar același lucru dacă mi s-ar fi dat ocazia.

Ar mai fi existat posibilitatea ca să-i fi dat ceva bani. Dar buna mea creștere ! Nu s-ar fi cuvenit așa ceva. Aș fi putut fi greșit înțeles. Că aș fi fost de asemenea greșit înțeles dacă o invitam la mine, nu mi-a dat prin cap. Eram mort de oboseală. Deodată zîmbi. Un zîmbet nespus de larg, ca un șuvoi de lumină verde invadînd coroanele copacilor. Și brusc îmi trecu oboseala. Aș fi făcut orice s-o mai văd zîmbind așa. Era ca și cum toate solidele ziduri de apărare ridicate între bărbat și femeie, toate rolurile binecunoscute ar fi fost luate de ape. Și uite așa stăteam noi în primele ore ale dimineții la umbra copacilor din parcare, zîmbindu-ne unul altuia, iar eu îmi ziceam că niciodată nu mi-aș fi putut petrece timpul într-un mod mai rațional. Apoi ea zise : „Știam eu !“

Cu asta ne reluarăm pozițiile fortificate de totdeauna. Instinctul sălbatic al bărbatului și viclenia felină a femeii. Am pornit motorul și în drum spre apartamentul meu de burlac mă gîndeam ce voise de fapt să spună că știa. Cum ne era felul nostru, al bărbaților ? Vrei

să urci să-mi vezi gravurile? O, da! Mersul ei prin ploaie fusese intenționat? Știa ea oare că purtarea mea nu putea fi generalizată?

La pîine era deschis. Vînzătoarea avea ochii umflați de somn. I se făcură cît cepele cînd îmi văzu frumusețea de cucui.

— Așa devreme, domnule Balck?

— Așa tîrziu!

— Precis că v-ați distrat grozav, spuse ea băgîndu-mi chiflele în pungă.

Mi-era o foame de lup. Cu fata asta consumai o groază de calorii. I-am povestit vînzătoarei că mă lovisem cu capul de o ușă, dar n-a lăsat deloc impresia că m-ar fi crezut. Și la plată mi-a zîmbit cu înțeles. Cu punga enormă în mînă m-am îndreptat spre mașină, m-am urcat în ea, am mers pînă la bloc, i-am dat ocol și am intrat în curte. Între timp răsărise soarele, aruncînd o strălucire roz pe ferestrele etajelor de sus. Am făcut slalom printre toate mașinile ascunse pînă la scară. Se opri și măsură zidul de sus pînă jos.

— Nici plătită n-aș fi locuit aici, spuse ea.

Deși nici eu nu mă înnebuneam după blocul acela, tot m-a usturat nițel.

— Nu cunosc pe nimeni care te-ar ruga s-o faci, i-am replicat eu deschizînd ușa. Dar îți dau voie, firește, să-mi faci rost de alt apartament.

— Aș putea, spuse, dar sigur nu ți-ar fi pe plac.

Am intrat. Poarta se închise în urma noastră. Am luat liftul pînă sus. Se uită cu interes în jur, citi numele, arătă spre al meu și rîse

ca și cum ar fi fost caraghios faptul că ambele manifestări ale eului meu se aflau reunite într-un spațiu atît de mic. Arătă spre „D“-ul din Daniel D. Balck și întrebă:

— De la ce vine?

— Dreyer, am răspuns eu. Pe mama o chema Dreyer. Tata era de părere că sună mai pompos cu toată vorbăria.

— Ar fi trebuit s-o cheme Dreyfus, zise ea dînd din cap gînditoare.

N-aveam idee ce voia să spună cu asta. Am deschis ușa și am intrat.

Doamna Nielsen fusese pe acolo. Mirosul de detergent încă mai plutea prin casă. Apartamentul era penibil de curat. Totul era pus acolo unde voia doamna Nielsen. Pe mobilă nu se afla nici un fir de praf. Arăta exact așa cum se aranjaseră „celebritățile“. O expoziție!

Fata umblă de colo colo și se uită la toate. Mă rodea neliniștea, ca și cum în clipa următoare aș fi fost demascat. M-am dus la bucătărie și am pus în mișcare toate agregatele. Storcătorul de fructe, mașina de cafea și așa mai departe. Tot ce se poate mecaniza într-o casă, la mine e mecanizat. Două pahare de suc de portocale. Am vărsat cafeaua măcinată în mașina de filtru, am umplut-o cu patru cești de apă și am pus-o în funcțiune. Chiflele făcute jumătăți și-au găsit loc în coșulețul împletit. Perdelele și fața de masă în carouri care se potrivesc cu podeaua din imitație de gresie fac bucătăria cea mai plăcută încăpere din casă.

— Vrei un ou ? i-am strigat fetei. Veni și adulmecă.

— Aici miroase urît, spuse ea. A burlac frustrat.

La asta firește n-am răspuns. Filtrul zumzăia. Am luat frișca din frigider. Mă urmărea cu privirea.

— Ar trebui să-ți pui un biftec mare pe cucui, zise ea.

— N-am decît unul congelat.

Deschise un sertar și scoase un cuțit de bucătărie. „Sau un cuțit !". Veni spre mine cu el. În ochii ei mari licărea o lumină slabă, gălbuie. I l-am luat repede din mînă și l-am aruncat înapoi în sertar. Rîse și se așeză la fereastră. Acolo rămase un timp, uitîndu-se în jos spre port.

— Ei da, spuse ea atunci, priveliștea este foarte frumoasă.

— Nu sînt răspunzător nici pentru asta.

— Acum ești jignit, zise ea.

— Nu. Vrei ou sau nu ?

Scutură din cap. Tinerii din ziua de azi nu sînt deosebit de politicoși.

— Vino încoace, spuse ea.

Am mers la fereastră. De la bucătărie se văd portul și strîmtoarea. Deasupra coastei suedeze, care încă se mai putea distinge ca un tiv întunecat, soarele arunca o fîșie lungă și strălucitoare pe apa liniștită. Silueta neagră a unui vapor cu aburi aluneca spre nord. Fumul îi atîrna în spate ca o lungă trenă care se pierdea încet. Un stol de pescăruși dădea ocol la ceva resturi în bazinul portuar. O mierlă fluiera de undeva de pe acoperișul blocului. Aceleași game melancolice, la nesfîrșit. Fata fluieră cu ea. Își petrecu brațul în jurul meu.

— E frumos aici, spuse ea.

Făcu apoi un tur prin camera de zi și se întoarse în bucătărie.

— O priveliște frumoasă, de peste tot, zise ea. Dar n-am să pot înțelege niciodată cum suporți să stai aici.

Am tăcut, pentru că-mi dădusem seama între timp că locuința mea îi părea îngrozitoare. M-am așezat la masa mea cea mică și mi-am uns o chiflă. Se așeză în fața mea. I-am turnat cafea. Cuprinse ceașca cu amîndouă mîinile, mă privi pe deasupra ei și gustă puțin. De acum ochii îi deveniseră azurii. Își schimbau foarte des culoarea.

— Ești jignit ?

Întîi mi-am înghițit dumicatul.

— Nu, am spus apoi, nu mă simt jignit. Dar de ce trebuie toată ziua să mă ocup de tine ?

— Nu, serios, spuse ea mușcînd dintr-o plăcintă.

— Vorbesc foarte serios ! Cum poate un om să locuiască astfel ?

— Nu m-am gîndit.

Mînca încet. Cu înghițituri foarte mici. În timp ce eu terminasem a treia chiflă, ea de-abia mîncase o jumătate de plăcintă. Stătea acolo și se uita la mine.

— Mi-e teamă să te întreb ceva, zise. Nu pot ști dacă n-ai să mi-o iei în nume de rău.

— Dă-i drumul.

— Cum ai ajuns să locuiești aici ?

I-am povestit de divorț, de apartament, de cumpărarea mobilei. Mă asculta cu o figură serioasă. Cînd i-am spus de boxer, i se aprinse ceva în ochi. Apoi n-a mai rămas nimic de relatat. Pe drum începea deja circulația. Un șir de mașini claxonă tot timpul cît trecu pe stradă. Fata se duse la fereastră și privi. Sunetele erau cu o jumătate de ton mai joase cînd treceau pe lîngă casă.

— Ca fiarele turbate, zise ea și se scutură. Apoi privi din nou pe fereastră și spuse: Într-adevăr o vedere minunată.

Ea însăși, privită din locul unde mă aflam era o parte a acestei minunate priveliști. Își ținea o mînă în șold și ciugulea dintr-o plăcintă.

Lumina puternică a dimineții îi înconjura corpul zvelt ca o aură sclipitoare. Se întoarse și mă privi.

— La ce te gîndești ? În ochii ei era umbra unui flirt.

Am arătat spre piatra cea roșie care-i împodobea buricul.

— Cum reușești s-o ții acolo ?

— Prin autosugestie, zise ea.

Sună telefonul. Încremeni.

— Te rog, nu răspunde !

Sună un timp. În cele din urmă am ridicat receptorul. Era Elsebeth.

— Ai apucat să dormi ?

— Va veni vremea să mă întrebi și de asta. Nu, sînt la micul dejun. Ce dorești ?

— Cîțiva polițai au fost pe aici și voiau să-l întrebe pe Herbert cîte ceva.

— Era în stare să răspundă ?

— În cel mai bun caz după douăsprezece ore, spuse ea. Era vorba de tine și de un atac. Și de mașină. Ai fost din nou la demonstrații ?

— Am fost atacat.

— Treci prin tot felul de experiențe interesante, Daniel.

— Așa crezi ?

— Ce s-a întîmplat ?

— În limbaj specializat am încasat una la moacă.

— Fata e cu tine ?

— Ce ? Cine ?

Stătea în ușa bucătăriei și mă observa.

— Ziceau ceva de o fată. Toată povestea suna cam ciudat ; voiau să mai știe dacă mașina în care erai era a firmei, dar eu le-am zis că totul e în ordine. Și le-am mai spus că nu băuseși nimic.

— A fost frumos din partea ta, Elsebeth.

— O, Doamne, acum trebuie să vomeze ! Pa !

În telefon se mai auzi un geamăt slab, apoi ea închise. Fata ieșise pe balcon. Abia pusesem receptorul în furcă și începu din nou să sune. De data asta era Bertram.

— Voiam doar să știu cum îți mai merge.

— Pe toate cunoștințele le chemi la șase dimineața ca să pui întrebarea asta ?

— Dar tu te scoli totdeauna devreme !

— Nici nu m-am culcat, am zis eu oftînd.

— Atunci de ce te enervezi ? Frumoasă poveste, ce zici ?

Cînd sunase telefonul fata se întorsese spre mine. Acum făcu din nou stînga împrejur și se uită către oraș.

— Ce poveste ? l-am întrebat pe Bertram.

— Ei, care! Cu fata pe care o aveai cu tine.
— N-o adusesem eu.
— O muiere total nebună. Dar te cred în stare de una ca asta, Daniel. Să fiu în locul tău, aş fi mai cu băgare de seamă. Ar putea să-i treacă orice prin minte. E la tine acum?
— Nu. Noapte bună!
— Bună dimineaţa! spuse el şi rîse.
Am închis. Apoi am scos telefonul din priză. Am ieşit în uşa balconului şi m-am uitat la fată. M-am întrebat dacă nu cumva plănuieşte să se arunce peste balustradă. Părea să-şi încordeze muşchii pentru săritură. M-am furişat pe lîngă ea, am luat-o de umeri şi am tras-o înapoi. Se întoarse şi mă privi. Avea în ochi o expresie mirată. Apoi înţelese. Părea să-mi citească gîndurile. Am murmurat ininteligibil nişte cuvinte liniştitoare. Zîmbi şi scutură din cap. M-am gîndit: Acum nu care cumva s-o săruţi! Apoi am sărutat-o. Mai ales pentru că nu ştiam deloc ce altceva aş putea face. Un sărut lung şi pasionat — o acţiune cît se poate de acceptabilă, date fiind condiţiile. Sau nu-i aşa?
Nu închise ochii. Privirea-mi alunecă peste obrazul ei pufos. La gară se închiseseră uşile unui tren urban. Mierla se afla pe acoperiş, chiar deasupra capetelor noastre. Ochii larg deschişi ai fetei îi oglindeau pe ai mei într-o imagine mult mărită. La tîmplă îi pulsa o arteră mică. Am strîns-o în braţe. Corpul ei era mlădios şi moale. M-am întrebat puţin neliniştit ce-o să fac cînd termin sărutul. N-aveam chef să fac dragoste. Poate suna ciudat, dar aşa era.

Un mic fior îmi coborî din ceafă. Se smulse din îmbrăţişare.
— E răcoare aici, spuse ea şi merse în cameră. Am urmat-o închizînd uşa de la balcon.
— Eşti neras, zise ea mustrător.
Stînd la fereastră, rupse o frunză uscată dintr-o plantă. Doamna Nielsen e de părere că în fiecare apartament trebuie să se afle ghivece cu flori; numai că eu uit întotdeauna să le ud.
— Ţi-a fost teamă că aş fi putut...?
Scoase un fluierat lung şi făcu un gest în jos cu mîna.
— Nu, nu, am contrazis-o.
Se uită la mine.
— Da, am spus.
Dădu din cap. O mică pauză. Apoi mă privi.
— Vrei să te culci cu mine?
O întrebare directă. Ce răspunde un om într-o astfel de situaţie? „Da, cu dragă inimă, ar putea fi foarte plăcut!“ sau „Nuu, mulţumesc“. Adevărul — că pur şi simplu n-aveam chef — ar fi putut s-o jignească. Era ceva ce nu-mi plăcea la ea? O, nu, arăta extrem de bine. Deci nu era asta. Dintr-un motiv oarecare există o opinie răspîndită că un bărbat foloseşte orice ocazie să se culce cu o femeie. Şi dacă pierde vreuna înseamnă că ceva nu e în regulă cu el.
Mă privea aşteptînd. Apoi zîmbi puţin batjocoritor.
— Să nu te tulburi cumva, n-ai voie.
— Altădată, am spus eu.
— Dacă o să mai fie altădată!

Ne-am așezat pe canapea. I-am oferit o țigară. Dintr-o tabacheră de abanos cu intarsii de fildeș. Un cadou de-al lui Lilly.
— Ești măritată ? am întrebat-o eu.
Scutură din cap și trase fum în piept.
— Dar ai un prieten, nu-i așa ?
Scoase un sunet care începea cu „m". Nu se putea distinge dacă era da sau nu, sau ceva între. Totuși am crezut că înțeleg situația. Se certase cu flăcăul, fugise de el și aterizase la Herbert într-un fel oarecare. Apoi o luase razna cu salata de heringi și paté-ul de ficat. Simplu și concis.
— O să vă împăcați voi, zise bătrînul Daniel D. Balck. Cînd o să vă liniștiți o să se aranjeze lucrurile.
Se uită la mine dar nu-mi răspunse.
— Sînteți așa de tineri, am continuat eu dînd din capul meu bătrîn și înțelept.
— Poftim ? Se uită la mine puțin și apoi din nou pe fereastră.
— Da, ar putea fi foarte drăguț, zise ea după o pauză.
N-am înțeles ce voia să spună, dar am evitat să intru în amănunte. Dacă lucrurile mergeau așa cum presupuneam eu, ar fi putut să-mi răstoarne toată casa tot luptîndu-se cu prietenul ei necredincios.
Între timp, soarele urcase puțin. Avea să fie o zi călduroasă. Vecina mea, scriitoarea de romane polițiste, bătea la mașină. Fata se rezemă de speteaza canapelei. Bluza i se întinse pe piept. Am descoperit că nu mă lăsa cu totul rece. Am încercat să-mi amintesc de cînd nu mai avusesem o femeie. Demult, în orice caz.

Nu vreau să mă prezint ca un mare consumator în ce privește viața sexuală, dar se mai întîmplă totuși ca natura să-și spună cuvîntul. Și acum bătrînul Adam începuse să-și ceară drepturile. Dar totuși nu !
De altfel, trebuie să mărturisesc că în această privință mi-a fost nițel teamă. Că partenera ar putea, de exemplu, ca în timpul unei manevre de introducere să izbucnească într-un rîs tăios. Sau batjocoritor. Sau să-mi dea pur și simplu una peste mînă. Acum, că mă gîndesc la asta, m-a mirat întotdeauna că femeile pe care le-am cunoscut în felul acesta — nu sînt cine știe ce multe — au fost atît de repede gata la distracție. De aceea puteam presupune că le place într-o oarecare măsură. În orele mele de luciditate stau și mă minunez de viața sexuală. Să-ți imaginezi că un om poate face așa ceva ! Nu e de mirare !
Mi-am dat atunci seama că mă observă.
— La ce te gîndești acum ? întrebă ea.
M-am făcut roșu la față dar i-am răspuns conform adevărului : „La patul meu".
Zîmbi. Un zîmbet depărtat, dar transparent, plin de înțelegere și apropiat. Indulgent.
Din nou m-am întrebat ce mă fascina atîta la ea.
Și din nou trebuie să folosesc aceleași cuvinte : o altă lume !
Părea prezentă doar pe jumătate. O jumătate destul de obișnuită. De zi de lucru. Nu e oare asta o zi obișnuită ?
Aici, la sfîrșitul secolului al douăzecilea. În Danemarca de azi. Mișcări de tineret și blocaje de trafic. Inflație și supraîncălzire econo-

mică. Baunsgaard, Krag, Haekkerup, Thomas Nielsen, Hartling, Poul Möller. Veșnica monotonie.

În același timp se afla în cu totul altă parte. *În afara timpului.* Părea să trăiască realitatea într-o lume atemporală, întoarsă pe dos. O lume dură, grandioasă, crudă.

Eu nu pot s-o descriu.

Eu n-am putut s-o zăresc decît arareori. M-a cuprins teama și m-a luat cu amețeală. M-a copleșit nostalgia.

E adevărat, o cunoșteam pe fată doar de puține ore. Și în cea mai mare parte a lor nu făcuse decît să mă șicaneze, ca să nu spun să mă insulte.

Stînd așa pe canapea îmi mai spuneam : „Daniel D. Balck, nu mai privi situația în roz ! De fapt nu e decît o femeie obișnuită. O studentă cam crispată ; probabil la facultatea de litere. Încearcă din răsputeri să fie *modernă*. Să se facă interesantă. Să salveze lumea și așa mai departe“.

Dar să gîndesc în felul acesta nu-mi folosea la nimic. Cum ne apucăm tocmai noi să spunem că știm totul despre un om ?

Nu știu de ce avea efectul acesta asupra mea. Mai trecusem prin experiențe asemănătoare, chiar dacă nu așa intense.

Îmi aduc aminte că în orașul copilăriei mele era un bătrîn care în zilele de tîrg își aștepta clientela în spatele unei căruțe de legume. Privirea lui mă aducea într-o stare de adîncă disperare și totuși nu mă puteam împiedica să mă uit la el. *Trebuia* să simt această suferință laolaltă cu el ; era o parte din mine însumi.

Celălalt era flașnetar. Se ghemuia în umbra unui zid din fața casei tatălui meu la vremea paradei animalelor de rasă. Stătea acolo cu flașneta și tăblița lui : invalid, cinci copii. Piciorul lui de lemn ieșea mult din pantaloni. Și la el tot ochii mă fascinau. Nu puteam să-i văd fără să mi se rupă inima. Eram cuprins de o neagră melancolie, de o suferință, un chin insuportabil pe care nu puteam să-l evit. *Trebuia* să merg să-l privesc ori de cîte ori era paradă la noi. Era ceva miraculos. Ceva dincolo de toate.

Și cu fata era tot așa. Înțelegeți, era ca și cum aș fi zărit o țară ciudată. Cu ochii ei vedeam un tărîm preistoric, alogic, care ne traversa realitatea. Un spațiu fără timp. Da, știu foarte bine că timpul, timpul personal se anulează în anumite forme de nebunie. Citisem despre lucrurile acestea pentru a-l aduce pe tatăl meu la o formulă mai rațională.

Simțeam cumva că-mi amintesc de această țară. Un tărîm al copilăriei și al visului. Există o logică și o conexiune care se desfășoară de-a curmezișul lumii noastre. La fel ca asocierile din vise. Ființele stau mai apropiate unele de altele. Ne cunoaștem, știm ceva unul despre celălalt și această cunoaștere ne sperie de moarte.

Îmi spuse : „Nu ești homosexual“.

Din partea ei nu venea decît ca o simplă constatare. Apoi făcu o elegantă săritură spre

ceea ce era pentru ea o concluzie firească : „Nu că aș avea ceva împotriva lor.“

Într-o astfel de situație aș vrea să mai aud și eu pe cineva spunînd că personal nu poate să-i sufere. Atitudinea era atît de a naibii de *corectă.*

— Ești liber cugetătoare, i-am zis eu.

— Da, făcu ea cît se poate de serioasă. Cunosc cîțiva !

Am terminat conversația spunîndu-i :

— Acum aș vrea să dorm.

Mă privi. În ochii ei se citea teama.

— Trebuie să plec ?

— Nu, nu ! Rămîi acolo liniștită.

Am ieșit în hol să-mi iau așternutul din dulap, iar ea merse în dormitor. Am urmat-o ca să-mi iau cearșafurile.

— Așa pat mai zic și eu ! exclamă ea. Așa ceva chiar că nu mă așteptam să găsesc aici.

— Credeai că dorm pe cuie ? Și patul tot de la boxer îl am.

— Ar trebui să-l cunosc.

Din nou nuanța de cochetărie prefăcută.

— Tu dormi aici, am zis eu făcînd patul. Eu mă întind dincolo, pe canapea.

— Poți să dormi și aici.

— Nu. Mergi tu întîi la baie.

Mi-am aranjat culcușul pe canapea. Apoi m-am dus în bucătărie și am vîrît ceștile și farfuriile în mașina de spălat vase. În baie, fata începu să cînte tare. Suna ciudat. Înfiorător de frumos în același timp. Compoziție proprie, aș spune.

Mi-am dat seama că scriitoarea de romane polițiste va veni să sune la ușă.

Suna deja. Am mers să deschid. Ea era. Începu imediat să-i dea cu gura.

— Ce înseamnă asta ? E un spectacol insuportabil !

Purta un halat vătuit și în picioare avea niște șosete de tenis uzate. Ochelarii groși de pe nas o făceau să semene cu o bufniță sașie. Ușa de la apartamentul ei era deschisă. În baie, fata răcnea liniștită mai departe. Am bătut la ușă cu palma întinsă.

— Încetează odată ! am strigat eu, bătînd încă de cîteva ori. În sfîrșit fata mă auzi. Tăcu și deschise ușa. Avea spumă în jurul gurii de la pasta de dinți.

— Ce s-a întîmplat ?

Am arătat spre scriitoarea de romane polițiste.

— Tulburi odihna altora.

Atunci se întîmplă ceva ciudat. Fata se uită la ea. Apoi făcu ochii mari de groază, se dădu înapoi în cameră și-și lipi spatele de perete cu o privire fixă. Corpul era ca împietrit.

M-am uitat la scriitoare. Stătea pe gînduri cu ochii mijiți.

— O cunoașteți ?

— Ei, Doamne, nu, răspunse vecina mea. În aceeași clipă se auzi o izbitură. Vîntul trîntise ușa de la apartament.

Răsuflă adînc, se uită la mine și spuse :

— N-am cheie.

— Tîmpită situație.

— Nu am cheie !

De data asta țipă.

— Da, da, am auzit. E cam complicat dar vom rezolva lucrurile. Și ca să fim drepți, nu e vina mea.

— Dacă micuța n-ar fi urlat...

Arăta spre fată care încă mai stătea la celălalt capăt al camerei, lipită de perete privindu-ne țintă cu ochii larg deschiși. Era straniu. Scriitoarea își coborî degetul arătător. Între sprîncene îi apăru o cută mică și speculativă.

— Nu, spuse ea scuturînd din cap să se calmeze. Nu, nu. — Apoi apelă la mine. — Trebuie să faceți ceva, domnule Balck.

— O să-l sun pe administrator.

— Acritura aia de coate-goale o să se lase așteptat ore întregi.

— Bine. Să văd ce pot face.

M-am întors în cameră. Fata încă se mai holba la autoare prin ușa deschisă.

— Liniștește-te, i-am spus. *Scrie* numai despre crime.

Apoi am ieșit pe balcon. M-am uitat în jos la stradă, dar mi-am întors imediat privirea. Mașinile arătau ca niște jucării. Priveliștea îmi tăia respirația.

Balcoanele casei erau lipite unul de altul. Sînt despărțite doar printr-un zid. Poți să treci dintr-un balcon în celălalt urcîndu-te pe balustradă și avîntîndu-te dincolo de perete. Nu e o manevră deosebit de acrobatică dar înălțimea te cam amețește.

Am apucat stinghia de la perdeaua de soare și uitându-mă tot timpul în sus am reușit să pun un picior pe balustrada balconului vecin.

În clipa aceea am văzut-o pe fată. Se uita cînd la mine, cînd la scriitoare, încoace și-ncolo tot timpul din ce în ce mai repede, ca un animal încolțit. Se repezi apoi pe coridor și-i închise autoarei ușa-n nas. Imediat începu să se audă ritmic soneria.

— Idioatele naibii, am răcnit eu. Între picioare vedeam două insecte minuscule traversînd strada, fiecare cu o pungă de la pîine în mînă. Ce căutam eu aici ? Apoi am apucat tija marchizei de pe partea cealaltă.

Și așa am rămas atîrnat. Se petrecu ceva straniu. Un fel de scurt circuit. Nu mă puteam mișca nici înainte nici înapoi. Stăteam pe balustradă, sau mai bine zis atîrnam de tijele marchizelor de la ambele balcoane, dar nu mă puteam urni din loc. Timpul încremenise. Toate mișcările se opriră. Fata rămase nemișcată și se uita la mine de la fereastra camerei. Autoarea apăsa acum încontinuu pe sonerie. Țiuitul năștea un ecou infernal în capul meu. Simțeam că în următorul moment o să explodez. Nu știu cît a durat. Probabil cîteva secunde. Ca tot atîtea săptămîni și luni. Ca și cînd aș fi atîrnat acolo dintotdeauna și aș fi continuat s-o fac pentru eternitate. Am simțit dorința nebunească de a slăbi strînsoarea pentru a ieși astfel din dilemă. La dreapta sau la stînga ? Era idiot de absurd. O pretenție ridicolă. Mă năpădi sudoarea. Am simțit cum mă trec fiori pe șira spinării pînă jos la pantaloni. *Nu puteam*. Și în clipa în care mi-am dat seama de asta, m-am avîntat pe balconul vecin.

Ușa nu era închisă complet. Am împins-o. În cameră mirosea a parfum și a țigări turcești. Apartamentul ei corespundea cu al meu, numai că era așezat invers. Mașina de scris era pe o masă mare lîngă fereastră. Și lîngă ea se afla un teanc de gingașe foi de manuscris. Acum scriitoarea suna la propria ei ușă. Un om cît se poate de nerăbdător. Probabil că se temea că aș putea răscoli prin sertarele ei. Am aruncat o privire prin teancul de manuscrise. Cuvîntul „fierăstrău mecanic" era înlocuit prin „secure". Erau instrumentele unui asasinat ?

M-am uitat jur împrejur prin apartament. Era aproape gol. În afară de masa solidă de stejar și un scaun cu spetează înaltă, nu se mai afla decît un fotoliu vechi. Dormitorul — cu patul alb — arăta cast. Semăna cu o odaie a unei fete tinere din prima perioadă a anilor cincizeci. I-am deschis autoarei ușa.

— Ar trebui să vă și mulțumesc ? spuse ea.

— Dumneavoastră hotărîți.

— Ei, da, mulțumesc, mormăi ea privindu-mă cu un zîmbet strîmb.

Pe coridor am trecut unul pe lîngă altul. Am tras ușa după mine. Pe cînd stăteam pe palier am auzit-o din nou bătînd la mașină.

Acum ușa mea era cea închisă. Am descuiat-o. Fata stătea pe coridor cu bastonul moștenit de la tata în mînă. Are o bilă de fildeș drept mîner. Ținea bastonul ridicat. Gata să lovească.

Am încuiat ușa. Ne-am privit scurt în ochi. Ai ei erau însă larg deschiși. Nu vedeau nimic.

M-am oprit. În sfîrșit, lăsă jos bastonul. I l-am luat și l-am pus în suportul de umbrele. Am condus-o înăuntru în cameră. Era țeapănă ca moartea. Pieptul i se zbătea de parcă tocmai ar fi terminat o alergare grea prin pădure. Am dus-o spre canapea, unde se lăsă să cadă. Ședea aplecată înainte, cu părul lung atîrnîndu-i ca o perdea în fața ochilor. De alături se auzea mașina de scris a autoarei.

— De ce ți-a fost frică ?

Nu-mi răspunse.

— O cunoști ?

Iarăși nici un răspuns. M-am lăsat pe vine înaintea ei și am privit-o drept în față. Ochii-i erau mari și întunecați. După un timp, păru să-și revină. Privirea i se întoarse din gol. Se uită în jur.

— De ce sînt aici ?

— M-am așezat în fața ei în fotoliu.

— De ce m-ai adus aici ? mă întrebă ea.

— Nu mai vorbi fără noimă.

Inspiră adînc. Apoi ceva mai destinsă, se rezemă de spteaza canapelei.

— Omoară. Aia de acolo omoară !

— Numai pe hîrtie.

— Nu, nu. Și de-adevăratelea.

O enigmă. Am dat din umeri. Mă privi.

— Tu nu înțelegi lucrurile astea, nu-i așa ?

— Sînt prea obosit, am spus eu. M-am dus la baie și m-am spălat pe dinți. Cînd m-am întors era încă pe canapea. Plîngînd. Chipul ei era mic și crispat. Fața unui bebeluș. Schimonosită. Dar nu curgea nici o lacrimă și nu

scotea nici un sunet.. Era cît se poate de neplăcut. Mă simțeam de parcă o bucată de gheață mi s-ar fi așezat pe piept prelingîndu-se în toate părțile.

Apoi starea sufletească i se schimbă din nou. Chipul i se netezi.

— Cum să poți tu înțelege asta ?

— Trebuie să te culci acum, am ordonat eu.

Veni la mine. Mă privi puțin. Apoi își puse capul pe pieptul meu. Am mîngîiat-o pe păr.

— Ești cam stranie.

Și bineînțeles că după aceea n-a mai fost stranie. Mă privi zîmbind. O femeie tînără, frumoasă și cu totul normală. Îmi făcu cu ochiul de parcă am fi fost părtași ai unui secret nostim. Apoi merse în dormitor. Am auzit-o cum fredonează.

M-am dezbrăcat și m-am întins pe canapea. Soarele se înălțase de-a binelea. Desena un dreptunghi pe covorul meu cu franjuri. Nu puteam adormi. Vedeam într-una fețe și iarăși fețe, fețe schimonosite. Se topeau într-un singur chip care-și schimba mereu expresia. Într-un tîrziu am adormit.

M-am deșteptat după cîteva ore. Era opt. Mă trezise un vaiet jalnic. Uitîndu-mă în jur încercam să aflu de unde ar putea veni sunetul și de ce mă lungisem pe canapea. Apoi mi-am adus aminte de fată. Sunetul venea din dormitor. Am mers înăuntru la ea.

Era întinsă pe spate și plîngea. Dormea, dar fața nu i se odihnea deloc. Părea să se creadă în primejdie, urmărită, ochii i se mișcau grăbiți încoace și încolo, ca și cum îndărătul pleoapelor închise ar fi căutat crispată un pericol necunoscut.

Am trezit-o. Deschise ochii, mă privi bucuroasă. Apoi spuse : „Te-am visat".

13

AM DESCHIS OCHII în jur de ora zece. Cu tîmplele apăsate de niște dureri de cap ascuțite, aproape la fel ca după beție.

În baie am luat o tabletă. După ce și-a făcut efectul m-am băgat în cadă, apoi m-am ras. Lenjerie curată. Și așa mai departe. Am aruncat așternutul în dulapul din hol. În dormitor nu mișca nimic. Cel mai bine era s-o las să doarmă.

Sună la ușă. Duminică. Era rîndul meu cu David. M-am dus să deschid. Era Kamma cu băiatul. Avea doisprezece ani acum. Un copil gînditor și serios. Îmi seamănă în multe privințe, ceea ce implică și o asemănare cu tatăl meu. Dar băiatul e normal. Îl interesează foarte tare războaiele ; dar așa e vîrsta. Se duse imediat în cameră, își luă din raft o carte din cel de-al doilea război mondial, se așeză pe burtă pe covor și începu să studieze invazia Normandiei, iunie '44.

Kamma purta o rochie de culoare deschisă. Arăta bine. În ochii ei se citea veselie. Ne-am pupat pe obraz. M-am uitat la ea.

— Ești îndrăgostită, i-am spus eu.

Roși, întrebîndu-mă :

— De unde ți-a venit ideea asta ?

— E îndrăgostită, strigă David.

Am mers la bucătărie. Am vărsat boabe de cafea în rîșniță, și am pus masa.

— Tu, zise Kamma, trebuie să plec imediat. Nu face cafea pentru mine.

Așezasem pe masă două cești. Le-am lăsat acolo pe amîndouă, Kamma mă privi cercetător.

— Și cu tine s-a întîmplat ceva, spuse ea. E o vreme splendidă. — Se duse la fereastră. — Ce aveți de gînd pentru azi ?

— Ce avem de gînd pentru azi, David ? am strigat eu.

— La acvariu, răspunse el după ce se gîndi puțin.

Era perfect. Peștii sînt atît de liniștitori. Așa tăcuți. Am simțit că-mi va face bine. Să mă uit la pești. Pentru fierberea asta din stomac, arsurile din gîtlej și așa mai departe.

— Ar trebui să te însori din nou, Daniel, spuse Kamma.

— Oho !

— Vorbesc serios.

— Tu ai intenția să te măriți din nou ?

— Nu merită, răspunse ea fără legătură. — Aruncă o privire prin cameră. — E așa de goală, spuse ea.

Înțelegeam foarte bine ce voia să spună. Sufrageria dispunea de cel puțin opt locuri comode, iar eu doar cu greu aș fi putut sta pe mai mult de unul deodată. Cumva păreau să lipsească cîțiva oameni.

Camera era pe de-antregul asemănătoare unei odăi de primire de la țară. Un spațiu care nu e niciodată folosit.

M-am așezat la masa din bucătărie și mi-am curățat un ou fiert moale. Kamma se așeză în fața mea. Își sprijini capul în mîini și se uită la mine cum mîncam.

— Crede-mă Daniel, arăți cu totul schimbat.

— Sînt ușor mahmur.

Dădu din cap. „Nu asta am vrut să spun“.

Stătea acolo, caldă și sigură ca un animal mare. Era un om bun.

— Te-apucă jalea cînd te gîndești că n-am scos-o la capăt, nu-i așa ?

— Tu chiar că ești îndrăgostită, am repetat eu.

— Ce vrei să spui cu asta ?

Mestecam o chiflă.

— Cînd ești îndrăgostit iubești pe toată lumea, nu-i așa ?

Rîse. În aceeași clipă în spatele ei se deschise ușa. Uitasem cu totul de fată. Acum brusc era acolo. În același costum dar fără piatra cea roșie în buric.

Kamma se întoarse, o privi un moment și spuse :

— Ah, bună ziua !

Fata trînti ușa după ea. M-am ridicat s-o urmez. Am auzit cum bufnesc ușile dinspre hol și de la intrare ; apoi bîzîitul liftului. M-am uitat afară spre casa scărilor, m-am întors apoi în bucătărie. De la fereastră am văzut-o pe fată traversînd strada. Alerga spre stația de tramvai. Totul se petrecuse cu iuțeala fulgerului. M-am așezat din nou la masă. Kamma dădu din umeri :

— Se mai întîmplă.

Ca să fim drepți, așa ceva se întîmplă destul de rar.

— Cine era ?

— Crede-mă, habar n-am.

— Vrei să spui că nu mă privește, zise ea. Acum chiar că trebuie să mă grăbesc.

Își sublinie graba uitîndu-se la ceas. Am dus-o pînă la lift. „Îl aduci în seara asta, nu ?“

Ne-am sărutat din nou pe obraz. Timp de o secundă, o încordare erotică pluti în atmosferă. Își puse mîna pe brațul meu. I-am simțit căldura trecîndu-mi prin cămașă. Am apăsat apoi butonul liftului și l-am așteptat să vină. Se urcă și-mi făcu semn cu mîna. Apoi cabina alunecă în jos. M-am întors în cameră. David era încă întins pe burtă citind istoria debarcării în Normandia. Aliații făceau progrese. 6 iunie '44. În ziua aceea luasem zece la matematică la examenul de la liceu. Toți erau cît se poate de bine dispuși și credeau că cel mult în două săptămîni războiul se va termina.

Am mai ieșit odată pe balcon. Kamma tocmai ieșea pe poarta blocului. Rămase pe trotuar, uitîndu-se întîi la dreapta, apoi la stînga și după aceea la ceas. Un Volkswagen destul de bine sincronizat se opri lîngă ea. Din el coborî un bărbat. Avea părul cărunt. Kamma îl îmbrățișă. Ce bine cunoșteam felul în care-i plimba degetele pe ceafă. Se desfăcură din îmbrățișare. Ea se întoarse și se uită în sus spre mine, ca și cum ar fi știut că urmăresc tot spectacolul. Ridică brațele ca pentru o scuză. Bărbatul se uită și el spre mine și dădu politicos din cap de cîteva ori. De sus arăta

destul de comic. Apoi se urcară amîndoi în mașina care alunecă în fluxul de vehicole. O legătură bine consolidată.

Era cald. Lumina mi se așternu pe brațe ca dogoarea unei sobe. Deasupra orașului plutea o pîclă groasă galbenă, învăluind turnurile ale căror contururi tremurau în căldură. Dinspre Svanemöllevaerk venea miros de sulf. Unul dintre colegii mei de școală e angajat acolo. L-am întrebat odată :

— Faceți ceva împotriva poluării ?

— Să fii sigur de asta, spuse el. O groază de lucruri.

M-am întors în cameră.

— Mergem ? l-am întrebat pe David.

Își ridică ochii spre mine cu o privire învăluită în ceața dimineții de la Oklahoma Beach. Deși nu mai locuiam împreună îmi păstrasem acest nimb al autorității de nezdruncinat. Ba chiar mai mult.

— Tată, Patton era un om bun ?

— Nu cred.

— Dar Rommel ?

— Era un ticălos.

— Dar nu era de fapt nici unul bun ?

— Un război nu e tocmai treaba unor oameni buni, David.

— Sînt generali și...

— Hai să nu mai continuăm discuția, am declarat eu făcînd un gest de refuz cu mîna. Degeaba.

— Sînt sigur că Bradley era bun, spuse David.

În drum spre stația Nordhavn îmi povesti cu înflăcărare despre acea invazie groaznică.

Era orb și surd la toate încercările mele de a schimba subiectul. Fotbal, mașini, școală, colegiu ! Război !

Ne-am uitat la peștii din acvariu. Pești cu botul deschis, pești buimaci și pești vioi. Dar mai ales muți. La amiază am luat masa la „Bellevue". După o matură chibzuință, și asta pentru că voiam să beau un pahar și să fac o pauză în goana asta care-ți macină nervii și care se cheamă : „Ziua tatălui cu copilul".

Toți tații divorțați fac parte dintr-o conjurație secretă. Ne întîlnim duminica în fața peștilor, a maimuțelor, la Tivoli și la Bakken. Ne cunoaștem unul cu altul. Un imperceptibil clipit din ochi cu înțeles în trecere, de genul „Of, la naiba, ce să mai scornesc ?"

Din cînd în cînd ne întîlnim la bastioanele de la Kronborg sau la Muzeul Național ; ne vedem adesea duminica în foaierul de la „Saga" și „Palladium" la reprezentația de la ora două. Sîntem morți de oboseală și adînc deprimați. Luăm totul mult prea în serios, distrăm copiii scrîșnind din dinți, iar seara cădem istoviți. Copiii la fel.

După masă am mers la Bakken. Apoi la Tivoli, unde ne-am repezit la aparatele de tortură. Ei, după un timp a trebuit să renunț și să-l conving pe David să se distreze singur. M-am folosit de tertipul rușinos al tuturor taților de duminică : i-am dat bani, apoi m-am așezat comod la răcoare și mi-am comandat un Pils. Era o larmă de-ți lua auzul. Turiști americani îmbrăcați în toate culorile curcubeului alergau de colo colo și se fotografiau unul pe altul în fața lui Carstensen, a clovnului, a pantomimei, a fîntînii arteziene și a sălii de concert. Pentru această epocă a goanei și a spiritului întreprinzător, fotografia este o invenție grozavă. De regulă omul e mult preocupat pentru a trăi lucrurile la fața locului. Adună provizii ca un hamster, aleargă vara și digeră iarna. David venea din cînd în cînd la mine, îmi cerea bani, și dispărea din nou. O foame neobosită de distracții. Mi-am mai comandat un Pils și m-am gîndit la fata cea stranie. Toată ziua stătuse la pîndă în subconștientul meu. Nu deosebit de insistentă, dar ca un mic și pătrunzător semn de întrebare.

Cînd au apărut Kamma și David, fugise. De ce ? Trăim totuși în epoca anticoncepționalelor, pornografiei și spectacolelor „live". În ziua de azi se mai întîmplă ca domni singuri să mai primească noaptea vizita unor tinere doamne. Nu e un eveniment care să stîrnească senzație. Și totuși o ștersese ca o fecioară victoriană prinsă în flagrant delict de cruntă imoralitate.

Cîteodată omul devine mult mai tîrziu conștient de ce i s-a întîmplat și atunci recunoaște anumite legături pe care începe să brodeze. În umbrar, cu un Pils rece în față, mi-am dat seama că fata zăbovise ciudat de des la fereastră sau pe balcon. Crezusem că se gîndea să se arunce sau că o încîntă priveliștea. Dar era foarte posibil ca să fi vrut pur și simplu să țină strada sub observație !

Vedeți lucrurile cădeau astfel în resortul meu ; aici bătrînul și raționalul Daniel D. Balck se simțea din nou ca acasă : pe undeva,

piesele se potriveau. Fetei îi era *frică* de ceva ! Poate că era chiar urmărită ! De ce se refugiase în mașina mea ? De ce nu putea să meargă acasă ? Potriveam piesele în timp ce berea-mi curgea pe gîtlej. Deci din cauza unui delict oarecare era căutată de poliție. Și cu asta se rupsese toată vraja. Îți făcea bine să reduci purtarea ei ciudată la o formulă pe care să o poți înțelege.

Totuși mai era ceva care nu-mi dădea pace. Bănuiala că fata ar putea fi criminală mă liniștea doar superficial. Mă surprindeam iarăși, și iarăși, gîndindu-mă la ea. Pe de o parte eram nițel obosit, iar pe de alta mă cherchelisem puțin. Gîndurile aveau acum posibilitatea de a merge pe propriile lor drumuri. Totuși, încercam să le călăuzesc energic spre realitatea pe care credeam c-o sesizez : e o criminală pusă sub urmărire. Cu asta se lămurea totul. O clipă mai tîrziu însă gîndurile mi se învîrteau în jurul ei pînă cînd a trebuit să recunosc că nu reușisem să-mi explic mare lucru.

Se înseră. La Tivoli se făcu răcoare. Apăru un nou roi de vizitatori. Oameni expansivi și înfometați se înghesuiau în restaurant. David se săturase să tragă la țintă și să se dea în mașinuțe sau în leagăne. Am mîncat cîțiva hamburger-i care păreau să-i placă grozav, deși nu aveau absolut nici un gust.

Apoi cedă unei tentații tipice familiei Balck, cea a pasiunii pentru joc. Pe mine m-a sărit, ca cele mai multe țicneli ale neamului nostru. Dar cînd mă gîndesc la tata ! Nu putea face aproape nimic fără să pună pariu. În

vacanțele noastre cu cortul punea prinsoare cine azvîrlea mai multe pietre pe apă. Cine putea să înoate mai mult dedesubt, care urina mai sus, care-și putea ține mai mult răsuflarea sau cine prindea mai multe lăcuste, și așa mai departe. Trișa întotdeauna iar cînd nici cu asta nu reușea, intra într-o criză groaznică de furie care se termina de obicei cu plînsete și cu reproșuri că nu-l iubim. Acele vacanțe de vară mi-au rămas în minte ca o uriașă risipă de forță fizică și sufletească. Acasă mai puteai scăpa din cînd în cînd, dar în cort sau în mașină era imposibil. Cu toate astea, în timpul vacanței nebunia lui avea o față mai *veselă*.

„Hai să vedem cine numără mai repede o sută de vaci bălțate de Iutlanda !“ răcnea el de pe locul șoferului, pe cînd dădeam o raită cu mașina prin Daubjerg Daas. Nouă, copiilor, ne luase piuitul.

„O sută !“ striga el după o clipă deși în lung și-n lat nu se vedea nici umbra unei vaci bălțate. „Îmi sînteți datori trei înghețate pe băț !“

La următorul chioșc de înghețată le împărțea darnic cu noi după ce mai întîi ne scuturase banii din buzunar.

„Dar“, spunea el mereu cînd ajungeam la acest subiect, „pasiunea jocului e un viciu îngrozitor. Trebuie să vă păziți de el ! Gîndiți-vă numai la unchiul Holger și unchiul Julius !“

Unchiul Holger pierduse la ruletă la Monte Carlo un magazin cu articole de fierărie și o vilă mare, iar unchiul Julius își petrecuse cea mai mare parte din viață la curse, unde me-

diul îl influențase în așa măsură încît ajunsese să semene cu un cal. Erau niște exemple care te băgau în sperieți.

De vreme ce minorilor le este interzis să se ruineze la ruleta de o coroană de la Tivoli, a trebuit ca ore întregi să joc eu sub directivele lui David. Îi spusesem că sînt gata să sacrific zece coroane, dar din nefericire l-a urmărit norocul. Ne-am pus banii pe automobile de curse, cai, cărți, numere și el cîștigase întotdeauna. Băgă în buzunar în jur de cincizeci de coroane, trei cutii de bomboane, un bibelou și un urs urît.

În sfîrșit, focurile de artificii se stinseră ; istoviți, am luat un taxi spre Fugglebakken.

Kamma ne deschise ușa.

— A fost cuminte ?

— Grozav de cuminte, i-am răspuns mîngîindu-l pe David pe creștet.

Era un băiat bun. Și foarte indulgent cu mine, chiar dacă nu împărtășeam interesul lui pentru război.

— Nu vrei să intri puțin ? întrebă ea.

I se citea în ochi dorința ca ambii ei bărbați să se cunoască.

— Să intru pur și simplu să zic „bună seara“ ?

Dădu din cap. Am urmat-o. *El* stătea în fața căminului și dezlega cuvinte încrucișate. Kamma cîrpea cămășile lui David. Era o scenă foarte idilică. *El* era destul de înalt, cam de vîrsta mea, un bărbat liniștit și prietenos cu o pipă în gură. Purta un costum gri de tweed și amintea de un negustor de tutun înstărit.

— Arthur, ți-l prezint pe David !

Ne-am dat mîna. Kamma aduse whisky. Arthur stătea pe scaunul „meu“. Cînd nu mai simți nici o umbră de gelozie, poate fi destul de interesant să faci conversație noului bărbat al soției tale. Unul cunoaște secretele celuilalt, ca să zicem așa. Relația se formează la un nivel mai profund ca de obicei. E totuși puțin ciudat cînd nu faci decît să schimbi banalități.

— Cald astăzi.

— Destul de cald.

— Da, foarte ! De altfel am fost și pe la Tivoli. Și la Bakken.

— Doamne, cît timp a trecut de cînd n-am mai fost pe acolo !

Și așa mai departe. Arthur era colegul Kammei. Preda franceză și istorie.

— E un profesor foarte capabil, zise ea punînd pe masă whisky, apă și cuburi de gheață. Îi puse mîna pe umăr la fel cum mi-o punea și mie cu cîțiva ani în urmă. Arthur mă privi puțin spășit, grăbindu-se să-i scuze purtarea nepotrivită : îmi turnase un whisky mult prea mare. Am gustat din el și am turnat jumătate în paharul Kammei. Mi-am dat seama că nici asta nu era tocmai potrivit. Acum era rîndul meu să mă arăt puțin spășit. Nu era chiar atît de simplu. Ar trebui să se scrie o carte despre tact și ton pentru oameni în situația noastră. Pentru noi, cei crescuți în bunul, vechiul stil patriarhal. Tineretului din ziua de azi îi e mai simplu. Nu ia căsnicia atît de în serios.

David se lungise deja pe covor cu o carte. De data asta despre primul război mondial.

Totul era așa cum fusese întotdeauna: mobila, cărțile, tablourile, camera, David și Kamma. Singurul schimbat eram eu. Mă cuprinse deodată un sentiment ce semăna cu înstrăinarea. Unde locuiam eu de fapt? La cine zăboveam eu în momentul ăsta? În clipa aceea era cît pe-aci să fac un schimb de personalitate cu Arthur la care tocmai mă aflam în vizită, cînd David echilibră situația. Își ridică privirea din bătălia de la Marna.

— Tată, Joffre era un om bun?

— Era un idiot.

— Dar John French?

— Un tîmpit fără pereche.

— Ei, dar von Kluck? Era bun?

Ochii Kammei căpătară o expresie ușor crispată.

— David, spuse ea, dar de ce nu-l întrebi pe Arthur? El e doar istoric!

David se uită scurt la el, care ca să folosim o expresie plastică, era gata să dea startul, apoi se cufundă din nou în bătălia de la Marna, și în „Les Taxis de Paris". Se făcu o pauză cam penibilă.

— Ei, ar trebui să...

— Doar nu te grăbești așa de tare!

Politețuri gratuite. Cei doi păreau să se înțeleagă bine. Spre surprinderea mea, el îi spunea „păpușico". Asta era nou. Și despre singurul lucru pe care-l aveam în comun nu puteam vorbi. Kamma! Nu puteam să-l întreb dacă ea mai clipește des cînd face dragoste. Și nici el nu-mi putea povesti ce face ea cu călcîiele în astfel de ocazii.

De, se potriveau. Fără îndoială. Foloseau orice ocazie să se atingă, iar Kamma îi dădea lui David tot timpul de înțeles că s-a făcut de mult ora de culcare.

— Dar tata e încă aici!

Am dat o mînă de ajutor cu un căscat zgomotos, declarînd că sînt mort de oboseală. Așa și eram. Asta-i dădu Kammei ocazia să spună cu un zîmbet larg și duios ce ne îmbrățișa pe toți: „Daniel, sigur, tu mai ai încă ceva treburi".

Ne-am zîmbit prietenos. Arthur și cu mine am dat din cap cu înțeles. A, da, noi bărbații, nu-i așa? Apoi l-am mîngîiat pe David pe creștet. Își ridică privirea și întrebă:

— Haig?

— Nu.

— Aha.

Se adînci din nou în bătălia de la Marna. Cînd am plecat îmi strigă: „Pa!"

Kamma mă conduse pînă afară.

— Daniel, ce părere ai?

— E O.K.

Îmi aruncă o privire aproape disperată.

— Sînt atît de fericită, Daniel.

Am sărutat-o pe obraz.

— De asta nu trebuie să-ți pară rău.

Roși. Apoi am plecat. În jos pe scări și prin curte. La dreapta rondul de trandafiri. La stînga arbuștii. Caprifoii te amețeau cu parfumul lor. Bicicleta lui David era ca de obicei de-a curmezișul drumului. Mecanic, am pus-o la locul ei lîngă scara de la pivniță.

Am plecat acasă. Era o seară minunată, caldă. Mă gîndeam la fată, dar cu greu îmi puteam aduce aminte de chipul ei.

14

ÎN ZIUA URMĂTOARE nu se întîmplă nimic.

Marți, Herbert apăru destul de tîrziu. Trecu mormăind prin birou. Doamna Malm mă privi cu sprîncenele ridicate întrebător. Am dat din umeri.

Herbert arăta cenușiu, iar fața îi era ușor umflată. Avea ochelari de soare. Dădu o tură prin toate încăperile, dar lăsa impresia că nu ne vede pe nici unul dintre noi. Eu am dictat mai departe. Centrul comercial din Vaerlöse. Doamna Malm stenografia. Muștele zumzăiau. Era al dracului de cald. Trebuia să fac eforturi să n-adorm după fiecare propoziție. Puțin mai tîrziu intră Herbert.

— Ești ocupat ?

I-am spus doamnei Malm că poate să-și ia o pauză. Herbert alerga de colo colo prin birou. Mai avea încă ochelarii de soare pe nas. Se holba la fotografia imobilului Codan de parcă nu l-ar mai fi văzut niciodată. Cercetă îndeaproape calendarul, rigla, penițele, tușul, desenul de pe masa mea de lucru. Aprinse bricheta, o stinse și luă o țigară din cutie. O strivi aproape imediat. Apoi începu iar să alerge prin cameră, examinînd inventarul cu privirea fixă.

— Ceva deosebit, Herbert ?

— Poftim ? Ești... ești ocupat ?

— Ceva, ceva, niște oameni ca mine tot au de lucru.

Rămase în mijlocul încăperii cu privirea în gol.

— Da, spuse el, da, da, da !

Respiră adînc, se așeză pe pervazul lat al ferestrei legănîndu-și picioarele și uitîndu-se în jos la mașini. Am remarcat că-și cumpărase pantofi noi. Apoi se uită la mine cu un surîs șters.

— Eram puțin cam beat.

— Asta e foarte puțin spus.

Oftă, își aprinse o țigară pe care o stinse imediat.

— Nu suport fumatul. Și am tot felul de griji. De aceea m-am și îmbătat.

— Nu e nevoie să-ți ceri scuze.

— Nu pot să-l suport.

Se lovi cu palma peste burtă. Apoi rîgîi.

— Acid, îmi explică el, scoase o cutie de tablete și-și făcu de lucru cu ea. „Acinorm“, spuse el. Și apoi : Ce treabă ai avut cu poliția ?

— Ce ?

— Ei, zicea Elsebeth ceva de...

— Nu ! Am fost atacat, asta-i tot. Au crezut că am furat mașina.

— Și la cap ce ai ?

— Am căpătat una la moacă.

— De ce ți se întîmplă tocmai ție astfel de lucruri, Daniel ?

Nu i-am dat nici un răspuns. El oftă.

— Se petrec atît de multe, spuse el iritat. Am cu ei o groază de certuri.

— Cu ministerul ?
— Cu cine altcineva ?
— Dar spune-le că eu nu mai am nici o legătură cu toate acestea. Zi-le că mi-ai retras munca de la adăposturi.
— Le-am și spus.
Rămase un timp în birou. Muștele bîzîiau. Instalația de aer condiționat zumzăia slab. Cu toate astea, în încăpere era o căldură apăsătoare. De altfel chiar noi construisem clădirea. Fusese și premiată.
— Vrei să-mi dau demisia ?
Scutură din cap aproape furios.
— Nu, nu, nu !
— Atunci ce ?
Băgă mîna în buzunar și-mi dădu o bucată de hîrtie. O rupsese dintr-un ziar oarecare. Titlul notiței suna în felul următor : *„Ne așteptăm la noutăți !“* Și dedesubt o grămadă despre adăpostul antiatomic al milionarului cel țicnit. Cît costase și cîte apartamente s-ar fi putut construi cu banii. La sfîrșit se putea citi : „Firma care construiește buncărul are de altfel un șir întreg de asemenea comenzi în lucru.“
Asta era tot. I-am dat lui Herbert înapoi bucata de hîrtie.
— Ce părere ai despre asta ?
— Trebuie și ei să-și moaie pana în otravă.
Aprobă gînditor.
— Și *aceia* ce părere au ?
— *Eu*..., am zis înțepat, lucrez la o comandă pentru un centru comercial din Vaerlose !
Insinuările lui temătoare, făcute pe jumătate începuseră treptat să mă calce pe nervi.

Sări de pe pervaz uitîndu-se totuși mai departe la traficul care vuia jos. Ceasul de la primărie bătu douăsprezece și jumătate. Îmi spuse stînd cu spatele la mine :
— Știi foarte bine ce e în joc, nu-i așa, Daniel ?
— Da ! Și ce să...
Aruncă o privire la ceasul de la mînă.
— Trebuie să merg acum la masă, vorbim mai tîrziu.
— Ai făcut atîta drum numai ca să-mi spui asta ?
Se îndreptă spre ușă.
— Trebuie să merg la masă cu ei.
— Atunci nu uita să-i saluți din partea mea.
— Nu-mi plac chestiile astea, Daniel.
Începusem să mă cam plictisesc de el. Grijile lui mi se păreau prea exagerate. Doamne, cîte nu se scriu prin ziare ! Semăna cu elevul din celebrul tablou : „Bătaia din cabinetul domnului director“.
— Herbert, n-o să te mănînce.
— Ce să le spun ?
— Dacă se lasă influențați de răhățișul ăsta înseamnă că sînt nebuni ! Îmi aruncă o privire aproape îngrozită. Sînt de altfel nebuni și așa !
Fața i se crispă. În ușă se întoarse.
— Cred c-ar fi bine să te porți mai atent, spuse el și trînti ușa.
M-am așezat la masa de lucru. Cu ce să fiu mai atent ? M-am gîndit puțin, dar mi s-a părut că sînt destul de atent, sigur, nu atît de exagerat ca înainte, dar îndeajuns după părerea mea. Restul zilei l-am petrecut dic-

tîndu-i doamnei Malm. La ora cinci eu îmi pierdusem vocea, iar ea nu-și mai putea citi propria stenogramă, așa că am hotărît că pentru ziua aceea era destul. Pe cînd îmi făceam ordine pe masă, ea își băgă capul înăuntru să-și ia rămas bun.

Ușa de la biroul lui Herbert se trînti. Peretele despărțitor dintre cele două încăperi e foarte subțire, așa că puteam să-l aud cum umblă de colo colo. După un timp a deschis frigiderul, iar apoi l-a închis din nou. Am pus lucrarea în seif și l-am încuiat. Apoi i-am bătut la ușă.

Ședea în fotoliul lui de la birou cu o sticlă de whisky în mînă. Se vedea că e din cele maro, ca lemnul de mahon.

— Ei, ei, ei, am spus eu.

Îmi răspunse furios :

— Să știi că și tu ai nevoie !

Cuburile de gheață zuruiau. M-am îndreptat spre ușă cu o mutră jignită.

— O clipă, spuse el. M-am întors. Îmi puse mîna pe frunte ca pentru a-și opri din goană gîndurile. Da, exact, prînzul. În aer plutea ceva !

— Sper că ți-ai exprimat clar punctul de vedere.

— Am vorbit despre notița din presă. O citiseră și ei.

— Între altele, cu asta-și cîștigă existența. Dar ziceai că vrei să-mi spui ceva.

Se uită la mine. Ochii i se puteau doar bănui în spatele ochelarilor întunecați. Apoi zîmbi. Un zîmbet amar, straniu, de renunțare.

— Daniel, spuse el asta e viața mea în momentul de față !

N-am înțeles ce voia să spună și l-am privit întrebător. Scutură din cap refuzînd să mă lămurească dădu paharul pe gît și se îndreptă spre frigiderul încastrat în perete. Palisandru, ultimul strigăt al modei pe vremea cînd făceam amenajările. Își mai turnă un suc de mahon și se întoarse la masa mea. Se mișca în felul lui legănat ca și cum i s-ar fi muiat picioarele. Beat sau deprimat. Poate amîndouă. O situație stranie, ca și cînd în ultimul act bătrîna bunicuță s-ar fi transformat în dama cu camelii.

— Herbert, ce se întîmplă de fapt cu tine ?

Stătea acolo cu paharul în mînă ; profilul i se desena în rama ferestrei. După un timp se întoarse spre mine. Respiră adînc și apoi zise atît de încet că abia-l auzeam.

— Totul... casa... Elsebeth... asta de aici !

Făcu o mișcare înceată și cuprinzătoare. Apoi rosti foarte limpede :

— Mi-e teamă, Daniel !

— Dar, dragul meu ce ai ? Ce-au spus ? S-a întîmplat ceva ce... ?

M-am oprit. Poate era bolnav. Și ipohondrii se mai îmbolnăvesc.

— Îmi pare rău, am continuat, dacă...

Mă întrerupse.

— Vrei, te rog, să mă lași singur ?

Cunoașteți sentimentul pe care-l poate avea cineva că printre bolnavi e singurul om sănătos ? E un ușor sentiment de vinovăție. Într-un spital, de exemplu. Atîta vreme cît te

afli printre bolnavi consideri că trebuie să-ți lipseească și ție cîte ceva, oricît de mic. Dar îndată ce ieși din nou afară pe ușă te simți cît se poate de sănătos.

Așa s-a întîmplat cu mine de îndată ce am închis ușa lui Herbert în urma mea. M-am îndreptat spre casă pe drumul obișnuit. Niciodată nu mă simțeam mai sănătos. Mergeam pe malul lacurilor, în soarele care ardea zdravăn. Soarele acesta de după-amiază tîrzie, cînd căldura orașului ajunge la maximum. Oamenilor în vîrstă le mai trece înțepeneala și se mișcă la fel de vioi ca altădată, ca și cum ar face o pauză în îmbătrînire. M-am așezat pe o bancă și m-am prăjit cu burta la soare. Mă simțeam ca nou născut, capul mi-era ușor și aerian, nu mai aveam nici o voce care să-mi țiuie în urechi prevestiri sumbre. Sigur, lumea era cam neroadă, dar asta nu mă privea pe mine.

Aveam sentimentul plăcut că mă așteaptă ceva bun. Înainte vreme simțeam că mă paște doar ce-i rău. Adevărul e că existența ia culoarea ochilor celui care-o privește. Dacă te uitai mai bine, nimic nu se schimbase. Bătrînii de la malul mării erau aceiași cu cei de săptămîna trecută, la fel și copiii care dădeau de mîncare la rațe. Totul era ca mai înainte dar totul era nou.

Nu mai aveam sentimentul apăsător că trecuse o zi groaznică și că mă așteaptă una și mai rea. Am zăbovit cam o oră în soarele tîrziu pînă l-am văzut scufundîndu-se. După aceea m-am dus acasă. M-am oprit la un chioșc să-mi cumpăr un ziar. Privirea îmi căzu pe

un roman polițist, unul de-al vecinei mele. Trebuie să cunoști oamenii cu care stai în bloc. L-am cumpărat anticipînd o seară plăcută, cu mici fiori ocazionali. Romanul se numea : *Crimă în miezul iernii.*

Am întîlnit-o pe autoare tocmai pe cînd intram în bloc. Cobora din lift. I-am ținut ușa. Se uită la mine și spuse :

— Hai să fim cinstiți — chiar credeți că se cuvine una ca asta ?

— Ce ? M-am uitat la romanul pe care-l aveam în mînă. Ce...

— Nu mă privește, bineînțeles, dar nu cred că administratorul o să fie prea încîntat.

Cu acest salut misterios trecu pe lîngă mine și ieși pe poartă. M-am uitat după ea. Mă simțeam de parcă aș fi dat de urma unei stranii conexiuni ; cu cît mă făceam mai sănătos cu atît mai tare înnebuneau ceilalți.

Am privit-o cu interes pînă cînd a ajuns la mica mașină englezească sport pe care și-o parca sub tei. Am intrat în lift și am studiat anunțul care asigura că firma producătoare făcuse controlul periodic al instalației. După comportarea bizară a lui Herbert și a vecinei mele aceasta era o comunicare frumoasă care-ți dădea încredere.

În fața ușii era întinsă fata.

Stătea pe o parte ghemuită cu mîinile între picioare și dormea. Puteai să crezi că-și pierduse cunoștința. Am bătut-o pe umăr. Nu reacționă. Mi-am adus aminte de lecțiile de prim-ajutor învățate pe vremea cînd eram cercetaș, și după cîtăva căutare i-am găsit pulsul. Inima îi bătea, în orice caz. Am scuturat-o de braț.

Mormăi, deschise ochii, se holbă la mine, zîmbi apoi cuvios și dormi mai departe. Am mai zgîlțîit-o o dată.

— Hei ! Nu poți rămîne aici. Am pus-o cu greu pe picioare. Era moale ca o cîrpă. Mi-am petrecut brațul pe după talia ei și am ținut-o strîns. Se frîngea de mijloc ca un briceag. Cine n-a stat în viața lui cu o femeie leșinată sub braț, încercînd în același timp să deschidă și o ușă, nu-și poate da seama ce înseamnă o constituție fizică bună.

În sfîrșit am reușit să descui. Din nou mi-au fost de folos experiențele mele de cercetaș. Ținînd-o de subțiori am reușit s-o aduc pe coridor și apoi mai departe în cameră. Acolo am lăsat-o să cadă pe canapea. Deschise ochii, îmi zîmbi cu bunăvoință, se așeză mai departe. Se întoarse pe o parte și începu să alunece. I-am oprit la timp mișcarea si am împins unul dintre fotoliile grele în fața canapelei.

Mă întrebam ce să fac. Să chem un doctor ? Nu dădea impresia că-i bolnavă, era doar anormal de somnoroasă. Nu părea să fie pe moarte. Avea culoare în obraji și respira liniștit. I-am mai luat o dată pulsul. De data asta am fost mai îndemînatic. Inima îi bătea rar și regulat. Deschise ochii, în timp ce eu încă mai urmăream secundarul ceasului : „Sînteți nou aici“, îmi spuse și adormi imediat.

Avusesem de gînd să mă duc la Österport-Station, să mănînc ceva, dar n-am vrut s-o las singură. Pe cînd stăteam așa s-o supraveghez, mai deschise ochii și spuse : „Mă cheamă Laila“.

Apoi se întoarse pe partea cealaltă și sforăi mai departe. M-am dus la bucătărie și am făcut o inspecție în frigider. Două șnițele și trei pui congelați precum și un platou cu mîncare preambalată : un cotlet, doi cartofi, piper roșu, porumb și mazăre : „De pus în cuptorul cald“ Mi-am prăjit două ochiuri și mi-am uns pîine cu unt. Am mai făcut ceva, anume am desfăcut o sticlă de vin roșu. Apoi m-am întors în cameră și m-am așezat la birou. Fata încă mai dormea. Sforăia încet.

După masă m-am apucat de romanul vecinei mele. E ciudat să citești o carte scrisă de cineva pe care-l cunoști. Ai sentimentul că încerci curiozități necuviincioase. Ca și cum te-ai uita pe gaura cheii.

Acțiunea se petrece într-o casă de vară. Iarna. Furtună de zăpadă, țipăt de bufniță, un pădurar misterios, o mașină care s-a împotmolit într-un troian de zăpadă, șapte oameni unul lîngă altul, un bătrîn cu beregata tăiată ține un pahar în mînă.

Pînă aici totul era în ordine. Vecina mea avea o fantezie bogată și sîngeroasă. Apoi tînăra eroină își făcu apariția. Pe schiuri. Din casă primise un telefon misterios. Dar, și aici era poanta, casa nu mai avusese legături telefonice în ultimele trei zile. Care dintre cei rămași în viață era asasinul ?

Apoi urma o scenă erotică și la asta m-am împiedicat.

„Fața lui era acum foarte aproape de a ei. Ochii îi erau întunecați și ea simți, ca în atîtea alte dăți, că se afla cu totul în puterea lui. Se aplecă deasupra ei, o luă în brațe, o

duse în cameră și o lăsă pe patul alb. Patul în care dormise de copil și ascultase dimineața cîntecul păsărelelor. Zilele nesfîrșite de vară în care iarba era înmiresmată, albinele zumzăiau iar fluturii zburau de colo colo ca niște umbre albe. El..."

Mai departe n-am ajuns. Mi-era imposibil s-o despart pe eroină de autoare. Vecina mea are un metru optzeci și cîntărește cam șaptezeci și cinci de kilograme. Mi-am imaginat pe iubitul ei tîrînd-o prin casă dînd-o cu capul de mobile și de pragul de sus al ușii după care o lăsa să cadă în patul ei alb care se prăbușea imediat.

Am pus cartea deoparte și am observat atunci că fata se uita la mine. Afară se revărsa o lumină aurie. Cerul verde și roșu. Turnurile orașului înălțate melancolic spre cer. Mă privi lung părînd să-și bată capul asupra motivului pentru care era întinsă pe canapea. Se încruntă, încercînd evident să-și amintească. Se vedea cum gîndurile ei cercetau în amănunt trecutul : „M-am trezit acum cîteva minute și..."

Se ridică în capul oaselor. Privirea îi alunecă prin cameră, orizontal deasupra mobilelor spre ferestre, înapoi spre mine. Pupilele-i erau mari ; da, în cameră era destul de întuneric. În cele din urmă se sculă. Se clătină puțin, așa cum face cineva dimineața cînd se dă repede jos din pat. Se sprijini de speteaza canapelei, pînă cînd stătu ferm pe picioarele ei. Se duse la fereastră și se uită afară. Întorcîndu-se, îmi zise :

— E într-adevăr o priveliște frumoasă.

— Nici prin gînd nu-mi trece să te contrazic.

Trecu la bucătărie. Am urmat-o. Și acolo se uită pe fereastră. Apoi în dormitor, unde făcu același lucru. Am mers încet după ea.

— Priveliștea e frumoasă din toate părțile, i-am spus eu. De jur împrejur, în sus și-n jos !

Se așeză pe canapea. Purta o rochie de lînă, un fulgarin gri și pantofi comozi cu talpa groasă. Nu era machiată. Se vedea după ochi că dormise adînc.

— O, nu, tu ești ! spuse ea.

— În mod evident ! Sper să nu te surprindă faptul.

— Nu știu.

Deschise geanta, scotoci nițel pe acolo și scoase un pachet de țigări mototolit. Era gol. I-am oferit o țigară.

— Cît ai stat întinsă afară ? am întrebat-o, arătînd spre ușa apartamentului.

Își încreți fruntea și trase în piept cu plăcere.

— Unde ?

— Pe preșul de la ușă.

— Am zăcut pe preș ?

— Da, acolo ! Cît timp ai stat ?

Își puse mîna pe frunte. Apoi dădu din umeri.

— Nu pot deloc să-mi aduc aminte. Era ceva ce voiam să-ți spun...

Amuți.

— Hai, dă-i drumul !

Oftă adînc. Trase din nou din țigară și începu să tușească.

— E rău cu fumatul, murmură ea.

— Asta era ce voiai să-mi spui ?

— Doar ți-am zis deja că nu pot să-mi aduc aminte! Bătu cu piciorul în podea ca un copil îndărătnic. Nu pot să-mi aduc aminte Ți-am spus doar! Nu mă mai chinui!

Am tăcut. În cameră se așternu liniștea. Ea era ghemuită pe canapea privind în gol. Ca un copil părăsit dintr-un desen realist al anilor nouăzeci. Aș fi vrut să mă duc la ea și s-o mîngîi pe păr.

— Cel mai rău e că nu pot deloc să-mi aduc aminte, zise ea și scutură din cap ca și cum ar fi vrut să-și pună în felul acesta memoria în mișcare. Nu pot deloc să-mi amintesc de lucrul pe care voiam să ți-l spun.

— De *cine* voiai să-mi spui?

— Poftim? Mă privi gînditoare.

— Asta de care nu-ți poți aminti.

— Pur și simplu nu reușesc. Încă mai privea în gol. Ziceai că eram întinsă pe preș?

— Exact. Ai luat hașiș?

Ridică privirea. Zîmbi.

— Trebuie să mă duc pînă-ntr-un loc, spuse ea și merse la baie. Își amintea totuși de încăperile din casă.

Cînd s-a întors am văzut că-și conturase buzele și se fardase la ochi cu albastru. La cel stîng nu-l reușise întru totul. Culoarea se întinsese puțin. S-a dus din nou la fereastră ca să se uite afară.

— De cine ți-e frică? am întrebat eu.

Se așeză pe canapea fără să-mi dea nici un răspuns. De data asta m-am dus și eu la fereastră și m-am uitat în stradă. Nu era nici un domn misterios care să citească ziarul. La orele de seară nu e multă circulație. Abia dacă mai

erau cîțiva pietoni pe drum. Strada noastră nu e tocmai locul pe care l-ai alege pentru o plimbare. Pe o parte calea ferată, pe cealaltă bărci.

— Ai vrea să mănînci ceva? am întrebat eu.

Se gîndi puțin.

— Să mănînc? mă întrebă ea ca un ecou.

— Da, să mănînci, i-am zis.

— Da, bucuroasă aș mînca ceva.

Am mers la bucătărie și i-am pregătit o farfurie cu tartine. Mă urmă și-și făcu obișnuitul tur ca să se uite după domnul X. Apoi se așeză la masă și-mi urmări manevrele cu pîine, unt, ou, pate de ficat și brînză.

— Poți suporta să bei ceva? am întrebat eu.

— Ai lapte?

Aveam sifon. I-am pus farfuria pe masă și m-am așezat în fața ei. Mîncă cu poftă, cu dinți, suc gastric și peristaltică sănătoasă. Goli sistematic farfuria. Privind-o, am băut un pahar de vin. În sfîrșit se șterse la gură și-și dezmorți oasele.

— Acum o să-ți povestesc ceva, spuse ea. Te-am urmărit. Îmi plăceai. Eu sînt puțin sărită.

Ridică mîinile de parcă și-ar fi cerut iertare, ca și cînd faptul că e nebună n-ar fi nici un secret. Am tăcut, crezînd că e mai bine s-o las să povestească nestînjenită. Dacă o întrerupeai ajungea inevitabil într-o zonă nebuloasă.

— ...și într-o zi oarecare am vorbit de tine. Spuneau că și tu ești țicnit. M-am gîndit că la așa ceva trebuie să mă uit mai îndeaproape. Așa că te-am urmărit de cîteva ori, dar nu

păreai deloc sărit ! Vreau să spun, n-ai făcut nici o trăznaie. A, ba da, acolo la lacuri ai început deodată să urli. Ai rămas locului nemișcat și după aceea ai scos un țipăt puternic. Atunci am știut că ești nebun. Dar am văzut-o și în ochii tăi. Cînd ești țicnit se întîmplă să o vezi și la alții. Vezi atîtea... Nici nu se poate îndura !

Îmi demonstră aceasta acoperindu-și ochii cu palmele. Rămase un timp așa. Apoi își răsfiră degetele, mă privi printre ele, rînji scoțînd limba la mine.

— Povestește-mi te rog mai departe.

— Ei spun că trebuie să fii nebun să afirmi că-i poți vedea așa cum sînt. Ți se face frică de ei. Pentru că se vede cît colo că vor să te omoare. Sînt mulți care vor asta și de aceea trebuie să le-o iei înainte și să-i omori tu. Dar asta nu se poate. E atît de greu de suportat. La tine însă am văzut că nu vrei să mă omori.

— Păi de ce-aș face-o ?

— E ușor să vorbești. Așa spun toți ! Ei zic : „Nici nu ne trece prin cap să te omorîm !" Dar cînd știi că ei asta vor...

— Sînt mulți care vor să te omoare ?

— Cîțiva !

— Dar de ce-ar face-o ?

Nu-mi dădu nici un răspuns. Era ca și cum ar fi alunecat în ea însăși și ar fi tras draperiile. Am așteptat. După un timp le dădu la o parte și se uită afară. Am întrebat-o pe cît de prietenos am putut :

— De ce vrea cineva să te omoare, Laila ? De ce crezi așa ceva !

— Pentru că nu sînt în toate mințile. De asta...

Argumentele ei mergeau în cerc.

— Deci știi că e o țicneală să crezi că lumea vrea să te omoare.

Dădu din cap.

— Da, asta mi-au spus-o în față.

— Dar, Laila, oamenii nu se omoară unii pe alții !

Se uită la mine. Cu ochii ei mari și liniștiți a căror privire părea să se scufunde într-a mea. Avea o expresie ciudată, străveche. Și din nou a trebuit să mă gîndesc la flașnetarul invalid.

— Crezi asta cu adevărat ?

— Ei da, nu în Danemarca !

Încă se mai uita la mine. Deodată am simțit nevoia să mă apăr : mai sînt accidente, și din cînd în cînd și crime, dar ele nu se fac sistematic.

Din nou se retrase în sine și trase draperia. Dar curînd ieși iar la vedere. Îmi zîmbi ca să mă liniștească, așa cum îi zîmbești cuiva cînd nu crezi o iotă din ce spune. Se ridică și luă vasele de pe masă. Aveam senzația că rezultatul discuției nu era hotărît.

— Laila, în Danemarca oamenii nu se omoară între ei !

Stătea la masa de lîngă chiuvetă dînd pe de-a-ntregul impresia unei tinere femei care vrea să spele vasele. Inspiră adînc ca atunci cînd trebuie să-i mai explici unui prostănac ceea ce este absolut clar.

— Poate nu deodată, spuse ea, dar treptat.

I-am arătat cum să așeze vasele în mașină. O puneam în funcțiune o dată sau de două ori săptămînal, cînd se adunau destule vase. M-am dus în cameră și am aprins lumina. Se dădu înapoi în întunericul coridorului.

— Vino înăuntru, i-am spus eu. Ar trebui să fie foarte înalt omul care ar vrea să se uite la noi pe fereastră.

Se liniști și se așeză pe canapea. Am adus cafeaua și mi-am turnat un coniac, dar ei nu i-am oferit. Nu știam ce drog luase și voiam să evit orice risc.

— Ziceai că m-ai urmărit ?

Dădu din cap. Apoi căscă de parcă această conversație ar fi plictisit-o.

— Ai vreun disc cu muzică bună ?

— Ce înțelegi tu prin asta, nu am.

Se uită la mine și scutură încet din cap. Ciudat. În clipa aceea mi-am dat seama că sînt groaznic de mărginit. Știți, un om poate face o greșeală numai din neștiință. Am crezut că trebuie să mă justific.

— N-am discuri de muzică pop, am spus cu un zîmbet larg ca de explicație, nu mai sînt așa de tînăr. Se uita la mine tot timpul și înclină nițel capul într-o parte ca o pisicuță în fața unui fenomen de neînțeles. Am continuat cu tulburare : n-am muzică modernă. Numai clasică și cîteva discuri de jazz. Apoi m-am repezit la pick-up și am pus Mozart. Un concert de clarinet. Mozart e minunat de neagresiv. Se așeză comod pe canapea și-și sprijini capul de spetează. Ai fi crezut că doarme.

În principiu îmi place foarte mult muzica. În practică însă îmi vine cam greu s-o ascult.

Încep imediat să mă gîndesc la altceva, în timpurile bune, la ceva plăcut, iar în cele rele, dimpotrivă. Atîta vreme cît fusesem vizitat de vocile țiuitoare, muzica se dovedise un excelent mijloc de a le acoperi. Citesc cu plăcere pe muzică, dorm pe muzică, mănînc, rezolv probleme tehnice pe muzică. Dar niciodată n-am stat s-o ascult. Numai și numai s-o ascult, vreau să spun.

Puțin mai tîrziu am reluat romanul polițist. Scena de dragoste. Se dovedi slavă Domnului lăudabil de scurtă și se sfîrșea cu : „Îi murmură încet în ureche : 'Tu... tu... tu !'“ Cu asta se termină capitolul. Următorul era un flash-baack. O tehnică foarte obositoare în general. Chiar dacă trebuie să recunoaștem că nu apare rar în viață. În viața noastră de zi cu zi. În flash-back-ul din carte era vorba de șederea eroinei — care deocamdată putea foarte bine să fie criminala — într-un sanatoriu de boli nervoase cu cîțiva ani înaintea fatalului eveniment. În astfel de cărți ni se servește comoda explicație a unei „experiențe zguduitoare“ prin care trecuse persoana cu pricina. În cazul acesta experiența fusese moartea tatălui fetei într-un accident de mașină. Cu aceasta boala mintală era, ca să zicem așa, evidentă. Era un lucru care se cuvenea. Ești ispitit să crezi că e foarte frumos din partea fetei să înnebunească un timp pentru că tatăl ei avusese o moarte îngrozitoare, într-o mașină în flăcări. Și trece, slavă Domnului. Spre deosebire de nebunia pură, nefalsificată și inexplicabilă.

La clinică — sîntem încă în carte — eroina noastră întîlni un flăcău care se afla acolo pentru o cură de dezintoxicare. Un tip urît, dar fermecător după cîte am înțeles. Se arăta acolo că ea deveni la fel de dependentă de el pe cît era el de drogurile lui. Trebuie să-i dau scriitoarei prețuirea cuvenită. Făcuse cîteva descrieri realiste și convingătoare din clinică. Poate că și vecina mea era un pic nebună. Mi-am propus să cercetez îndeaproape acest lucru de îndată ce mi se va ivi ocazia. Pe cînd răsfoiam cartea, mai aruncam o privire către fată. Stătea acolo cu ochii închiși. Mozart-ul ei era la partea a treia. Și atunci mi-am dat seama că nu dormea deloc. Ai fi jurat chiar că muzica nu era pentru ea ceva în sunetul căreia mănînci, dormi, bei, moțăi sau te gîndești la alte lucruri. Pentru ea era muzică pur și simplu. Nu: o întreagă lume de muzică. Emoțiile i se perindau pe față ca umbrele pe țărm într-o zi cu nori și soare. La Mozart găsești multă bucurie, dar chiar și în împlinirea ei desăvîrșită vezi umbra ușoară a îngrijorării și a melancoliei. Știa că fericirea își are prețul ei și că nu durează niciodată. Sau, ca să folosesc o metaforă tocită: La Mozart moartea e totdeauna prin preajmă.

Pe chipul fetei *vedeam* pur și simplu moartea. Se lumină apoi, zîmbi cu ochii închiși, deveni bucuroasă, fericită, dar în clipa următoare această umbră a morții alunecă din nou pe trăsăturile ei. Era fascinant și dureros totodată. De ce nu puteam și eu simți muzica în felul acesta? Mi-am dat seama că eu nu trăisem *niciodată* așa ceva. Chipul fetei era mult mai captivant decît romanul vecinei mele. Moarte,

dor, durere, bucurie și fericire îi trecură fugar pe față. Trebuia să mărturisesc că l-am înțeles mai bine pe Mozart după ce l-am văzut pe figura ei.

Era mai cu seamă o anumită expresie care-i revenea tot timpul. O avusese și în bucătărie, pe cînd spunea că e nebună și de aceea oamenii vor s-o omoare. Apoi discul s-a terminat, deși dac-ar fi fost după mine ar fi putut să mai dureze. Fata deschise ochii și se uită la mine. Respiră adînc și-mi zîmbi ca un copil după un somn bun cu vise pline de întîmplări.

Ei da, omul e nesătul. M-am repezit la pick-up și am vrut să pun Beethoven să văd ce va simți și la el. Beethoven se desfășoară mult mai pompos ca Mozart. Dar ea mă opri.

— Nu! Nu mai mult de atît, spuse ea. Ridică mîna ca un polițist dirijînd circulația la Sankt Torv în orele de vîrf. Am pus discul la loc în mapa lui și înapoi în raft. Apoi m-am așezat în fața fetei într-un fotoliu.

— De ce ai fugit în dimineața aceea?

Se gîndi.

— Erau soția și fiul meu, i-am explicat.

— Nu știu, zise ea dînd din umeri. Nu-i cunosc.

— Nu-ți puteau face nici un rău.

— Mi-e puțin frică de ei...

— De ei? Dar nu-i cunoști absolut deloc!

Se uită țintă la mine.

— O, vreau să spun, nu de *ei*...

Treptat se făcu întuneric. Așa întuneric cum numai într-o noapte de iunie poate fi. Se duse din nou la fereastră ca să se uite jos în stradă. Am băut restul de vin roșu. Părea acum cu

totul liniștită. Se aplecă să vadă mai bine și chiloții înflorați îi apărură de sub rochie. Bum ! Se auzi de undeva din apropierea plexului meu solar. Se întoarse și mă privi. Un mic zîmbet îi juca în colțul buzelor. Mi-am simțit obrajii arzînd. Noi, oamenii, avem se pare iluzia că dacă am inventat limbajul putem să ne ascundem instinctele. În orice caz am văzut că ea-și dăduse seama de ceea ce se petrecuse cu mine.

Atmosfera vibra. Veni spre mine. A trebuit să înghit un ghem de salivă. Se așeză pe brațul fotoliului și se lăsă să alunece în poala mea. M-am ținut țeapăn. De ce ? Numai pentru că era nebună. Eram de părere că nu trebuie să profit de un nebun și de starea în care se află, mă înțelegeți ? Se cuibări la pieptul meu și mi se uită în ochi.

— O, ești atît de nebun ! îmi zise ea.

Omul adoptă punctele de vedere cele mai dure cu privire la datul biologic propriu. De regulă însă, trage lozul necîștigător. E adevărat că nu voiam să „profit" de ea. Toate autoritățile cu tata-n frunte se îngrămădiră în fața mea amenințîndu-mă cu degetul : „Daniel, s-o lași pe fata asta în pace !" Am luat-o în brațe și-am sărutat-o, iar mîinile mi se plimbau peste tot. Și acesta era într-adevăr lucrul cel mai rău pe care puteam să i-l fac.

O clipă mai tîrziu ne aflam în patul comod din dormitor. O descărcare ca o erupție, ca și cum Daniel D. Balck cu toată biologia lui ar fi trebuit să termine cît mai urgent. Chicoti.

— A mers al naibii de repede !

— Trebuie să mă ierți, i-am spus, dar eu...

Îmi puse degetul pe buze. Am coborît din pat ca să aduc țigări, așa cum se obișnuiește în astfel de ocazii și m-am întins apoi lîngă ea. Simțeam că se ivise prilejul unor cuvenite precizări.

— Spune-mi, am întrebat-o eu, tu ești atît de nebună încît...

— Trebuie neapărat să vorbim acum despre asta ?

— Mi-ar place să știu cîte ceva despre tine.

Oftă. Pe chipul ei se ivi aceeași expresie de nemulțumire pe care o vezi la copil cînd le atragi atenția asupra pericolelor circulației : da, toate astea le-am mai auzit demult !

— Și ce-ai vrea să știi ?

— Cine ești, ce faci, unde locuiești și așa mai departe.

— Nu e totuna ?

— Poate, dar oamenii vor să știe cîte ceva unii despre alții, nu-i așa ? E normal !

— Bine, spuse ea. Vei auzi întregul adevăr. Numele meu este Laila Lydia Birkhoff și locuiesc la Vedback. Mama e o contesă germană. Tata e consul general bolivian. Am studiat la universitate istoria cu secundar franceză. Vreau să scriu o dizertație despre afacerea Dreyfus. Trecutul meu numără șaptesprezece povești de dragoste dintre care șaisprezece serioase. Cînd eram copil purtam aparat la dinți iar tata m-a bătut odată cu biciul pentru că am venit fără chiloți de la un bal al clasei a XI-a. În afară de asta sînt nebună.

— Sînt adevărate toate astea ?

— Nu. Totul e o minciună în afară de aparatul pentru dinți. Și de nebunia mea. Așa zic ei.

— De fapt, vrei să spui că nu mă privește.

Stinse țigara și se întoarse spre mine. Voiam și nu voiam. Dar într-o astfel de situație e greu să mai dai înapoi.

De obicei spunea : De data asta a fost mult mai bine ! În orice caz a durat mai mult. Nu așa vulcanic. Omul e adesea pradă lui însuși. Dacă tot sînt în situația asta aș putea să mă afund cu totul în ea, îmi ziceam eu. Dar cînd începi astfel de considerații înseamnă că nu te mai uiți pe de-a-ntregul. Mă chinuia gîndul că nu trebuie să fac toate acestea dar pînă la urmă natura a învins buna mea creștere. Acum gata cu morala. Nu era minoră. Și nici fecioară. Dar era nebună.

M-a întrebat după aceea.

— Îmi dai voie să rămîn ?

— Da. Cîtă vreme o să dorești.

Adormi. Cu capul pe umărul meu. Începu după aceea să mă furnice puțin, dar nu l-am mișcat ca să n-o tulbur. M-am uitat pe fereastră. Luna era în ultimul pătrar. Se înălțase mult deasupra antrepozitului de un baroc monstruos de pe partea cealaltă a străzii.

15

ÎN DIMINEAȚA URMĂTOARE m-am trezit în zumzăitul slab al ceasului meu electric. Eram întins pe partea stîngă. Soarele strălucea încălzindu-mi pieptul gol. Întorcîndu-mă m-am

lovit de o femeie tînără. Mormăi de cîteva ori, își scoase piciorul de sub pătură și dormi mai departe. M-am sculat, m-am dus la baie, m-am ras. Cînd am revenit în dormitor să mă îmbrac se trezise.

— Unde vrei să te duci ? întrebă ea.

— La muncă.

— Trebuie neapărat ?

— Da. Sigur, firește că trebuie.

Dădu din cap ca unul care acceptă păreri extravagante, dar nu le înțelege. Mi-am tras șosetele și am mers la bucătărie să-mi pun apa de cafea. Mă urmă. Goală. Îți distrage atenția să ai o femeie goală prin jur în timp ce fierbe cafeaua. Fiecare bărbat știe că biologia își spune de regulă cuvîntul înaintea responsabilității sociale. *Trebuia* să merg la lucru. La centrul acela comercial din Vaerlose erau o groază de probleme de rezolvat. În afară de asta să fierb cafeaua, să storc suc și să duc rufele la spălătoria de jos.

Nu pentru că ar fi făcut pe vampa pe cînd mă ajuta să pun masa ; dar sînii i se legănau și poponețul cu gropițele lui se clătina, rîșnița de cafea îi tot dădea înainte iar storcătorul de fructe începuse să tușească. Apoi se întoarse și veni la mine.

De data asta totul se desfășură cu mai multă forță și vervă. Apoi am constatat că trebuie să mă grăbesc foarte tare.

— Rămîi aici ? am întrebat eu fugind de colo colo ca să îndes cămăși, lenjerie și șosete în sacul de rufe.

Dădu din cap. M-am uitat la ea. Tocmai își trăgea rochia.

— Spune, nu ai nimic de îmbrăcat ?

Își trase fermoarul și mă privi puțin gînditoare. Apoi dădu din cap.

— Poți să-ți iei lucrurile în cursul zilei ?

Scutură din cap. Distanța dintre noi era cam de doi metri. Și totuși eram la mare depărtare. Era straniu că starea sufletească i se putea schimba atît de brusc numai din cauza unei întrebări fără importanță. Am bătut în retragere.

— Ai ceva bani ?

Scutură din cap.

— În seara asta mîncăm aici sau ieșim în oraș ?

— Aici ?

— Dar n-o să te descurci cu...

Am amuțit hotărîndu-mă ca după-amiază să-i cumpăr ceva de îmbrăcat. Stătea acolo și mă privea pierdută. Corpul ei care fusese înainte atît de moale și cald era acum ciudat de țeapăn și colțuros. Semăna cu un copil care se teme că în clipa următoare va primi o bătaie. Nu voiam s-o las singură dar nici să rămîn acasă nu puteam.

— Ascultă-mă te rog, am zis eu puțin iritat. *Trebuie* să plec acum ! Femeie nu pricepi ? Trebuie să-mi văd de munca mea.

Din nou capul i se făcu minuscul. Ca un nod. M-am dus la ea, i-am pus mîinile pe umeri și încet, încet se relaxă.

— Vin cît pot de repede, i-am spus eu și m-am grăbit spre ușă fără să mă mai uit la ea. Mă simțeam ca atunci cînd l-am dat pe David înapoi după prima „Zi a tatălui cu copilul".

Pe stradă am prins un taxi. Înainte să mă urc în el, am mai aruncat o privire în sus spre fereastră. Am văzut ceva ca o umbră în spatele geamului și i-am făcut semn. Imediat perdeaua căzu la locul ei.

În ziua aceea, Daniel D. Balck făcu de două ori senzație la serviciu. Prima a fost întîrzierea lui cu trei sferturi de oră, iar a doua ideea lui strălucită.

Doamna Malm are douăzeci și cinci de ani, e sveltă, destul de înaltă și are picioare splendide. În timpul dictării îi tot dam ocol. Cînd intră cu corespondența mă uitam țintă la corpul ei. De cîteva ori am apărut în anticameră la ea și am observat-o ceva mai atent. Eram prea obsedat de ideea mea grozavă ca să mai bag de seamă că se făcuse roșie ca para focului, că-și dădea mult mai multă osteneală cu machiajul și că discută cu colegele mai des ca de obicei.

Pe la ora unsprezece ideea mea luase definitiv contur. Am chemat-o pe doamna Malm în biroul meu. Avea fața cam încordată. Am încuiat ușa în urma ei. Mă privi cu tulburare. Stătea în mijlocul camerei. I-am mai dat un ultim ocol. Își întoarse capul într-o parte și-n cealaltă, atît cît putea fără să-și sucească gîtul. Ca și cum ar fi fost atacată de un cîine care mușcă, după ce mai întîi fusese învățată că într-o astfel de situație trebuie să-i întoarcă cîinelui spatele dar în același timp să i se uite țintă în ochi. M-am așezat la birou.

— Luați loc, doamnă Malm.

Respiră ușurată așezîndu-se cu picioarele strînse grațios sub ea.

— Ce înălțime aveți, doamnă Malm ?

— Un metru șaptezeci.

Mă privi întrebătoare, deși ca perfectă secretară ce era nu l-ar fi întrerupt pe șeful ei oricît de idiot s-ar fi purtat.

— Și ce greutate aveți ?

Roși.

— Cincizeci și opt de kilograme, dar am încercat deja o... În curînd plecăm în concediu, și soțul meu și cu mine...

Am oprit-o cu un gest.

— Aveți exact atîta cît trebuie, doamnă Malm.

— Mulțumesc, domnule inginer. Dar soțul meu spune totuși că arăt de parcă mi-aș fi pus niște pernițe pe șolduri. Am început cu bicicleta, așa că în curînd...

— Soțul dumitale e un mincinos flușturatic. Auziți, doamnă Malm ați putea să cumpărați pentru mine ceva haine și lenjerie ?

— Pentru dumneavoastră ?

— Nu pentru mine personal. Nu, pentru cineva cunoscut. O fată tînără.

— O, un cadou !

— Da, un fel de cadou. Ar fi o grămadă de rufe... de sus pînă jos... rochii și bluze și cum s-or mai fi chemînd toate astea.

Se încruntă.

— O groază de haine...

— Da. Tînăra și-a pierdut toată îmbrăcămintea.

— Ah !

Simțeam că trebuie să-i dau o explicație mai precisă. Inutilă firește, dar pe o femeie de genul ei n-o poți convinge dintr-o dată.

— Înțelegeți, toate lucrurile ei... au fost furate. Vreau să spun geamantanul. Într-o călătorie de la Paris, și cînd s-a întors... E vorba de o nepoată.

Aici m-a lăsat fantezia căci se vedea după figura doamnei Malm că nu credea o iotă din ce-i spun. Fața ei arăta că pe de o parte n-ar fi vrut să se bage în toată povestea asta, dar pe de altă parte eram un șef destul de agreabil, căruia putea să-i cînte în strună.

— A pierdut chiar *totul ?*

— Da. Nu, mai are totuși ce purta în timpul călătoriei.

— Bine.

Doamna Malm luă blocnotesul și începu să noteze articolele de îmbrăcăminte, așa cum îi veneau pe moment.

— Pantofi, ciorapi, slip... poartă sutien ?

— De unde Dumnezeu să știu una ca asta ? am întrebat eu sever.

— Sutien. Pentru orice eventualitate, spuse ea. Și tot așa. Umblam neobosit de colo colo în timp ce ea, sugînd vîrful creionului se gîndea la ce lucruri ar mai fi avut nevoie o fată. În cele din urmă păru să-i dea de capăt.

— N-am notat decît ce e absolut necesar, spuse ea. Toate celelalte le-am lăsat deoparte. Pantaloni de toată ziua, șort, articole de plajă...

— La asta mai putem reveni.

— Spuneți-mi domnule inginer, n-ar fi mai simplu dacă fata singură și-ar...

— Ba da, am zis eu. Nu, nu se poate... Doamna Malm făcu ochii mari.

— Şi-a rupt piciorul, am continuat eu. Şi l-a rupt cînd...

Am renunţat.

Doamna Malm zîmbi pe furiş.

— Cum arată tînăra ?

— Poftim ?

— Vreau să spun ce înălţime are ? Ce culoare de păr...

— Aha ! Ideea mea strălucită îmi veni din nou în minte. Bineînţeles, chiar la asta m-am gîndit. Ştiţi, seamănă mult cu dumneavoastră. Aceeaşi înălţime, poate o idee mai slabă.

— Şi eu am început să...

N-am lăsat-o să termine.

— Aceeaşi nuanţă de păr. Cred că dacă o să cumpăraţi după gustul dumneavoastră totul va fi în ordine.

— Ce culoare au ochii ei ?

— Ochii ? Păi...

Da, ce culoare aveau ochii ei ? Brusc nu mai ştiam. Albaştri ? Da. Dar şi gri. Cîteodată licăreau galben a nebunie. Doamna Malm avea ochii gri albastru care în clipa aceea mă priveau cu o porţie bună de intuiţie şi indulgenţă feminină.

— Ochii ei au exact aceeaşi culoare ca şi ai dumneavoastră, doamnă Malm.

I-am dat un cec în alb rugînd-o să cumpere întregul echipament într-un singur magazin şi să-l trimită înapoi pe adresa mea. Ea dădu din cap. Cînd plecă am văzut că între sprîncenele ei se desenase o mică cută conspirativă. Şi cu asta basta.

Am rămas la birou. Apoi mi-am adus aminte că uitasem s-o rog pe doamna Malm să trateze chestiunea cu discreţie. M-am repezit în anticameră. Pe faţa doamnelor se putea citi că era deja prea tîrziu. La apariţia mea, întregul birou păru să-şi ţină răsuflarea. Cînd m-am întors la mine, respirară uşuraţi.

La unsprezece şi jumătate mă sună centrala telefonică. Mi s-a părut că vocea domnişoarei suna tulburată. M-a întrebat dacă aveam timp pentru un telefon. Aveam. Se auzi un clic ! Şi interlocutorul primi fir.

— Domnul Balck ? întrebă o voce de femeie. Da.

— Aici e doamna Nielsen.

— Doamna Nielsen ? Atunci mi-am adus aminte de ea. A, doamna Nielsen.

Am stat să mă gîndesc cum arăta. Era scundă, înaltă, bătrînă, tînără cu părul negru sau cărunt ? Era grasă sau slabă ? Pur şi simplu nu puteam să mi-o amintesc.

— Bună ziua, doamnă Nielsen.

— Nu pot să intru, domnule Balck.

— A, da, azi e... Nu puteţi intra ?

— E pus lanţul ! Şi nu vrea să-l scoată. Aproape că mi-a strivit mîna. Nu e tocmai în toate minţile această tînără ?

— De unde telefonaţi, doamnă Nielsen ?

— De la lapte.

— Aţi putea vă rog să mă mai chemaţi iar peste cinci minute ?

Am cerut telefonistei ca doamna Nielsen să fie pusă direct în legătură cu mine. După aceea am sunat acasă. Am aşteptat o jumătate de minut ascultînd semnalul, am închis şi am

încercat din nou. Același rezultat. Am mai făcut și a treia probă. Nici un răspuns. După cele cinci minute stabilite, doamna Nielsen telefonă din nou. I-am zis că mai bine renunțăm pentru moment la curățenie.

— Doamne, dar atunci se prăfuiește tot, replică ea.

— O țin eu curat pînă veniți data viitoare, i-am promis eu.

— Credeți că veți reuși ? Vocea-i suna foarte neîncrezătoare. Tînăra locuiește la dumneavoastră ?

— E o rudă, i-am explicat eu. Una din nepoatele mele.., e în vizită, nu-i merge prea bine.

— Dar eu nu-i fac nimic.

Am recunoscut ușorul accent al copilăriei mele. Nu știam nimic de doamna Nielsen, dar acum mi-era clar cel puțin că venea din Seeland.

— Sînteți din Ringsted, doamnă Nielsen ?

— Să fie oare nervii ? Nuuu, sînt din Glumso !

— Da, nervii sînt de vină.

— O, bietul copil! Să vin vineri ?

Am căzut de acord să telefoneze mai întîi. Nepoata mea trebuie să aibă liniște absolută. Doamna Nielsen își va primi firește banii. Ba da, ba da, trebuie neapărat ! Îmi mulțumi de mai multe ori și închise. Nepoata mea aducea cu sine o groază de complicații.

M-am apucat în sfîrșit de treabă. La douăsprezece m-am dus la cantină. Trei jumătăți de chiflă de la bufet. În fiecare zi ofereau același lucru : cîrnat uscat, cîrnat presat și o brînză care semăna cu o bucată de cauciuc. Cu asta îi scuteai pe oameni de greutățile alegerii. Doamna Malm nu se întorsese încă. Mă simțeam în centrul atenției. Mi-am luat locul obișnuit în fața contabilei. Cînd Herbert înființase firma, ea fusese prima angajată. De aceea se bucura de anumite privilegii și putea să vorbească mai liber.

— Splendidă vreme azi, nu-i așa, domnule Balck ?

— Da, minunată, am spus, alegînd grăsimea din cîrnatul meu. Cam prea frumoasă ca să stai în birou, nu-i așa ?

Ea dădu din cap.

— Ar trebui să ne ocupăm cu altceva, am continuat eu.

— Poate că unii o și fac, spuse ea.

Toți cei prezenți traseră cu putere aer în piept și zdrăngăniră mai tare vesela. Într-o firmă ca a noastră nu se petrec prea multe în timpul săptămînii și de aceea omul mai că-și iese din fire cînd în sfîrșit se întîmplă ceva. Urmă o pauză destul de lungă. Apoi începură să flecărească toți deodată foarte agitați.

Mi-am dat seama că n-avusesem nici o veste de la Herbert toată dimineața. Poate că era la o întîlnire de afaceri.

— Nuu, zise contabila, domnul Ulbaeck e bolnav.

— Bolnav ?

— Da, doamna Ulbaeck a telefonat.

— Ceva serios ?

— Spunea că o să dureze cîtva timp, răspunse contabila despachetîndu-și prăjiturelele de casă și oferindu-mi ca de obicei o bucată de krantz cu vanilie.

Doamna Malm reveni pe la ora două. Se scuză că a întîrziat atîta, dar fuseseră destule de cumpărat. Magazinul o asigurase că va livra totul în ziua următoare, cel mult în două zile. E sigur cineva acasă ?

— N-ați putea să-i mai sunați o dată ca să le spuneți să lase lucrurile la portar ?

Promise să se ocupe de asta. M-am întors la centrul meu comercial din Vaerlöse. Herbert avusese ideea deșteaptă de a-l muta împreună cu un ansamblu de garaje și parcări sub pămînt. Așa ca angajații să nu fie expuși luminii dăunătoare a zilei. Asta firește că scumpea considerabil toată minunăția, dar spațiul putea fi folosit de cetățenii din Vaerlöse ca protecție în caz de nevoie.

În timp ce lucram la planuri m-am gîndit că aș putea să-i telefonez lui Herbert să-l întreb cum îi merge. După ce formasem pe jumătate numărul am renunțat. Am sunat din nou acasă. Am ascultat semnalul treizeci de secunde. Nici un răspuns. Am mai încercat o dată. Același rezultat. M-am neliniștit puțin și nu m-am mai putut concentra așa bine asupra centrului comercial. Ideea lui Herbert era și tîmpită. Sub pămînt ! Dacă ar fi să trăiești toată viața cu această obsesie ar trebui să muți întreaga lume sub pămînt. În cele din urmă i-am dat totuși telefon. Răspunse fata de serviciu. E poloneză și înțelege foarte puțină daneză și ceva mai multă germană. În timp ce

mă chinuiam să scot puținele cuvinte nemțești pe care mi le mai aminteam, Elsebeth veni la telefon.

— Din nou mulțumiri pentru seara minunată pe...

— Daniel ! Nu știu ce-i cu Herbert.

— E bolnav ?

— S-a încuiat în cameră și refuză să vorbească cu mine. Discută cu alții la telefon, dar eu nu-l pot convinge să-mi spună ce-i cu el.

— Nu vine la masă ?

— Nu. Dar am observat că azi noapte a fost în bucătărie și și-a luat ceva. Nu știu Daniel, totul e atît de ciudat...

— Ai vrea să vin și...

— Nu cred că o să vorbească cu tine. Numai de-aș ști ce s-a întîmplat !

— Încearcă totuși să-i transmiți c-aș vrea să-i spun cîteva cuvinte.

Puse receptorul deoparte. Am auzit pașii îndreptîndu-se spre camera lui Herbert, ciocănitul la ușă și apoi vocea ei : „Herbert ! Daniel e la telefon. Ar vrea să-ți vorbească ! Ce ? — Bine !“

Se apropie din nou.

— Daniel, îmi pare rău. Spune că acum nu poate. O să ia legătura.

După aceea am mai sunat acasă de cîteva ori. Nici atunci n-am primit nici un răspuns. Am devenit din ce în ce mai îngrijorat. Dacă fugise din nou ? Ar putea suna ciudat, dar pentru mine ea reprezenta întruchiparea unui sentiment de vinovăție. Atîta vreme cît știam unde se află nu eram neliniștit. Dacă vagabonda prin oraș ? Dacă i se întîmplase ceva ?

Îmi venea din ce în ce mai greu să mă concentrez la munca mea. Aici e Vaerlöse! Centru comercial, garaje, rampe de acces. De ce îi era teamă? De cine?

Tocmai voiam să mai sun acasă cînd telefonul centralei îmi spuse că mă cheamă cineva. Era Bertram.

— Voiam să știu cum îți merge?

— Crede-mă, o duc grozav!

— Cald astăzi, nu-i așa?

I-am confirmat că era destul de cald. Dialogul nu mă interesa în mod deosebit. Mă gîndeam la fată. La chipul ei care-și schimba tot timpul expresia.

— Nu te mai vede omul deloc, zise Bertram.

— Tu, sînt groaznic de ocupat la ora asta!

— Da, spuse el cu felul lui special de a pune accentele, la ora asta ești într-adevăr extrem de ocupat!

Scoase cîteva sunete pe nas. N-am răspuns. Umorul lui Bertram era cîteodată ciudat de introvertit, de parcă ar fi distrat un public personal rezervat numai pentru el.

— Ce vrei să spui exact? am întrebat eu.

— Vreau să spun că ești ocupat. Tu singur ai zis-o! Ei, asta e, voiam să știu doar cum îți merge. O să ne mai vedem noi odată și odată. Transmite salutări.

Închise. Un moment am stat să mă gîndesc la ce făcuse aluzie. La fată. Se cunoșteau? Și deodată mi-am dat seama unde o văzusem prima oară! În apartamentul lui Bertram! Era una dintre *aceia*. Coridorul întunecat din acea seară, cu cîteva luni în urmă. Tîram cu mine un Bertram beat criță. Am sunat la ușă. O fată blondă mi-a deschis și împreună l-am remorcat prin casă. Am încercat să-mi aduc aminte felul în care arăta. Ea era? Atunci n-o văzusem prea clar. O fată blondă destul de delicată cu ochii mari!

Încă o amintire. Eram într-o seară la Bertram la ceai. Ei discutau. Și de departe se putea desluși un plîns jalnic care creștea, apoi slăbea din nou, stingîndu-se treptat. Auzisem mai tîrziu același lucru.

Am mai telefonat încă o dată acasă. Nici de data asta n-am primit răspuns. M-am hotărît să-mi strîng planurile pentru Vaerlöse și i-am comunicat doamnei Malm că afaceri ce nu suferă amînare necesită... Dădu din cap cu înțelegere. Pe cînd treceam prin anticameră conversația doamnelor se opri brusc.

Am luat un taxi. Cu liftul pînă sus, cheia în broască! Era pus lanțul. Am sunat. Nu răspunse nimeni. Am ținut degetul pe butonul soneriei, așa că zbîrnîitul răsună infernal în casa scărilor iar ecoul se izbi de pereții de beton, făcînd un scandal în toată legea. Ușa autoarei de romane polițiste se deschise și vecina mea ieși. Nu se ținea bine pe picioare de oboseală. Îi erau ochii umflați de somn.

— Am scris toată noaptea, spuse ea. Nu puteți să...

— Vă rog frumos să mă scuzați, i-am zis eu, dar nu pot să intru.

— Mi se pare că de la un timp vă purtați cam ciudat, domnule Balck.

În vizorul ușii apăru un ochi mare. Se uita țintă. În el erau licăriri gălbui.

— Lasă-mă să intru, i-am zis eu iritat.

Ochiul se holbă la vecină.

— Vrea să vină cu tine?

— Nu, nu.

— Doamne ferește, adăugă autoarea.

— Deschide odată, Laila!

— Să plece! Spune-i să plece! ceru fata.

M-am întors către vecina mea și i-am spus dînd din umeri: „Ați vrea vă rog să fiți atît de amabilă și să vă întoarceți în apartamentul dumneavoastră?". În sinea mea fierbeam din cauza acestei situații nenorocite în care mă băgase fata. Dacă lucrurile mergeau tot așa, treptat aveam să mă cert cu toată lumea.

Scriitoarea se uită la mine strîmbîndu-și colțurile gurii. Puțină compătimire pentru bărbatul chinuit.

— Vai și amar, spuse ea retrăgîndu-se în apartamentul ei. Ei bine, distracție plăcută!

Închise ușa. Ochiul din vizor îi urmări mișcările. În sfîrșit zăngăni lanțul. M-am strecurat înăuntru. Se dădu înapoi în cameră cu privirea țintă la mine. Am închis ușa și am respirat adînc de cîteva ori.

— La dracu, Laila, i-am spus, trebuie să încetezi cu toate astea! Te porți ca un copil tîmpit.

Nu-mi dădu nici un răspuns. Căsca doar ochii la mine ca un copil așteptîndu-și pedeapsa. Furia mi se topi. Îmi părea rău de ea. Și din nou am văzut că stările mele sufletești erau legate printr-un fir direct de ale ei. Încercă un zîmbet. De obicei, cînd vrei să te împaci, spui cîteva cuvinte. „Acum tata nu mai e supărat!" Sau „Hai să redevenim prieteni!" Și așa mai departe.

Într-un fel era bine că aceste ocoluri de limbaj erau inutile. Pe de altă parte mă neliniștea acest lucru. Vreau să spun, nu părea să existe vreo posibilitate de a te preface, de a te ascunde în spatele unei baricade de cuvinte și de a te camufla în clișee. Emoțiile erau prinse nemijlocit de la sursă și imediat li se da un răspuns.

Privirea îmi căzu pe firul telefonului. Ștecherul atîrna în jos de la fereastră.

— De ce l-ai scos din priză, Laila?

— Suna încontinuu! Mă urmăresc tot timpul.

— Cine a sunat?

Nu răspunse. Ochii ei mă urmăreau. Am băgat din nou telefonul în priză. În casă era apăsător de cald. Ferestrele mari absorbeau căldura în ciuda jaluzelelor trase. Apartamentul era ca o cutie albă scînteietoare. M-a cuprins o senzație de claustrofobie și am deschis ușa la balcon. Nici o adiere. Acoperișurile luceau în arșiță. Steagurile vapoarelor din port atîrnau pleoștite. M-am întors în cameră.

— Hai să facem o excursie la Nordseeland.

— Nu! Se uită la mine de parcă-aș fi făcut o propunere de o îndrăzneală nesăbuită. O expediție pe teritoriul inamic.

— Ai vrea să rămînem aici?

Dădu energic din cap. Cîteodată sublinierile ei exagerate îmi aminteau de Harpo Max. M-am dus la bucătărie și am pregătit o cană mare de suc; i-am pus și cuburi de gheață. Îmi urmărea mișcările cu un zîmbet plin de așteptare. Dac-ar fi fost un cățel ar fi dat din coadă.

Deși îmi dădusem seama între timp că schimbul logic de opinii n-o interesa în mod deosebit, era totuși de părere că anumite lucruri trebuie puse la punct.

— Te-am sunat toată ziua, i-am spus eu pe cînd ne beam sucul rece. Dar dacă scoți telefonul din priză, bineînțeles că nu pot stabili nici un fel de legătură cu tine.

Asta înțelese pe de-a-ntregul. Dădu din cap în semn că era de acord.

— Mi-am făcut griji din cauza ta, am continuat eu. De aceea am venit acasă. În felul ăsta n-o să-mi mai termin treburile.

Înțelese și asta.

— Iar eu trebuie să-mi îndeplinesc munca, pentru ea îmi primesc totuși salariul.

Mă privi. Un zîmbet micuț îi juca în colțurile gurii.

— Și doamna Nielsen primește bani ca să muncească aici și dacă tu n-o lași să intre ea nu poate să lucreze iar *eu* nu obțin nimic pentru salariul pe care i-l plătesc.

Gura îi zvîcnea. Mi-era teamă că dacă îi făceam reproșuri o să înceapă să plîngă și de aceea încercam să procedez cît se poate de prietenos și cu tact. Dar ea izbucni în rîs. Eram puțin jignit.

— Nu e nimic de rîs, i-am spus eu. Ți s-o fi părînd caraghios, dar pentru mine...

Dar nici eu nu m-am putut stăpîni să nu rînjesc. Părea să-mi fi pierit toată seriozitatea. Mă auzeam pe mine însumi, de parcă altcineva ar fi vorbit în locul meu. Ca și cum aș fi fost un polițist pierdut în învălmășeala traficului care ar fi încercat să dirijeze circulația. Am

sărit în afara lui Daniel D. Balck și l-am văzut acolo, cu tiradele lui pedagogice, afirmînd că e extrem de important ca toată lumea să circule pe dreapta și să respecte regulamentul, căci altfel traficul n-ar putea funcționa. Dar el trebuia să funcționeze. Trebuia să meargă mai departe așa cum o făcuse dintotdeauna. O linie sigură și continuă. O linie care duce fără greș la ordine, bunăstare și...

Mă aprobă energic din cap de parcă eu aș fi fost acela căruia i-ar fi picat greu fisa. Rîdeam și rîdeam. Ce era atît de comic ? Nu pot să-mi dau seama. Îmi făcea atît de bine să fiu o clipă anonim. Jos titlurile, domnii mei !

Spre seară am coborît să cumpăr de mîncare. Am luat biftecuri și căpșuni. Eram vesel și plin de speranțe. Tot ce făceam avea un sens. Să curăț cartofi noi, să spăl căpșuni și să prăjesc biftecurile.

Firește că un om de felul meu nu-și putea arunca deodată tot balastul bine ancorat în el însuși iar în clipa următoare să înceapă un mod de viață cu totul nou. Bineînțeles că ceva tot mă mai rodea nițel. Cine era ? De unde venea ? Începuturile, familia, prietenii, munca. Și așa mai departe.

Pe cînd pregăteam masa împreună am încercat pe cît de subtil am putut să mă strecor în trecutul ei. Cu nemaipomenită șiretenie, credeam eu.

— Îți plac căpșunile ?

— Da.

— Aveţi căpşuni acasă ? În grădină vreau să zic.

— Nu, dar avea vecinul.

— Aha. Şi unde locuiaţi ?

Mă privi şi se închise în sine. Întrebările personale interzise ! Chipul îi exprima clar părerea : Sînt aici şi asta e destul.

Dacă priveai lucrurile în felul acesta, era într-adevăr de ajuns. Era acolo şi puteam s-o privesc, s-o sărut şi să fac dragoste cu ea. Totul era însă ciudat de anonim. Omul e interesat totuşi de trecutul altuia. De semenul lui, cu trecut cu tot.

Ceva mai tîrziu, pe cînd întorceam biftecurile în tigaie :

— Cum le vrei ?

— Saignant ! spuse ea.

Am detectat o breşă. Am întrebat-o aşa ca din întîmplare :

— Şi Maître d'Hôtel ?

— Da, îmi răspunse ea. Cel mult un vîrf de unt.

Am servit biftecurile. Îşi tăie o bucăţică. Din carne se prelinse sînge.

— Ai fost des în Franţa ? am înrebat eu.

— Da. Am şi locuit acolo.

— Aşa deci. Unde ? La Paris ?

— Da. Ochii i se făcură mai atenţi.

— Ce-ai făcut acolo ?

Zăvoarele fură trase din nou. Am încercat şi mai tîrziu de cîteva ori. Simţeam că devine din ce în ce mai neliniştită. Scutura din cap ca un căţel ud. Totuşi nu mă puteam stăpîni să n-o chestionez. Era ca şi cum n-aş mai fi

fost eu însumi atîta vreme cît nu ştiam cine e, înţelegeţi ?

După ce ne mîncasem căpşunile i-am spus :

— Ştiu totuşi ceva despre tine. Te-am văzut într-o seară la Bertram. Atunci cînd l-am adus beat acasă.

Mă privi. Şi eu îmi dădusem seama de mica umbră de triumf din glasul meu. Îmi spuse cu seriozitate :

— Da, era pe vremea cînd te urmăream ! Asta ţi-am mai spus-o o dată.

Imediat i-am luat urma.

— Da, dar nu mi-ai povestit încă ce căutai la Bertram. Şi ce-ai făcut înainte de asta. Şi de unde îl cunoşti.

Oftă adînc şi închise ochii.

— Nu mă mai chestiona întruna. Nici măcar n-ai dreptul. *N-ai voie !*

Am întrebat-o energic :

— Ce fel de mister îngrozitor este acesta pe care-l ascunzi cu atîta teamă ?

Îşi îngropă faţa în palme. Am luat-o de umeri şi am scuturat-o.

— Încetează cu toată agitaţia asta. Care e secretul ăsta mare care te frămîntă atîta ?

Scîncea. De abia înţelegeam ce spune.

— Ţi-am zis... ţi-am zis deja...

— Ce mi-ai zis ?

Ţipă :

— Ţi l-am spus !

— Nu ! Nu mi-ai vorbit încă niciodată despre secretul acesta care te tulbură şi te îngrozeşte atîta !

— Ţi l-am spus, şopti ea. Ţi l-am povestit ieri.

— Ce mi-ai povestit ieri ?
— Că... că ei o să mă omoare !
Mă privi. Ochii ei mari și întunecați cu o clipire gălbuie. Nu puteam să mă uit în ochii aceia.
— Ești nebună ! am zis eu.
— Acum și tu încerci să mă omori.
— Încetează odată cu asta ! Eu nu te omor. Nu vreau pentru tine decît un singur lucru : ca totul să-ți meargă foarte bine. Nu înțelegi nici măcar atîta ?
— Asta-mi spun și ei, mormăi ea.
— Ei, ei, ei,... care *ei ?*
— Și apoi sînt silită să te omor, spuse ea. Dar eu nu vreau să te omor. Țin la tine. Țin foarte mult la tine.
Mă inundă un val de compătimire. Și un sentiment de neputință. Nu puteam să-mi impun condițiile. Ați simțit și dumneavoastră vreodată dorința de a distruge ceva frumos numai pentru că nu-l puteați avea ? Mi-aduc aminte că odată, pe cînd eram copil, pisica noastră m-a zgîriat fiindcă eu țineam s-o mîngîi, iar ea nu voia. Am lovit-o din pură neputință. După aceea mi-a părut rău. De atunci nu mi-a mai ieșit în cale.
Laila se uita la mine. Jumătate din biftec mai zăcea în farfurie. Cînd începusem cu interogatoriul încetase să mai mănînce.
— OK, Laila. N-o să te mai întreb.
Mă mai privi puțin. Apoi surîse.
— Nu pot niciodată să se lase de întrebări...
Bineînțeles că am luat-o din nou de la capăt.
— Cine ?

— ...și cu toate astea ei nu înțeleg niciodată ce le spun ! Pur și simplu nu priceep ! Mint ! Și tu încerci să minți. Spui că nu vrei altceva decît să-mi meargă bine. Dar așa cum îți închipui tu nu-mi merge bine ! tot așa și ei. Zic că mi-ar merge bine dacă le-aș face pe plac. Asta e cu totul fals ! Eu nu le spun că lor le-ar merge bine dac-ar face ce le zic eu... În ochii ei se ivi o expresie rugătoare. Înțelegi măcar cîte ceva din toate astea ?
Tocmai voiam să-i răspund că da, însă în clipa aceea figura i se schimbă din nou. De aceea am mărturisit :
— Nu înțeleg.
I se lumină chipul imediat.
— Tu nu mă înțelegi și nici eu nu te înțeleg ! Eu nu te înțeleg decît cînd ești nebun, dar nu ești prea des. Dar puțin nebun tot ești.
— Numai o singură întrebare, Laila.
— Dacă pot să-ți răspund la ea.
— Cine sînt *ei ?*
Privirea i se afundă în gol. Păru să se gîndească foarte intens la întrebarea mea, ca să-mi răspundă în așa fel ca eu Daniel D. Balck, să pot înțelege. După ce chibzui puțin spuse rar cu ezitări și ciudat de întretăiat.
— Sînt tăiați... în două jumătăți... care sînt oarecum ceva întreg.. dar sînt ca despicați... cîteodată au pe ei halate albe de lucru și atunci sînt o jumătate și cîteodată sînt cealaltă jumătate.. dar ele nu se recunosc niciodată cu totul... și sînt foarte, foarte periculoși...
Brusc se uită la mine de parcă aș fi fost un copil tare greu de cap, continuă rar și răspicat.

— De îndată ce se despică, vor să mă omoare. Pe cînd îmi spunea toate acestea, eu mă gîndeam că ea însăși e tăiată în două. Uneori era o fată tînără, dulce și normală, iar alteori era bolnavă. După cum stăteau lucrurile, cele două părți nu puteau fi reunite vreodată.

Ceva înțelesesem totuși : Fusese pacienta unei clinici de boli nervoase.

16

ÎN SEARA ACEEA, mai tîrziu, după ce se lăsă întunericul și se făcu mai răcoare, îmi spuse :

— Hai să mergem în pădure.

— Care pădure ?

— Pur și simplu într-o pădure.

— Credeam că nu vrei deloc să ieșim.

— Acum e însă întuneric. Nu, te rog, lasă lumina să ardă.

Tocmai voiam să întreb de ce, dar am înțeles. Dacă unul sau altul ar supraveghea casa, ar crede că e cineva înăuntru. Puțin cam extravagant, dar bine gîndit.

Se purtă destul de timid pe cînd coboram cu liftul și ne îndreptam către mașină : La fel de straniu ca în filmele cu urmăriri. Își ascundea capul în glugă. În lumina lunii mergea pe furiș.

Am dat mașina înapoi să ies pe stradă și am apucat-o spre Strandvej de-a lungul căii ferate. Trecuse de unsprezece. Spre nord-vest se putea zări o licărire slabă de lumină. În

curînd avea să se întindă spre nord-est. Dincolo de Stradvej era Sundul, neted ca oglinda. Apa purta zgomotele. În larg se cînta într-o barcă, desenîndu-se ca o siluetă întunecată pe fundalul sclipitor. Puteai recunoaște coasta suedeză ca un tiv îndepărtat și negru subliniat de lanțurile de lumini de la Malmö și Helsingborg. Într-o grădină niște tineri cîntau un cîntec studențesc.

M-am îndreptat către Klamperborg și mi-am așezat mașina în parcarea de lîngă pădure. Spre Bakken încă se mai circula. În pădure se auzeau peste tot pași, de parcă în noapte ar fi înaintat o armată ; la asta se adăugau hodorogeala de la tobogane și țipete orgiastice, o învălmășeală de strigăte și o duzină de melodii pop. Pe la „Peter Liep“ am făcut-o la dreapta și ne-am îndreptat spre Ulvedalene.

Își înfundase mîinile în buzunarele hainei. După ce ochii ni se obișnuiră cu lumina slabă, am putut zări cerbii. Pădurea înăbușea larma venind dinspre Nakken ; auzeai doar un bîzîit încet și îndepărtat. Mi-am pus brațul pe umerii ei. Colindarăm pe lîngă teatru. Acolo, în urmă cu mulți ani, văzusem „Visul unei nopți de vară“. Am ieșit în cîmpie. Luna se înălțase. Castelul plutea alb pe colina lui. Zăreai umbre izolate pe cîmpia largă, o turmă de cerbi, iar ici și colo cîte o pereche de tineri. Păducelul sclipea delicat. Ne-am îndreptat către castel. În tot acest timp nu rosti nici un singur cuvînt.

Se opri și îl contemplă. O străbătu un fior, ca și cînd s-ar fi temut de el. Am strîns-o la piept. Privirăm în jos spre Strandvej, unde fa-

rurile mașinilor măturau curba mică de la Springforbi. Boncăluitul slab al unui cerb. În strîmtoare un petrolier se îndrepta spre sud. Lăsa în urmă o dîră luminoasă, albă ca laptele.

Ne-am așezat pe o bancă. Ceva mai departe se afla o altă pereche. Cei doi vorbeau foarte încet. Cînd și cînd rîdeau pe înfundate.

Își puse capul pe umărul meu. O țineam în brațe. Am stat așa puțin. Era o noapte blîndă. În lumina lunii turma de cerbi se mișca încet spre marginea pădurii. Tînăra pereche se ridică și porni în jos spre Radvad. Siluetele lor întunecate se distingeau clar pe drumul inundat de lumină. Tînărul o cuprinse pe fată pe după umeri, iar ea îl luă de mijloc. Cei doi dispărură treptat, ca într-o scenă filmată cu încetinitorul.

— Era o casă albă tot ca asta, spuse Laila ridicîndu-și privirea către mine ca să vadă dacă o puteam urmări și acum. Am dat din cap afirmativ, deși nu știam încotro bate.

— O casă mare albă. Și ea stătea tot așa în lumina lunii... era un iaz mic în parc... iar noaptea orăcăiau broaștele și atunci eu trebuia firește să cobor la el... iar casa stătea acolo, de parcă m-ar fi păzit... De parcă s-ar fi holbat la mine cu toate ferestrele...

— Ai locuit acolo ?

— Bineînțeles, spuse ea cu un ton de parc-aș fi fost greu de cap. Dar casa și cu mine nu ne puteam înțelege... Era o casă neroadă. Scutură supărată din cap, ca și cum casa i-ar fi fost dușman personal. Toată lumea zicea : „O, ce casă încîntătoare !“ dar majoritatea nu stăteau acolo decît ziua. Noaptea mergeau la petreceri

sau dormeau. N-o cunoșteau în timpul nopții... Eu știam că dacă aș fi rămas în cameră pe lună... casa m-ar fi sugrumat încet... de aceea trebuia să ies afară... și de asta mă culcam lîngă iaz. Fără veste izbucni într-un rîs vesel. Doamne, cîți țînțari erau acolo ! Veneau apoi dimineața și-mi spuneau că sînt nebună ! Casa în lumina strălucitoare a soarelui părea cu totul normală ! Cum aș fi putut să-i conving de cît de periculoasă era de fapt ? Ziua, cînd strălucea soarele era o mîndrețe. Spuneau că sînt nebună pentru că mă duceam noaptea să dorm la iaz...

— Mama și tatăl tău locuiau în casa asta ?

Stătea nemișcată. O adiere ușoară aducea pînă la noi o boare aromată de păducel. Un tren al cursei de coastă trecu șuierînd slab la oarecare depărtare. Zgomotul rămase multă vreme aninat în noaptea liniștită. Turma stătea pe loc în lumina lunii. Cîțiva cerbi albi luceau în mijlocul ei ca niște pete deschise.

— El era cîteodată, spuse. Ea nu era... nu totdeauna.

Privi spre cîmpie. Apoi spre mine.

— Sînt un copil despărțit, spuse ea.

— Vrei să spui din părinți despărțiți.

— Da, asta am spus.

— Și ai fost adusă la clinică ?

— Acolo și înapoi, zise ea. Și după aceea într-o altă casă albă cu multe umbre întunecate în parc. Erau nemișcate ca pomii aceia... ienuperi de cîmpie... îi știi.

Am dat din cap.

— ... parcă ardeau... într-un foc rece ca gheața... stăteau nemișcați și ardeau... Ai o țigară ?

I-am dat una. Fuma, iar vîrful aprins îi lumina partea de jos a feței. Mi se părea acum că știu mai multe lucruri despre ea. Sau nu ? Un cercetător al furnicilor știe tot felul de lucruri despre ele ; dar oare furnicile sînt de părerea lui ? S-ar putea recunoaște în tratatul lui ? Iar Laila s-ar fi putut regăsi în imaginea pe care mi-o făcusem despre ea ? Sau în revistele lui de psihiatrie ?

— Nu erai tot timpul în sanatoriu ?

— Cîteodată îmi spuneau : „Așa, acum e sănătoasă", iar atunci se întorcea la casa cea albă. Dar numai o jumătate din ea... pe cealaltă o omorau... nu putea să reziste...

— Tatăl tău te-a bătut ? întrebă raționalul Daniel D. Balck.

Se uită la mine și izbucni tare în rîs. Puțin mai tîrziu rîsul veni rostogolindu-se de la marginea pădurii.

— Doamne ce prost ești ! Și lucrul cel mai rău e că nu vorbim aceeași limbă.

— Îmi pare rău că nu te înțeleg.

— Nu trebuie să-ți pară rău ! Aruncă țigara pe jos și o strivi cu tocul. Cel puțin tu pricepi nițel. Și tu ești un pic nebun, nu-i așa ? Dar nu prea există om să-l înțeleagă pe altul... sîntem cu totul și cu totul singuri... ca într-o țară străină... înconjurați de dușmani...

— Cei de acolo nu erau buni cu tine ?

— ...ei da, dușmanii prietenoși... vor să te ajute, dar nu poți vorbi cu ei despre asta pentru că nu există cuvinte... ei, dar ce tot spun... după cum se știe există diagnostice... dar numai cuvintele *lor*, nu-i așa ? *Ei* le numesc halucinații, nu ?

— Și ceilalți bolnavi ?

— Fiecare își are limba lui... nu trebuie să crezi că există ceva în *comun*... omul e cu totul izolat... ca tufele de ienupăr care stau singuratice pe cîmpie... fiecare arde pentru el... te usuci cu totul și nu e nimeni care să-ți poată da ceva de băut... pur și simplu pentru că nu înțeleg ! Că-ți poate fi așa de sete ! Ei spun că apă poți să bei oricînd.

Rîse. Apoi mă privi. În ochii ei era o expresie cercetătoare.

— Pricepi cîte ceva din ce-ți spun ?

— Numai foarte puțin.

— ...apă, spuse ea. Tu te usuci din ce în ce mai mult, iar ei vin cu tot mai multă apă... aproape că te îneci cu ea... și cînd ești aproape mort, se opresc pentru un timp și spun : „Ei, acum e bine"... apoi îți dau drumul și capeți pilule ca să te poți descurca...

Mă privi.

Am dat din cap.

— ...pe stradă și să poți alege între roșu și verde, să citești ziarele și să înțelegi cursul valutei... și în fiecare dimineață să iei pilule... să vii la control și să le spui că-ți merge bine într-adevăr... nu mai ai halucinații și nu mai ești tufiș în flăcări... ești acum numai o gaură... mare, goală și seacă.

— Ei, dar cîteodată și tu te simți bine.

Zîmbi.

— Ei, nu sînt chiar nebună cu totul... numai jumătate... sînt un caz special... unul interesant... chiar... pentru că am „conștiința bolii", cum zic ei.

În depărtare lătră un cîine. Răspunse un al doilea. Li se alătură un al treilea. Era de parcă la acest miez de noapte cîinii de prin partea locului ar fi avut multe să-și povestească. După un timp primul amuți și curînd după aceea cel de-al doilea. Al treilea mai încercă de cîteva ori, dar pentru că nu primea nici un răspuns tăcu și el. Conversația luase sfîrșit.

— Ce vrei să spui cu „conștiința bolii" ?

— Știu că sînt nebună, spuse ea. Nu, eu știu că ei asta așteaptă de la mine. Cei nebuni de-a binelea nu-și dau seama și de aceea sînt fără speranță... dar eu, eu am conștiința bolii și astfel am cele mai mari șanse să mă fac la fel de sănătoasă ca medicul șef... În afară de asta pot discuta cu el despre diagnosticul meu. Sînt un pacient de nădejde, crede-mă...

Sări în picioare. Își puse palmele pîlnie la gură și strigă : „Dar nu vreau să fiu pacient !"

În liniștea nopții ecoul răsună de mai multe ori de la marginile pădurii. M-am întrebat ce-ar putea crede un eventual ascultător despre cineva care mărturisește urlînd pe cîmpia din fața castelului în miezul nopții întunecoase că nu vrea să fie pacient. Ca pacient !

Și ca să nu lase nici o urmă de îndoială, scoase un urlet de lup, un vaier melancolic cu suișuri și coborîșuri. Ecoul se întoarse din amîndouă părțile, rostogolindu-se frînt și schimonosit. Palmele mi se umeziră de nădușeală. Dacă venea cineva să sară în ajutorul femeii violate !

— Sînt nebună, spuse ea. Și de parcă mi-ar fi citit gîndurile : Hai mai bine s-o ștergem înainte să te aresteze.

Am fugit în jurul castelului luînd un alt drum înapoi spre „Peter Liep". După ce am alergat un timp ne-am oprit să ascultăm. Liniște deplină. Nici de la Bakken nu mai răzbătea nici un sunet. Numai în pădure se mai putea auzi un ușor murmur.

Am mers la mașină. Mai erau cîteva în parcare. Într-una din ele puteam distinge vîrfurile aprinse a două țigări. Ne-am întors pe Strandvej. Se ghemui într-un colț și-și ascunse fața în glugă.

Cînd am ajuns acasă scoase o cheie din geantă și deschise ușa.

— De unde o ai ?

— Era în dulap. N-aveam voie s-o iau ?

— Ba da, ba da, bineînțeles !

Am intrat înăuntru. Lumina era aprinsă. În încăperi încă mai domnea o căldură apăsătoare. Am deschis larg ușa de la balcon. Laila își făcu obișnuitul tur de inspecție. Am luat whisky și apă din frigider. Ea nu vru să bea nimic.

— Ei nu-i prea priește, spuse ca și cum ar fi vorbit de o cunoștință.

Am dat o dușcă zdravănă. Se uită la mine. După un timp mă întrebă :

— Tu îți dai seama ce vor ?

— Cine ?

Chicoti și se închise în ea. Mă simțeam cam ciudat. Părea să știe despre mine ceva dar nu aveam habar. În ochii ei era o ușoară licărire care mă făcea să nu mă simt prea în largul meu. Dar sclipirea dispăru repede. M-am adîncit în gînduri. Cum o să continue toate acestea ? Mîine. Poimîine. Și așa mai departe.

Trebuie făcut ceva. Dar ce ? Așa nu mai merge în nici un caz. Se uită nemișcată la mine. Zîmbea prietenos, așa cum îi zîmbești unui copil neajutorat care se chinuie să-și lege șireturile în fundă. În cele din urmă mi-am zis că în momentul de față lucrurile merg destul de bine. Băutura în doze mici e o invenție grozavă. Taie o bucată bună dintr-un viitor prea îndepărtat. O anestezie ușor excitantă, care te pune într-o legătură mai strînsă cu tine însuți și cu corpul tău. Era în fața mea. O minune de fată, nu-i așa ? Era de-a dreptul idiot să-mi fac gînduri din pricina lui mîine, și poimîine. În clipa asta eram împreună.

Îi zîmbi copilului care tocmai făcuse o fundă de toată frumusețea. M-am așezat pe canapea. Mă trase spre ea și-și plimbă degetul arătător peste trăsăturile mele de familie, ca și cum ar fi vrut să le sublinieze : nas, gură, ochi, buze.

Își adeveri mulțumirea dînd din cap și spunînd :

— Îi placi foarte mult.

— Și ție ?

— Ți-am spus doar.

— Și tu îmi placi mie, am spus eu.

Dădu din cap de parc-ar fi știut asta demult. Pentru amîndoi nu era într-adevăr nici un secret.

— Da, spuse, o iubești cu adevărat. Sînt foarte mîhnită din pricina asta.

— Mîhnită !

— Da ! E păcat de tine.

— Aici nu te mai înțeleg. Cum așa, păcat de mine ?

— Bietul, bietul Daniel.

— Cred că nici nu poate fi vorba de așa ceva !

— Daniel și nebuna ! Ce mai poveste !

— Nu-mi pare rău.

— Dar o să-ți pară, spuse ea cu exact același ton cu care spui : mîine o să fii iar vesel.

— Nu te înțeleg chiar deloc, am zis eu.

— Nu ? Și nu te bucuri ? Hai, gata cu flecăreala.

Mi se cuibări la piept. Corpul îi alunecă încet, ritmic, lipit de-al meu. Respira repezit.

În noaptea aceea m-am deșteptat auzind-o cum plînge în somn. I-am pus mîna pe umărul gol. Se trezi încet, ca și cum numai urcîndu-se din nesfîrșite adîncuri putea ajunge la conștiință. Se agăță de mine. Am consolat-o mîngîind-o pe spate.

— Îmi pare așa de rău de tine, îmi șopti ea la ureche.

— Dar nu trebuie !

— Am visat că strigai mereu după mine. Iar eu dispărusem fără urmă.

— Dar ești aici !

Se lipi de mine. Sînii ei moi, corpul ei cald, coapsele.

Îmi șopti : „De fapt nu exist deloc“.

Dar ceva mai tîrziu exista de-adevăratelea.

17

TRECURĂ CÎTEVA ZILE.

Dimineața la lucru, după amiaza acasă. La serviciu starea de spirit lîncezea ca de obicei.

Ca și cînd lumea s-ar fi așteptat să se întîmple ceva. Asta nu e atît de ciudat pe cît sună. Într-o firmă ca a noastră apar des perioade liniștite între proiectele mari.

Pe Herbert nu-l vedea nimeni. L-am sunat după cîteva zile. Îmi răspunse fata de serviciu. Ne-am pus laolaltă cunoștințele de germană și daneză și am aflat mesajul pe care trebuia să-l transmită tuturor celor care au sunat: domnul era plecat într-o călătorie pentru cîteva zile. După părerea mea, domnul ar fi trebuit să mă pună și pe mine la curent.

Dar nu mi-am bătut capul cu asta. Eram prea ocupat cu fata ca să mă pot gîndi și la altceva. În aceste puține zile devenise centrul existenței mele, ea era cea la care mă gîndeam ziua, pe care o visam noaptea, cea cu care eram tot timpul. De marți pînă vineri, ea a fost nebunia *mea!*

S-a băgat de seamă că de la o zi la alta devenea din ce în ce mai neliniștită. Frica de lumina zilei crescu, teama de domnul misterios îi spori, iar orele liniștite se făcură din ce în ce mai rare. Am presupus că boala ei are un ritm anumit. Vineri dimineață i-am spus:

— Azi vine doamna Nielsen. Să-i spun că nu mai e nevoie?

— Nu, zise ea. De ea nu mai mi-e frică!

— Doar nu te mănîncă.

— Nici n-o să aibă ocazia. Rămîi cu bine, Daniel!

Îmi scutură mîna de parc-aș fi plecat într-o lungă călătorie. Se lipi de mine și mă luă în brațe. Cînd am plecat avea lacrimi în ochi. La

birou m-am gîndit la ea toată ziua, dar ar fi fost inutil să sun acasă. Avea în ea o frică ciudată și primitivă față de telefon. De parcă prin el ai fi putut trimite un curent ucigător.

Era ziua în care-mi uitasem cheile. Așa ceva nu-mi era caracteristic. Dar în acele zile se întîmplaseră atîtea lucruri care nu-mi semănau. Cînd am intrat în bloc am încercat sentimentul că ceva se sfîrșise pentru totdeauna. Am sunat la ușă. De data asta nu se ivi nici un ochi în vizor. Am mai sunat o dată. Nu mișca nimic. M-am dus la administrator și l-am rugat să-mi deschidă.

Lanțul nu era pus. Apartamentul era gol. Am dat o raită prin încăperi. Hainele și lenjeria pe care i le dădusem erau făcute teanc pe comoda din dormitor. Pe masa din bucătărie am găsit un bilet de la doamna Nielsen. „Robinetul curge din nou, doamna Nielsen." Robinetul curgea. Am schimbat garnitura.

Pe măsuța din camera de zi am găsit cheile. Le-am luat în mînă. O pereche lipsea.

Am încercat să mă autosugestionez că a plecat la plimbare. Poate era la cineva în vizită. La părinți. Sau la cumpărături.

Am coborît ca de obicei să fac piața. Sparanghel și cotlete. M-am ras. Descuind ușa am sperat o clipă că e pus lanțul.

Am curățat sparanghelul și am dat cartofii pe răzătoare. Sparanghel cu unt. L-am luat din frigider să se înmoaie.

La șapte și jumătate am prăjit cotletele. Atunci mi-am dat seama că n-o să mai vină. Nu pot să vă explic cum de-am știut. Aveam sentimentul că ceva s-a sfîrșit; că vreau să

evit o situație pentru că nu aveam puterea s-o privesc în față.

A plecat trenul, prietene! Perioada ta de glorie, Daniel D. Balck, s-a isprăvit.

Dar contrar părerii dumneavoastră — în caz că v-ați format deja o părere — acelea au fost cele mai fericite zile din viața mea.

Restul poveștii îl cunoașteți. În afară de cîteva amănunte mici și neînsemnate. Mai întîi nici n-am încercat s-o caut. Știam că totul se terminase. Totuși cîteva zile mai tîrziu am sunat pe seară la ușa vecinei mele. Făcu ochii mari cînd mă văzu.

— Acum dumneavoastră v-ați încuiat pe dinafară ?

— Aș putea să vă vorbesc pentru cîteva minute ?

Mă privi cercetător. Își țuguie buzele de parcă ar fi reflectat dacă să zică da sau nu.

— Bine, zise ea, intrați !

Am intrat în cameră. M-am plasat pe un balansoar.

— Pot să vă ofer o cafea ?

— Moartea prin otrăvire e doar specialitatea dumneavoastră.

— Atunci un pahar de Porto ?

Destupă o sticlă în fața mea, turnă în două pahare și bău prima. Cînd mi-am ridicat paharul, spuse :

— Trebuie să vă informez că am intenția să mă sinucid. În sticlă e otravă.

Era un vin excelent. Îmi oferi una din țigările ei turcești.

— Ei ? întrebă ea.

— Vă mai aduceți aminte de fata care era la mine în vizită ?

— Și încă cum !

— Am impresia că v-a întîlnit înainte.

— Chiar așa ?

— Da. Și am citit cartea dumneavoastră *Crimă în miezul nopții*.

— Mulțumesc, spuse ea. Drăguț din partea dumneavoastră. Doriți un autograf ?

M-am uitat la ea tăcut. Cuprinsese între palme piciorul paharului și-l răsucea încoace și încolo. Era un pahar de cristal vechi care prindea razele soarelui reflectate pe birou, trasînd o urmă ca de sînge pe manuscrisul ei alb. Un timp se lăsă liniștea.

— Nu am niciodată nevoie de modele în carne și oase, spuse ea înapoi.

— Nu ?

— Cel mult de un mediu autentic.

— Ați vrea să-mi povestiți ceva de acest mediu mai special ?

— Un bun prieten de-al meu e medic șef, psihiatru. Mi-a dat voie ca în secția lui să fac anumite studii. Cu totul neconvenționale, firește.

Dădu de cîteva ori din cap către mine.

— Firește, am întărit eu.

— Am îmbrăcat un halat alb prezentîndu-mă ca un fel de terapeut. Și în această secție am întîlnit-o pe tînăra dumneavoastră prietenă.

Strivi țigara, goli paharul și-mi turnă din nou.

— Mă scuzați că nu mai beau, spuse ea, dar mai am încă de lucru.

Am dat din cap. Își aprinse o nouă țigară. Avea obiceiul să-și măture scrumul cu mîna. Un tic nervos.

— Pot destul de bine să vă povestesc restul istoriei, am zis eu. Fata era nebună. *Nu* pentru că a trebuit să-și vadă tatăl murind într-o mașină în flăcări.

Zîmbi ofensată.

— Prietena mea mi-a spus că este cît se poate de posibil ca o fată tînără care-și vede tatăl iubit murind în felul acesta ar putea reacționa cu o psihoză.

— Atunci ar putea să se însănătoșească.

— Tocmai.

— Această fată tînără, am continuat eu, era și îndrăgostită. Sau cum vreți să-i spuneți...

— Era fascinant, spuse ea. Avea o legătură cu un tînăr care fusese internat pentru dezintoxicare. Apoi el a fugit din spital. După aceea a fugit și ea.

— Ce s-a întîmplat cu băiatul ? am întrebat eu. În cartea dumneavoastră el e ucigașul.

Zîmbi din nou ofensată.

— Era cel mai comod ! În carte omoară un drogat cu LSD. Tînărul *ei* prieten a fost prins din nou. Făcuse spargeri la cîteva farmacii, mai furase cînd și cînd cîte o trusă de medicamente și altele asemănătoare. După cîte am auzit a luat în cele din urmă prea mult.

— Vă mulțumesc, am zis eu. Ați fost foarte amabilă.

— Să nu mai vorbim. Cu tînăra dumneavoastră ce s-a întîmplat ?

— Nu știu.

— Prietenul meu zicea că e un caz cît se poate de interesant.

— Știți, am spus eu, sînt sigur că și el este.

Mă privi fără să înțeleagă, iar eu m-am întors în apartamentul meu.

Cîteva zile mai tîrziu mă sună Bertram. Eram la birou unde atmosfera încă mai lîncezea. Pe o cale misterioasă ne parvenise de la Herbert știrea că în ce privea centrul comercial de la Vaerlöse nu mai trebuia să întreprindem nimic.

— Nu mai are nici un rost s-o mai sucim, zise Bertram.

I-am răspuns amical :

— Dar nici nu am de gînd așa ceva, bunule prieten.

Pauză. Apoi din nou vocea lui.

— Alo, aici Bertram. Aș putea vorbi cu Daniel D. Balck ?

— La telefon.

— Ești sigur ?

— Relativ sigur.

— Acela cu care tocmai am vorbit afirma și el că ești tu. Și mi-a spus „bune prieten“.

— Bune prietene, am așteptat să mă suni.

— Ai zis încă o dată „bune prietene“ ! E ceva în neregulă cu tine, Daniel !

— Sînt țicnit.

— Asta așa e. Total țicnit. Am de gînd să te invit la cină.

— Nu, mulțumesc.

Mai fusesem invitat odată la ei la masa de seară. Dar se pare că toți fuseseră convinși că alții o să se ocupe de mîncare. La ora zece

am căpătat în sfîrșit un pachet și jumătate de pîine neagră și o doză de margarină dietetică, pe jumătate topită. Asta a fost toată cina.

— La „Fiskehus“, spuse Bertram.

— Ai terminat cu dizertația la care lucrai ?

— Daniel, cu așa ceva nu-mi pierd vremea. Deci la șapte. O să rezerv o masă.

Devenit înțelept prin experiență am ajuns abia la șapte și jumătate. Bertram încă nu venise. Am băut un martini sec. Pe banii lui. El apăru pe la opt. Nici nu rezervase vreo masă de altfel.

— 'nă seara, 'nă seara. Ai și venit. Trebuie numai să-l sun repede pe un tip în legătură cu o chestie la tipar. Comandă-ți un martini. În contul meu.

Plecă la telefon. După un sfert de oră se întoarse foarte bine dispus la masă.

— Pe asta am rezolvat-o, spuse el luînd meniul. Știi, de fapt nu mi-e foame.

— Dar mie mi-e !

— Eu am mîncat.

— Dar m-ai invitat la cină !

— Da, da, spuse el, nu mai sări așa ! Și către chelner. Aduceți-ne cîte o porție de *scampi fritti*.

— Ca antreu, am zis. Și apoi pentru mine o *Walewska*. Lista de vinuri.

După ce chelnerul plecă, Bertram scoase ceva din buzunar și întinse pumnul spre mine plimbîndu-și în timpul ăsta privirea prin local. Erau doi clienți obișnuiți mîncînd zdravăn la cină.

— Hai ! spuse el.

Am întins brațul. Își deschise pumnul la mine în palmă. În timp ce el își retrăgea brațul m-am holbat la mînă. În ea se aflau două chei.

Chelnerul aduse lista de vinuri. Am comandat un Chablis de șaizeci de coroane. Bertram mă privi șocat, iar chelnerul plecă din nou.

— Le-a luat din greșeală, zise Bertram.

Mi-am pus cheile în buzunar.

— Din greșeală !

Dădu din umeri și fornăi ceva pentru distracția publicului său interior.

— Unde e acum ?

— Poți să vii într-una din zile s-o vizitezi.

Ne-am uitat un timp unul la altul. În privirea noastră era o veche și profundă familiaritate.

— Bietul Daniel ! Veșnicul sacrificat !

— Nu pot spune că încerc sentimentul ăsta.

Scoase un pachet de țigări. Era gol. Îl mototoli și se servi de la mine.

— Cine e ? am întrebat.

— O studentă de-a mea. O cheamă Laila Birkoff.

— Și locuiește la tatăl ei la Vedbaek ?

— Da, așa e.

— Într-o casă albă.

— Se poate. Casa n-o cunosc. Credeai că e îndrăgostită de tine ?

— Da, am spus eu. Da, așa cred. Și tu ce crezi ?

— Ești un romantic incorigibil, Daniel. Ea e puțin sărită.

Se uită la ceas. Apoi se așeză în așa fel încît să poată supraveghea strada. Părea că aștepta

pe cineva. Chelnerul veni cu *scampi*. Să-i dai lui Bertram mîncare bună înseamnă să strici orzul pe gîște. Își aprinse o țigară, mai lua o îmbucătură, mai trăgea un fum.

— Și mai departe ? am întrebat eu.

— Au dus-o în cămașă de forță. Mă privi zîmbind. A fost aproape criminal s-o ții în apartamentul tău.

— E drăguț din partea ta că nu m-ai denunțat.

Fornăi din nou în cinstea publicului său nevăzut.

— De unde era să știu că e la tine ?

O clipă aproape c-am uitat de cumințenia mea caracteristică. Se uită la mine și-și împinse scaunul puțin înapoi.

— Doar nu vrei să ne mai batem, Daniel.

— Nu, am zis eu. V-ați folosit de ea !

— Lumea va crede mai degrabă că tu, Daniel, ai fost cel care a profitat de ea. După o mică pauză continuă : Știu foarte bine că nu e așa. Te cunosc, ești un ratat, Daniel. O biată victimă a răutății lumii. — Se uită la ceas. — Într-un fel mi-e milă de tine. Da, pot să spun că mi-e milă de tine cu adevărat. Nu ești tu de vină. Dar de Herbert îmi pare cu mult mai rău.

— Herbert ?

Zîmbi ca pentru sine.

— Și de ea nu-ți pare rău ? am întrebat.

— Mmda, spuse el șovăind, îmi pare. Dar ea e de fapt cu totul nevinovată. Iar tu nu ești.

Se ridică. Intrase un tînăr pe care-l cunoșteam. Era din grupul care locuia la el acasă. Îi dădu un plic mare, cenușiu.

Bertram rămase în picioare, lovindu-l ușor de podul palmei.

— Acum trebuie să plec, spuse el apoi dîndu-mi plicul. Uită-te înăuntru, Daniel ! Știi, cred că n-o să ne mai revedem ! Eu în locul tău mi-aș lua o lungă vacanță...

— Cu ea ce s-a întîmplat ?

— Ai vrea s-o mai vezi ?

Am dat din cap.

— Bine, zise el. Te sun mîine dimineață.

Apoi el și tînărul plecară. La ușă se întoarse și strigă :

— Mulțumesc pentru masă, Daniel !

Cînd am ajuns acasă am deschis plicul. Conținea o coală mare de hîrtie cu datele precise ale amplasamentului și amenajării celor două buncăre guvernamentale. Textul era, în linii mari, o descriere destul de exactă a fiecărei funcții, a aparatelor de comunicație și așa mai departe. În afară de asta mai scria cît trebuia să coste totul și cum fusese scoasă suma din bugetul oficial. Tipografia nu era indicată.

Sună telefonul. Era Herbert. Un Herbert cu o voce destul de răgușită.

— Toată seara am încercat să te prind.

— L-am văzut.

— N-ai putea veni la mine ? Imediat ?

M-am dus la el. Casa lui mare ca un acvariu era luminată puternic. Elsebeth îmi deschise. În ochii ei se citea teama. Nu mă sărută pe obraz ca de obicei.

— Daniel, ce Dumnezeu se întîmplă ?

Am dat din umeri. Mă conduse pînă în camera de lucru. Herbert stătea la birou. În fața lui era o sticlă de whisky. M-am așezat pe

canapea. Îmi arătă sticla. Am scuturat din cap. Lui Elsebeth îi dădu a înțelege printr-un semn să ne lase singuri. Ea șovăi puțin înainte să plece.

Herbert se holba la mine. Puțin cam cruciș.

— Firma a încetat plățile, spuse el.

M-am uitat la el.

— E așa de rău ?

— La ce dracu te-ai așteptat ?

Își tot plimba paharul de colo-colo. Îl goli și-și turnă din nou.

— Cum am putut face una ca asta, Daniel ?

N-am răspuns. Nu vedeam legătura. Luă o hîrtie și o ridică în sus.

— O cunosc, i-am explicat.

— Era în cutia poștală, spuse el. Lucrările au fost suspendate. *Aceia* au știut de cîtăva vreme. Bineînțeles că au știut.

— De aceea ai fost plecat ?

Dădu din cap.

— Am încercat să mai aranjez lucrurile dar nu mai era nimic de făcut.

Privi în gol. Devenise oarecum mai scund. Un omuleț îmbătrînit și înfricoșat.

— Am încercat, spuse el după un timp, să aflu ce-a fost în mintea ta ! Știu cît se poate de bine că n-ai fost de rea-credință. Tu nu ești în felul ăsta... numai că pur și simplu nu pot înțelege. Fata asta.... o fată nebună... și pe de altă parte tot ce-am clădit noi doi !

— Ei ce spun ?

Își umplu plămînii cu aer și-i goli încet.

— A, ăia sînt asigurați întotdeauna. Și lucrul o să fie dus pînă la capăt în cele din

urmă. În cîtva timp. Dar asta o vor face alții. Nu noi !

— Îmi pare rău, Herbert. Pentru tine.

Zîmbi silit.

— Poate să-ți pară rău și de tine. Ești doar șomer.

Goli paharul și-și turnă altul. Lumina în curte se albăstrea treptat. Un avion cu reacție veni din direcția Vaeslöse, lăsînd o dîră deasupra casei. O mierlă cînta pe antena de la televizor. Ciocul ei galben strălucea în soare.

Herbert stătea prăbușit și privea în gol. Fața îi era ca scrumul.

— Herbert, n-am putea să începem altceva împreună ? Ar trebui să fie posibil !

— Nu mai căpătăm nimic altceva, spuse el. Ne-am legat prea mult de ei. Ne-au sucit gîtul, prietene.

Mîna lui întinsă se mișcă în aer, întîi vertical și apoi orizontal.

Am mai încercat o dată.

— Herbert, aș vrea să mă lași să-ți explic totul.

— E totuna, Daniel. Doar te cunosc. N-a fost din rea-voință. Ai avut doar ghinion.

Se uită la mine. Pleoapele îi era umflate și ochii i se închideau de oboseală.

— Le-am zis că nu ești de vină. De vină sînt împrejurările, le-am spus. Zîmbi din nou silit. Am căzut de acord că ai avut un colaps mintal. După comoția cerebrală. Le-am povestit că de atunci te-ai schimbat cu totul, ba chiar am lăsat să se înțeleagă că ai înnebunit. Că n-ai fost responsabil.... Rămîi cu bine, bătrîne !

Se prăbuși în fotoliu. Am rămas pe canapea. După un timp se uită chinuit la mine.

— Ai vrea, te rog, să mă lași acum singur, Daniel ?

Am plecat. În hol nu era nimeni. Am ieșit pe terasă. În jurul piscinei se afla mobila din fier forjat lăcuită în alb și umbrele multicolore. Totul arăta ca un restaurant de vacanță după închiderea sezonului. O adiere ușoară încrețea apa bazinului, de un albastru intens. Spre nord cerul era verzui. Soarele arunca o lumină galbenă pe cazarma de pe colină.

Elsebeth ieși din casă. Era palidă.

— Ce se petrece, Daniel ? Nimeni nu-mi spune nimic !

Am scos plicul din buzunarul hainei și i l-am dat. Aruncă o privire pe hîrtie. Apoi se uită la mine.

— Ce-i asta ?

— E un secret pe care acum îl cunoaște toată lumea.

— E ceva cu firma...

Am dat din cap.

— De fapt n-am știut niciodată cu ce vă ocupați.

— Acum știi ! Și o groază de oameni de asemenea.

— Cum s-a întîmplat una ca asta ?

— Păi, trebuie să spunem de bună seamă că a fost un ghinion pe care nu l-am meritat. În rest e vina mea.

— A ta ? Nu, Daniel ! Știu că tu n-ai fi putut face nimic incorect !

N-am răspuns. Ea oftă.

— E totul așa ciudat. Iar Herbert nu-mi spune un cuvînt. Și acum ?

— Nu știu, am spus eu. Nu știu.

Am coborît spre mașină ; ea rămase pe terasă. Purta un costum-pantalon alb cu fireturi aurii. Arăta foarte bine pe fundalul apei albastre. Săracă nu mi-aș fi putut-o închipui niciodată.

Herbert avusese grijă de ea. Trăiseră în separație de bunuri. Casa era proprietatea ei. În afară de asta el încheiase o asigurare pe viață destul de ridicată. În noaptea aceea se împușcă. Am aflat a doua zi, cînd am venit la birou să-mi iau lucrurile.

Doamna Malm era foarte tulburată. Intră să-mi ajute. I-am dat un pahar mare de porto.

— Dar cu noi ce-o să fie ? Și doamna Frederiksen e de cincisprezece ani aici !

— Lucrurile o să se aranjeze, am spus eu. Firma va fi preluată de cîțiva dintre concurenții noștri și în privința lucrului puteți sta liniștiți ! O să se găsească.

— Dar cu dumneavoastră ce-o să se întîmple, domnule inginer ?

— Cu asta nu trebuie să vă bateți capul.

În clipa aceea simțeam într-adevăr o mare ușurare.

— Și soția domnului inginer Ulbaeck ce-o să facă ?

— Și asta s-a aranjat, i-am spus. Totul e în cea mai bună rînduială !

— Pur și simplu nu înțeleg. N-aș fi crezut niciodată că el...

— Nu mai putea s-o ia din nou de la capăt, am zis eu.

Stăteam acolo și ne uitam unul la altul. Nu mai era nimic de adăugat. Mă ajuta mai departe să strîng.

Ceva mai tîrziu veni omul de la minister.

— Îmi pare îngrozitor de rău de domnul Ulbaeck ! spuse el.

— Adevărat ?

— Da ! Cu el am colaborat excelent. Am dat și o notă explicativă. Ați citit ziarele de dimineață ?

Scoase din mapă o coală de hîrtie și un ziar. Mi le dădu. Tipăritura ilegală fusese distribuită în cursul nopții. Ziarul scria că deși construcțiile erau în categoria lucrărilor de stat, trebuie să recunoaștem că acum ele nu mai sînt nici un secret. Se făcuseră investigații prin telefon la ministerul apărării, la președintele consiliului de miniștri, la ministerul de interne și la șeful apărării civile, dar toți refuzaseră să dea vreo informație.

— Sigur e că aceste construcții au fost începute în urmă cu multă vreme, spuse omul de la minister. Încă de pe timpul fostului guvern. Noi deci le-am moștenit numai. Ministrul a declarat că n-a știut niciodată absolut nimic de existența lor. În afară de asta lucrările au fost demult întrerupte din cauza faptului că o anumită firmă nu și-a respectat contractele. — Omul de la minister își ridică privirea și zîmbi. — Ministrul și-a încheiat declarația spunînd că pentru el totul a fost o mare surpriză dar că dorește să supună acum politica de securitate a țării unei amănunțite revizuiri. Iar în încheiere a spus că din pricina situației internaționale neclare nu este din păcate în măsură de a informa pe deplin cetățenii în probleme de securitate, dar a dat toate asigurările că el personal garantează verificarea situației create de către instanțele de resort. Concluzia ministrului a fost că nu există absolut nici un motiv pentru temeri, deoarece relațiile țării cu alte state sînt dintre cele mai bune.

Puse hîrtia înapoi în mapă.

— În afară de asta mai e mult pînă la următoarea întrunire a Parlamentului, adăugă el.

— Și eu ce am de făcut ?

— Ministrul își poate închipui că veți publica o notiță prin oficiul Ritzau în care să spuneți că lucrările au fost de mult sistate.

— Regret, dar eu ieri seară am fost concediat.

— Ei, spuse el, o să se găsească altcineva care să dea această declarație în numele firmei. Se ridică. Asta e tot. Ministrul nu face nici un secret din faptul că l-ați pus într-o situație a naibii de dificilă.

— Transmiteți-i salutări, vă rog !

— O voi face. Era de altfel de părere că cel mai bine ar fi să vă tratați nervii.

— Asta și am de gînd.

Cîteva zile mai tîrziu. Bertram și cu mine ne-am dus s-o vedem. Era o zi de vară caldă și înăbușitoare. Clădirea se înălța mare și albă. Acoperișul de țiglă sclipea în soare.

— E în parc, spuse sora. Dar îi merge destul de rău. Trebuie să fim atenți să n-o tulburăm.

Am găsit-o pe o bancă. Stătea acolo și se uita la pietrișul de la picioarele ei. De jur împrejur, pe pajiștea întinsă ce ducea spre lac, erau mici grupuri de pacienți. Ședea acolo nemișcată, ca și cînd ar fi ascultat ceva. Neclintirea ei te ducea cu gîndul la tufele de ienupăr din cîmpie.

I-am îngenunchiat dinainte. Chipul îi era mic și descurajat.

— Laila, Laila !

Își ridică privirea spre mine. Am reușit să i-o prind pentru o clipă. Ochii îi erau mari și întunecați.

— Laila, am repetat. Eu sînt, Laila !

Fața i se strînse iarăși ca un nod mic și dur ; vocea i se auzi ciudat de inexpresivă și rigidă.

— Laila a murit.

Începu din nou să se uite la pietriș. Fără să vadă ceva. Am mai rămas un timp, dar în ochii ei nu apăru nici o licărie de viață. Într-un tîrziu am plecat. La intrarea principală m-am întors. Stătea pe bancă la fel ca înainte.

— Ai vrut neapărat s-o vezi, zise Bertram în timp ce ne apropiam de mașină.

Ne-am înapoiat în oraș. Pe drum n-am scos nici un cuvînt. Nu mai era de fapt nimic de spus.

18

CÎTEVA ZILE MAI TÎRZIU am plecat în călătorie. Mă aflu în acest oraș vechi din Burgundia. Rîul e ca un arc leneș și gălbui ce se tîrăște prin oraș. Pe chei, nemișcați ca statuile, se află veșnicii pescari francezi. N-am văzut niciodată un pescar francez să prindă ceva.

Romanii au fost aici. Apoi cimbrii, teutonii, hunii, burgunzii, francii, germanii și acum turiștii. Aleargă de colo-colo toată ziua și fotografiază monumentele romane.

Ziua merg în munți. Departe, spre răsărit, se pot vedea munții Jura, iar pe vreme frumoasă Alpii. Las mașina și merg pe jos prin păduri și cîmpii. Am pîine și vin ; după ce mănînc mă întind pe jos și dorm.

Mă simt excelent. Deocamdată am destui bani. Între altele cele cincisprezece mii ai tatălui meu. E singurul delict pe care l-am comis.

Știu că mă țin în evidența lor. Pe fișa mea scrie că am fost un cetățean solid și de nădejde pînă cînd, într-o primăvară, am nimerit sub o anumită *influență*. Scrie, desigur, cu alte cuvinte, că mi-am pierdut mințile.

În realitate este exact invers !

ALERGIA

1

ȘI CA SĂ LE PUNĂ CAPAC la toate, judecătorul s-a înecat la Liseleje. Asta s-a întîmplat în octombrie.

Cîteva zile după aceea apăru în ziar un necrolog binevoitor în care nici n-au fost menționate scandalurile furtunoase de dinaintea morții.

Medicul șef Klaus Klausen, care-i era bun prieten compuse un panegiric tulburător. Îl prezentă ca pe un om de suflet, un prieten incomparabil, un jurist fără cusur, un om inteligent și cultivat, un tovarăș de vînătoare neprețuit, un iubitor de muzică, un grozav jucător de bridge, un om în afară de orice îngustime sau meschinărie, pe scurt, ca pe un cetățean minunat căruia prietenii o să-i ducă dorul. Celor rămași în viață, soției Elise și fiului Allan, trebuie să le acordăm toată compasiunea noastră. Nici medicul șef nu scrise nimic de scandalul din ultima perioadă de viață a judecătorului.

Klaus Klausen uită de tatăl senil al prietenului lui, care era internat într-un azil de lîngă pădure, un bătrîn svelt, impunător, cu părul alb care auzea greu și înțelegea și mai greu. Avocatul Herzberg era total cufundat în

lumea lui și ducea procese în jurul unor pricini imaginare. În ziua în care Elise venise să-i aducă vestea că fiul lui era după toate probabilitățile mort, avocatul Herzberg tocmai cîștigase un proces cu un colonel pensionar care îi adusese o acuzație absurdă și anume că furase, pasămite, steagul regimentului.

— Mă bucur că vă văd, stimată doamnă, îi spuse impunătorul bătrîn Elisei. N-ați vrea ca să profităm de ocazia cîștigării procesului și să bem un pahar de porto ?

— Hans Erling s-a înecat, tată socrule ! strigă Elise.

— Ce idiot, firește că nu i-am furat steagul de regiment, spuse Herzberg. Te și îngrozești cînd vezi cu ce minciuni mai umblă oamenii.

— La Liseleje, tată socrule !

— De fapt e vorba de-o umbrelă, explică bătrînul măreț. Ia gîndiți-vă, tîmpitul nu poate să facă diferența între steagul lui și umbrela mea !

Își deschise dulapul, care se afla pe un coridor mic. Pe jos zăcea o umbrelă neagră mai veche. Vreți să spuneți că asta nu e o umbrelă ?

Elise confirmă.

— N-o mai vede el înapoi pînă ce nu-l scoate pe King.

— King ? întrebă Elise. Cine e King ?

Bătrînul clipi conspirativ.

— Puteți să-mi faceți un serviciu, stimată doamnă ? Mergeți în camera lui — puteți să-i spuneți că-i aduceți un laxativ, prostul nu poate să-și aducă aminte de nimic — și uitați-vă dacă nu l-a ascuns pe King în baie.

O luă pe Elise de braț ca să-i arate unde se află camera colonelului. Cînd îi simți pielea moale de femeie, mîinile îi alunecară automat pe sîni. Elise se eliberă domol din strînsoare.

— Hans Erling e mort, strigă ea din nou.

Cuvîntul „mort" îi aduse bătrînului licărirea unei amintiri. Îi trecu prin minte că de mai mulți ani King își dăduse obștescul sfîrșit. Aceasta îl făcu melancolic. Se uită țintă la parc și la lacul în care se oglindea palatul.

— Săracul animal, murmură el. Un ogar nemaipomenit.

Elise încercă din nou să-i explice că judecătorul era mort.

— Hans Erling s-a înecat, tată socrule ! strigă ea încercînd să-i prindă privirea absentă.

Herzberg o privi mînios.

— Prostii, spuse el. Palavre. Ce încercați să mă convingeți, tînără doamnă ? King a fost călcat de o căruță cu cărbuni pe Frederick-svaerkvej.

Elise renunță. O însărcină pe directoare să-i explice bătrînului că fiul lui se înecase.

Următoarea femeie care încercă fu o asistentă tînără și drăguță. Ea alese metoda directă.

— Judecătorul s-a înecat, Herzberg ! țipă ea. Se spune că s-ar fi sinucis.

Herzberg profită de ocazie ca să-și strecoare mîna pe sub halatul ei și s-o ciupească de fund.

— Ce mai șorțuleț, spuse el ștrengărește. E cumva ora mesei ?

— Abia ați mîncat.

— A, da, așa deci. Atunci o să fac o plimbare, pentru că e vreme frumoasă.

— Toarnă cu găleata ! strigă fata.

— Da, dar eu am umbrelă, spuse Herzberg luînd-o din dulap. O deschise și încercă să o strecoare prin deschizătura ușii. Și cînd te gîndești că idiotul o crede steagul lui de regiment !

Pe coridor asistenta mai făcu o ultimă încercare.

— Încă nu s-a găsit cadavrul ! țipă ea.

— Da, da, spuse avocatul și o ciupi de obraz. Ies totuși să mă plimb. Fiul meu nu mă vizitează azi, sînt sigur. Așa sînt tinerii, nu le mai pasă de bătrîni. Nu mai vine deloc.

Avocatul Herzberg ieși în ploaia cu clăbuci de afară avînd la subraț umbrela pe care o strînsese la loc. Acolo se întîlni cu colonelul pensionar. Puțin mai tîrziu asistenta trebui să dea o fugă să-i despartă. Pe malul lacului începuseră să se ia la bătaie din cauza umbrelei.

Nu era adevărat că judecătorul nu-l vizita pe bătrînul său tată. De fapt trecea să-l vadă aproape în fiecare zi după lucru, dar avocatul uita imediat că fiul lui trecuse pe acolo. Și spunea iar că tinerilor nu le mai pasă de bătrîni.

Odată, în camera mare și frumoasă care dădea spre grădină, judecătorul și tatăl lui stăteau de vorbă. Cum directoarea tocmai trecea pe acolo, Herzberg o apucă de braț și-i spuse :

— Domnișoară Philipsen, nu mi-ați văzut fiul cumva ? Niciodată nu mă vizitează.

— Dar stă tocmai în fața dumneavoastră, Herzberg ! replică ea și i-l arătă pe judecător.

Bătrînul domn se întoarse spre fiul lui și bombăni :

— Ei, ai venit azi ? Nu trebuie să te simți dator să-ți vizitezi bătrînul tată !

Cînd directoarea crezu că a reușit în sfîrșit să-i bage-n cap lui Herzberg că fiul lui, judecătorul, e mort, bătrînul domn îi spuse :

— Da, da. A murit în august '62.

Putea să-și amintească de tot ce se petrecuse înainte de august '62 cu o precizie aproape absurdă : orele de plecare ale cursei Gribskov, prețurile parcelelor de pămînt de la Tuelstrup, ce-i spusese bunicul la confirmare, numele tuturor celor cu care făcuse armata, notele la religie în școala elementară, cît costa un prînz la "Grand Vefour" în 1935 și tot d-astea. Cu o seriozitate maiestuoasă, le furniza aceste date tuturor celor care se nimereau prin preajmă. În august '62 avusese o mică hemoragie cerebrală care-i pricinuise o paralizie temporară a feței dar care altfel nu lăsase nici o urmă în înfățișarea lui impunătoare. Din acea zi însă, pierdu total ceea ce se chema memorie imediată.

Deși avocatul H. își petrecea cea mai mare parte a timpului ducînd procese de tot felul, nu devenise veninos. Nu putea pur și simplu să-și amintească de lucrurile care ar fi putut să-i amărască viața. Pe de altă parte nu era nici deosebit de vesel, pentru că uita de asemenea că își cîștiga mai toate procesele. Mergea grațios de colo-colo, saluta mereu oameni pe care-i mai salutase o dată, zîmbea totdeauna prietenos — chiar dacă-l întîlnea pe hoțul de colonel, se prezenta tot timpul personalului și celorlalți internați pe care-i distra ore întregi

cu performanțele lui de la lecțiile de religie și cu recitarea numelor camarazilor de armată. Memoria lui formidabilă îl umplea de mîndrie.

Cîteodată fugea din parc și se ducea în oraș. Acolo intra într-o clădire de lîngă piață care fusese biroul lui și-l dădea afară pe succesor. Sau își căuta vila în care se mutase judecătorul și-i arunca pe Elise și pe bătrînul cîine W. în stradă. Apoi era adus domol la azil unde se atrăgea atenția personalului să-l supravegheze mai bine. În general Herzberg era un om fericit, care avea o singură durere, și anume că nu primea vizite de la fiul său. După ce judecătorul s-a înecat la Liseleje, n-a mai apărut la azil, și astfel Herzberg stătea tot timpul în sala din față și aștepta să nu-i vină fiul. Și cînd doamna Philipsen trecea pe acolo o apuca de braț și-i zicea : „Vedeți ? Nu mă vizitează niciodată."

Directoarea renunțase să-i explice avocatului că fiul său era mort.

— Așteptați-l, mîine vine sigur, spunea ea.

Bătrînul domn își ștergea o lacrimă.

— Din august '62 n-a mai trecut pe aici, răspundea el cu mîhnire, de ce ar veni tocmai mîine ?

Apoi dădea cu ochii de hoțul de colonel în grădină și ieșea țanțoș să-i șterpelească umbrela.

Cei de la ziar nu spuseseră de-a dreptul că judecătorul s-ar fi sinucis, dar insinuară că în ultima vreme ar fi arătat deprimat și zdruncinat sufletește. Toți cei care rămăseseră alături de judecător înainte de sfîrșitul acestuia erau de părere că fraza era un model de tact și diplomație. În ziar scria că judecătorul, altfel

un pasionat al concertelor de orgă din biserica palatului, pierduse tot interesul pentru Bach și Händel, și nici nu se mai arătase în vară în minunatele păduri din împrejurimi, deși era cunoscut ca iubitor de plimbări.

În ziua în care plecase la Liseleje, Elise și cu el băuseră ceaiul în camera ce dădea înspre grădină. Elise, care de altfel era foarte ocupată, își făcuse timp să coacă o pîine dospită — o specialitate daneză, pentru că ambilor ei bărbați, judecătorului și medicului șef Klausen, le plăcea foarte mult. Judecătorul mîncase șase felii întregi, unse din belșug cu unt și cu marmeladă de portocale, deși de obicei nu lua mai mult de două. Cînd Elise l-a întrebat de ce mănîncă atît de mult, i-a explicat că-i e foame. Părea vesel și bine dispus, așa că Elise și medicul șef s-au consolat că s-ar putea totuși ca el să nu se fi sinucis, pentru că un om care clocește astfel de gînduri nu se gîndește de obicei la plăcerile trupești. S-ar fi putut ca pe judecător să-l fi prins un cîrcel pentru că mîncase aproape jumătate de pîine dospită.

— Este oare înțelept să mănînci atît de mult? întrebase Elise pe cînd judecătorul își ungea a cincea felie.

— E așa de bună, răspunse el. Iau prea mult? A rămas mai bine de jumătate. Ți-e teamă că nu rămîne destul pentru Klausen?

— Nu, spusese pe nerăsuflate Elise, mă bucur că-ți place pîinea mea. Pentru el pot să mai fac una.

— De ce nu se mută înapoi acasă? întrebase judecătorul cu gura plină.

— Nu are destul curaj.

Soțul ei începu să culeagă firimituri de pe fața de masă.

— Și de ce nu?

— Îi e teamă de tine. El rîsese zgomotos.

— Ce idee năstrușnică. Pot să mai iau o felie?

— Ești sigur că mai vrei să faci baie azi?

— Da, asta am de gînd.

— Nu e riscant? Cu stomacul plin?

El se uită în grădină. Bătea vîntul, iar ploaia biciuia lacul și smulgea frunzele pomilor de pe alee. Cînd terminase de mîncat și ultima felie de pîine cu marmeladă și se șterse la gură îi dădu prin gînd că într-o astfel de zi omul se putea foarte bine îneca. Se ridică și apropiindu-se de Elise o îmbrățișă. Ea se uită la el mirată. „Mi-ai plăcut întotdeauna foarte mult", spuse el, și ridicîndu-se de pe scaun o strînse în brațe; mîinile-i alunecară pe spatele ei.

— Ce-i cu tine, întrebase ea, rîzînd puțin nesigur. Se mai întîmplase cîteodată ca judecătorul să se arate tandru după masă.

— O pîine minunată, mormăi el.

— Fără nici o chimicală, spuse ea.

— Da, firește.

Rămase liniștit, cu trupul lipit de al Elisei, și-și îngropă fața în adîncitura moale dintre umărul și gîtul ei. La început stătu țeapănă, pentru că demult nu mai fusese atît de intim cu ea. Se purta atît de ciudat în ziua asta. În cele din urmă cedă și se cuibări la pieptul lui. Strîns îmbrățișați merseră în cameră și făcură dragoste pe canapea. Mai tîrziu Elisa se miră că judecătorul nu a fost atît de jenat și nici

nu a terminat atît de repede cum îi era obiceiul. Își îmbrăcă pantalonii și o mai îmbrățișă o dată.

— Ca să fiu sincer, țin foarte mult la tine, spuse el.

— Abia acum îți dai seama de asta? întrebă ea cu cochetărie.

— Acum îmi dau seama *și* de asta. O mîngîie pe păr. E o rușine că s-a întîmplat așa.

— Ce vrei să spui?

— Aăă... împrejurările ... tot circul ăsta... ai crezut probabil că am înnebunit.

Elise nu voia să înceapă o discuție pe tema asta. Îi îndreptă nodul de la cravată îi zîmbi consolator ca o mamă a cărei fiu s-a julit la genunchi, și-i spuse: „Las' că trece. Într-un an de zile nici n-ai să te mai gîndești la asta."

— Într-un an? repetă judecătorul cu inima strînsă.

— Ești supărat pe mine și ... și, se opri.

— Pe tine și pe Klausen?

Ea dădu din cap.

Judecătorul izbucni în rîs, ceea ce nu era prea politicos. Un bărbat nu trebuie să rîdă cînd soția lui îl întreabă dacă e supărat că ea are un amant. Poate s-o ia cu calm, dar să nu arate că pentru el e ceva comic.

— Ce bine că te mai poți amuza, spuse Elise cu un aer înțepat. Nu prea aveai chef de asta în ultima vreme.

Judecătorul o ținu de umeri și o privi cu seriozitate. O umbră de zîmbet îi alunecă apoi pe fața palidă.

— Sîntem legați de roată, nu?

— Ce Dumnezeu vrei să spui cu asta? întrebă ea nesigură.

El zîmbi și o sărută pe frunte; apoi o lăsă din brațe, își luă lucrurile din micul oficiu, ieși și se aruncă în mașină. Elise stătea la fereastra biroului și se uita după el. Ridică mîna în semn de rămas bun, dar el nu se mai întoarse. Merse puțin în marșalier pe alee, puse în funcțiune ștergătoarele de parbriz și dispăru după colț. Elise mai întîrzie puțin uitîndu-se la șosea. Simțea că ceva se sfîrșise. Ce era în sufletul ei se potrivea foarte bine cu frunzele uscate care se învîrteau pe asfaltul ud.

Scutură din cap, intră în cameră și-i telefonă medicului șef Klausen la spital.

— Vin acum, spuse ea, apoi plecăm împreună. Am făcut pîine dospită dar Hans Erling a mîncat jumătate din ea.

— De ce a făcut asta? țipă doctorul nervos. De ce a mîncat jumătate?

— Probabil că i-a fost foame, răspunse Elise. Dacă vrei să mai coc o pîine, vin mai tîrziu.

— Ce vrei s-nsemne asta? Că și-a regăsit pofta de mîncare? — Vocea medicului șef tremura ușor. — Are el ceva de gînd. Vino mai bine imediat, dar ai grijă să nu te urmărească.

— Nu mă urmărește, spuse Elise iritată și adăugă: Nu m-a urmărit niciodată.

— Așa crezi tu, replică medicul șef. Te aștept sub stejarul cel mare. Dacă te urmărește încearcă să scapi de el.

Elise puse receptorul în furcă. Băgă pîinea într-o pungă de plastic și punga într-un geamantan mic pe care-l folosea pentru sfîrșiturile de săptămînă. Îl prinse în portbagajul bi-

cicletei și porni spre spital. Medicul șef aștepta în dosul stejarului. Aproape că nu-l recunoscu — împrumutase fulgarinul asistentului lui și-și trăsese pălăria pe ochi. Elise rezemă bicicleta de copac, doctorul se uită primprejur, o luă de mînă și alergă cu ea pînă în spatele spitalului, unde își parcase automobilul.

Judecătorul opri mașina la marginea dinspre dune a locului de parcare și se schimbă înăuntru. După ce-și puse slipul în dungi și halatul mov, coborî, încuie ușa și puse cheia în buzunar. Coborî spre mare trecînd pe lîngă locurile unde se usucă năvoadele de pescuit.

La parcare nu mai era nici o altă mașină. Chioșcul de înghețată era închis. Vîntul împingea apa mării pînă la dune, smucea halatul de baie al judecătorului și învîrtejea nisip, astfel că îl silea să-și pună mîna la ochi. De aceea îl văzu pe Antonsen, pescarul, abia cînd dădu nas în nas cu el.

— Bună ziua, spuse Antonsen. Vrei să faci baie azi ?

— Da, asta am de gînd, răspunse judecătorul clănțănind din dinți.

— Azi e un curent pînă la Tisvilde, zise Antonsen. Și e puternic.

— Mă descurc eu cu el, replică judecătorul printre dinții care-i făceau ca niște castanete.

— Îți place să faci baie ? se informă Antonsen care nu intrase în mare decît o singură dată în viața lui — cînd datorită unui ghinion cu o sticlă de rachiu căzuse în apă.

— Îmi place grozav, răspunse judecătorul tropăind pe nisipul rece ca gheața.

— Fiecare cu plezirul lui, bombăni Antonsen și se uită cercetător la el de parc-ar fi vrut să-i citească pe față un adevăr greu de înțeles. Cît despre mine, mă pot stăpîni.

Judecătorul trecuse prin niște experiențe triste cu vorbăria lui Antonsen. Deschise brațele în direcția mării care urla.

— Mai bine s-o șterg în apă înainte să mă trezesc cu o aprindere la plămîni.

— O capeți mai degrabă dacă intri.

Rîsul lui Antonsen suna ca un behăit. Fața i se strînse mulțumită ca un acordeon.

— Nu te mai rețin, zise judecătorul și o luă în fugă traversînd dunele. Antonsen se uita în urma lui. N-avea absolut nimic împotrivă să fie reținut de acest om despre care se povesteau lucruri atît de interesante.

Pescarul fu ultimul care-l văzu în viață. Rămase-n drum și se uită cum își scoate halatul și-l fixează cu o piatră, intră în valuri se întoarce și ținîndu-se de nas se aruncă pe spate în apa înspumată. Treptat se făcu întuneric, dar valurile de la țărm sclipeau, așa că Antonsen putu să vadă cum ciudatul judecător înota de-a lungul coastei.

Dădu din cap, se duse acasă și mîncă ficat de porc cu ceapă prăjită, după care trase un pui de somn pe canapea. La șapte și jumătate nevasta lui deschise televizorul. Bărbatul ei se trezi și-i explică că el n-are chef să-și omoare vremea stînd cu nasu-n el, își aprinse pipa și hotărî să arunce o privire bărcilor de pe mal. Cînd se întoarse descoperi halatul mov al judecătorului. Antonsen se uită în largul mării, văzu doar valurile albe și o luă apoi spre par-

care. Automobilul era încă acolo. Pe locul din spate erau costumul gri deschis, lenjeria, șosetele și cămașa, frumos aranjate. Mașina era încuiată.

Se întoarse acasă pe străduța din spatele hotelului. Nevastă-sa se uita la o emisiune despre „Pictorii Epocii de Aur". Antonsen se așeză pe canapea cu o revistă locală „Fredericksvaerk și împrejurimi". După un sfert de oră scoase ceasul din buzunar, se uită atent la cadran și-l puse înapoi.

— Asta n-o mai înțeleg, spuse el.

— Dar tablourile sînt totuși frumoase, își dădu femeia cu părerea.

— E de neînțeles.

— Da, e puțin pretențios, întări d-na Antonsen și arătă spre ecran.

— Asta-i nebunie curată.

— L-am mai văzut și înainte, spuse nevastă-sa. Așa e el întotdeauna.

Antonsen își scoase pipa din gură.

— Vorbeam de judecător, care face întotdeauna baie pe aici.

— A, nebunul ăla. Nu e cel care l-a bătut pe un om în sala de tribunal?

— Așa face o impresie bună, răspunse pescarul. Și totuși n-a ieșit încă din apă.

— Asta-mi place, zise nevastă-sa despre un tablou de Eckersberg. — Cînd se schimbă poziția aparatului de filmat, strigă supărată: Ar trebui să ne lase să-l vedem cum trebuie!

— E în apă de trei ore!

Ejnar Johansson povestea despre Abildgaard.

Zece minute mai tîrziu d-na Antonsen întrebă:

— Ce spuneai? De cînd e înăuntru?

Antonsen scoase ceasul din buzunar și răspunse, inutil de precis:

— De trei ore și opt minute.

— În apă?

— Păi despre asta vorbeam, spuse el arțăgos. Emisiunea despre „Pictorii Epocii de Aur" îl călca pe nervi.

După ce se uitară un timp la un tablou de Lundbye, d-na Antonsen întrebă:

— N-ar trebui totuși făcut ceva?

— Da, dar ce?

— Păi, vorbește mai bine cu careva.

El își puse mantaua și ieși să caute pe cineva cu care putea vorbi de baia judecătorului. În Liseleje nu era nimeni pe stradă, se uitau probabil cu toții la emisiunea aceea cu „Pictorii Epocii de Aur". Antonsen își luă motoreta și se duse la restaurantul „Hos Martha" unde-l întîlni pe Jacobsen de la uzina de apă. Jacobsen se plictisea și el la „Pictorii Epocii de Aur" și-l întrebă dacă nu vrea să joace cîteva runde de biliard cu el.

Făcură cîteva partide, după care Jacobsen spuse:

— Cu tine e ceva în neregulă.

— Mă gîndesc, răspunse Antonsen.

— Se gîndește! spuse celălalt ironic ridicîndu-și ochii în tavan. Dumnezeu știe la ce.

— Mă gîndesc la ce s-a întîmplat cu judecătorul.

— Se gîndește la ce s-a întîmplat cu judecătorul! îi raportă Jacobsen tavanului. Și de ce mă rog?

— Pentru că n-a ieșit din apă, replică Antonsen. — Scoase ceasul și studie ora temeinic. — A intrat în apă acum trei ore și patruș-cinci de minute. Judecătorul din Hilleröd,-vreau să spun.

— Ăsta trebuie să fie individul care l-a bătut pe unul din sala de judecată, spuse Jacobsen. De la oameni dintr-ăștia te poți aștepta la orice. Acum cîteva zile a trebuit să merg la percepție și...

Povesti o lungă istorie despre abuzul de putere. I-au cerut cică să-și plătească impozitul pe venit. Există o groază de oameni cărora le-ar prinde bine să mai sape cîteva șanțuri...

Antonsen nu asculta. Se gîndea la judecător.

— Cred că s-a înecat, spuse el în cele din urmă.

— Asta o să-l învețe minte să mai bată oameni în tribunal, comentă Jakobsen.

— Cred că o să chem poliția, zise Antonsen.

Poliția promise că vine imediat, și veni într-adevăr peste o jumătate de oră. Antonsen îi arătă sergentului mașina din parcare de pe plajă. Apoi îl conduse printre dune, la locul unde era halatul de baie.

— Ăsta-i al lui, al judecătorului, spuse el.

— Bun, și acuma unde e ? întrebă sergentul, respirînd greu din cauza mersului prin nisip. Luă halatul cu el. Unde e acum ?

— Păi, a intrat în apă, răspunse Antonsen.

— Vrei să spui că a intrat în apă ? întrebă polițaiul. Pe o vreme ca asta ? De ce n-ai spus mai devreme ?

— Am zis, la telefon. A intrat în apă acum... scoase ceasul și continuă... patru ore și șapte minute.

— Ai văzut tu una ca asta ?

— Firește că am văzut. Exact pe acolo a intrat. Antonsen arătă undeva în beznă.

— Asta înseamnă că s-a înecat ! declară sergentul. Ar fi trebuit să spui la telefon. Și mașina asta a cui este ?

— Păi, a lui, răspunse pescarul.

— Asta o să aflăm imediat, spuse sergentul și transmise telefonic numărul de înmatriculare la circumscripție.

— L-am văzut venind cu mașina, explică Antonsen — și l-am văzut de mai multe ori cu ea...

— Asta o să aflăm numaidecît, îl întrerupse sergentul. Știi doar că avem totul în banca de date ? Un număr de mașină se poate găsi în trei minute.

— N-ar trebui să chemați salvarea ? întrebă pescarul.

— Toate la timpul lor, replică polițistul sever.

Cinci minute mai tîrziu de la registrul central veni confirmarea că mașina era într-adevăr a judecătorului.

— Deci a judecătorului din Hilleröd, spuse sergentul. Vezi ce iute merge.

— Eu cred că ar trebui chemată salvarea, repetă Antonsen.

— Trebuie acum să chemăm salvarea, spuse polițaiul. În astfel de situații cîteva minute pot salva o viață.

Chemă salvarea prin radio ; sosi în jumătate de oră. Pe plajă fură montate două reflectoare puternice cu care luminară marea întunecată. Doi scafandri se urcară într-o barcă de cauciuc și vîsliră încoace și încolo de-a lungul coastei luminînd apa.

— Pe aici e un curent submarin, spuse Antonsen.

— Dacă s-a înecat a fost purtat sigur în larg, strigă sergentul. Aici e un curent submarin. Îl privi pe Antonsen gînditor și-l întrebă.

— Nu cumva e vorba de judecătorul acela care s-a bătut cu un om în sala de tribunal ?

— Da, el este.

— Unuia care se bate în sala de judecată i se poate întîmpla orice, spuse polițaiul pe un ton sentențios. Nu m-ar mira ca la ora asta să fie în pat acasă, distrîndu-se pe socoteala noastră.

— Cum să fi ajuns acasă ? întrebă Antonsen. Mașina lui e aici. Dar poți totuși să telefonezi la el.

Sergentul privi înspre marea unde barca de cauciuc, luminată puternic, se legăna pe valurile de la țărm. După un timp pocni din degete :

— Gata, știu. O să-l sun acasă.

Făcu legătura prin telefonul din mașină, dar la vila judecătorului nu răspunse nimeni. Doi polițiști din circumscripția Hilleröd fură trimiși acolo. Casa era cufundată în beznă. Sunară la ușă, dar singurul răspuns fu lătratul somnoros al lui William, care nu putea suferi să fie deranjat în timpul nopții. Polițiștii încercară toată noaptea la intervale regulate dar abia la opt dimineața, cînd se întoarse din oraș, Elise află că după toate probabilitățile judecătorul se înecase la Liseleje.

2

MOTIVUL PENTRU CARE ELISE ajunse acasă abia la opt dimineața putea fi găsit în miercurea precedentă. Era ziua ei liberă în care nu avea nici cursuri, nici badmington și nici gimnastică. Seara de miercuri și noaptea le petrecu împreună cu medicul șef Klausen de la secția centrală a spitalului. Cei doi se întîlneau la fiecare mijloc și sfîrșit de săptămînă.

Doamna Klausen își părăsise bărbatul de mai mulți ani și se refugiase cu copiii la Vendsyssel unde se căsătorise cu un oarecare Strandvogt, un ins sănătos și taciturn, care nici nu se îmbolnăvea prea des.

Nevasta doctorului fugise pentru că nu-l mai putea suporta. Era un om chinuit de nevroze, ipohondrie și stări de anxietate paranoică. Pe deasupra îl *chinuia* un permanent sentiment de vină care se manifesta printr-o constantă necuviință. Voia să se culce cu ea tot timpul dar ea trebuia să facă în așa fel încît să dea impresia că nu-l cunoaște. Pe deasupra mai termina și prea repede. Cînd Elise îl cunoscu, îl găsi nemaipomenit de fermecător, neajutorat, înduioșător și copilăros. Era total opus judecătorului care era sănătos tun,

incredibil de normal și sociabil, asta firește înainte de a o lua razna și de a începe să lovească oameni în sala de judecată.

Elise avea o jumătate de normă la secția de radiologie a spitalului. Acolo îl cunoscuse pe medicul șef Klausen, care venea o dată pe lună ca să-și fotografieze tîmpla. Doctorului îi era groază că numeroasele simptome de tumoare cerebrală pe care le avea ar fi putut să fie semnele unui cancer.

— Nu e bine să mergeți așa des la raze, îi spuse Elise cînd apăru la ea a șaptea oară în șase luni.

— Nici o tumoare pe creier nu e bine să ai.

— Dar nici nu aveți așa ceva, îi replică ea.

— Nu, zise el. — Era întotdeauna fericit cînd trecea de procedurile astea. — Din filme reiese clar că n-are tumoare.

— N-ar fi nici dacă n-am face fotografiile.

— Asta n-o mai știu, își dădu cu părerea doctorul. Vă dați oare seama că există tumori care se dezvoltă cît ai bate din palme. Poate c-ar fi bine dacă am face și un micro. Ieri am scuipat sînge în timp ce tușeam.

— Vă e frică de un cancer la plămîni ? întrebă Elise în timp ce lipea pieptul puternic și musculos al doctorului de placa de metal. Fumați mult ?

— Nu fumez deloc. Cu asta poți să-ți pierzi viața. Fotografiați-mi și abdomenul dacă tot sîntem aici. Cred că ieri am avut niște dureri de ficat.

— Beți mult ? întrebă Elise.

— Nici nu m-ating de băutură, răspunse doctorul îngrozit. Ce, vreți să fac ciroză ?

Studiară pozele. Nici la tîmplă nici la piept nu se vădea vreun semn de boală. Nici ficatul n-avea nimic. Medicul șef își trase cămașa pe el. Elise se uită la torsul lui puternic. I-ar fi plăcut să-și treacă mîna prin părul de pe pieptul lui. Judecătorul era și el zvelt și se ținea în formă dar pe el nu-i venise niciodată cheful să-l mîngîie în felul acesta. Nici nu era sigură cum ar fi reacționat.

— Deci totul e în ordine, spuse doctorul ușurat. Ca totdeauna cînd se ducea la raze, își măsura tensiunea și-și făcea analiza urinei, se simțea cîteva ore foarte bine.

— Dacă vrem să stabilim ceva precis pe filmele astea trebuie să injectăm substanțe de contrast, spuse Elise care ar mai fi stat cu dragă inimă de vorbă cîteva minute.

— Credeți că ceva nu e în ordine ? întrebă medicul și-și șterse sudoarea de pe frunte.

— Nu, nu. Elise zîmbi. Vreau să spun că pe filmele astea nu se poate recunoaște ceva precis.

— Aveți vreo bănuială ? Spuneți dacă...

Elise constată cu mirare că doctorul avea picături de sudoare pe buza de sus. Îl găsi foarte dulce.

— Nu, îi explică ea, punîndu-i mîna pe brațul musculos. Facem poze de contrast cînd avem într-adevăr o bănuială.

— Altădată, spuse medicul nervos. Azi nu prea sînt în formă. Astă noapte ne-au venit cîteva tromboze coronariene. Nu pot să le suport. După atîta consum nervos nu mai pot dormi. Dacă oi avea-o și p-asta !

Elise se uită la el cu atenție. Părea sănătos tun, era înalt, puternic și avea o culoare proaspătă în obraji.

— Puteți de fapt suporta să fiți doctor ?

— Nuuu..., recunoscu el și făcu o grimasă. Nu, pentru mine e groaznic. Numai bolnavi toată ziua.

— Atunci cum Dumnezeu ați ajuns la meseria asta ?

— Taică-meu a hotărît. Mi-era foarte frică de el. Avea o personalitate puternică. Dac'a zis să mă fac doctor, doctor am devenit. E mort de cincisprezece ani, dar mie tot mi-e frică de el. Urla atît de tare !... Nu, parcă lătra. De cîte ori aud un cîine mare mă simt de parcă l-aș auzi pe tata. Dar cel mai mult mi-e frică de boli. Cînd ne vin cazuri de tromboze coronariene cîteva zile sînt impotent.

Elise se îndrăgosti de el pe loc.

Cîtva timp după aceea începură o legătură. Totul debută în seara în care medicul șef apăru la vila judecătorului pretextînd că vrea să joace șah cu el. Nu putea suferi șahul, care-l surescita, dar i-ar fi plăcut s-o vadă pe Elise și nu putea să-și facă microradiografii de cîte ori avea chef să schimbe cîteva vorbe cu ea.

— Ah, soțul dumneavoastră nu e acasă ? întrebă el cu surprindere bine jucată cînd Elise îi deschise ușa.

— Intrați vă rog, îl invită ea, care tocmai se gîndise ce frumos ar fi dacă medicul șef și-ar face apariția. E la inginerul Mortensen de la sectorul tehnic. Se întîlnesc în fiecare miercuri ca să vadă dacă preludiile și fugile de Bach se pot trece pe calculator.

Era adevărat că doctorul ejacula foarte repede. Abia se băgase în pat cu Elise că și sări să se îmbrace.

— Ce te grăbești așa ? întrebă Elise dezamăgită.

— Bărbatul tău. Dacă vine ?

— Nu vine înainte de două, răspunse ea. Bach îl preocupă foarte tare.

— Îmi pare rău... a mers atît de repede, murmură medicul.

— Nu te mai gîndi la asta.

— Numai la asta mă gîndesc. Îmi zic : Numai de n-ar merge așa de repede și firește că tocmai asta se întîmplă. Trebuie să fie groaznic pentru o femeie să...

— Lasă, nu te mai frămînta, spuse Elise. Vino-ncoace. Întinse brațele după el.

Doctorul se chinuia să-și bage al doilea picior în pantalonul îndărătnic, începu să sară de colo-colo și se lovi de piciorul patului.

— Vino odată, spuse ea, e frumos și să stăm doar așa.

Își lăsă pantalonii, se așeză lîngă Elise pe marginea patului și o sărută.

— Sînt foarte îndrăgostit de tine, îi șopti el, dar mi-e puțin teamă. — Continuă încruntîndu-se : Mi-e frică de femei în general. Ce chestii mai apar și în ziare ! Cică devin răzbunătoare ca niște șerpi cu clopoței atunci cînd nu le satisfaci.

Elise rîse și-l trase la pieptul ei.

Medicul șef devenise internist datorită unui calcul foarte rece. În felul acesta nu prea avea de-a face cu aspectele mai sîngeroase ale artei

medicinei. Era un om talentat, care-și ascundea tremurul lăuntric în spatele unei măști de distanță glacială. Din nefericire aceasta nu-l mai ajuta de îndată ce intra într-un dezechilibru emoțional, de exemplu cînd se îndrăgostea. Pe Elise o iubise de prima dată cînd o văzuse la secția de radiologie. În această vîltoare a sentimentelor tot aparatul masiv de ipohondrie și anxietate ieșea în evidență. Pe cînd stătea lîngă Elise în pat avu tot felul de viziuni înfricoșătoare, că murea, că se formase un cheag de sînge, că-l lovea apoplexia, că va face o hemoragie sau un șoc nervos. I se părea că-l vede pe judecător venind acasă pe nepregătite, furișîndu-se pe trepte, dînd ușa de perete, scoțînd un pistol și împușcîndu-l pe loc.

— Liniștește-te, îi spuse Elise duios, legănîndu-l în brațele ei moi. N-are pistol.

— N-are? întrebă medicul șef mirat. Eu credeam că toți judecătorii sînt înarmați. Ești sigură că n-are vreun revolver?

— Ce să facă cu el?

— Să se apere de toți cei ce vor să se răzbune pe el pentru că i-a trimis la închisoare pe ani de zile. Se uită în gol și începu să filozofeze. Să fii doctor e greu, dar să fii judecător e și mai și. Dac-aș fi judecător aș cere o glugă neagră și n-aș mai îndrăzni să dorm noaptea.

— Ce imaginație bogată! Elise rîse. Nu te-ai gîndit niciodată să devii scriitor?

Medicul Klausen roși cu modestie.

— Mai scriam, în tinerețe. Ba, mi s-au publicat chiar două povestiri în revista „Vild Hvede“, dar scrisul mă călca prea mult pe nervi. Îți

dai seama oare că în cele mai multe cărți e vorba de moarte? Despre dragoste și moarte, despre violență și moarte, despre boală și moarte. Asta e înfiorător, pentru că cele care nu vorbesc despre moarte nu se pot citi. Să citești cărți e dur, dar să le scrii e și mai rău. M-a costat ani din viață să pun pe hîrtie blestematele alea de povestiri.

— Ai putea să scrii despre dragoste, spuse Elise și-l trase spre ea.

Alunecă în brațele ei, patima îl năpădi ca un șuvoi, tremura din tot corpul iar cuvintele duioase pe care i le șoptea veneau scurte și sacadate. Cînd o pătrunse avu viziunea îngrozitoare a judecătorului intrînd în dormitor — era oare ușa încuiată! — ridicînd revolverul, îndoind degetul arătător. Glontele porni și în aceeași clipă un urlet ca de lup izbucni din gîtlejul doctorului. O secundă rămase nemișcat, apoi sări din pat tremurînd de frică și reluă lupta cu pantalonul refractar.

De atunci Elise și Klausen își mutară întîlnirile în apartamentul lui de la spital. Acolo nu-i deranja nimeni, ușa de la stradă era încuiată și cea de la odăi avea lanț. Erau amîndoi foarte fericiți unul cu celălalt. El era tandru, fricos, curios, inventiv și copilăros, opusul judecătorului în toate. Cei doi bărbați se completau ideal unul pe altul.

Judecătorul o cunoscuse pe Elise la concertele de orgă de la biserică. O remarcase de mai multe ori printre ascultătoare pe această femeie brunetă și frumoasă și cîteodată se lăsase pradă visurilor în legătură cu ea. Nu era

înaltă dar bine clădită, nu prea slabă, cu o gură expresivă și ochi frumoși pe care și-i închidea cînd muzica îi zguduia sufletul. În viziunile lui judecătorul și-o închipuia închizînd ochii copleșită de un alt fel de plăcere. Culese informații despre ea. Avea cam douăzeci și cinci de ani, era fotografă calificată și singură. Spre sfîrșitul sezonului judecătorul se apropie de ea din ce în ce mai mult pînă cînd la ultimul concert stătură unul lîngă altul.

Judecătorul era văduv. Prima lui soție, Anna, o femeie tot timpul palidă și bolnăvicioasă murise într-un accident. Un șofer beat o călcase cu un camion de cinci tone în Gelsingörgade. În cei cincisprezece ani care urmară judecătorul trăi mai mult sau mai puțin în celibat.

Cînd fiul lui, Allan, împlini unsprezece ani îl trimise la un internat. De atunci tatăl și fiul începură să se uite unul la altul ca și cum ar fi fost ambasadori ciudați ai unor țări îndepărtate și exotice. Cînd se întîlneau, ceea ce se întîmpla din ce în ce mai rar, cu vremea se purtau politicos și plini de considerație, fiind întotdeauna atenți ca rudenia lor apropiată să nu dăuneze raporturilor lor cordiale. În cele din urmă judecătorul ajunse să-și vadă fiul numai cînd acesta avea nevoie de bani sau de refugiu față de persoane cu cine știe ce pretenții misterioase.

După ultimul concert din anul acela judecătorul și Elise se plimbară împreună în parc. El o invită la niște sandvișuri la restaurant. Se simpatizară imediat. Elise era o femeie sănătoasă, plină de viață, cu ochi neobișnuit de

frumoși. Tocmai trecuse printr-o mare decepție sentimentală. Iubitul ei o părăsise. Plecase în America să vadă cu ochii lui cît de scîrbos e capitalismul. Puțin mai tîrziu o înștiință că vinde automobile la Minneapolis. I-a mai scris un timp, după care veștile încetară brusc. Cînd Elise îi trimise în cele din urmă o telegramă primi ca răspuns o fotografie de-a lui cu toată familia socrilor, făcută în fața bisericii episcopale după nuntă.

În următoarele șase luni Elise și judecătorul se văzură destul de des. Hoinăreau prin pădurile din împrejurimi, se duceau la cinema sau la teatru în Copenhaga, mîncau împreună la restaurant și căzuseră de acord că se înțeleg de minune. Judecătorul era puțin trecut de patruzeci de ani, un bărbat prezentabil, cu o constituție robustă, cu un oarecare simț al umorului și cu o anumită demnitate. Într-o seară o invită pe Elise la vila lui, la o masă gătită de el. Maioneza din salata de homar era tăiată, fileul se prăjise prea mult și era tare ca piatra iar cartofii copți semănau cu niște bucăți de cocs ; înghețata se topise pentru că judecătorul uitase s-o pună în frigider. Numai cu șampania de anul acela pe care i-a servit-o nu se întîmplase nimic. Numai după ce au terminat masa judecătorul își scoase ochelarii, îi strînse cu grijă, ridică paharul și spuse :

— Nu știu cum se mai procedează în ziua de azi. Modele se mai schimbă. Rîse în felul lui prietenos și continuă : Îmi aduc aminte că tata-mi povestea că la timpul lui și-a lovit groaznic genunchiul de un scăunel.

— Ah, zise Elise cu o scînteiere veselă în ochii ei întunecoși, deci așa se proceda pe atunci ?

— Așa, într-adevăr, răspunse judecătorul bine dispus, și-i povesti că unchiul lui, Jacques, într-o ocazie asemănătoare își rupsese pantalonii. Ar mai fi continuat mult timp în felul acesta dacă Elise nu i-ar fi atras atenția dregîndu-și glasul.

— Bun, spuse el, în ceea ce mă privește cred că inițiativa hotărîtoare a venit de la Anna. Mi-a fost întotdeauna teamă să avansez propuneri care, după natura cazului, au ca scop un angajament. Nu știm cum sînt oamenii, nu-i așa ? În afară de asta nu poți distruge o prietenie — sau ar trebui să spun „o legătură" ?

— Poți s-o numești prietenie, răspunse Elise. Reuși ca expresia feței să n-o dea de gol.

— Deci o prietenie... cu un conținut mai emoțional...

— Dragă Hans Erling, îl întrerupse Elise, asta e cumva o cerere în căsătorie ?

— Firește ! Ce oare altceva ? replică judecătorul mirat. Cred că am expus cît se poate de clar toate temerile ce pot apărea... nu mă înțelege greșit : din partea ta nu dintr-a mea.

— Este deci o cerere în căsătorie. Elise zîmbi. — Fă-o deci așa cum se cuvine.

— Da, o cerere în căsătorie. Judecătorul chicoti de cîteva ori : Nu știu, după cum am mai spus, dacă trebuie să cad în genunchi. Mama mi-a povestit că tata a șchiopătat săptămîni întregi.

Elise izbucni în rîs și zise „da". Avea mare simpatie pentru judecător. Era prietenos, generos, distrat, cu oarecare umor și chiar puțintel plicticos. Nu-și făcea iluzii, învățase că marea dragoste poate fi formidabilă în unele privințe, dar nu e bună în căsnicie. Judecătorul o atrăgea și fizic, se ținea în formă, mirosea frumos, era un amant energic și puțin melancolic, care înțelegea repede ce trebuie să facă.

După mulți ani de căsnicie începu să se plictisească de moarte. Deveni împrăștiată, irascibilă, neglijentă și începu să bea. Într-o dimineață pustie, fiind foarte mahmură, își făcu un bilanț, și atunci cînd judecătorul veni acasă după-amiază îl trase în cameră și puse cărțile pe masă.

— Nu sînt o soție bună, începu ea respingîndu-i protestele la o parte cu o mișcare a mîinii. Sînt neglijentă, leneșă, fără judecată și între timp am ajuns la o jumătate de litru de vodcă pe zi. În cîteva luni voi începe în mod sigur să fur de prin magazine.

— Asta ar fi mai bine să n-o faci, interveni judecătorul. Văd foarte bine că nu te simți grozav de realizată în viață, dar să nu începi să comiți furturi sau să conduci mașina în stare de ebrietate.

— Putem face diverse lucruri, spuse Elise, care se pregătise dinainte. Putem să ne despărțim, pot să-mi iau un amant, să fac un copil sau să-mi caut de lucru. De fapt nu vreau nici divorț nici copil.

Judecătorul își folosi toate relațiile și-i făcu rost de o jumătate de normă la secția de ra-

diologie a spitalului. După ce lucră acolo cîtăva vreme îl cunoscu pe medicul șef. Într-o seară judecătorul veni acasă mai devreme ca deobicei de la inginerul Mortensen, pentru că-l durea stomacul. Elise nu era acasă. Apăru abia la două fără un sfert. Întîi vru să-i dea o explicație încurcată cum c-ar fi fost în vizită la mama ei, la Roskilde, apoi se înrerupse și spuse clar și deschis că are un iubit, că era de mult cu el și că n-avea chef să audă o predică din pricina asta.

— Nici prin gînd nu-mi trece să-ți țin o predică, replică judecătorul, care știa foarte bine că ea are un amant și știa și cine este.

— Poți să bagi divorț, dacă vrei, spuse Elise.

— Vreau mai degrabă o supă de ovăz, șopti soțul ei istovit.

Abia atunci văzu Elise cît de palid și de sleit era. Îl ajută să ajungă la toaletă, îl dezbrăcă, îl băgă în pat și-l hrăni cu supă de ovăz. Mai tîrziu se întinse lîngă el și numai din simpatie făcură dragoste. După aceea judecătorul fumă o țigară dintr-acelea cu conținut redus de nicotină și stătură de vorbă. Auzise atîtea mărturii despre ciudatele rătăciri ale sufletului că nu se supără cîtuși de puțin cînd Elise îi descrise sentimentele ei încîlcite.

— ...ne înțelegem bine, noi doi, spuse Elise și se cuibări la pieptul lui. Îmi placi, mă simt apărată și cred că te iubesc. Nu e pentru că m-am plictisit de tine, pentru că el, celălalt... — și aici numele doctorului fu ocolit, deși amîndoi știau despre cine este vorba — el, celălalt, nu mă satisface deloc. E isteric, nervos, fricos, nesigur și copilăros... O, Doamne, ce copil e ! Dar îl iubesc cu adevărat.

— Poate ai vrea să te măriți cu el ? întrebă judecătorul și se miră că simte un pic de gelozie. Scutură scrumul țigării și se uită la ea.

Elise zîmbi și privi castelul care se zărea pe fereastră. Părea ca din povești, cu zăpadă proaspătă pe acoperiș și turnuri.

— Știi ceva ? Elise își întoarse privirea spre judecător. Pot s-o spun pe șleau ?

— Da, te rog.

— Dacă m-aș mărita, ar trebui să-mi caut cît mai repede un amant, și cred c-ar semăna cu tine.

Judecătorul izbucni în rîs.

— O idee foarte bună, într-adevăr. Cîteodată mi-am închipuit c-aș avea o iubită și ea ar aduce grozav de bine cu tine.

— Nu, spuse Elise hotărîtă, n-ar merge niciodată. N-ar suporta. Ar face crize de gelozie, probabil că m-ar omorî sau ne-ar ucide pe amîndoi.

— Dacă părerea mea despre el e justă, atunci numai gura-i de el, replică judecătorul imprudent.

Elise se desprinse din brațele lui. I se părea nepotrivit ca amantul ei să capete o etichetă de felul acesta.

— Și tu ai pe cineva, spuse ea.

— Ei, asta-i, chiar așa ? întrebă judecătorul uimit.

— Da, tipa asta, Lise K.

— Lise K. ? Judecătorul se holbă la ea. Jucăm șah împreună.

— Șah ? Elise izbucni în rîs. Vrei să mă convingi că asta faci cu Lise K.

— Da, firește, strigă judecătorul.

— De cînd ?

— De cînd a plecat bărbatul ei la Stockholm, răspunse el. Înainte de a pleca jucam șah cu el, și după aceea cu ea.
— Asta să-i spui cui vrei, dar nu mie, zise Elise.

3

ERA ADEVĂRAT că judecătorul stătea cu Lise K. în fața tablei de șah. Și anume atunci cînd Elise era la cursul seral de literatură modernă și istorie a mișcării feministe, care se ținea la școala comunală. Lunea și joia juca badmington și se ducea la gimnastică. La sfîrșitul săptămînii era mai totdeauna la medicul șef. De cînd erau împreună îi era frică să rămînă singur, iar cînd Elise venea la el, îi era frică că judecătorul ar putea da peste ei.

Judecătorul se simțea singur pentru că soția lui era atît de rar acasă. De aceea se bucură cînd Herman K. îl întrebă într-o zi dacă n-ar putea să joace din nou șah împreună, ca pe vremea studenției. Herman K. studia pe atunci medicina, dar se lăsase de ea cînd tatăl lui murise trecînd pe numele lui un mare magazin de confecții. El îl preluase, iar afacerea mergea prost în ultima vreme pentru că se ducea mereu la Stockholm. Se îndrăgostise de un casier de la S.A.S. care fusese mutat în capitala Suediei.

Judecătorul nu avea nici o relație amoroasă cu soția lui, indiferent de ce spunea Elise. La timpul acela Lise K. avea o legătură

foarte problematică cu Omul-de-curînd-îmbogățit din Alleröd.

Acesta era nemăsurat de bogat. Pornise foarte de jos, ceea ce nu era un secret pentru nimeni. Fabrica lui de aparate electronice de urmărire exporta în toată lumea.

În presa săptămînală Omul-de-curînd-îmbogățit era fenomenul cel mai frecvent. Îl vedeai la fiecare premieră, se întîlnea cu politicieni și artiști, îl găseai la vernisaje și primiri. Alocase un fond pentru sprijinirea artei experimentale și subvenționase cu sume considerabile producția mai multor filme de avangardă care apăreau pentru cîteva zile pe ecranele cinematografelor de premieră. La una din premierele acestea o cunoscuse pe Lise K.; de durere că bărbatul ei dispăruse la Stockholm se îmbătase și se rătăcise pe acolo.

Ea și Omul-de-curînd-îmbogățit începură o legătură de care Lise K. se plictisi repede. Bogătașul era prea energic pentru ea. Privea viața sexuală ca pe o piață pe care trebuie s-o cucerești printr-o acțiune fulger. Întîi o publicitate gigantică, apoi o înaintare forțată și în cele din urmă stăpînire totală. Obișnuit cum era să-și impună voința, îl șoca faptul că nu avea nici o autoritate asupra Lisei K. Fu jignit și iritat, o ceru de nevastă și se arătă distrus cînd ea îl lămuri că nici prin gînd nu-i trece să se mărite cu el.

Lise K. era aproape de patruzeci de ani, nu grozav de drăguță dar bine proporționată. În afară de asta era o persoană morală, puritană, distantă și nărăvașă. Singurul motiv pentru care Omul-de-curînd-îmbogățit voia s-o ia de

nevastă era faptul că ea refuza să se mărite cu el. Era viclean, deștept, pretențios și nu vădea înclinații bisexuale. N-o înțelegea deloc pe Lise K. și nu pricepea chiar deloc de ce era atît de înnebunit după ea. Întruchipa tot ce-i era mai nesuferit la o femeie. Era bigotă, distantă, rece și foarte vorbăreață. Putea să trăncănească ore întregi despre purtările indecente și decăderea moravurilor, despre criza căsătoriei și avantajele cumpătării. Despre astea obișnuia să discute mai ales cînd erau în pat împreună. Ciudat însă, atunci cînd în sfîrșit o convingea să facă amor, cu el, era ca un vulcan în erupție. Omului-de-curînd-îmbogățit îi venea să plîngă de ciudă că depindea atîta de ea, că voia s-o ia de nevastă deși n-o putea suferi. Își jura că dacă se însoară cu ea are să se răzbune, să se culce cu toate femeile numai cu ea nu.

Îi reușea numai foarte rar s-o urce în pat cu el și de fiecare dată se simțea dezamăgit pentru că era mai mult preocupat să-și stoarcă creierii cum o femeie care trăia atît de intens actul sexual putea să-l respingă cu atîta fervoare. Gîndindu-se tot timpul la asta devenea un fel de spectator. Abia cînd ea începea să scoată niște sunete ce semănau cu sirena unei locomotive cu aburi își dădea seama că alergarea era spre sfîrșit și făcea eforturi să termine în același timp cu ea. Asta era foarte surprinzător și nemaipomenit de excitant.

— Îmi dai și mie un whisky cu mult sifon? întrebă el gîfîind, uitîndu-se întărîtat și pofticios la fundul ei cînd ea, dîndu-se jos din

pat și devenind brusc pudică se înfășură într-un halat lung.

— Nu, îi răspunse distantă.

— N-ai whisky pe aici ?

— Am cel puțin cincisprezece sticle. Totdeauna cînd vii dintr-o călătorie mai aduci una.

— Atunci de ce naiba nu-mi dai ?

— Ce-ar spune lumea dac-ar ști că stai în patul meu și bei whisky ?

— S-o ia dracu' cu ce spune și ce gîndește ! Cui îi pasă cînd și unde beau eu ?

Pe buzele ei pline de mov se ivi un zîmbet disprețuitor.

— Nu trebuie să uiți că sînt căsătorită, spuse ea și-i întinse pantalonii.

— Asta se poate lesne schimba, spuse Omul-de-curînd-îmbogățit. Avocatul meu îți poate obține într-o oră un divorț clasa întîi, numai să vrei. Îți dai seama că bărbatu-tău ți-a dat cel puțin patru motive suficiente pentru asta ? Te-a părăsit, are o relație sexuală cu altcineva, acest cineva e un bărbat cu care e pe punctul să vă ruineze pe amîndoi. Ce poți cere mai mult ?

— Nu vreau să-l discut pe bărbatul meu cu tine, replică Lise K.

Omul-de-curînd-îmbogățit o dorea nebunește. Cu foarte multă grijă își strecură mîna sub halatul ei, îi pipăi piciorul și începu s-o urce de-a lungul lui. Lise K. începu să respire mai repede. Tulburarea ei îl excită și mai tare.

— Asta... asta nu e permis... gemu Lise K... nu... e... permis... și nu e nimic... nu e nimic...

Din geamăt nimicul se prefăcu în țipete. Cînd reuși să-și revină se repezi în baie unde se

săpuni se frecă, se băgă sub duș, se spălă pe dinți și-și clăti gura. Omul-de-curînd-îmbogățit rămase în pat, gîndindu-se de ce era așa nebun după ea și cum ar putea s-o păcălească să vină lîngă el.

— Azi la alimentara o femeie s-a uitat lung după mine, spuse Lise K. întorcîndu-se proaspăt lustruită de la baie. Cred că știe ceva de noi doi.

— Ei și? strigă el. Doar ai crescut mare. Nu poți să hotărăști și singură cu cine te culci? Și culmea e că-ți place! Ai guițat ca un porc înjunghiat, sau vrei să zici că nu-i așa? Adu-mi acum un whisky cu sifon, vino lîngă mine și hai să ne gîndim ce facem cu căsătoria.

— Îți aduc băutura, dar de măritat nu mă mărit.

— Îți dai seama că există o groază de fete care s-ar simți nemaipomenit de măgulite dacă le-aș cere de nevastă? întrebă el cînd Lise K. apăru cu o băutură foarte subțiată.

— Și de ce nu le ceri?

Omul-de-curînd-îmbogățit era furios — pe ea și pe el însuși. Pe ea, firește, pentru că nu voia să se mărite cu el și pe el însuși pentru că era atît de obsedat de ideea însurătorii. Era de neconceput, absurd și ridicol. Cu o săptămînă în urmă fusese la Paris, la Londra și la Amsterdam, într-o călătorie de afaceri. La Paris avusese la pat o grecoaică frumoasă foc, în Amsterdam o indoneziană și la Londra o franțuzoaică. În afară de asta avea o legătură cu o fată de la birou și o alta cu o actriță tînără și fermecătoare. Fusese însurat de trei ori și

putea avea orice femeie în afară de Lise K.; tocmai de aceea o voia, deși nu însemna nimic pentru el. Dacă te uitai bine la ea era destul de durdulie, trecuse de prima tinerețe și nu strălucea de inteligență. Pe deasupra era necrezut de îngîmfată și povestea într-una că bărbații de la alimentara sau de la biblioteca unde lucra o doreau nebunește. Era cu totul absurd dar cînd stătea singur în patul lui din Alleröd gîndul că ar putea fi ceva adevărat în toate acestea îl făcea să moară de gelozie, deși știa că toate istoriile acelea nu există decît în imaginația unei femei care simte că îmbătrînește.

Sări din pat și se îmbrăcă.

— Nici prin gînd nu-mi trece să mă-nsor cu tine! strigă el îndîrjit.

Ea zîmbi și-l mîngîie părintește pe obraz.

— Știi foarte bine că nu-i așa, dar cel puțin ți-ai vărsat năduful.

Îi cuprinse umerii și se lipi de el. Îl cuprinse din nou patima lui blestemată.

— Nu, nu-i adevărat, gemu el.

— Vezi, știam eu, spuse ea și se desfăcu din strînsoare. Vorbești și tu așa. Ești obișnuit să-ți pice fetele în brațe pentru că ești bogat...

Alergă după ea și o prinse de șolduri.

— Pot să-i spun avocatului meu să-ți facă un contract foarte avantajos...

— Și mori de ciudă că eu nu fac la fel.

— Nu mor de ciudă, spuse el murind de ciudă.

— Ba da, spuse ea cu o figură semănînd cu cea a fostei lui învățătoare de la Alleröd. Și asta explica în parte dorințele lui. Lise K. îi

amintea de cealaltă, avea aceeași pudoare de suprafață, era la fel de rece și distantă și la fel de vulcanică la pat. O pîndise o dată pe cuviincioasa învățătoare pe cînd primea vizita casierului de la filiala băncii. A face dragoste cu Lise K. era într-o oarecare măsură realizarea acelui vis de adolescent de a se culca cu domnișoare. Asta era delicios de indecent și vulgar, mult mai interesant decît s-o faci normal cu alte femei sau cu tîrfe. Voia neapărat să se însoare cu Lise K., pentru a o învinge pe învățătoarea aceea bigotă și lascivă de odinioară ; firește că și căsătoria nu era decît un cîmp de bătălie cu învingători și învinși.

Omul-de-curînd-îmbogățit avea totul : putere, poziție socială, succes, lux, bani — numai pe Lise K. n-o avea. Ce-l împingea aproape de nebunie era că nu înțelegea de ce *trebuie* s-o aibă. Cîteodată se întrerupea din mijlocul unui raționament sau al unei expuneri și se uita absent în gol pentru că de atîta dor îi bătea inima și ochii i se încețoșau de lacrimi. În astfel de situații simțea că-l paște nebunia.

Pe Lise K. n-o interesa cîtuși de puțin lumea lui strălucitoare. Cînd îi povestea de primirile, tranzacțiile personalitățile și magnații lui, ea căsca, își făcea unghiile și folosea prima ocazie ca să-l întrerupă cu lucrurile plicticoase care i se întîmplau la alimentara sau la bibliotecă. Îi tot povestea de pasiunile pe care le trezea bărbaților și Omul-de-curînd-îmbogățit, care o dorea într-adevăr cu pasiune, își dădea seama că ea nu făcea decît să viseze cu ochii deschiși.

Cînd nu era cu ea îi venea să plîngă de dor ce-i era. Știa însă foarte bine că din momentul în care ar fi fost căsătorit cu ea i-ar fi pierit orice dram de interes. De aceea o și pisa cu măritișul. O copleșea cu daruri și-i spunea că asta-i nimic pe lîngă ce-o să-i dea cînd va fi soția lui. Îi propuse să meargă cu el în călătorii, unde ar pluti în aur și lux.

— Sînt tocmai pe cale să fac o escapadă la Londra și la New York, spuse el. Vino cu mine.

— Am munca mea de la bibliotecă.

— Ia-ți un concediu medical.

— Nu, nu se poate.

— Atunci dă-ți demisia. O să-ți cumpăr o bibliotecă întreagă.

— Cum adică, să mă las *întreținută* de tine ?

Cu cît Omul-de-curînd-îmbogățit o pisa mai mult, cu atît ea se plictisea mai tare. Lise K. îi reduse porția. Îl lămuri că n-are timp, că munca ei o ocupa pe de-a-ntregul și că în afară de asta avea și ea prietenii ei, de fapt era atît de ocupată încît nu se putea întîlni cu el, dar de dragul vechii prietenii îi dădea voie să vină o dată sau de două ori pe lună s-o viziteze. Cît privește aspectul erotic, nu mai avea nici un chef de așa ceva. De fapt se face prea mult caz de plăcerea resimțită în asemenea ocazii.

— Nu... vorbești serios ? se bîlbîi Omul-de-curînd-îmbogățit.

— Da, da, bineînțeles. E atît de animalic.

— Dar îți place foarte mult ! țipă el. Ești moartă după asta ! Gemi și te zvîrcolești că aproape cad din pat !

— Să nu mai vorbim despre acest subiect, spuse ea cu aceeași figură ca a învățătoarei de odinioară.

Omul-de-curînd-îmbogățit se întoarse înlăcrimat la Alleröd, în casa lui cît toate zilele, unde avea douăsprezece camere, o sală de bal, un bazin de înot și o pistă de golf pentru antrenament.

În viața Lisei K. apăruse judecătorul. El și cu Herman K. jucau șah în fiecare miercuri cînd Elise îl vizita pe medicul șef la spital. Într-o seară judecătorul aranjase figurile pe tabla de șah și se gîndea la o deschidere potrivită. Se mira că Herman K. încă nu sosise. Cînd în cele din urmă auzi soneria se pomeni cu Lise K. la ușă. Era foarte agitată. Judecătorul o invită politicos înăuntru.

— Am încercat să dau telefon, spuse ea.

— Seara nu ridic niciodată receptorul, îi explică el. Nu vreți să vă lăsați haina ? Un pahar de porto ?

— Da, mulțumesc.

Judecătorul o călăuzi spre un fotoliu comod și turnă în pahare. Băură.

— Este vorba de bărbatul meu, suspină ea.

— I s-a întîmplat ceva ?

Ea dădu din cap și-și șterse o lacrimă. Judecătorul se grăbi să-i umple din nou paharul.

— Are pe altcineva, spuse ea.

Judecătorul auzise sute de asemenea istorii în instanță. Știa la ce izbucniri emoționale puteau să ducă ; de aceea se grăbi să bea în sănătatea ei și îi turnă din nou.

— Se mai întîmplă și lucruri de felul acesta, spuse el prietenos după al cincilea pahar. Nu

se aștepta din partea lui Herman K., despre care nu se putea spune că era prea viril.

— Cu un bărbat ? întrebă Lise K.

— Asta e ceva mai puțin obișnuit, admise judecătorul.

Ea suspină din nou.

Judecătorul se uită pe furiș la tabla de șah.

— Am o idee, știți să jucați șah ?

— Am jucat de cîteva ori cu Herman, răspunse ea suspinînd.

El o bătu ușurel pe mînă.

— Jocul te face să uiți, o lămuri, luînd doi pioni. Alegeți !

Se așezară la masă. Lise K., așa cum ieși la iveală mai tîrziu, juca excelent șah. Era pe punctul de a cîștiga și dacă n-a făcut-o, a fost din cauză că nu voia ca judecătorul să piardă. În privința asta bărbații erau foarte sensibili. Mai jucară două partide și goliră sticla. Lise K. îl găsi pe partenerul ei extrem de atrăgător. El ascultă prietenos, chiar dacă ușor absent cînd ea își spuse trista poveste a vieții duble pe care o ducea Herman K.

— Cum v-ar surîde încă o partidă ? Vă dau avans cu un nebun.

De atunci amîndoi jucară șah de două ori pe săptămînă. Era mai practic ca judecătorul să vină la ea pentru că avea mașină. De obicei îi aducea și o atenție, un simplu buchet de lalele sau un carton cu prăjituri, daruri care erau cu totul diferite de extravaganțele Omului-de-curînd-îmbogățit. Cînd Lise K. împlini treizeci și opt de ani, judecătorul îi dărui o frumoasă garnitură de piese de șah pe care o descoperise într-un magazin special din Stu-

diestrade. Piesele erau franțuzești, de pe vremea Revoluției, pionii erau sculptați ca oameni din Starea a Treia și purtau simple bonete în timp ce regii și reginele, în mod semnificativ, erau fără capete. Lise K. se bucură mult mai mult de darul judecătorului decît de inelul cu diamant și geanta de piele de crocodil primite de la Omul-de-curînd-îmbogățit.

Serile de șah se desfășurau după un anumit ritual. Întîi un pahar de porto, apoi două partide de șah, și după aceea urma cafeaua la care Lise K. îi povestea din viața ei interesantă de la bibliotecă și de la alimentara, despre gusturile ciudate ale cititorilor și poftele neobosite ale bărbaților. Din toate micile întîmplări pe care le trăia scotea o morală, o concluzie înălțătoare prin care toate mărunțișurile erau transformate într-un șir de victorii ale concepției sănătoase despre viață asupra răutății bărbaților care-i șopteau murdării și împrumutau cărți pornografice. Între altele povestea vag și de chinurile ei cu Omul-de-curînd-îmbogățit. Judecătorul asculta distrat. Se gîndea fie la mutări deosebite fie la teoria lui preferată cum că prezentul ar avea o grozavă asemănare cu perioada Revoluției franceze. Din cînd în cînd îi mai ajungea la ureche cîte un cuvînt de-al Lisei K.

— Gelos ? întrebă el. Dar de ce oare să fie gelos pe mine ?

— Pentru că jucăm șah împreună. Nu crede că stăm pur și simplu la joc.

— Da, dar asta e de-a dreptul grotesc ! exclamă judecătorul nechibzuit, dar se corectă imediat. Vreau să spun, ești o femeie foarte

atrăgătoare, se grăbi el să adauge și descoperi, spre surprinderea lui, că ea era într-adevăr o femeie deosebit de atrăgătoare.

Și Elise credea că altceva se ascundea în spatele acestor întîlniri ale bărbatului ei cu Lise K.

— Spui că jucați în fiecare săptămînă. Dar de ce numai la ea ?

— E mai practic, eu am mașină.

— Asta s-o spui cui vrei, dar nu mie.

— Vrei să insinuezi că noi... că ea..., se bîlbîi judecătorul consternat. Dar dragă Elise !

— Vreau mai mult decît să insinuez, spuse ea.

— Dar, ce Dumnezeu, am jucat înainte cu Herman K. dar pentru că el... știi doar...

— Poate că a fost ceva și între tine și el, spuse ea cu veselie.

— Elise !

— De fapt, îmi e total indiferent, îi explică soția lui, nu simt nici urmă de gelozie, ca să știi.

— Te asigur...

— Să nu mai vorbim despre asta. Hai mai bine să discutăm despre altceva. Elise se uită la el cu reproș. Ți-ai cumpărat din nou douăsprezece perechi de izmene în dungi.

— Da, la preț redus, spuse judecătorul în grabă și roși.

Izmenele erau mica lui slăbiciune. Tot timpul îi era teamă că n-are destulă lenjerie. Din timpul războiului trăia cu spaima asta. Pe vremea aceea era greu să-ți procuri lenjerie de calitate dacă n-aveai relațiile necesare și pe acelea judecătorul nu le avea pentru că în anii aceia nu era decît un student sărac la

Copenhaga. Ca urmare a fatalei lipse de atunci, era acum aprovizionat din belșug. Ori de cîte ori se vesteau complicații internaționale, războaie îndepărtate greve sau blocade ale petrolului, judecătorul era năpădit de o dorință irezistibilă de a-și procura izmene. Rezultatul era că sertarul lui secret din pivniță era ticsit cu ele pînă la refuz. Alții din generația lui își asigurau și ei mărfuri care lipsiseră în vremea aceea : tutun, alcool, pînză, pantofi sau paltoane.

— O să le trimit unchiului meu Henry din Voyens, spuse Elise, e șomer.

— Da, bine, trimite-le, răspunse judecătorul deprimat. A doua zi se duse și-și cumpără douăsprezece perechi de la solduri.

N-avea mari iluzii despre căsătorie, auzise în instanță prea multe catastrofe în legătură cu ea. În principiu avea convingerea că e foarte practică pentru satisfacerea unor anumite necesități. Îi dădea un cămin, pe cineva cu care să se certe, să stea de vorbă și să se culce. Îi era foarte limpede că marea pasiune se întîlnește foarte rar și se simțea tot mai atras de refugiul în monotonia zilnică. Știa foarte bine că gîndurile Elisei nu se opreau în primul rînd la el atunci cînd se aflau în patul conjugal și nici ale lui nu se ocupau de ea.

4

JUDECĂTORUL OBSERVĂ că Lise K. era grozav de elegantă atunci cînd îl primea la serile de șah. Cîteodată o vedea în oraș și atunci nu era nici pe departe atît de bine îmbrăcată. Se mai întîlneau la alimentara unde, dacă stăteai s-o asculți pe Lise K., atmosfera clocotea de pasiune, sau la bibliotecă, unde judecătorul cerea cărți ciudate despre Revoluția franceză. În aceste ocazii era îmbrăcată — după cum era și normal — în blugi și un pulover larg. Doar cînd venea el miercurea la șah purta o îmbrăcăminte elegantă, mulată pe corp, mirosea a parfumuri scumpe aduse din străinătate de Omul-de-curînd-îmbogățit, era machiată discret și împodobită cu tot felul de bijuterii zornăitoare.

Judecătorul înțelese cam încet, dar cînd situația i-a devenit clară cîntări rațional argumentele pro și contra. Perspectiva era favorabilă. O legătură cu Lise K. nu putea aduce după sine mari complicații. El era căsătorit și soția lui avea un amant, ea era căsătorită și bărbatul ei avea tot un amant.

Data următoare cînd judecătorul se mai duse la Lise K. îmbrăcă un costum frumos, gri deschis ; făcuse baie, era proaspăt bărbierit iar deodorantul pe care-l folosea avea un iz foarte masculin. Aduse cu el o sticlă de șampanie și o cutie mare de bomboane. În ziua aceea Lise K. tocmai renunțase să-i mai dea de înțeles judecătorului ceea ce era vădit, și nu se aranjase deloc. Avea pe ea niște blugi spălăciți și un pulover impestrițat închis pînă-n gît.

Neînțelegerea fu clarificată după a șaptea înghițitură. Băură șampanie pe marginea patului, ea se descărcă iar ca o furtună și judecătorul fu grozav de mîndru de ceea ce fusese în stare.

— Gata cu asta, strigă femeia și sări din pat. El o urmă mulțumit, căci fusese întotdeauna de părere că lungile tandrețuri de după act erau o plăcere exagerată.

Judecătorul se dovedi partenerul ideal pentru Lise K. Atunci cînd ea simțea nevoia să se dedice ieremiadelor ei moralizatoare, el o asculta prietenos și se gîndea la altceva. De fapt toate flecărerile astea nu erau decît un ritual, o mică ispășire pentru plăcerile fizice atît de vinovate dar atît de puternice.

Lise K. era și ea mulțumită. Omul-de-curînd-îmbogățit devenise cu timpul prea obositor. Și ceea ce era și mai rău, încercase întotdeauna s-o îndrepte atunci cînd ea începea să-și exprime remușcările pentru viața ei păcătoasă.

— Dumnezeule, spunea el, ești adultă. Trebuie să faci ce ai chef.

— Da, nu am chef, țipă Lise K.

— Asta e o minciună sfruntată. Ai făcut ca un fluier de locomotivă.

— Încetează. Ești dezgustător.

— Dar e adevărat. Îți place al naibii.

— Taci din gură. E scîrbos ce spui.

— Te dai în vînt după treaba asta. Vino înapoi în pat.

— Jos mîinile de pe mine! țipă ea, alergînd plîngînd în baie și se frecă atît de tare, mai că-și luă pielea.

Cu judecătorul era mai ușor. Cînd ea își reproșa tot ce făcuse și se întîmplase, el era de acord în felul lui prietenos și plin de considerație, ceea ce se explica prin faptul că nu asculta o vorbă. La început fusese mai atent,

dar cînd văzuse că flecărelile ei n-aveau nici o noimă, renunță să-i mai dea ascultare, se mulțumi doar să aprobe, să zîmbească, să arate regret sau să dea din cap. Lise K. era entuziasmată de el din pricina asta. E atît de înțelegător, se gîndea ea, atît de sensibil și de atent. În timpul acesta medita la o variantă de final de șah, sau își imagina ce i-ar spune asesorului Eriksen dacă acesta ar avea norocul să-l condamne pentru stare de ebrietate la volan.

Lise K. se hotărî să-i dea pașaportul Omului-de-curînd-îmbogățit. Dar asta nu se putea rezolva atît de repede, în parte pentru că în felul ei avea suflet bun și în parte pentru că era conștientă de dependența lui disperată față de ea. Cît despre el, se afla într-o stare dezastruoasă : cînd îl apuca groaza la gîndul că ar putea s-o piardă, cînd îl apuca o dorință de neînvins să scape de ea. Cînd o sună cîteva zile mai tîrziu, ea îi vorbi foarte răstit.

— S-a ... s-a întîmplat ceva ? întrebă Omul-de-curînd-îmbogățit cu inima cît un purice.

— Nu, ce să se întîmple ?

— Nu ți s-a întîmplat nimic interesant ? La alimentara, de pildă.

— Ce să fie așa de interesant la alimentara ?

— Totuși, tu trăiești atît de multe !

— În fine, da, mi s-a luat tensiunea.

Asta se întîmpla tocmai în săptămîna în care Centrul de Cercetări Cardiace speriase nouăzeci și cinci la sută din populație, care stătea bine cu tensiunea, că celorlalți cinci la sută li se mărise prea mult. La auzul acestui cuvînt Omul-de-curînd-îmbogățit își ieși din sărite. În

ziua aceea la fabrică se dusese o întreagă campanie împotriva acestui simptom periculos. Tuturor salariaţilor li s-a măsurat tensiunea la cantină şi el se dusese acolo primul, ca să dea exemplu. Cînd simţi manşeta răcoroasă în jurul braţului începu să se gîndească la Lise K. şi astfel tensiunea i se urcă brusc la înălţimi ameţitoare.

— Aveţi tensiunea prea mare, zise tînărul medic înregistrînd cifrele 210/40.

— Nu, nici vorbă de aşa ceva.

— Trebuie să mergeţi la un doctor.

— Tocmai am fost la doctor.

— Trebuie să faceţi mai multă mişcare.

— Fac extrem de multă mişcare.

— Atunci trebuie să vă lăsaţi de fumat.

— Nu fumez.

— Atunci de ce aveţi tensiunea aşa de mare ?

— N-am tensiune mare.

Cu această remarcă se încheiase conversaţia. Dar fireşte că suferea de tensiune. Urca de fiecare dată cînd se gîndea la Lise K. şi acesta era numai unul dintre motivele pentru care trebuia să o uite. De aceea se duse la un hipnotizator din Sólleród care dăduse un anunţ că poate vindeca nervozitatea, mîncatul unghiilor, pipi-n pat, insomnia, fumatul, alcoolismul, ideile fixe şi tensiunea. Cînd Omul-de-curînd-îmbogăţit intră la hipnotizator tremura de nervi. Nu îndrăzni să spună că trebuie dezvăţat de Lise K. şi deci zise c-ar fi vorba de fumat. Cu asta îşi făcea socoteala că o să ajungă la aceeaşi aversiune faţă de ea ca faţă de ţigări.

Hipnotizatorul era un om cu părul cărunt, favoriţi, barbişon şi ochi arzători.

— Destindeţi-vă domnul meu, spuse el şi mişcă un creion auriu pe sub nasul Omului-de-curînd-îmbogăţit. Uitaţi-vă la acest creion..., zise el, ţinîndu-l la treizeci de centimetri depărtare de nasul vizitatorului său. În scurt timp veţi simţi cum vă cuprinde o oboseală plăcută. Mîna dumneavoastră dreaptă, cea care ţine ţigara, va deveni insensibilă şi eu pot să vă înţep cu acul acesta fără ca să băgaţi de seamă.

Hipnotizatorul luă un ac şi-l înţepă pe Omul-de-curînd-îmbogăţit, care urlă din toate puterile.

— Au, la dracu !

— Gîndiţi-vă la ceva plăcut, spuse specialistul renunţînd la ac.

Omul-de-curînd-îmbogăţit se gîndi la Lise K. Asta era grozav de neplăcut. Apoi încercă măcar să facă legătura cu ceva agreabil. Îşi imagină că a călcat-o un camion, sau că se prăbuşeşte cu avionul, cade din tren sau îi pică o cărămidă în cap. Faţa i se destinse şi deveni împăcat.

— Aşa e mult mai bine, spuse hipnotizatorul numai lapte şi miere. Acum trebuie să vă gîndiţi cît de scîrbos e de fapt fumatul şi cîtă mizerie trebuie să absorbiţi în plămîni. De fapt nu-l puteţi suferi, are un gust groaznic şi dimineaţa vă treziţi cu ameţeli, o tuse uscată şi cu palpitaţii. Sînteţi nervos şi n-aveţi tihnă pentru că trupul dumneavoastră s-a obişnuit să ia otravă. De altfel doriţi foarte mult să vă lăsaţi de fumat, dar atunci cînd vă puneţi toată voinţa împotriva lui, aceeaşi voinţă reacţionează împotriva sinelui şi de aceea nu puteţi renunţa, deşi ştiţi că pentru dumneavoastră

este nu numai dăunător, dar și neplăcut. Dar ..., încheie hipnotizatorul, acum veți vedea că un timp nu veți mai avea dorința de a fuma și veți simți o minunată liniște interioară pentru că ați scăpat de iadul țigărilor. Ne vedem săptămîna viitoare.

Pe cînd hipnotizatorul vorbea, Omul-de-curînd-îmbogățit transferă noțiunile de țigară și tutun asupra Lisei K. Atunci cînd se întoarse la fabrică simți într-adevăr o minunată liniște interioară. În cursul zilei reuși chiar să preia cîteva societăți pe acțiuni, să reziste la un prînz de afaceri cu trei domni din Venezuela și să încheie un contract cu aviația din Kuweit pentru redresoare electronice. Seara se duse la un dineu la ambasada americană. Ministrul economiei dorea să discute cîteva probleme de resort, îl trase deoparte pentru o cafea și-i oferi o țigară. În clipa în care Omul-de-curînd-îmbogățit trase primul fum îl cuprinse un dor nespus de Lise K. Plecă în grabă, spuse într-o doară că economia daneză e un loc în Rusia și o luă glonț spre Hilleröd.

Casa era scăldată în întuneric. Sună, sună, dar singurul răspuns pe care-l primi fu lătratul furios al cățelușului ei nesuferit. Stătu în mașină fumînd țigară de la țigară și ascultînd la radio un fragment din „Puterea destinului". Plîngea de necaz și furie. Lise K. nu era acasă; plecase la aeroport să-și întîlnească bărbatul, care făcea o escală în drum spre Geneva. Herman K. rămăsese fără bani și o implorase pe soția lui să-i facă rost, iar ea, care-l iubea în ciuda lipsei lui de credință, vînduse cîte ceva din bijuteriile pe care i le făcuse cadou Omul-de-curînd-îmbogățit.

Cînd veni acasă îl găsi pe Omul-de-curînd-îmbogățit care o aștepta în mașină. Fumase țigări cu duiumul, iar la radio se cîntau melodii daneze de neuitat din anii '50.

Obrajii îi erau uzi de lacrimi. O urmă în casă, aproape leșinat de dorință și gelozie.

— Mi-a fost așa de dor de tine! spuse el. Nu pot să mai lucrez fără să te văd. Făcu o încercare stîngace s-o îmbrățișeze și s-o sărute.

— Mi-a fost atît de dor de tine, zise Omul-de-curînd-îmbogățit disprețuindu-se pentru vocea lui plîngăreață, încercînd în același timp să calmeze cîinele cu o lovitură de picior.

— Nu mai trebuie să-ți fie dor de mine, strigă ea.

O apucă în brațe și-i gemu la ureche:

— Am fost la un dineu la ambasada americană și deodată te-am dorit atît de tare... nu pot să trăiesc fără tine.

Își plimbă duios mîinile pe fundul ei, o tactică pe care o folosise adesea cu succes cînd voia să-i învingă rezistența. De data asta totul fu în zadar, nici măcar un oftat nu reuși să-i smulgă, dineul de la ambasada americană și pasiunea lui arzătoare n-o impresionau cîtuși de puțin. Îl împinse cît colo că se întinse pe sofa cît era de lung. Javra certăreață hămăia pe lîngă picioarele lui căutînd un loc potrivit de atac. Cînd Lise K. se duse în vestibul să-și pună paltonul în cui, potaia încasă un picior zdravăn și o zbughi chelălăind în bucătărie, unde se consolă cu laringele și tocătura de plămîn pe care stăpîna i le adusese de la măcelărie.

— Ce i-ai făcut cîinelui ? întrebă ea.

— S-a împiedicat, răspunse Omul-de-curînd-îmbogățit, sărind de pe sofa.

Încercă s-o îmbrățișeze și, șoptindu-i la ureche s-o convingă la un număr rapid pe canapea. Ea îl călcă zdravăn pe picioare. El începu să sară de colo-colo, văicărindu-se. la fața ochilor i se ivi cruntul adevăr.

— Te-ai săturat de mine, țipă el.

— M-am săturat de tine, strigă ea.

— Te plictisesc ! urlă el.

— Mă plictisești, se răsti ea.

— Nu plictisesc pe nimeni în lumea asta, doar pe tine, zbieră el. Toți mă găsesc agreabil, spiritual și amuzant, dar tu te plictisești ! Ambasadorul american mi-a spus că de cînd mă cunoaște și-a dat seama ce înseamnă umorul danez ,lumea se dă peste cap ca să fie invitată la mine la masă. Directorul Teatrului Regal mi-a propus să-l joc pe Jeppe din „Jeppe în munți", iar tu, tu mă găsești plicticos.

— Ce spuneai ? Lise K. își înăbuși un căscat.

— Nici măcar nu mă asculți ! răcni Omul-de-curînd-îmbogățit. Te-ai înamorat de altul !

— Da, m-am îndrăgostit de altcineva, recunoscu ea.

— Spune-mi că nu e adevărat, cerși Omul-de-curînd-îmbogățit. Ai inventat totul ca să mă faci gelos. Doamne, nu se poate una ca asta ; cînd mă gîndesc cum te-am făcut să urli de fericire în pat !

— Afară cu tine, țipă Lise K. Așa ceva nu vreau să aud în casa mea !

Mai făcu o încercare de a o lua în brațe și atunci ea îl lovi în fluierul piciorului. Atunci

înțelese el în sfîrșit cum stau lucrurile, ieși pe ușă distrus, se urcă în mașină și se întoarse la casa lui mare și singuratică de la Alleröd. Era o minunată dimineață de vară. Omul-de-curînd-îmbogățit luă un pachet de țigări și o sticlă de whisky, se așeză la soare lîngă bazin și se îmbătă criță. În săptămîna următoare nu fu acasă pentru nimeni. Aceste șapte zile costară țara valută în valoare de cîteva milioane.

Cînd Omul-de-curînd-îmbogățit se duse din nou la hipnotizator era groaznic de mahmur. Avea cu el o fotografie de-a Lisei K. pe care i-o făcuse tocmai pe cînd ieșea din baie după unul din ritualurile ei de purificare.

— Văd că vă este greu dar n-am spus niciodată că e ușor să renunți la fumat, zise hipnotizatorul.

Omul-de-curînd-îmbogățit își aprinse o țigară și apoi cu mîini tremurătoare puse pe masă fotografia.

— Ce să fac cu asta ?

— Uitați-vă la poza asta. Uitați-vă bine la ea.

Hipnotizatorul cercetă imaginea cu atenție. Văzu o femeie goală în cadrul unei uși, uitîndu-se la aparat cu gura căscată. Își dădu seama că are în față un nebun și spuse cu un ton liniștitor :

— E întotdeauna groaznic de greu să te lași de fumat. Lasă departe țigara și apoi mai vorbim.

— Nici nu-mi pasă de țigară, zise Omul-de-curînd-îmbogățit, strivindu-și țigara și aprinzîndu-și imediat alta. Nu fumez deloc. Tutunul

nu-i o problemă pentru mine. De asta de aici trebuie să mă dezvățați !

— De ce să vă dezvăț de femeia aceasta ? întrebă hipnotizatorul buimac. Este soția dumneavoastră sau... nu, mama nu poate să fie.

— Cine e nu contează, țipă Omul-de-curînd-îmbogățit. Principalul e să mă dezbărați de ea. Vă dau zece mii de coroane pentru asta.

— Uitați-vă la creionul acesta, spuse hipnotizatorul, ținîndu-i creionul sub nas.

Oamenii voiau tot felul de lucruri de la el : să-i dezvețe de fumat, de băutură, de pipi-n pat, coșmaruri, lăcomie. Dar pentru prima oară cineva îi cerea să-l dezbere de o femeie goală dintr-o poză făcută de un amator.

— Destindeți-vă, spuse el mieros cu vocea lui plăcută. Relaxați-vă pe de-a-ntregul. Simțiți că vă cuprinde o anume oboseală... De fapt nu puteți suferi țigările...

— Țigările nu mă interesează, țipă Omul-de-curînd-îmbogățit și trase fumul adînc în piept.

— ... această femeie vreau să spun. Adevărul e că nu vă pasă de ea.

— O urăsc, suspină pacientul.

— ... vă face rău să vă gîndiți așa de mult la ea .Vă otrăvește. Nu puteți suporta glasul ei.

— Glasul ei e ca o sirenă ruginită de alarmă.

— ... femeia asta nu înseamnă nimic pentru dumneavoastră. E fără inimă, răutăcioasă, plină de prejudecăți.

— Da, da, da, gemu Omul-de-curînd-îmbogățit.

Hipnotizatorul se uită cu atenție la fotografie.

— ... e cam grasă, nu mai e la prima tinerețe și are fundul mult prea mare...

— Ah, suspină Omul-de-curînd-îmbogățit, poponețul ei mare și răcoros...

— ... are burtă și șoldurile prea late. Sînii...

— Ohh, gemu pacientul legănîndu-se cu ochii închiși încoace și-ncolo, întinzînd brațele, spuneți-mi ceva infam despre ea, ceva josnic, ceva murdar.

— Ei, ei, liniștiți-vă, spuse hipnotizatorul. Uitați-vă la creion. Femeia asta e ca ciuma pentru dumneavoastră.

— E înfiorătoare, fără scrupule, proastă înăcrită și urîtă.

— Așa e, spuse hipnotizatorul. E respingătoare sucită și ridicolă.

— E minunată, oftă bogătașul.

— ... să te gîndești la ea înseamnă să te distrugi pur și simplu.

— Aveți dreptate ! Aveți dreptate !

— De fapt n-o puteți suporta la pat !...

— Ah, îmi place grozav cu ea în pat. Numai acolo aș sta.

— ... și în adîncul sufletului nu vreți s-aveți nimic de-a face cu ea.

— De fapt ea nu mai vrea să aibă de-a face cu mine, se văicări Omul-de-curînd-îmbogățit.

— Repetați după mine : Mi-o voi scoate din suflet !

— Mi-o voi scoate din suflet !

— Ori de cîte ori vă va mai fi dor de ea, faceți următoarele : Uniți-vă vîrfurile degetelor în așa fel încît curentul să curgă în cerc și să rămînă în corp. Foarte repede veți simți o colosală ușurare, spuse hipnotizatorul.

Omul-de-curînd-îmbogățit se duse în biroul lui, se așeză la masa de lucru, închise ochii și-și uni vîrfurile degetelor în așa fel ca să curgă curentul în cerc prin corp și astfel să rămînă în el. Imediat îl năpădi un dor nebun de Lise K.

5

OMUL-DE-CURÎND-ÎMBOGĂȚIT începu s-o spioneze pe Lise K. O urmărea cînd mergea la serviciu sau la cumpărături. Stătea ore întregi în mașină în fața casei ei. Îi telefona la toate orele posibile și imposibile, se ruga, implora, amenința și gemea. Din cînd în cînd își schimba vocea și spunea că e de la uzina de apă sau de la telefoane. Cîteodată dădea buzna la ea în casă unde făcea niște scene absurde.

În cele din urmă însărcină un detectiv particular de la firma „Ochiul lui Argus" s-o țină sub observație. Rapoartele pe care le primi erau nesfîrșit de plicticoase. Lise K. nu întreprindea nimic interesant. Mergea la serviciu, făcea cumpărături, își plimba cățelul, cosea iarba, uda florile, dar nu primea nici un bărbat la ea acasă. Nu era cazul, pentru că judecătorul plecase cu Elise în concediu la Kandestederne.

Omul-de-curînd-îmbogățit îl concedie pe detectivul de la „Ochiul lui Argus" și se apucă el însuși de spionat. În afară de asta se duse să se trateze la hipnotizator, care-l învăță multe trucuri minunate ca să scape de pasiunea

lui nefericită. Acest gen de exerciții îi ocupară din ce în ce mai mult timp și cu cît se refugia în ele mai tare, cu atît trebuia să se gîndească mai mult la Lise K. Încercă în nenumărate rînduri să pătrundă la ea în casă ca să o mai țină o dată în brațe.

— Nu pot trăi fără tine, gemu el.

— Va trebui totuși să te obișnuiești.

— Mor ! răcni el.

— Atunci mori, naiba să te ia !

Nimic nu e mai mort ca o dragoste consumată. Cînd făcu următoarea încercare de a intra în casă îi trînti ușa-n nas ; vru apoi să pătrundă pe fereastră și-l plesni cu un pantof în cap ; recurse la ușa de la pivniță și ea-l pocni cu mătura. Se deghiză ca soldat de la Armata Salvării, ca vînzător la loz în plic, coșar, electrician. Îl recunoștea imediat și-i trîntea ceva în cap. Se așeza apoi ceva mai departe pe stradă și aștepta ore întregi în mașină, în speranța că ea ar putea reveni la sentimente mai bune. Îi plăcea să-și imagineze cum ea s-ar repezi deodată afară din casă, s-ar arunca la pieptul lui strigînd : „Iubitule, nu pot sa mai trăiesc fără tine !"

În aceeași clipă s-ar simți eliberat odată pentru totdeauna. Ar studia-o cu o privire de gheață și i-ar spune cu răceală : „Va trebui s-o faci, ce naiba !" Și-ar vedea de drum cu un cuget curat și alb ca neaua. Singurul lucru care stătea în calea unui astfel de sfîrșit grandios era că ea nu se repezea nicidecum la pieptul lui.

În cursul verii judecătorul se întoarse de la Kandestederne și curînd după aceea își relua

serile de șah cu Lise K. Omul-de-curînd-îmbogățit îl văzu intrînd la ea în casă cu o sticlă și un buchet de trandafiri. Se furișă în grădină, se uită pe fereastră și-i văzu pe amîndoi la tabla de șah. După cîtva timp se ridicară și urcară la etaj. Lumina din dormitor se aprinse imediat și apoi imediat se stinse. Un sfert de oră după aceea se lumină din nou în cameră și mai dură un pic pînă cînd Lise K. și curtezanul ei coborîră și se așezară din nou la tabla de șah.

După ce judecătorul plecă, Omul-de-curînd-îmbogățit năvăli pe ușă, răzbi pînă-n vestibul unde ajunse să se încaiere cu Lise K. O apucă de șolduri și încercă să o așeze pe o comodă în timp ce icnea : „Numai o singură dată — Atita doar. E singurul lucru pe care ți-l mai cer".

Lise K. era o femeie puternică. În cursul luptei își pierdu un smoc de păr și un dinte începu să i se clatine. Omul-de-curînd-îmbogățit fu împuns cu umbrela în stomac și se alese cu un ochi vînăt și cu cîteva mușcături în coapsă. În cele din urmă Lise K. reuși să-l dea afară.

De data asta se supără pe bogătaș cu adevărat. Cînd îl intîlni din nou pe judecător se lansă într-o descriere amănunțită a necazurilor ei. De fapt, spuse ea ca introducere, nu dorise să vorbească despre asta pentru că avea și ea partea ei de vină. Era conștientă de efectul ei asupra bărbaților, dar dacă făcuse de mult un pas greșit era totuși nedrept ca această ... persoană să o urmărească cu atîta încăpățînare, s-o șicaneze și s-o plictisească. Judecătorul, ca de obicei, nu asculta. Se gîndea la anii ascensiunii lui Robespierre care în multe privințe semănau cu prezentul. Totuși din cînd în cînd mai prindea cîte un cuvînt sau două.

— Ce tot spui tu acolo ? De cine vorbești ?

— De acela care mi-a smuls părul din cap și m-a lovit, de mi se clatină și un dinte, spuse Lise K. arătîndu-i rănile. N-ai ascultat nimic din ce ți-am spus !

— Ba da, ba da, o asigură judecătorul arborîndu-și zîmbetul cel mai prietenos, dar credeam că e vorba de mai multe persoane.

— Crezi cumva că am relații cu mai multe persoane deodată ?

— Nu, firește, replică el în grabă, dar foarte greu ți-ai putea imagina că un singur om face toate acestea ! Cîtă energie ! Adică vreau să spun că trebuie că mai are și altceva de făcut decît să dea năvală la tine-n casă.

— Da, sigur că are. E director la „Elektro".

— Ei na-ți-o ! strigă judecătorul impresionat. Am mai auzit de el. E o personalitate celebră. Îi merge vestea că e viguros.

— E respingător, țipă Lise K. Nu vrea decît să se culce cu mine. E scîrbos.

— N-aș spune asta, o contrazise el cu un zîmbet fin.

— Dar tot timpul... fără încetare... iarăși și iarăși...

— Tot timpul ?

— De cinci ori, de zece ori pe zi.

— Tot respectul. Nu cumva e bolnav ?

— E sănătos tun, răspunse Lise K.

— Da, așa trebuie să fie, spuse judecătorul cu o umbră de invidie în glas. Povestește-mi totul încă o dată.

Lise K. îi înfățișă din nou necazurile ei cu Omul-de-curînd-îmbogățit. De data asta nu minimaliză scenele furtunoase dintre ei. Judecătorul ascultă cu atenție. Înclina să creadă că e curată nebunie să ai atîta pasiune pentru o femeie ca ea, dar ceva în acest temperament năvalnic îl atrase. O asemenea angajare fără rezerve, o asemenea dăruire totală. Firește că astfel de luptă n-avea nici o rațiune cînd se rezuma la goana după Lise K., dar cunoștea foarte bine dorul de perfecțiune care o anima. Și el visa să se dedice total unei cauze. În ultima vreme se gîndise de mai multe ori la cît de liber s-ar simți dacă ar putea să șteargă totul cu buretele și s-o ia din nou de la capăt. Ar deveni din nou judecător? Dar era oricum prea tîrziu pentru asta. În cele din urmă femeia tăcu, iar el alunecă din nou în felul lui de-a fi dintotdeauna.

— Nu merge așa, spuse el sever. Asta nu se poate tolera. Trebuie să-i punem capăt cît se poate de repede.

— Ce-ar trebui să facem? Ce s-ar putea face?

— Trăim într-un stat întemeiat pe legi.

— Zău?

— Sigur că da. Fără nici o îndoială. Cazul e cît se poate de clar.

— Care caz?

— Mă rog, dacă privești în felul acesta, nici un fel de caz. Trebuie să avem grijă ca iubitul tău...

— Nu e iubitul meu, protestă Lise K.

— ... cunoștința ta să primească un avertisment de la poliție, spuse judecătorul.

— Nu vreau să se amestece poliția în treaba asta.

— Poate că te simți măgulită că o astfel de personalitate nutrește sentimente atît de puternice pentru tine? o întrebă el cu o sclipire jucăușă în ochi. După cît se pare e imens de bogat.

— Nu sînt, zise Lise K. dînd capul pe umeri. Pentru mine banii nu sînt totul. După părerea mea...

Judecătorul știa foarte bine care era părerea ei despre bani. Din cînd în cînd lăsase să se înțeleagă că ar putea contribui cu o sumă modestă la cheltuielile pentru cafea și așa mai departe — știa că Herman era total în aer cu banii — dar ea îi refuzase de fiecare dată oferta cu mîndrie și puțin cam supărată, precizînd că ea nu e de vînzare.

Cînd judecătorul părăsi casa Lisei K., disde-dimineață, privirea îi căzu pe o mașină a Companiei A/S de servicii menajere care staționa la colț. Se apropie, mirîndu-se că lucrul începuse atît de devreme. Înăuntru era un om de serviciu care fuma țigară de la țigară.

Omul-de-curînd-îmbogățit îl văzu pe curtezanul Lisei K. apropiindu-se de mașină. Se gîndi dacă e bine să-l calce, să-i dea în cap cu cricul sau să-l sugrume cu mîinile goale. După aceea putea să-l încarce în spate și să-l arunce în rîul Esrum. Dar cînd judecătorul băgă capul pe fereastră ca să-l întrebe prietenos dacă totul e în ordine, începu să rîn-

jească nervos răspunzînd numai că a greșit ora. După care porni motorul, dădu colțul și o luă în viteză spre Alleröd. Acolo se așeză cu o sticlă de whisky lîngă bazin și după ce o bău aproape toată deveni ferm convins că Lise K. îl iubea, rătăcea fără rost prin casă și murea de dorul lui. Se băgă din nou în mașina companiei și goni val vîrtej spre Hilleröd unde încercă să se bage pe fereastră în dormitor.

De data asta Lise K. îl pocni cu un urs polar de la Fabrica Regală de Porțelanuri. A doua zi îl sună pe judecător în pauza de la micul dejun și-i povesti că Omul-de-curînd-îmbogățit o atacase din nou.

După-amiază judecătorul îl căută pe șeful poliției ca să-i înfățișeze chestiunea. Acesta era un bărbat gras, cu obrajii roșii și cu ochi bulbucați, albastru deschis. În ziua aceea avea de lucru pînă peste cap pentru că dăduse în sfîrșit de un fir în afacerea furtului de la banca din piață. Imediat după atac hoțul dispăruse fără urmă, cîteva zile după aceea se înfățișase un martor dubios, care, împins de nevoie, voia să știe cum e cu avansul la recompensă.

— E mahmur rău, răspunse sergentul care prezentase cazul.

De la martorul cel mahmur reieși că în ziua cu pricina văzuse o femeie ieșind repede din clădirea băncii, părăsind în mare grabă piața și trăgînd un cărucior de copil după ea.

— Cercetați toate cărucioarele din oraș ! ordonă șeful poliției.

— Am înțeles. Cu avansul la recompensă cum facem ?

— Dați-i zece coroane de la casierie.

Judecătorul și cu șeful de poliție jucau din cînd în cînd șah. Se priveau unul pe altul cu oarecare neîncredere. Judecătorul găsea că polițistul trata lucrurile prea dur, iar polițistul considera că judecătorul e prea blînd. În afară de asta se înțelegeau bine, deși fiecare credea că celuilalt îi filează lampa. Șeful de poliție spunea întotdeauna că metodele lui puteau să pară neconvenționale, dar că în definitiv el folosea cea mai veche și mai respectată metodă de cercetare. La aceste cuvinte obișnuia să se bată ușor pe nas cu degetul lui mare și cărnos.

Judecătorul îi înfățișă problema Lisei K. și a Omului-de-curînd-îmbogățit. Celălalt îl ascultă privindu-l cu ochii lui bulbucați. Cînd termină, polițistul remarcă :

— Nu mai ești chiar atît de blînd cînd e vorba de interesele tale, nu-i așa ?

— Nu înțeleg ce vrei să spui, replică judecătorul.

— Ha, ha, ha ! rîse șeful de poliție și scrise avertismentul.

Într-un fel sau altul treaba se încurcă totuși. Cînd cei doi subalterni ai lui ajunseră la casa Omului-de-curînd-îmbogățit, nu aveau avertismentul, ci numai o întrebare : dacă există prin casă un cărucior de copil.

— Un cărucior ? întrebă proprietarul casei, sughițînd, fiindcă încercase să-și înece dorul de Lise K. în băutură. Nu prea cred să am așa ceva. Sînteți siguri că nu e cumva vorba de alte mijloace de transport ? Am un Jaguar și un Mercedes, dar cărucior nu posed. Veniți înăuntru băieți, să beți ceva !

— Aveți ceva împotrivă dacă ne uităm puțin ?

— Dar poftim, spuse Omul-de-curînd-îmbogățit care se afla într-o stare în care nu-l putea deranja nimic. Casa mea e și a voastră !

Cei doi polițiști dădură o raită.

— Putem arunca o privire și în pivniță ?

— Sigur că da, zise bogătașul, uitați-vă peste tot. Putem bea ceva și acolo.

Într-un colț al pivniței funcționarii descoperiră un cărucior vechi care provenea de la una din căsătoriile fertile ale proprietarului.

— Cum se cheamă ăsta de aici ? întrebă unul din ei.

— Se cheamă cărucior. E plin orașul de astfel de mijloace de transport.

— Vreți să fiți atît de amabil să ne însoțiți pînă la Hilleröd ?

— Cu plăcere, spuse Omul-de-curînd-îmbogățit binevoitor. Putem bea ceva și la Hilleröd.

Ajunseră la secție cu cărucior cu tot și-l puseră la vedere pe biroul șefului. Martorul se uită bine la el și spuse pe loc că e vorba de același cărucior pe care-l văzuse în dimineața furtului.

— Exact același, întări el.

— Parc-ați spus că era albastru, se interesă șeful poliției cu severitate.

— Verde sau albastru, ce contează ?

— Aruncați-l afară ! spuse polițistul.

— Vreau recompensa, țipă martorul bețiv.

— Băgați-l la răcoare, ordonă șeful.

Omului-de-curînd-îmbogățit i se cerură scuze pentru neplăceri și fu condus acasă. A doua zi cei doi polițiști se înființară din nou, de data asta cu o citație.

— Nu e acasă, spuse menajera, și alte cărucioare nu mai avem.

— Unde s-a dus ?

Menajera le făcu cu ochiul și răspunse :

— Vizitează o doamnă la Hilleröd.

Funcționarii luară adresa și se întoarseră. La Hilleröd, în fața casei Lisei K. văzură un om de serviciu de la Compania A/S de servicii menajere încercînd să intre pe fereastră.

— Am auzit că fabricantul Henriksen se află pe aici, spuse unul dintre polițiști.

— El este ! strigă Lise K. lovindu-l pe Omul-de-curînd-îmbogățit cu lingura de supă în cap.

— Tocmai ne miram de ce-l tratați pe omul de serviciu în felul acesta.

— Nu e om de serviciu, e un tîlhar.

— Mai bine veniți cu noi domnule, spuse unul dintre polițiști. Îl luară cu ei și fu bucuros să scape de polonicul Lisei K.

Așa au reușit pînă la urmă să-i citească avertismentul. Șeful de poliție îi atrase atenția că neluarea în seamă a acestuia ar avea cele mai grave urmări.

— O iubesc, spuse Omul-de-curînd-îmbogățit cu un glas plîngăreț.

— Chiar așa ? De ce oare ? întrebă polițistul.

— E groaznică și eu o iubesc.

— E destul de ciudat.

— Nu pot nici eu să înțeleg de ce.

— Vreau să spun, explică polițistul, o cunosc foarte bine, dar n-o găsesc deloc atrăgătoare.

— E grasă și proastă !
— Cred că e totuși prea mult spus, spuse celălalt, dar e plicticoasă cînd deschide gura. Nu vorbește mult ?
— Ore întregi, oftă bogătașul, cu nimic nu poți să-i închizi pliscul.
— Mi-aduc aminte că odată m-a distrat o seară întreagă cu aventurile ei de la alimentara, spuse polițistul privindu-l pe interlocutorul lui plin de simpatie și înțelegere.
— Pe mine m-a distrat luni întregi cu aventurile ei de la alimentara. O urăsc !
Omul-de-curînd-îmbogățit se scutură.
— Chiar adineauri ziceați c-o iubiți, îi aminti șeful de poliție.
— O iubesc, țipă bogătașul.
— Și acum spuneți c-o urîți.
— O urăsc !
— De curînd am citit un articol foarte interesant în ziarul poliției. Un psiholog a descris fenomenul acesta, adică dragoste și ură deodată. Se numește ambivalență.
— Urăsc ambivalența ! urlă Omul-de-curînd-îmbogățit.
— Bine, zise șeful de poliție cu severitate. Eu v-am explicat conținutul acestui avertisment.
Se sculă și-l conduse afară din birou. Apoi se așeză la masa de lucru și începu să se gîndească ce-o fi avînd Lise K. atît de neprețuit.
Omul-de-curînd-îmbogățit era furios că autoritățile își permiseseră să-i trimită o citație. Cu cît cîntarea mai mult lucrurile cu atît se enerva mai tare. Ce-și închipuiau ei ? Nu era de ajuns că se detesta pe sine pentru că nu putea să se rupă de Lise K. ? Mai venea și

poliția să-l amenințe cu urmărire penală pentru asta ! Iată ce numeau ei democrație ! Puse în circulație zvonul că ar avea intenții serioase să-și mute firma în străinătate. Drept urmare i se luă un interviu la televizor.
— Trebuie să considerăm intențiile dumneavoastră de a vă muta din țară drept o amenințare ? întrebă reporterul.
— Răspunsul îl las la latitudinea dumneavoastră, răspunse bogătașul.
— Ar fi oare posibil ca acest pas să aibă vreo legătură cu atacurile îndreptate împotriva dumneavoastră pentru că ați vîndut aparatură electronică de ochire trupelor americane în Vietnam ?
— Nicidecum, spuse Omul-de-curînd-îmbogățit. Am vîndut de altfel un număr și mai mare de detectoare de mine guvernului vietnamez. Întreținem cele mai bune relații cu toate țările lumii.
— Dar atunci de ce spuneați că ați avea intenția să vă mutați în străinătate ?
— Pentru că această țară are o administrație care se vîră-n toate.
— Ați putea să ne explicați mai concret ?
— Toată lumea știe că gradul de delicvență a crescut. Și poliția ce păzește ?
— Vreți să spuneți că poliția nu face nimic ?
— Nu vreau să afirm așa ceva. Spun numai că poliția, în ciuda creșterii delicvenței, își pierde timpul și-l răpește și pe al cetățenilor, căutîndu-le cărucioare în pivniță.
— De ce s-ar ocupa poliția cu asemenea nimicuri ? întrebă reporterul uimit.

— Asta întrebați-i pe ei, răspunse Omul-de-curînd-îmbogățit cu un zîmbet ironic.

A doua zi în presă se puteau citi două articole de fond care aveau ca subiect preferința poliției pentru cărucioare. Întrebat direct, șeful poliției a recunoscut că a existat o situație de felul acesta, dar că datorită naturii cazului nu putea da nici o declarație. La o întrebare adresată ministrului de finanțe la Folketing, acesta a răspuns că Parlamentul are în vedere emiterea unui decret împotriva mutării firmei în străinătate. Directorul Uniunii Șefilor de Întreprinderi îi telefonă Omului-de-curînd-îmbogățit, asigurîndu-l de întregul sprijin al uniunii și-l somă să rămînă neapărat pe loc. Ca urmare, în fabrică avură loc tot felul de ședințe tehnice în timpul orelor de lucru. El însuși primi paisprezece scrisori, dintre care opt amenințări anonime, trei din ele fiind scrise pe hîrtie igienică. În afară de asta i se anunță de patru ori prin telefon explozia unei bombe, ceea ce se dovedi mai tîrziu a fi alarmă falsă. După o săptămînă chestiunea căzu în uitare din cauza unei alte noutăți care făcuse senzație. Se descoperise la Hvide Sande un zăcămînt uriaș de petrol, scria în „Bladet", și situația era ținută secret deoarece „Consorțiul danez al Subsolului" se aștepta la creșteri de prețuri la sfîrșitul anilor '70.

După șapte zile de agitație euforică, în cursul căreia Omul-de-curînd-îmbogățit nu se gîndise nici o clipă la Lise K., își dădu seama într-o seară că era cît pe-aci să moară de dorul ei. Ca să mai scadă tensiunea în care se afla, se duse la un bordel din Kompagniestraede unde găsi o tînără doamnă care-i amintea întrucîtva de iubita lui, dar care se dovedi a nu fi deloc ca ea. În mijlocul unuia dintre bine jucatele ei orgasme multiple bogătașul se opri, se așeză pe marginea patului și începu să plîngă de ți-era mai mare mila. Tînăra doamnă încercă să-l consoleze, dar degeaba. Treptat, treptat suspinele lui aduseră și pe celelalte doamne, pe șefa bordelului și pe gorilele care aveau grijă de liniștea și ordinea stabilimentului. Puțin mai tîrziu plîngea toată lumea și afară la ușă atîrnară un anunț care spunea că în seara aceea Institutul de Sauna era închis. Toți participau fără rezerve la suferința Omului-de-curînd-îmbogățit, care fu totuși oarecum ușurată de un belșug de șampanie. Noaptea tîrziu el avu o idee genială. Pe scurt : s-o răpească pe Lise K. și s-o adăpostească într-o cameră confortabilă de la el de acasă unde ar avea mare grijă de ea în toate privințele. Cum orele erau înaintate, toți cei prezenți au găsit că asta era o idee strălucită, logică, altruistă și de bun simț. Singura problemă era cum s-o răpești. Spre dimineață bogătașul porni spre nord însoțit de cele două gorile. Se opriră la casa lui din Alleröd, unde făcură plinul atît de temeinic încît cei doi se afundară într-un somn adînc în sufragerie. Omul-de-curînd-îmbogățit încercă să-i scuture înapoi la viață dar degeaba. În orice caz se afla într-o asemenea stare în care credea că o mică răpire poate să facă și singur ; plecă la Hilleröd. Își parcă Jaguarul în mijlocul unui gard de mărăcini și se îndreptă clătinîndu-se spre casa Lisei K. Acolo îl găsi pe judecător, care tocmai era în vizită.

El îi deschise ușa, bogătașul se bălăbăni pe lîngă el pînă în camera iubitei sale ; Lise K. stătea pe canapea, unde el încercă s-o seducă pe loc. Cînd tentativa eșuă, căzu grămadă de pe sofa și se afundă într-un somn adînc. Lise K. chemă poliția, care îl luă și-l băgă la arest.
În ziua următoare fu dus în fața judecătorului. Cei doi rivali stăteau acum față-n față. Cînd Omul-de-curînd-îmbogățit înțelese că adversarul lui era judecător și că avea intenția să-l condamne, se lămuri și asupra monstruoasei corupții care ieșea la iveală din această situație. Întrerupse dezbaterile urlînd din toate puterile :
— El este ! Degetul lui arăta tremurînd spre judecător. El este ! Un porc murdar și destrăbălat !
— Domnule director Henriksen... spuse avocatul lui, care aflînd de ghinionul clientului lui se grăbise la fața locului.
— Un pui de cățea, un mîncător de rahat, un diavol corupt, un șobolan perfid !
Sergentul Eliasen asculta cu interes. Fața lui ca o lună plină se aprinse plină de participare.
— Măsurați-vă cuvintele ! spuse judecătorul sever.
— O viperă scîrboasă, un tîlhar împuțit, un cur dezmățat ! urlă Omul-de-curînd-îmbogățit cu spume la gură.
O doamnă mai în vîrstă, abonată cu credință la toate procesele leșină, ziaristul local scrise pînă făcu rană la degete, apărătorul încercă să-și liniștească clientul, iar Eliasen, în tăcere, memora în șoaptă fiecare cuvînt.

— Luați-l de aici ! tună judecătorul și lovi cu ciocanul în masă.
— Un porc căcăcios, un pui de curvă ordinar ca ăsta să mă condamne pe mine ?
— Eliasen ! strigă judecătorul.
Eliasen se trezi la acțiune. Păși maiestuos prin încăpere spre acuzat, dar înainte să ajungă la el, acesta se repezi la masa judecătorească, puse mîna pe tamponul cel greu de sugativă și încercă să-i spargă cu el capul dușmanului său. În cele din urmă Eliasen cu oamenii de pază reușiră să-l imobilizeze. Fu scos din sală și închis la arest. Urletele lui furioase răsunau în toată clădirea.
Acesta fu doar primul atac la care fu expus judecătorul.

6

GORILELE SE TREZIRĂ tîrziu dimineața în sufrageria magnatului. Le vîjîia capul îngrozitor. În cameră era cam întuneric și foarte lugubru. Pe pereți atîrnau capetele împăiate ale tuturor animalelor pe care Omul-de-curînd-îmbogățit le ucisese de-a lungul anilor : elani, cerbi, porci mistreți, antilope, gazele ; chiar și un cap de tigru. Și pe lîngă toate astea cîteva armuri medievale.
— Ajutor ! țipa prima gorilă. Sînt în delir !
— Și eu, se văicări al doilea. Văd o grămadă de animale mari.
Se agățară fiecare de cîte o armură, pînă se lămuriră unde se aflau .Și pentru că băuseră

tot ce le stătuse la îndemînă ieșiră să caute ceva cu care să-și mai ude gîtlejul.

Într-un bar amenajat ca o ladă de zestre din Evul Mediu găsiră ceea ce căutau. Se așezară la o masă grea de stejar și se apucară să bea ca să uite de groaza prin care trecuseră. După un timp începură să discute.

— Ce căutăm noi în cripta asta? întrebă prima gorilă.

Cît își mai bătură capul cu asta mai traseră cîteva beri. În cele din urmă cel de-al doilea își aminti motivul pentru care se aflau în casa Omului-de-curînd-îmbogățit.

— Parcă spunea o mie de coroane? vru să știe primul.

— Parcă zicea cinci mii? întrebă al doilea.

— Cum dracu o chema pe păpușică?

— Am pe undeva numele și adresa, răspunse celălalt scotocindu-se. Am găsit! Scoase o bucată de hîrtie din buzunarul de la spate al pantalonului: Lise K., Grönnemosevej 45, Hilleröd. Trebuie să pornim într-acolo!

— Hai să le luăm și pe astea, spuse prima gorilă arătînd o ladă de Pils din bar. Găsiră un coș de rufe, îl umplură cu sticle și ieșiră la lumina zilei, unde soarele îi izbi ca o măciucă. Orbiți, porniră împleticindu-se, umblară brambura, pînă găsiră un taxi care-i transportă la Hilleröd. Pe drum se mai răcoriră cu bere. Cînd sunară la Lise K. erau cît se poate de bine dispuși. Nu răspunse nimeni în afară de cățelul cel certăreț. Văzînd asta pătrunseră în casă folosindu-și experiența profesională și se uitară primprejur. Pe cățel îl expediară în baie pentru că se încăpățîna să-i muște de picioare.

— Aici nu e nimeni acasă, spuse primul.

— Așteptăm, spuse al doilea.

— Putem să ne facem comozi, zise întîiul.

Își întinseră două șezlonguri pe terasă și-și scoaseră cămășile.

— Trebuie să fie o bucățică grozavă!

— Dacă dă cinci mii înseamnă că-i focoasă, zise ale doilea.

Ciocniră și băură. Cînd terminară berea din coș porniră în căutarea a ceva să-și ude gîtlejul. Descoperiră o fotografie a Lisei K. O scoaseră afară la soare și se uitară la ea pe rînd.

— Asta e sigur mama păpușii, spuse prima gorilă.

— Cinci mii, mormăi celălalt. Pe naiba, la cîte femei le poți face felul de banii ăștia!

În după-amiaza aceea cînd Lise K. veni acasă de la serviciu se pomeni cu doi bărbați aproape goi și foarte păroși sforăind pe șezlongurile ei de pe terasă. Se duse glonț în cameră, chemă poliția și spuse că în locuința ei se află doi spărgători periculoși. Gorilele se treziră în timp ce li se puneau cătușele. Erau destul de indignați și dacă tot făceau scandal mai primiră și cîteva bastoane pentru că se împotriveau arestării.

Prima gorilă îi spuse Lisei K.:

— De fapt voiam să vorbim cu fiica dumneavoastră.

Polițiștii îi băgară la arest. În dimineața următoare, cînd fură duși în fața judecătorului, erau complet mahmuri.

— Pe naiba, dar știu că aveți un cucui, înălțimea voastră, spuse unul dintre gorile văzîn-

du-i fruntea care strălucea în toate culorile curcubeului.

Cei doi depuseră o mărturie completă. Da, intraseră prin efracţie într-o casă străină, jefuiseră proviziile de bere şi furaseră nuga dintr-o cutie. Nugaua era de la judecător. Apoi fură întrebaţi de ce pătrunseseră acolo. În momentul acela cei doi erau atît de terorizaţi de mahmureala lor, că ar fi mărturisit orice. Ei da, pentru că primiseră însărcinarea să răpească o gagică nostimă. Cine le-o dăduse ? Un domn foarte bogat. Cine era acest domn foarte bogat ? Ei, o personalitate grozav de cunoscută, un client de bază al Institutului de Sauna, unde ei erau angajaţi ca băieşi şi maseuri. Cu acestea identitatea Omului-de-curînd-îmbogăţit fu dezvăluită şi dosarul împotriva lui fu dezvoltat în cîteva puncte. Trebui să apară din nou în faţa judecătorului ; dar pentru că de cum dădu cu ochii de el se porni pe acuzaţii şi înjurături trebui să fie internat într-un sanatoriu unde starea psihică urma să-i fie pusă sub observaţie.

La spital, nebunia care pînă atunci stătuse doar la pîndă, îl luă cu totul în stăpînire. Se purtă atît de paşnic, de blînd şi îndatoritor, încît fu declarat nebun pe loc. La termenul hotărît ieşi din balamuc, se duse glonţ la Hilleröd şi încercă să-l omoare pe judecător. La asta fu prompt adus înapoi şi declarat incurabil.

Acesta a fost totuşi numai începutul unui şir de atentate la care fu expus judecătorul.

Judecătorul se considera un demn reprezentant al funcţiei pe care o exercita. Deciziile

unui judecător bun sînt prin definiţie întărite de instanţele superioare, şi din acest punct de vedere nimeni nu i-ar fi putut reproşa ceva. La început nu era totdeauna mulţumit de el însuşi şi de slujba lui. Încerca oarecari dificultăţi cînd trebuia să trimită oameni în spatele gratiilor pentru cîţiva ani, dar după aceea se obişnui. În definitiv, nu el dădea aceste sentinţe, ci societatea. El nu era decît mijlocitorul. De fapt el ar fi încetat imediat să dea condamnări dacă oamenii ar fi încetat să se facă vinovaţi. În afară de asta se consola cu gîndul că dacă s-ar retrage şi n-ar mai da pedepse un altul i-ar lua oricum locul.

Fiul lui, Allan, nu era de acord cu acest punct de vedere.

— Aşa spun toţi, îi obiectă simpaticul tînăr. Dacă aici, în ţară am avea pedeapsa cu moartea, toţi călăii ar veni cu scuza asta. Eu în locul tău mai degrabă aş cultiva cartofi.

— Societatea trebuie să aplice nişte instrumente ale puterii atunci cînd oamenii nu acceptă regula jocului, nu-i aşa ?

— Dacă privim lucrurile în felul acesta, ai fireşte dreptate, spuse Allan conciliant.

— În societatea ta ideală nu există judecători ? întrebă tatăl său.

— Oho, şi încă cum : strigă Allan cu înflăcărare. Dacă eu aş fi la putere s-ar rostogoli cîteva capete ! Cu plăcere aş tăia şi eu cîteva !

— Chiar aşa ? întrebă judecătorul.

— Sigur că da.

— Al cui de exemplu ?

— Al tău de exemplu, replică fiul lui zîmbindu-i amabil. Ia gîndește-te numai la cît de urît te-ai purtat cu mine !

— La condamnarea oamenilor nu trebuie să te lași condus de sentimente personale de răzbunare, îl povățui tatăl său.

— Singurul motiv în drept să trimită un om pe lumea cealaltă este personal, îl contrazise Allan. E curată perversiune să faci ceva cu indiferență.

Ca totdeauna judecătorul avea sentimentul că nu prea știe cum să-l ia pe fiul lui.

Următorul atentat asupra judecătorului se petrecu în timpul unui proces de expropriere al fabricantului de clei Arthur Ehler.

Acesta era un domn cam de șaizeci de ani, vioi, svelt, cu părul alb ca neaua.

Deși trecuseră cîțiva ani de cînd Ehler nu mai fabrica clei, încă mai plutea în jurul lui un miros slab dar inconfundabil de stîrvuri fierte. „Cleiul excelent Ehler“ se producea din mortăciuni de care înainte nu era lipsă. Inițial, fabrica se afla la o distanță bună de oraș pînă cînd explozia construcțiilor de locuințe precipită lucrurile. Orașul se extinse, iar speculanți inteligenți aleseră acest peisaj presărat cu șiruri de dealuri, păduri și lacuri pentru terenuri de construcție. În Danemarca nu ajunge să vezi un loc frumos, ai vrea să și locuiești acolo. Singurul defect al idilei era duhoarea de cadavru. După ce fură atrași destui alegători în regiune, administrația comunității își dădu seama că fabrica era evident dăunătoare sănătății. Așa ceva depinde totdeauna de numărul de votanți. Atunci, la cererea Comisiei

de Sănătate, judecătorul dădu dispoziție ca fabrica de clei a lui Ehler să-și înceteze producția. Comunitatea prelua terenul după ce hotărîse în principiu să-l facă rezervație naturală. Astfel îl primi ieftin. Mai tîrziu îl vîndu însă unui consorțiu care construi acolo un centru comercial și un loc uriaș de parcare.

Cînd fabricantul de clei apăruse pentru prima oară în fața judecății întrebase :

— De ce a trebuit ca proștii ăia să se mute lîngă fabrica mea ? Eu am fost primul acolo. De ce nu pot și ei, ca mine, să locuiască în altă parte ?

Ehler își dăduse de mult seama că era imposibil să-ți întinzi corturile în apropierea acelei fabrici urît mirositoare. De aceea, la vremea lui, își construise o casă frumoasă în celălalt capăt al orașului, la Ådalen — o regiune cunoscută ca perlă a ținutului de la Marea Nordului.

De fapt el nu era nemulțumit că cei de la Comisie îi închiseseră fabrica. Se schimbaseră timpurile, nu mai renta să faci clei din animale moarte. Se înfurie însă teribil cînd află că obștea făcuse o afacere de milioane vînzînd terenul unui consorțiu în loc să-l facă rezervație naturală.

Apoi se întîmplă ca Departamentul de stat al Construcțiilor de Drumuri să hotărască, în nețărmurita-i înțelepciune, trasarea unei autostrăzi exact în mijlocul proprietății lui Ehler din Ådalen. Trebuia să construiască un pod cu autostradă pe patru benzi de-a curmezișul văii pentru ca rîul de mașini, îndreptîndu-se

spre mare, să nu piardă vremea cu ocoluri inutile. L-au expropriat pe fabricant a doua oară, dar de data asta el refuză să recunoască decizia judecătorească. Construiră podul, dar iată că puțin după aceea țara trecu printr-una din acele crize economice care par să fie componente la fel de sigure ale sistemului social ca „precipitațiile izolate" la buletinul meteorologic. Dar de vreme ce podul exista, cu structura lui elastică cu tot, care pornea și se oprea în nimic, trebuia insistat ca fabricantul de clei să dispară, iar casa lui să fie demolată. Dar cum omul era încăpățînat, refuză, așa cum o făcuse și mai înainte. Declară că locuiește excelent, că prezența lui nu deranja pe nimeni, era foarte mulțumit să aibă podul deasupra casei pentru că avea o protecție în plus în fața intemperiilor iar umbra lui răcorea grozav în miezul verii. Dar dacă statul a hotărît că omul nu poate locui în propria lui casă — chiar dacă nu există nici cel mai mic motiv să fie alungat de acolo — atunci numai voința statului nu contează. Ca urmare a refuzului lui Ehler de a privi astfel lucrurile se ajunse din nou la proces. Tot judecătorul nostru îl prezida iar fabricantul consideră această coincidență ca fiind expresia deosebit de răutăcioasă a unei dorințe personale de răzbunare.

— De ce tot eu ? țipă bătrînul furios. De ce naiba numai eu ?

— Ei, ei, domnule Ehler, spuse judecătorul prietenos.

— De ce mă urmăriți cu atîta încăpățînare ?

— Noi nu vă persecutăm, explică judecătorul răbdător.

— *Noi* spune el ! strigă Ehler indignat. *Noi !* Sună bine, nu-i așa ? Ce v-am făcut ? Arătă spre omul legii cu degetul încovoiat.

— Vă rog să înțelegeți, aici nu e vorba de nimic personal.

— Dar de ce nu urmăriți pe altcineva ? Trebuie să se mai găsească cineva pe care să-l persecutați !

— Domnule Ehler ! îl avertiză judecătorul ridicînd vocea.

Fabricantul se întoarse spre băncile înțesate de ascultători. De cînd cu Omul-de-curînd-îmbogățit, judecătorul putea întotdeauna conta pe sala plină cînd avea un proces. Atmosfera era încărcată de tensiune și așteptare.

— Dragi compatrioți ! exclamă Ehler. Vă vorbesc ca de la om la om...

Judecătorul lovi cu ciocanul în masă. Se simțea cam nesigur, pentru că fabricantul făcea o figură impresionantă. De aceea încercă din nou zîmbetul lui prietenos, pe care celălalt, care nu se mai putea stăpîni, îl folosi spre avantajul lui.

— ... trebuie să-l oprim. E vorba de libertatea noastră ! Acum ori niciodată... Rămase o clipă într-o frumoasă poză patetică apoi arătă cu un gest larg spre judecător. Acest om este nebun !

Un freamăt de tulburare străbătu sala.

— Liniște ! Liniște ! Judecătorul ciocăni în masă.

— Este total dement, continuă fabricantul, care simțea că sala e de partea lui. În umbra

poziției lui oficiale se dedă viciului sadic și pornirii perverse de a persecuta cetățenii ! Nu sînt și eu un om ? N-am și eu simțămintele mele ? Cînd mi se împlîntă un cuțit în inimă nu mor și eu ca oricare ? Cetățeni ! Poate credeți că sînteți apărați atîta vreme cît mă oropsește doar pe mine — e o iluzie ! Data viitoare vă va urmări pe voi ! Opriți-l pînă nu e prea tîrziu ! Libertatea noastră e în joc !

Încremeni într-o frumoasă poză cu mîinile ridicate și cu capul plecat. O lacrimă își lăsă palida urmă pe obrazul lui de om bătrîn. Apoi izbucniră aplauzele străbătute de cîteva înjurături ursuze. Judecătorul încercă să prindă privirea sergentului Eliasen, văzu totuși cu surprindere că și el fusese impresionat de discursul fabricantului de clei. În ochii lui rotunzi era o strălucire ciudată, buzele-i tremurau, mărul lui Adam îi zvîcnea. Judecătorul lovi cu ciocanul în masă și în sfîrșit Eliasen se pogorî din înălțimi ca să treacă la fapte în calitate de slujitor conștient al dreptății.

Procesul fu înecat în larmă și haos. Eliasen vru să-l prindă pe bătrîn, dar acesta se smulse și se repezi ciudat de sprinten spre scaunul judecătoresc, sări peste bară, apoi încercă — după mărturia mai multor martori oculari — să-l sugrume. În cele din urmă funcționarii se grăbiseră la fața locului și reușiseră să îndepărteze degetele încovoiate de om bătrîn de gîtul celui amenințat. Fu dus din sală și numai faptul că Eliasen se așeză pe el reuși să-l aducă la tăcere. Judecătorul se întremă cu puțină apă și reuși să-și desfacă nodul de la cravată, care în focul luptei alunecase la spate. După pauză

se dădu dispoziție ca fabricantul să elibereze casa imediat. Ehler refuză să recunoască hotărîrea, pentru că nu vedea nici un motiv plauzibil pentru care ar face asta. Chestiunea stagnă un timp, pînă cînd autoritățile considerară feluritele modalități de constrîngere pe care le puteau pune în aplicare.

Ceva mai tîrziu „Societatea de stat pentru construcția de drumuri“ luă două hotărîri importante : 1) Porțiunea de autostradă proiectată se va construi în altă parte. 2) Podul cu șosea din Ådalen nu poate fi legat cu autostrada. Dar decizia judecătorească în ceea ce-l privea pe Ehler fusese emisă deja și trebuia îndeplinită. De aceea niște muncitori fură trimiși la Ådalen să demoleze. Cînd apărură în grădina fabricantului fură întîmpinați de o grindină de alice venind de la fereastra primului etaj. Muncitorii se retraseră imediat și în ordine. Trimiseră un delegat să parlamenteze. Bătrînul, care se baricadase în dormitor, își menținu punctul de vedere : va deschide focul asupra oricui s-ar apropia de casă cu intenția s-o dărîme. Cîteva săptămîni situația rămase neclară. Apoi ziarele începură să se ocupe de chestiune. Bătrînul neînfricat și iubitor de libertate se bucură de multă simpatie. Redacțiile primiră un potop de scrisori, mai ales de la profesori din învățămîntul mediu cu vederi de stînga și de la cetățeni cu pasiunea pedagogiei. În sînul administrației se impuse punctul de vedere că nu e recomandabil să provoci pe cei de stînga, cu atît mai puțin înainte de alegeri. De aceea se luă o hotărîre care corespundea bunei tradiții daneze ; în fața unei pro-

bleme neplăcute să te porți în așa fel de parcă nici n-ar exista. Fabricantul de clei Ehler rămase în casa lui din Ådalen, unde umbra construcției elastice a podului o ferea de căldura soarelui în orele cele mai fierbinți ale amiezii.

7

JUDECĂTORUL nu-și vedea fiul prea des. Allan își ura tatăl din principiu. Din nefericire îi și plăcea de el totodată. Îl găsea cam bizar, dar nostim, de treabă și darnic ; îi părea rău că trebuie să-l urască. Și fiindcă din ce îl vedea mai des cu atît îl găsea mai simpatic, lui Allan nu-i rămînea altceva de făcut decît să-l evite.

La unsprezece ani fusese trimis la un internat pe care Klausen îl recomandase în calitate de bun prieten. Medicul șef, bîntuit de sentimente de vinovăție și de psihoze anxioase, învățase el însuși la acea instituție și susținea că e o școală grozavă care te face bărbat. Internatul era renumit prin aceea că elevii lui fie că ajungeau ceva în viață fie că se iroseau. După cum se prezenta situația, Allan intenționa să se ruineze. Găsea că unii din colegii lui care erau mai ambițioși oferă un exemplu îngrozitor. La dirigenție erau invitați foști elevi ai liceului, dar numai cei care făcuseră carieră, ceilalți nu erau bineveniți. Și asta îi întări convingerea că nu era nimic mai rău pentru un om decît să reușească în viață.

Allan își dezvoltase ura lui principială față de tatăl său încă din școală. Ca urmare, contactul direct cu el în vacanță aducea cu sine anumite complicații, pentru că judecătorul era un om atît de cumsecade încît îi venea foarte greu să se poarte dușmănos cu fiul lui. Băiatul nu înțelegea deloc cum un om ca acesta putuse să-și trimită fiul într-o astfel de școală îngrozitoare. Cu obișnuita orbire față de nuanțe a tinereții, Allan trebuia fie să-l accepte pe tatăl lui, fie să-l respingă. De vreme ce nu putea să-i ierte deportarea la internat, se hotărî să-l repudieze și asta însemna că trebuie să condamne totul la tatăl său : concepția despre viață, decența burgheză, sobrietatea, cinstea și multe altele. De aceea era foarte penibil că Allan îl plăcea cu atît mai mult cu cît îl cunoștea mai bine. Dar, își spunea el, dacă se ținea cît de departe de casa părintească mai exista sigur o șansă să nu-l poată suferi pe tatăl lui, fără să-l urască prea tare.

Asta era cam greu, pentru că lui Allan îi plăcea foarte mult și de mama lui vitregă. După cum se prezentau lucrurile, simpatia era reciprocă. Judecătorul firește că nu asculta cînd Allan îi descria programul lui cotidian de neînțeles. Cu Elise lucrurile stăteau altfel. Era numai urechi la poveștile lui. O roșeață ușoară îi colora obrajii, ochii îi străluceau, simțea cum îi vibrează corpul și zile întregi după plecarea lui se purta foarte ciudat.

Tatăl și fiul erau un mister unul pentru celălalt. Tînărul asculta cu plăcere cînd părintele lui începea cu explicațiile și cu morala ; de

regulă ele aveau loc în grădina cultivată cu grijă, printre altele la tunsul pomilor.

— Fiecare pom care dă fructe trebuie din cînd în cînd tuns, anunță judecătorul.

— A, da? întrebă Allan cu naivitate.

— Asta se potrivește și la oameni, continuă tatăl aruncînd o privire semnificativă către chipeșul lui fiu.

— Ca să vezi!

— Buruienile trebuie imediat îndepărtate, explică judecătorul gesticulînd cu foarfeca, altfel pomul nu are fructe sau cele care ies sînt mici și deformate.

Allan îl privi cu o scînteiere de mulțumire în ochii albaștri.

— Deci de asta depinde, să tai la timp? întrebă el.

— Exact. Ei, am fost și eu tînăr.

— Chiar așa? Vocea lui Allan suna neîncrezătoare.

— Sigur că da. Am sărit și eu peste cal la viața mea. Scoase un sunet ciudat pe nas. Poți să-ți închipui că era cît p-aci să mă aresteze poliția? Pentru tulburarea liniștii publice.

— Pare de necrezut. Ce poznă ai făcut?

Judecătorul mărturisi că odată își pusese în cap să alunge un cîine în mare pentru că respectivul animal îl mușcase. Cu țipetele lui proprietarul adusese doi polițiști la fața locului.

— Am tulit-o cu prietenul meu. De altfel el era alergător la semifond. Nu eram cu totul treji.

— Cu plăcere te-aș vedea și eu o dată beat, spuse Allan. Cum de-ai devenit judecător?

— Așa s-a întîmplat.

— Nimic nu se întîmplă doar așa, pur și simplu, explică fiul lui. Cred mai degrabă că ai devenit judecător ca să ții în frîu înclinația de a mai alunga cîini în mare cu lovituri de picior.

— Crezi într-adevăr?

— Da, desigur. Probabil că ai remușcări cînd dai cuiva o pedeapsă.

— S-ar putea să ai dreptate, spuse tatăl lui blajin.

— Încetează să-mi mai dai tot timpul dreptate. O faci numai pentru că nu vrei să discuți.

— Aici ai sigur dreptate, zise judecătorul.

Elise era nițel îndrăgostită de Allan, dar asta nu voia să și-o mărturisească nici ei însăși. Îl cunoștea de pe cînd era adolescent; pe atunci o irita cu pretențiile lui. De fapt ea îl convinsese pe judecător să-l trimită la internat. De aceea avu mulți ani remușcări care, treptat, pe măsură ce Allan creștea și se făcea tot mai chipeș, făcură loc unei infatuări difuze, unei înclinații de a-l atinge și de a-l include în visele ei. Elise avea totuși o educație burgheză, și. deși vechile obiceiuri fuseseră uitate, nu și-ar fi mărturisit niciodată că se aprinsese puțin pentru fiul soțului ei.

Stăteau întinși pe două șezlonguri în grădină pe cînd judecătorul alerga de colo-colo stropind trandafirii.

— Te-am visat azi noapte, Allan, spuse Elise.

— Aha. Eram copil sau adult?

— Cam ca acum, răspunse ea simțind enervată că roșește.

Allan se uită la ea și zîmbi.

— Și ce faceam ?

— A, alergai după mine. Cred că voiai să mă ataci cu ceva și picioarele îmi deveneau din ce în ce mai grele. Știi ce vreau să spun, nu ?

— Sigur, sigur. Allan îi aruncă o privire cuceritoare. Știu, firește. Doreai să fii atacată, nu-i așa ?

— Nu, nu, replică Elise în grabă. Tu voiai.

— Mă rog, spuse el, e visul tău. Cu ce voiam să te atac ?

— Cu un cuțit de tăiat hîrtie al tatălui tău.

— Cu un cuțit de tăiat hîrtie ! repetă Allan fluierînd. Elise îi dădu ușor o palmă.

Allan era un tînăr chipeș, cu părul întunecat, care-și dădea repede drumul la băutură. Simțea că Elise nutrește pentru el sentimente diferite de cele ale unei mame vitrege. Cîteodată îl bătea gîndul de a le folosi. Posibilitatea îl fascina, mai ales reacția judecătorului l-ar fi interesat. Pe de altă parte, exista pericolul de a intra într-o belea stupidă pentru că tatăl lui putea să se înfurie și să-i interzică de a mai intra în casă, iar Allan avea nevoie de judecător și mai ales de banii lui.

Felul în care-și descria el viața în jungla metropolei trezea în Elise sentimente ciudate. El știa acest lucru și de aceea exagera cît putea. În versiunea lui, mici petreceri se transformau în adevărate orgii cu mult sex și din cînd în cînd cu droguri.

Conversația era puțin cam riscantă. Păcatele vieții fără de griji îi învăluiau pe amîndoi, așa cum o umbră invadează lumina soarelui. Cînd

Allan era în vizită, Elise simțea din cînd în cînd dorința de a se afunda în mocirlă ; nici ea nu putea spune precis ce înțelegea prin asta, dar era ceva în legătură cu sex, orgii, droguri, uitare de sine, dezlănțuire totală și cu așa numita „cădere în adîncuri“, ceva ce lăsa cu totul în umbră păcătuirea grăbită în brațele medicului șef, ca să nu mai vorbim de viața liniștită pe care o ducea cu judecătorul. După plecarea lui Allan se întîmpla adesea ca Elise să fie nedreaptă cu bărbatul ei prietenos și lipsit de fantezie și încerca să-l provoace. Făcu la fel în acea frumoasă seară de după vară după ce Allan pălăvrăgise despre viața lui interesantă.

— De ce mă urăști ? țipă Elise după ce ea și judecătorul băuseră două sticle de vin roșu la cină.

— Dar, draga mea, nu te urăsc deloc !

— Ba da, mă urăști pentru că-ți sînt necredincioasă. Ai vrea să mă stîlcești în bătaie !

— Te asigur că nu-i adevărat.

— Pur și simplu n-ai curaj !

— Țin foarte mult la tine, spuse judecătorul. Era obișnuit ca Elise să aibă asemenea izbucniri cînd venea Allan acasă, dar nu bănuia legătura.

— Îți sînt necredincioasă, strigă ea.

— Da, da, spuse el răbdător, n-am ținut niciodată seamă de asemenea lucruri. Nu înseamnă cine știe ce...

— Ba da, înseamnă foarte mult ! țipă nevasta lui isterică. Asta înseamnă că ești un bleg și un nevolnic.

— Ai dreptate, spuse judecătorul cu diplomaţie.

— Încetează să-mi mai dai tot timpul dreptate ! Te porţi răutăcios, josnic şi duşmănos.

— Ai desigur..., se opri în ultimul moment.

— De ce nu mă baţi ? vru să ştie Elise. Orice bărbat normal ar face-o dacă l-ar înşela nevasta.

— *Eu* să te bat ? întrebă judecătorul îngrozit.

— Da, sigur că da. De ce nu ? S-ar potrivi cu tine. De fapt ai vrea să mă siluieşti... Elise întinse braţele a implorare... atunci fă-o odată !

Pe judecător îl trecu un fior de groază.

— Dar eu nu sînt deloc aşa ! se apără el.

— Dacă m-ai iubi, n-ai mai sta la discuţii ai face-o pur şi simplu ! exclamă femeia nesăbuită.

— Tocmai de aceea n-o fac, pentru că te iubesc, spuse el încercînd să mai păstreze un rest de logică în toată discuţia.

Elise apucă un cuţit de tăiat hîrtia şi-l agită încoace şi-ncolo într-o primejdioasă apropiere de faţa judecătorului.

— Ai vrea să mă ameninţi cu acest cuţit ! pretinse ea cu voce ascuţită.

— Draga mea, eu cred că ar trebui să iei un calmant.

— Un calmant ! pufni ea. Un calmant ! Numai la asta te duce capul ?

Întoarse cuţitul spre pieptul ei şi ţipă : „Nu mai pot să suport !"

Judecătorul încercă să ajungă la cuţit. Urmă o scurtă luptă în cursul căreia reuşi să i-l smulgă. În focul bătăliei însă, Elise îşi zgîrîiase singură pielea. Sîngele se prelinse din rana uşoară şi-i coloră puloverul. Văzînd asta lui i se făcu rău, îl apucă ameţeala şi căzu pe sofa cît era de lung.

— Ce ţi s-a întîmplat ? întrebă soţia lui îngrijorată.

Arătă spre pieptul ei şi bolborosi : „Ai ... ai... sînge".

Ea se uită, scoase un strigăt strident şi se prăbuşi pe canapea lîngă bărbatul ei. În scurt timp îşi reveniră întrucîtva şi putură cerceta rana. Nu era decît o zgîrietură foarte uşoară. Judecătorul o sprijini pe Elise şi aşa se duseră amîndoi clătinîndu-se pînă în baie unde tratară rana cu balsam şi leucoplast.

În noaptea aceea se iubiră cu neobişnuită pasiune.

Medicul şef, care se temea tot timpul pentru viaţa lui, căpătase o nouă angoasă. Nu era de ajuns că omul putea în orice clipă muri de infarct, apoplexie, embolie, rupere de aortă, şoc anafilactic, tumori, blocaj renal sau tromboză ; nu ajungea că putea fi ucis cu ciomagul vreunui vagabond, de copita vreunui cal, de furia unui taur sau de şoferi beţi — şi soţii nebuni de gelozie erau asasini potenţiali de care trebuia să te fereşti.

Cînd văzu plasturele de sub sînul stîng al Elisei fu cît p-aci să leşine de groază şi sări din pat. Elise, care de la ultima vizită a lui Allan nu-şi venise total în fire se simţi datoare să mai dramatizeze puţin situaţia.

— Ce-ce-ce-ce spui ? întrebă doctorul clănţănind din dinţi. Voia să te omoare ?

— Da, asta cred, răspunse ea mulțumită de efectul pe care-l produsese. Din cauza noastră, îl asigură Elise, stîrnită de o inspirație voluptoasă.

— Dar... dar ce i-ai povestit despre noi ? întrebă medicul șef.

— M-a bătut pînă a scos totul de la mine.

— Judecătorul ? exclamă doctorul cu neîncredere. Să te bată ? Nu-i el omul ăsta.

— Nu-l cunoști. E ca o fiară.

— Vorbim de aceeași persoană ?

— Da, de Hans Erling. Elise rîse lugubru. Nu e deloc așa cum îl crezi. A știut întotdeauna să se ascundă. Nu și-a omorît el oare prima nevastă ?

— Nu, Dumnezeu mi-e martor. A călcat-o un camion.

— El a împins-o sub roți. Mi-a mărturisit-o într-o seară, nu demult, pe cînd era beat criță.

— Dar el nu bea niciodată.

— Atunci pot să-ți spun că nu-l cunoști, nimeni nu-l cunoaște.

Îmboldită de inspirație, Elise dădu vocii ei un sunet cavernos, încărcat de prevestiri groaznice: Toți îl consideră un om drăguț, cu simț moral. Dar el e o cloacă de vi...

— Dar, totuși !

— Are vicii scîrboase, pot să te asigur. Nici măcar nu-ți închipui ce are jos, în pivniță.

— Nu, ce are acolo ?

— Niște instrumente...

— Nu vreau să mai aud, strigă medicul șef.

— Și știi ce face cu ele ?

— Nu vreau să mai știu nimic !

— Bun, te scutesc de amănunte, spuse Elise, care nici ea nu avea idee ce instrumente ar putea avea judecătorul în pivniță.

— De ce nu-l părăsești ? întrebă amantul ei. Elise rîse isteric.

— Să-l părăsesc ? Dragă prietene, țin prea mult la tine ca să fac una ca asta.

— Ce vrei să spui ? se interesă el cuprins de bănuieli îngrozitoare.

— Te-ar omorî dacă l-aș părăsi !

— Ce tot spui acolo ? țipă medicul șef. Atunci te rog rămîi la el. Promite-mi că stai cu el ! N-ai voie să-l lași niciodată !

— Firește că n-am s-o fac. Elise zîmbi. Totuși adăugă apoi indignată : Asta înseamnă că vrei să mă lași cu un om care se poartă urît, mă torturează și înfige cuțite în mine ?

— Trebuie să încerci să suporți, spuse doctorul încercînd s-o liniștească, fă un efort, apoi vom vedea ce-om mai face.

Din ziua aceea judecătorul deveni o obsesie pentru medicul șef. Îi era frică să meargă seara la culcare de teamă că celălalt ar putea să se cațere pe spalier cu cuțitul în gură, să-l înjunghie ; cînd reușea în sfîrșit să adoarmă avea vise apăsătoare care se învîrteau în jurul aceluiași lucru. Se trezea apoi lac de sudoare și controla funcționarea complicatului mecanism de alarmă din fire de nailon, clopoței și sonerii. Cînd se întîlnea cu judecătorul, la petrecerile din timpul sezonului, i se părea că sub masca prieteniei celălalt îl pîn-

dește ca și cum s-ar gîndi cum poate să-l lichideze mai repede. Cei din branșa asta știu foarte bine cum se scapă basma curată, află destule șmecherii la procese. În schimb Klausen știa cum se calmează oamenii cu ajutorul medicinei. Visul lui era să-l vadă pe judecător internat la secția lui de la spital.

Se întîlniră la marea serată pe care șeful de poliție o organiza în timpul verii și care, ca de obicei, trebuia să aibă loc pe terasă ; ca de obicei ea fu înecată într-o ploaie torențială așa că toată lumea trebui să se refugieze înăuntru. După cafea, medicul șef profită de ocazie ca să-i spună rivalului său că arăta cam palid.

— Palid ? întrebă judecătorul. Elise e de părere că sînt foarte bronzat anul acesta.

— Da, dar sub bronzul acesta ești neobișnuit de palid, îi explică doctorul. Dumnezeu știe dacă ești într-adevăr sănătos.

— Mă simt excelent. Sînt într-o formă bună.

— Ar trebui să vedem cum stai cu probele de sînge, spuse medicul șef cu un zîmbet schimonosit.

— Nu, nu e nevoie, nicidecum.

— Ba da, e foarte necesar. Fiecare ar trebui să-și facă analizele o dată pe an. Mai ai puțin și împlinești cincizeci.

— Am cincizeci și unu.

— În ziar am citit că ai fi în preajma celei de-a cincizecea aniversări.

— Prostii. Era beat paracliserul cînd mi-a completat certificatul de botez, și de aici toată încurcătura. Am cincizeci și unu.

— Cu atît mai rău, spuse doctorul. Deci ne-am înțeles. Te internăm cîteva zile, îți facem analizele, prescriem o dietă, vedem electrocardiograma și așa mai departe. Îți trimit mîine un bilet. Așa, așa...

Medicul șef își freca mîinile. Gîndul de a-l interna pe judecător în secția lui era foarte liniștitor. În spital era pază de noapte și ușile erau încuiate, așa că pacienții nu se puteau furișa să omoare medici. Poate că sub un pretext oarecare îl putea pune pe judecător sub narcoză. În felul acesta ar fi mărturisit și cum voia să-l omoare. Totul depindea de cine acționa mai repede.

— Nu, replică judecătorul, dar m-am gîndit la altceva.

— La... la ce ?

— De ce-ți tremură mîinile ? Îl privi cercetător pe Klausen, căruia îi dăduseră broboane de sudoare pe frunte.

— Nu-mi tremură deloc mîinile, protestă medicul șef, în vreme ce mîinile-i tremurau atît de tare încă vărsă whisky pe covorul deschis la culoare al șefului de poliție.

— Știi la ce m-am gîndit ?

— Da, sări Klausen ca ars, știu precis la ce te-ai gîndit !

— Am putea face împreună o mică escapadă spre Småland, am putea să pescuim, să facem drumeții, și așa mai departe. Nu-i așa c-ar fi grozav ?

— Ei, drăcie, interveni Elise, care era puțin cherchelită. Voi, băieți, vreți să vă spuneți povești porcoase ?

— Tocmai l-am invitat pe Klausen într-o excursie la Odhof, spuse soțul ei.

— Sînt prea mulți țînțari, își dădu Elise cu părerea.

— Oricum nu te luăm cu noi. Judecătorul rîse : Merg doar cu Klausen, o să gătim...

— Nu știu să gătesc, protestă medicul șef cu toți mușchii zvîcnind.

— Atunci preiau eu, se oferi judecătorul bine dispus. O să improvizez ceva pentru noi doi. Ce părere ai ?

— Nici una, răspunse doctorul, care fără să vrea scosese un sunet disperat. Mă gîndeam doar la arta ta culinară.

— Hans Erling gătește foarte bine, spuse Elise iresponsabil, mai ales ciuperci.

— Ciuperci ? șopti medicul șef.

— Asta e într-adevăr o idee grozavă, spuse Elise care vroia să-și ia o vacanță de la ambii bărbați. Trebuie neapărat s-o puneți în aplicare.

— Nu, nu, nu ! strigă Klausen, care-și imagină imediat cum trebuie să se fi simțit Cezar cînd în drumul spre Senat l-a întîlnit pe bunul său prieten Brutus.

— De ce nu ești de acord ? întrebă Elise.

— Nu merge, pur și simplu, răspunse doctorul. Dacă se îmbolnăvește vreunul din noi ? Îi făcu Elisei de mai multe ori cu ochiul, dar după cît se părea ei nu-i pica fisa deloc. Ea rîse cu poftă :

— Prostii ! Amîndoi sînteți sănătoși tun. O mică excursie între bărbați v-ar face foarte bine.

— Nu pot, spuse medicul șef nervos. N-am deloc timp.

— Odată la un sfîrșit de săptămînă, propuse Elise viclean.

— Nu merge, stărui Klausen, cu totul imposibil. Mi-ar fi plăcut, dar... Zîmbi fals. Trebuie să merg la un congres la Amsterdam.

— Dar e abia în octombrie !

— Vreau să mă pregătesc totuși, trebuie să țin un seminar.

Medicul șef își goli paharul dintr-o sorbitură. Vedea și singur că argumentele lui nu sunau prea convingător, dar spre norocul lui interveni gazda care-l salvă de la knok-out total.

Șeful de poliție ar fi vrut să schimbe cîteva cuvinte cu judecătorul. Se apropiară de ușa ce dădea spre terasă și se uitară în grădină, unde ploaia stingea lanternele multicolore de hîrtie.

— Ce-am auzit despre tine ? îl întrebă pufnind de cîteva ori pe nasul lui cărnos.

— A, în legătură cu Ehler ?

— Nu, altceva. Umblă zvonul că ai ceva ascuns în pivniță, Hans Erling. Îl împunse în coastă jovial și adăugă : Nu m-aș fi așteptat la asta de la tine. Ia spune, ai fost vreodată la muzeul poliției ?

Medicul șef era zguduit. Se grăbi să-și umple paharul cu whisky.

Elise flecărea întruna voioasă.

— Ai fi avut totuși timp să mergi la Småland cu Hans Erling. Ți-ar fi făcut bine. De multe ori m-am gîndit că voi doi aveți multe în comun.

— Îți dai seama ce spui ? întrebă doctorul. Singur cu el în pustiul de la Odhof ! Atunci ai putea foarte bine să-mi propui să-mi fac concediul în cușca leilor de la Grădina Zoologică !

8

ALLAN CUNOȘTEA un băiat pe nume Hubert.

Asta nu înseamnă că pe el îl chema într-adevăr așa, dar în perioada aceea își zicea Hubert. Lui Allan îi era indiferent ce nume avea, pentru că, își spunea el, n-are de gînd să-l ia de nevastă nici să facă afaceri cu el.

Allan și prietenul lui se întîlneau des în oraș. Se simpatizau pentru că amîndoi aveau slăbiciunea lungilor cuvîntări politice. Nimeni altcineva n-avea răbdare să-i asculte, așa că-și țineau discursurile unul altuia. Amîndoi erau tineri, știau să se exprime și își dădeau repede drumul la băutură. Cînd unul vorbea, celălalt se gîndea la expunerea pe care urma s-o țină. Pe măsură ce se îmbătau, deveneau tot mai elocvenți, arătînd că s-a vorbit îndeajuns și că a venit momentul de a trece la acțiune. Stăteau într-o mansardă de pe Turesengade, destupau o sticlă de bere după alta, zîmbeau absenți și dădeau frîu liber oratoriei — ceilalți plecaseră demult. După părerea celor doi, expunerile le erau cît se poate de logice, pline de perspective și extrem de spirituale. Colaborarea lor era perfectă, căci nu se întrerupeau niciodată unul pe altul, poate doar ca să destupe altă sticlă de bere.

— Nu mai avem berică, spuse așa-numitul Hubert.

— Pe unde-mi cade privirea văd numai putreziciune, sărăcie și pustiu, mormăi Allan melancolic. Vino, hai să mergem la Holmbladsgade, acolo cunosc eu pe cineva care are o groază de sticle.

Porniră. Era două noaptea și ploua. N-aveau nici un ban și de aceea se hotărîră să ia o mașină. Hubert, care se pricepea la lucruri dintr-astea, deschise un Jaguar VIII la Nörreport și-l lăsă generos pe Allan la volan. În torpedo găsiră un aparat de fotografiat excelent și o sticlă de vodcă. Ajunseră la convingerea că nu-i grăbea nimic să ajungă la Holmbladsgade. Întîi și-ntîi voiau să facă o plimbare cu mașina asta grozavă. Pe drum, Hubert ținu o cuvîntare despre stat. Statul, așa cum arăta el, era cea mai tîmpită invenție a omenirii, era pricina tuturor relelor, a discriminărilor rasiale, a capitalismului, a exploatării, a poluării și a bombelor atomice. Și de aceea omul mai trebuie să lase pălăvrăgeala și să treacă la acțiune. El, Hubert își propuse să facă ceva cu adevărat nasol acestui stat mizerabil.

— Eu m-am gîndit mult cum poți să dai o lovitură acestui stat nenorocit, spuse el, și am ajuns la concluzia din ce în ce mai fermă că îl nimerești unde-l doare mai tare dacă întreprinzi ceva împotriva porcilor ălora de judecători. Ia gîndește-te, adăugă el furios, un porc dintr-ăsta mi-a dat șase luni numai pen-

tru că am luat cîteva bancnote de la alimentara. Ăia pur și simplu înoată în bani.

— Tatăl meu e judecător, zise Allan în timp ce trecea pe roșu la intersecție.

— Pe bune ? întrebă așa-numitul Hubert impresionat. Știi ce ? Eu o să fac ceva împotriva porcului de taică-tău și tu să faci ceva împotriva lui babacu.

— Și cine e porcul de taică-tu ? întrebă Allan.

— Habar n-am, răspunse Hubert indiferent. Pe porcul ăla nu l-am văzut niciodată. Fă ceva împotriva cuiva, nu contează.

— Batem palma ?

Întăriră afacerea cu o strîngere de mînă. În starea lor sufletească, găsiră că planul e grozav. Allan coti pe Vandstrandvejen. Viteza nu era prea mare, cel mult 120 kilometri la oră, după cum explică el mai tîrziu la secție. O mașină a poliției cu sirena fluierînd îi ajunse din urmă și încercă să-i înghesuie la marginea drumului. Allan frînă brusc, mașina derapă ; apăsă pedala de accelerație pînă la fund, țîșni prin mijlocul [illegible] și reuși să plece trăgînd de volan în toate părțile ; trecu de semafoarele de la Skovshoved în direcția Klampenborg urmat de mașina poliției cu sirena urlînd și cu farul rotindu-se. Allan o coti la stînga, zbură peste pod și de-a lungul căii ferate, trecu pe lîngă Dyrehaven spre autostrada Helsingör. Mașina poliției n-a mai putut să-l urmărească, dar cînd ajunseră la Isteröd-vejen șmecherii coborîră o barieră. Allan frînă puternic, mașina derapă urlînd și ajunse în

pădurea din stînga șoselei lovindu-se cu radiatorul de un copac.

— Ei, acum trebuie s-o șterg, spuse așa-zisul Hubert sărind din mașină.

Cînd Allan vru să-l urmeze, observă că rămăsese înțepenit între volan și speteaza scaunului. În afară de asta își scrîntise piciorul. Cîteva clipe mai tîrziu se pomeni înconjurat de polițiști brutali care scoaseră o groază de revolvere. În sfîrșit, cu dureri de mîini și de picioare, Allan reuși să iasă șchiop din mașină și fu luat în primire. În fundal se auzeau pași grăbiți, pocnetul crengilor și înjurături izolate cînd polițiștii cădeau pe pămîntul alunecos al pădurii.

— Hubert ? Care Hubert ? îl întrebă sergentul major din Hilleröd pe Allan. Hubert și mai cum ?

— N-am idee.

— Atunci scriem Hubert, spuse celălalt, bătu numele la mașină, greși, tăie cuvîntul și înjură.

— De fapt nu-l cheamă Hubert, zise Allan după ce polițistul completase rubrica.

Acesta îl măsură cu o privire lungă, smulse foaia din mașină, se gîndi dacă să-i tragă o mamă de bătaie, apoi amintindu-și că Allan e fiul judecătorului, puse în mașină un nou formular în trei exemplare. Curînd după aceea apăru doctorul, care constată că din punct de vedere clinic Allan era beat criță.

Asesorul Eriksen îl condamnă la treizeci de zile arest sub acuzația de ebrietate la volan. În afară de asta îi mai adăugă o pedeapsă condiționată pentru folosire ilegală a unei mașini străine și complicitate la furtul unui a-

părat scump de fotografiat. Din noaptea aceea Hubert se dăduse la fund, așa că își mai avea de ispășit pedeapsa. Asesorului Eriksen îi făcu plăcere să-i dea lui Allan o lecție, pentru că el și judecătorul nu se puteau suferi. De aceea, cu o față tulburată îi spuse ce rău îi pare că trebuie să-i condamne pe fiul lui.

— Și eu aș fi făcut la fel dacă ar fi fost vorba de al tău, replică judecătorul.

— Fiul meu nu s-ar fi aflat niciodată în asemenea situație spuse Eriksen cu o licărire triumfătoare în ochi. Trăiește în Venezuela.

Allan își ispăși pedeapsa la Kolding apoi veni la Hilleröd să se mai destindă cîteva zile. Judecătorul nu prea avea chef să-l ia la rost, dar crezu de cuviință să-i spună totuși ceva. Era doar carne din carnea lui.

— Singurul lucru pe care nu-l pricep, spuse judecătorul, care de fapt nu pricepuse nimic, e de ce a trebuit să luați mașina aceea.

— Pentru că era acolo, răspunse Allan, privindu-l mirat pe taică-su cu ochii lui albaștri nevinovați.

— Da, da, da. Dar erau atîtea alte mașini primprejur.

— Tocmai, zise fiul lui, ai pus degetul pe rană.

— Dar mașinile aparțin altor oameni, își continuă judecătorul predica lui obosită, și nimeni nu-și poate permite să le fure pur și simplu. Dacă vrei să ai o mașină trebuie să economisești pînă cînd îți poți cumpăra una.

— Dar noi n-aveam bani, replică Allan răbdător.

— Atunci ar fi trebuit să mergeți pe jos.

— Ploua cu găleata.

— Puteați lua un autobuz.

— Îl pierdusem pe ultimul, zise Allan triumfător.

Judecătorul se simți făcut mat. Văzu în ochii fiului său acea privire pe care o are un jucător care pîndește moartea regelui dintr-un colț al tablei. Încercă să-l ia altfel.

— De ce tocmai un Jaguar ? O mașină atît de scumpă care mai și bate la ochi.

— Asta trebuie s-o lămurim pe loc, spuse Allan. Crezi c-ar fi fost mai democratic din partea noastră să fi luat un Volkswagen ?

— Nu, nu, nu, protestă judecătorul. Nu e deloc democratic să furi mașinile altora.

— Noi am considerat că e foarte democratic ca să luăm un Jaguar dacă tot era să luăm o mașină.

— Nu trebuie să luați nici un fel de mașină. Trebuie să mergeți pe jos.

— Și uite așa ne întoarcem de unde am plecat, constată Allan. Ploua cu găleata.

Judecătorului i se deschise în față un abis al degradării. Ca de multe ori la procese, în ultima vreme avea sentimentul ciudat că-i fuge pămîntul de sub picioare.

— Nu v-ați gîndit deloc la proprietarul Jaguarului ?

— Dar firește ! Ne-am gîndit că un om care are o asemenea mașină poate să-și permită s-o mai împrumute din cînd în cînd, dar unul care are un Volkswagen, nu poate.

— Bine, bine, spuse judecătorul furios. dar nu puteți pretinde că a fost foarte înțelept să

furaţi un Jaguar. O asemenea maşină e uşor de recunoscut. Un Volkswagen dimpotrivă...

— Deci pur şi simplu mă inviţi să fur un Volkswagen ! Hai că-mi place ! Privind lucrurile din acest punct moral de vedere ai furat Volkswagen-uri cînd erai tînăr ?

— N-am furat niciodată maşini ! răspunse judecătorul îngrozit.

— Atunci poate motorete ?

— Niciodată. De altfel pe atunci nici nu se inventase motoreta. N-aş fi furat nici măcar o bicicletă, deşi în timpul războiului era mare lipsă de aşa ceva.

— Deci tu eşti de părere că ar trebui să fur un Volkswagen. Asta chiar că e bună !

Judecătorul avea senzaţia că încetul cu încetul era sugrumat de nebunie. Înghiţi de mai multe ori în sec şi ridică degetul demonstrativ către Allan.

— Niciodată, mă auzi, niciodată nu te-am îndemnat să furi ceva. Te rog ia-ţi o bucată de ciocolată.

Îi întinse fiului său bomboniera. Stăteau în pavilionul cu tei de la marginea lacului. Pe partea cealaltă lumina soarelui se reflecta în acoperişul şi turnurile castelului. Allan luă o bucată de nuga turnată în ciocolată, muşcă din ea, mestecă pe gînduri şi-i arătă judecătorului crema dinăuntru.

— Hai s-o luăm altfel, spuse el. Tu eşti mort după nuga, nu-i aşa ?

Judecătorul, care avea o slăbiciune pentru nuga şi îşi ascunsese mai multe cutii în pivniţă, roşi fără să vrea, ca şi cum cineva l-ar fi prins asupra faptului.

— Şi ce-i cu asta ? întrebă el iritat în timp ce nugaua i se topea pe degete.

— Să zicem c-ar zăcea peste tot pe stradă şi ţie ţi s-ar scurge ochii după ea. nu-i aşa c-ai şuti şi tu vreo două bucăţele ?

— Aş plăti pentru asta, răspunse judecătorul.

— Şi ce-ar fi dacă n-ar fi nimeni prin preajmă căruia să-i plăteşti ?

— În primul rînd aş aştepta pînă a doua zi şi-n al doilea rînd e o comparaţie tîmpită. Un Jaguar de peste o sută de mii de coroane şi o bucată de nuga... Judecătorul îşi mai luă una.

— Îmi dau osteneala să păstrez discuţia la un anumit nivel, spuse Allan cu un ton de superioritate. Aici nu e vorba de mica ta slăbiciune pentru nuga, ci de principiu. Ticălosul ăsta de stat construieşte o groază de autostrăzi, dar dacă împrumuţi o maşină pentru o clipă, ai dat de dracu. Asta întrece orice măsură ! Pretutindeni se află tot felul de maşini...

Se uită la tatăl lui, căruia îi zvîcnea un ochi, şi simţi deodată un val de simpatie. Babacul meu nu mai e tînăr, se gîndi el, în cîţiva ani va muri şi atunci îmi va fi dor de el, şi pentru că-l iubesc şi pentru că-l urăsc. Allan îşi aminti brusc de aşa-zisul Hubert.

— Ai auzit cumva de... Hubert ? se interesă el cu prudenţă.

Judecătorul, care tocmai simţea un pustiu uscat şi nemilos răspîndindu-i-se în piept, se bucură foarte tare să poată schimba subiectul.

— Care Hubert?

Allan îi aruncă o privire piezișă.

— A, voiam să spun prietenul meu Hubert. Spunea că ar vrea... să te caute.

— Îl primesc cu dragă inimă.

— Ești sigur?

— Da, firește, răspunse judecătorul. Prietenii tăi sînt bineveniți în casă.

— Da, spuse Allan încordat, cu un rudimentar sentiment de vinovăție pe care-l îndepărtă imediat. Nu e sigur că o va face. Mi-a spus doar în treacăt.

— Cine e de fapt?

— Nu mi-e prea clar nici mie.

— Ce vrea?

— A, nu zicea decît că voia să te caute și să vorbească nițel cu tine. Mi-e teamă doar că e puțin țicnit. Trebuie să fii atent în caz că pică pe-aici.

— De ce?

Judecătorul rîdea.

— E ceva mai ciudat. Îi tot vine să amenințe.

— Ei da, și mai ce? Te asigur că în sălile tribunalului văd mulți oameni ciudați, iar unii dintre ei mai și amenință. Asta mă lasă complet rece.

— Mă bucur, zise Allan, mă bucur într-adevăr.

— De altfel n-aveai tu un coleg de clasă pe care-l chema la fel? întrebă judecătorul, care de la una dintre vizitele lui la internat își amintea vag de un băiat cu acest nume.

— Nu, nu e acela. Îl chema Hubert, dar...

— Dar prietenul tău Hubert, el...

— Pe el nu-l cheamă așa, zise Allan.

Judecătorul renunță și profită de ocazie ca să-și mai ia o bucată de nuga. Asta îl făcu pe Allan să țină și mai mult la el, atît de mult încît ura ieși iar la suprafață. Dacă Hubert își duce la îndeplinire amenințările lui nebuloase, asta n-ar însemna decît că se va face dreptate, se gîndi el.

Nu mult după această discuție judecătorul deveni alergic.

9

CA SĂ FIM DREPȚI, nu era o alergie propriu-zisă. Dacă judecătorul ar fi fost sensibil la polen, diagnosticul ar fi fost sigur. Pe cînd el era alergic la piperul de Cayenne. Simptomele erau însă aceleași.

Era într-o seară de joi. Judecătorul era singur acasă și citea în birou. Pentru că era răcoare pusese o bucată de lemn în cămin și se făcuse comod cu un pahar și o carte.

Elise ar fi trebuit să fie la cursul de emancipare a femeii, dar medicul șef îi telefonase și-o implorase să vină la spital. Văzuse o umbră în grădină și se temea că judecătorul se furișa pe acolo cu un cuțit de tăiat hîrtia. Degrabă încercă Elise să-l convingă că soțul ei e în birou și citește o carte foarte interesantă, de care chiar ea îi făcuse rost de la bibliotecă. În ea era vorba de o vizită a tînărului Robespierre la castelul bătrînului Rousseau, care-i inspirase strălucita idee a „religiei ra-

ţiunii". O religie care avu urmările cele mai uluitoare şi mai neraţionale.

Judecătorul încerca o adîncă mulţumire citind despre toată nebunia aceea. Soarta pe care şi-a aflat-o Robespierre îl convinse că există totuşi o dreptate supremă. Se gîndi totuşi că multe capete căzuseră în numele ei. În el se trezi o bănuială îngrozitoare că s-ar putea ca această dreptate supremă să nu existe. Şi dacă exista totuşi, se putea oare justifica jertfirea atîtor oameni nevinovaţi ? Bău o înghiţitură şi rămase mîhnit, cu ochii ţintă în cămin. În clipa aceea sună la uşă.

Judecătorul se duse să deschidă. Afară, în semiîntuneric, se afla o siluetă îmbrăcată în ceva — după cum declară el mai tîrziu — care aducea a uniformă a poliţiei. Judecătorul nu putu să vadă clar persoana şi în cele din urmă comportarea ciudată a necunoscutului îl făcu să se îndoiască de faptul c-ar fi fost vorba de un poliţai.

Îi fu greu să-i explice şefului de poliţie exact cele întîmplate. Singurul lucru pe care-l putea spune cu siguranţă era că i se suflase piper în ochi.

Şeful de poliţie nu prea avea timp să stea la discuţii cu judecătorul pentru că tocmai adoptase o nouă strategie în legătură cu prinderea hoţului de cărucioare, care celuilalt i se păru curată sminteală.

— Verificăm toate cărucioarele de copii de primprejur. O să reuşim precis să-i dăm de capăt.

— N-aveţi nimic altceva mai bun de făcut ? se interesă judecătorul.

— Sîntem foarte ocupaţi, spuse poliţistul cu acreală. Între altele, avem de supravegheat pe toţi delicvenţii pe care-i achiţi tu.

— În felul acesta n-o să-l prindeţi niciodată, spuse judecătorul, căruia îi ardeau ochii şi-i curgea nasul din pricina piperului de Cayenne.

— Punem pariu ?

Poliţistul îi întinse peste birou mîna lui groasă şi roşie. Judecătorul scutură din cap. Celălalt scoase o foaie de hîrtie şi o studie.

— Bun, spuse el aruncîndu-i interlocutorului său o privire sceptică. Pretinzi deci că această persoană...

— Eu nu pretind nimic, îl întrerupse judecătorul suflîndu-şi furios nasul. Îţi povestesc precis numai ce s-a întîmplat.

— Deschizi uşa şi afară era un poliţist.

— Nu zic că era poliţist. Spun că era o persoană îmbrăcată în ceva ce semăna a uniformă de poliţist.

— Corpul poliţienesc umblă întotdeauna corect îmbrăcat, explică şeful plin de demnitate. Asta le-am impus categoric oamenilor mei.

— Acela nu era poliţist.

— Este strict interzis ca alte persoane să îmbrace în mod nejustificat uniforma !

— Nici măcar nu sînt sigur că era o uniformă de poliţist, spuse judecătorul şi strănută.

Celălalt sublinie un cuvînt pe foaia de hîrtie.

— Asta înseamnă că nu ştii cu ce era îmbrăcat.

— Ba da !

— Hai s-o luăm de la început. Tu stai în birou și citești, sună la ușă, deschizi, afară se află o persoană...

Judecătorul strănută de trei ori la rînd.

— Ești răcit ? întrebă șeful de poliție.

— Nu, nu sînt răcit.

— Văd că strănuți.

— Nu vrei să continuăm ?

— Nu pot să-mi permit să iau boala de la tine, sîntem groaznic de ocupați ca să lămurim cazul spărgătorului de bancă și al căruțului.

— Nu dau boala la nimeni, explică judecătorul tușind. Hai să continuăm.

— Spuneai deci..., polițistul se uită pe hîrtie, că numita persoană purta o uniformă asemănătoare celei de polițist. Sau — putea să fie de pompier ? întrebă el cuprins de o inspirație bruscă.

— Habar n-am, țipă judecătorul. În orice caz nu avea cască !

— Nu putem caracteriza pe cineva prin ceea ce nu poartă, răspunse polițistul alene.

— Avea o șapcă.

Judecătorul gîfîia.

— Șapcă ? Nu mi-a raportat nimeni c-ar lipsi o șapcă de la noi.

— Hai s-o lăsăm baltă, zise judecătorul disperat. Rupe hîrtia, arde-o, uit-o, gîndește-te la altceva.

— Toate cu calm ! Comisarul îi acordă un zîmbet ce se voia prietenos. Trebuie să avem toate datele cît mai precis. Era o persoană de sex masculin ?

— Da, era bărbat, spuse judecătorul resemnat.

— De unde știi ?

— Pentru că avea barbă.

— Barbă, notă polițistul. Deci persoana sună la ușă, tu deschizi. Individul spune : Ați uitat piperul pe trotuar ?

— N-a spus piper, îl corectă judecătorul extenuat.

— Dar piper a fost, nu-i așa ? Nu mi-ai explicat chiar tu că era vorba de piper ?

— Da.., nu... el a spus : „Nu cumva ați uitat obiectul acesta pe trotuar ? și mi-a întins mîna...

— Obiect ? Așa deci, da. Deci te-ai aplecat asupra mîinii și cînd ai ajuns cu nasul chiar deasupra obiectului cu pricina el a suflat și tu te-ai trezit cu piper în ochi și în nas ?

— Tocmai. Tot timpul numai asta am spus.

Polițistul scrie. Deodată izbucni în rîs. Fața lui roșie și teșită căpătă o nuanță violacee. „Scuză-mă te rog !“ Îl costă ceva osteneală ca să-și controleze rîsul, apoi scrise mai departe : „...s-a aplecat ca să se uite mai îndeaproape la susnumitul 'obiect' cînd numita persoană, suflînd puternic trimite un nor de piper spre fața reclamantului...“ a fost o prostie din partea ta.

— N-aveam de unde să știu că are piper în palmă.

— Hm. Și după aceea ce-a făcut ?

— A dispărut, firește.

— N-ai văzut încotro ?

— Eram orbit.

— ...„prin care acesta a fost orbit“, scrise polițistul și puse actele la acte, care erau puse la alte acte, pentru că întregul corp poliție-

nesc, urmînd strategia șefului lor, era angajat în lupta împotriva hoțului de cărucioare.

În seara aceea judecătorul aproape că orbise cu totul. Nu putuse deloc să vadă cînd și unde dispăruse răufăcătorul. Intrase clătinîndu-se în casă și căutase pe pipăite apă cu bor ca să-și clătească ochii. Pe lîngă asta strănuta și tușea. Treptat, reuși să deosebească obiectele din jur și se cutremură cînd reuși să se vadă în oglinda din baie. După o oră se simți ceva mai bine, dar alergia, care nu era totuși alergie, persistă. Spre ora zece seara puse telefonul în priză și-l chemă pe bunul său prieten Klausen la spital ca să-i ceară un sfat.

Frica medicului șef ajunsese la un stadiu avansat ; era ferm convins că-l vede pe judecător furișîndu-se tot timpul prin grădină și ar fi jurat că întrezărise lucirea lamei de cuțit.

— Nu te mai frămînta, îl chemă Elise bătînd cu palma pe sofa, așază-te la televizor, e meciul de fotbal cu Suedia.

Telefonul sună.

— Nu răspund, spuse doctorul, el este, vrea să vadă dacă sînt acasă.

Telefonul sună mai departe.

— Nu ești de gardă ? întrebă Elise. Nu e de datoria ta să...

— Nu e de datoria mea să mă las asasinat de soțul tău.

— Răspunde odată ! Sigur nu e el.

Medicul șef se duse în camera de alături și răspunse. Puțin după aceea se întoarse, alb ca varul.

— Era bărbatul tău, țipă el. Un tip atît de josnic, de calculat, de răutăcios, de diabolic.

— Ce voia ? întrebă Elise.

— Ce voia ? Pot să-ți spun precis : Voia să vadă dacă sînt acasă. Știa că sînt silit să răspund la telefon pentru că sînt de gardă și voia să vadă dacă sînt aici ca să se poată pregăti liniștit să-mi taie beregata. Dar asta s-o creadă el, eu mă mut la hotel. Ajută-mă să-mi fac bagajele.

— Și ce-a spus de fapt ?

Ce-a spus ? Ha, ha, ha ! A zis că mă roagă să-i dau un sfat. Are piper în ochi !

— Cum așa, piper în ochi ?

— Firește că n-are piper în ochi, țipă medicul șef. Nici nu se poate găsi un pretext mai idiot și mai străveziu. E nebun bărbatul tău, mîine poimîine o să facă crime în masă. Știi ce-am auzit de curînd ?

— Nu, ce-ai auzit ?

— Trebuie să-mi schimb cămașa, sînt lac de apă. Da, cineva mi-a povestit că bărbatul tău are niște obiecte misterioase în pivniță.

— Și ce are în pivniță ? întrebă Elise, care uitase de-a binelea că ea răspîndise zvonul.

— O garnitură completă de tortură, spuse medicul șef. E dement. Cred că mi se face rău. Sînt palid ? Poți să-mi iei pulsul ? Nu, mă mut la hotel la Copenhaga.

— De ce tocmai acolo ?

— Ca să nu mă găsească. Sheraton ! Ia telefonează-le la Sheraton. E așa de mare că te poți ascunde cum trebuie.

Elise îl ajută pe medicul șef să-și ducă geamantanul la mașină. Păzi ușa, ca acesta să

se poată strecura în caz că judecătorul ar fi fost prin apropiere. Apoi plecă acasă cu bicicleta. Era puțin supărată pe bărbatul ei pentru că-l îngrozise pe Klausen cu o poveste așa de prostească.

Cînd ajunse acasă judecătorul se simțea mai bine. Ochii îi erau roșii și umflați, avea o tuse păcătoasă, dar măcar putea să vadă destul de bine. În orice caz nu mai era în stare să citească despre întîlnirea dintre tînărul Robespierre și bătrînul Rousseau, pentru că dintr-un motiv oarecare regimul terorii se confunda cu faptul că i se suflase piper în ochi.

— De ce i-ai povestit lui Klaus că ți-ar fi suflat cineva piper în ochi ? întrebă Elise furioasă venind în birou, unde judecătorul se consola cu un concert pentru pian de Mozart.

— Pentru că asta e ceea ce s-a întîmplat.

— Hai să fim cinstiți, Hans Erling. Nu puteai să-ți găsești un pretext mai bun ? întrebă ea plină de reproș. Înțeleg foarte bine că nu vrei să admiți că ești nebun de gelozie...

— Nici pomeneală de așa ceva, replică el.

— Atunci ce te-a găsit să telefonezi la Kalus cu un pretext atît de idiot ? Doamne Dumnezeule, să fii gelos e un lucru onest. Recunoaște și tu. Ai sunat să afli dacă ridicăm receptorul și știai că el e de gardă. Așa că de fapt ai făcut-o doar ca să afli dacă sîntem în pat. Și pe urmă spui că ai piper în ochi. Ce Dumnezeu ! Vocea Elisei tremura de duioșie pentru bărbatul ei, căruia oricine putea să-i ghicească jocul.

Dar judecătorul se încăpățînă cu versiunea lui.

— Bine, cum vrei. Și cum de te-ai trezit cu piper în ochi ? întrebă Elise cu răceală.

Îi povesti toată tărășenia. Vedea și el foarte bine că nu suna prea convingător.

— Ia uită-te ce ochi am, spuse el în cele din urmă.

— Da, da, ai o mică alergie.

— N-am nici o alergie. N-am avut niciodată.

— Nu trebuie să faci atîta tărăboi din cauza asta. Atîția oameni suferă de așa ceva. Mama se îmbolnăvea în fiecare vară, iar verișoara mea, Elsebet pătimește și ea... Dar în altă ordine de idei, Hans Erling, ce-am auzit eu despre tine ? întrebă ea brusc și-i făcu cochet cu degetul.

— Ce-ai auzit ? gîfîi judecătorul.

— Am auzit că ai ceva jos în pivniță. Îi făcu strengărește cu ochiul. Ești unul dintre aceia răi, nu-i așa ?

— Ce vrei să spui ?

Judecătorul roși. Adevărul era că el ascunsese ceva jos în pivniță — unde-și petrecea timpul bătîndu-și cuie în degete sau tăindu-se la mînă cu fierăstrăul cînd încerca să readucă în bună stare cîte unul dintre obiectele astea moderne despre care producătorii zic că e mai bine să le schimbi decît să le repari, pentru că iese mai ieftin — ascunsese deci cîteva cutii de nuga și o fotografie a unei tinere domnișoare pe care o cunoscuse odinioară mai îndeaproape. Nugaua și fotografia stăteau în spatele unui teanc de indispensabili. Nu credea că Elise știe ceva de micile lui

secrete ascunse acolo. Roșise mai ales din cauza fotografiei, pentru că amintirea acelei fete îl tulbura încă și acum, după treizeci de ani. O cunoscuse la o petrecere de la un cămin de studenți ; deodată ea îl trăsese într-o cameră complet străină și gemuse : „Hai s-o facem aici !". O invitație ca asta nu mai primise judecătorul niciodată. Relațiile lui cu această fată au durat o jumătate de an, și au fost foarte obositoare pentru că dorința ei de „a o face aici" izbucnea în momentele cele mai neașteptate, la piscină, în bufetul universității, culminînd cu tribuna stadionului. După asta judecătorul, cu inima grea, îi spusese adio impulsivei domnișoare, iar singura amintire pe care o avea de la ea era acea imagine fugară luată la Söndemarken într-o zi de vară. Fotografia, indispensabilii și nugaua erau micile secrete ale pașnicei existențe a judecătorului.

— N-am absolut nimic în pivniță, o asigură el cu urechile arzînd ca focul.

— Hai să mergem jos și să vedem, propuse Elise cu ghidușie.

— Nu, nu ! exclamă soțul ei.

— Oh, gînguri ea, ar fi foarte posibil să am chef de așa ceva.

— Poftim ? întrebă judecătorul gîndindu-se la ce-ar avea Elise uneori chef. Probabil că era nugaua.

— Hai s-o facem acum ! spuse ea.

— Ca să-ți spun drept, sînt cam sătul, răspunse soțul ei.

— Sătul ! Elise chicoti. Ia spune, doare rău ?

— Nici pe departe, replică el buimac. Dar astă seară n-am poftă, îmi ard ochii. Vreau să mă duc la culcare.

În noaptea aceea Elise dădu spargere la dulapul încuiat din pivniță. Scotoci înăuntru după instrumentele acelea îngrozitoare, dar singurele lucruri pe care le găsi fură cîteva duzini de izmene, trei cartoane de nuga și o poză foarte uzată a unei fete tinere, care, stînd culcată cu spatele pe o pajiște, rînjea prostește cu fața întoarsă spre cel care o fotografia.

Elise fu dezamăgită și furioasă. Dezamagită de judecător, pe care se răzbună luîndu-i ziarul de dimineață și furioasă pe medicul șef, care-i dăduse iluzia că în dulapul soțului ei s-ar afla ceva cu adevărat interesant. Se revanșă băgîndu-l în toate răcorile.

Îl găsi în birou, unde tocmai luase hotărîrea de a se schimba întru totul. Pe viitor va fi fără teamă, sfidînd, înfruntînd bărbătește orice furtună. Ce putea să-i facă un prăpădit ca judecătorul ? Era cel puțin de două ori mai puternic decît bărbatul Elisei. Dacă se ajungea și la asta putea ușor să-i zboare cuțitul din mînă. De aceea avertismentul femeii își greși la început ținta.

— Trebuie să te păzești de el ! șuieră ea.

— De cine ?

— A început să ia droguri.

— Ce ? exclamă medicul șef îngrozit care tocmai citise un articol ce trata pe larg trei cazuri de turbare la drogați. Unde... de unde știi asta ?

— Astfel de lucruri se știu, răspunse Elise. Are ochii roșii ca focul.

Siguranța de sine a medicului șef se topi ca zăpada sub soarele de martie. Se prăbuși pe scaun și înghiți în sec de cîteva ori. Apoi spuse cu vocea frîntă : „Mai devreme sau mai tîrziu tot pune mîna pe mine !“

Era adevărat că ochii judecătorului erau roșii ca focul. Avea guturai, tușea, respira greu și strănuta fără încetare. Starea lui semăna foarte mult cu o alergie. El îi spunea totuși astfel pentru că nu știa ce alt nume să-i dea. Alergie la piperul de Cayenne suna prea prostește și ar fi trebuit să fie oricum un fenomen trecător, ceea ce nu se potrivea deloc cu boala lui. La ea se mai adăugară cîteva complicații imprecise cum ar fi nesiguranța, teama, precum și un sentiment de dezrădăcinare.

— Domnia voastră a răcit ? întrebă Eliasen după ce judecătorul, într-o serie de strănuturi puternice, trimisese a cincea oară actele zilei pe dușumea.

— E o alergie, Eliasen.

— O suferință foarte subapreciată. domnule judecător. Cumnata mea are boala asta, spuse Eliasen adunînd a cincea oară documentele.

Sergentul avea un mare talent de a parodia, de care nu știau decît cei mai apropiați membri ai familiei. Cînd era bine dispus, după munca zilei și după excelenta mîncare a doamnei Eliasen, îl puteai lesne convinge să dea un număr în fața ei și a odraslelor. De regulă îl imita pe acuzat : felul în care escrocul își

pleda nevinovăția ar fi înmuiat și pietrele. Și-ți mergea la inimă apelul șarlatanului ca instanța să ia în considerare că „toți oamenii sînt așa“. Doamna Eliasen mai că nu cădea de pe scaun de rîs cînd soțul ei îi reproducea spectacolul zilei ; admirația pentru bărbatul ei se înălța pînă la cer și devenea puțin periculoasă, fiindcă dînsa suferea de tensiune. Doctorul îi interzisese izbucniri emoționale prea puternice. Eliasen îi parodia rar pe avocații acuzării sau apărării care erau actori plicticoși ; se mulțumea să-i schițeze fugar ca să dea un cadru potrivit personajelor lui principale. Cu multă plăcere îl imita pe asesorul Eriksen, cu obiceiul pe care-l avea de a-și freca bărbia, cu vocea care i se schimba brusc, cu zvîcnelile lui nervoase și cu lucrul cel mai caraghios din toate — faptul că nu cunoștea deloc jargonul borfașilor.

În ultimul timp Eliasen nu mai dăduse nici un spectacol la el în familie. Doamna Eliasen începuse să se teamă că bărbatul ei se plictisise de ea și-și găsise pe alta, de fapt el avea probleme de conștiință. Sergentul ținea foarte mult la judecător, care avea totdeauna pentru el un cuvînt prietenos sau o bucată de nuga. De aceea cînd judecătorul avu din nou un acces de alergie, Eliasen încercă adînci remușcări. pentru că avea mare chef să-l imite. Poți stăpîni un timp o asemenea pornire dar mai devreme sau mai tîrziu arta își croiește drum năvalnic și tîrăște totul cu sine. Eliasen cunoștea brutalitatea și lipsa de scrupule a artei sale, nu voia dar trebuia, și într-o seară, cînd soția sa îi servi mîncarea prefe-

rată — friptură din carne tocată cu sos de mazăre verde — dorința lui de a reproduce marele număr al judecătorului : „Omul căruia îi lipsea farul de la bicicletă“ îl copleși irezistibil. Fără cruțare îl lăsă pradă hohotelor de rîs, cu gîfîielile și strănutul, cu tusea și pufăiturile lui, ochii care-i ardeau, vocea răgușită, veșnica schimbare a batistelor și surzenia care i se accentua mereu și care-l silea să-și pună tot timpul mîna la ureche.

Chestiunea în sine era cît se poate de banală. Acuzatul era cu bicicleta și se afla tocmai în drum spre un loc unde să-și ude gîtlejul cînd fu oprit de doi polițiști care erau în căutare de cărucioare suspecte. Se împotrivi somației de a se da jos și ajunse la înjurături, încăierare și arest. Eliasen redase cu multă sensibilitate căința acuzatului, asigurările lui că el de fapt e un om de înțeles și promisiunile lui că așa ceva nu se va mai întîmpla niciodată.

După care Eliasen se avîntă în rolul judecătorului ; simțea oarecum că depășea măsura, că fapta lui arăta o mare îndrăzneală și că nu era demnă de el, dar tocmai de aceea era cel mai bun spectacol pe care-l oferise vreodată. Eliasen era strălucit în rolul judecătorului, exagera atît de mult încît personajul apărea viu în fața spectatorilor săi, cu gîfîitul, greutățile de auz, manevrele cu batistele ude, ochii care-i sclipeau, nasul care-i curgea — totul era perfect. Eliasen ridică vocea și anunță sentința :

— Treizeci de ani închisoare !

— Ce ? exclamă doamna Eliasen, amuțind brusc în mijlocul unei furtuni de rîs.

— Treizeci de ani închisoare ! repetă Eliasen.

— Nu se poate ! spuse ea. În camera micuță se auzi bătaia de aripă a sorții. Nu e adevărat, Eliasen !

— Nu, firește că nu, răspunse el părăsindu-și rolul. S-a dovedit a fi o neînțelegere. Judecătorul a pretins că spusese treizeci de zile, dar dacă n-a zis treizeci de ani îmi mănînc chipiul !

În perioada care urmă Eliasen avu din plin ocazia să-l imite pe judecător.

10

JUDECĂTORULUI nu-i mergea prea bine. Alergia îl făcu greu accesibil. La asta se adăugau vise ciudate care începeau să semene din ce în ce mai mult cu coșmarurile.

Visele lui se întorceau spre trecut și decurgeau după același scenariu. Era condamnat la moarte în propria lui sală de judecată. Cel care prezida era bunul său prieten Klausen iar asesorii erau Eriksen și șeful de poliție. Publicul era cel obișnuit, întregit de soția lui, Elise, care-l privea cu un zîmbet depărtat și absent, fiul lui, Allan, Omul-de-curînd-îmbogățit, fabricantul de clei Ehler, precum și mărețul lui tată. Încăperea era decorată festiv. Eliasen și ceilalți colaboratori aveau uniforma de paradă de altădată. Burta umflată a lui Eriksen strălucea de mătase și

de purpură, Klausen semăna cu portretul lui Luther pictat de Dürer ; în față, pe masa judecătorului. se afla o sabie de călău frumos împodobită. Procesul se desfășura într-o foarte jovială atmosferă impregnată de cultură și curtoazie de modă veche.

— Dacă nu vă provoacă nici un neajuns, spuse medicul șef, putem da o mică și veselă sentință de moarte.

— Sună foarte ispititor, răspunse judecătorul. Cui s-o dăm ?

— Dumneavoastră, firește, spuse Klausen, scoase o batistă cu dantelă din mînecă și i-o întinse judecătorului ca să-și șteargă nasul.

— Vă mulțumesc tuturor, spuse el. Pot să asigur Înalta Curte că aceasta e cea mai frumoasă zi din viața mea.

În vis totul era logic. frumos, plutind într-o lumină strălucitoare, și aparent fără legătură cu judecătorul. Acesta avea sentimentul că nu face decît să colaboreze ca figurant. Condamnați zîmbitori erau conduși prin oraș, unde cetățenii înălțau urale și aruncau cu flori, pînă la malul lacului, unde se afla eșafodul. Se auzi ropotul de tobă, primul condamnat trebui să meargă la butuc, Eliasen îi tăie capul, toți zîmbeau, secțiunea era curată și frumoasă ca într-o planșă de anatomie, iar capul din coș zîmbea și el. Nici pomeneală de țipăt de moarte, duhoare de sînge, sudoare. defecație sau ejaculare .Totul se desfășura ca un moment complicat cu pașii precis studiați.

Cînd judecătorul fu somat spre butuc izbucni în rîs.

— De ce rîde Înălțimea voastră ? întrebă Eliasen, care în afară de robă mai purta o perucă neagră și o mască.

— Rîd de costumația ta ciudată, răspunse judecătorul. La ce-ți folosește ?

— Să conduc pe Domnia Voastră la eșafod, răspunse Eliasen respectuos.

Cu aceasta începea chinuitoarea trezire. Inconștientul îi spunea că totul este fals și se transformă în ceva ireparabil ; un joc vesel se transforma într-o scenă sîngeroasă. Asta nu avea voie să se întîmple. Viața era scurtă și moartea atît de lungă. În clipa în care Eliasen ridică sabia și o lăsă să cadă șuierînd, judecătorul simți groaza morții. Capul îi căzu în coș. Scoase un țipăt înfiorător. Țipătul acesta îl smulse din coșmar.

Cînd judecătorul medita cîteodată asupra existenței, îl cuprindea o ciudată melancolie, ba chiar jale. De aceea nu se lăsa prea des în voia unor astfel de reflecții.

Avea o imagine cam neclară despre viața cotidiană în Danemarca. În linii mari era cam așa : populația își făcea datoria, bărbații plecau dimineața de acasă, unde femeile țineau ordine, ștergeau praful, trimiteau copiii la școală și pregăteau masa de prînz. Femeile tinere duceau diferite activități pentru care aveau aptitudini, erau infirmiere, funcționare, muncitoare, actrițe, manechine — dar cea mai mare parte dintre ele rămîneau acasă. Unele, foarte puține, făceau carieră ca juriste, secretare, dentiste, sau politiciene. Bărbații cîștigau bani în fabrici, birouri sau magazine. Seara se întorceau acasă la soție și cei doi. trei copii.

Familiile se hrăneau cu o mîncare gustoasă și hrănitoare, fără prea multe otrăvuri în ea, în general erau sănătoase, își plăteau taxele și impozitele și se distrau în măsură cuvenită mergînd la cinema sau la teatru și urmărind la televizor emisiunile cu Otto Leisner și casa de la Christianhavn. Din cînd în cînd se discutau lucruri mai serioase cum ar fi raporturile Danemarcei cu Piața Comună, construirea unui pod peste Marea Centură sau mutarea aeroportului la Saltholm — și atunci cetățenii îi ascultau pe experți discutînd și elaborînd hotărîrile. O dată la patru ani danezii mergeau la urne și alegeau unul sau altul din vechile partide. Nu le stătea în caracter să bea, să fumeze, sau să mănînce fără măsură. La ocazii festive, cum ar fi prima comuniune, nuntă, botez, sau aniversări importante se adunau și-și țineau unul altuia discursuri patetice. Își trimiteau copiii la școli excelente, unde aceștia primeau o educație temeinică pentru ca atunci cînd venea timpul lor să ducă mai departe țara Danemarcei. În concediu sau la sfîrșit de săptămînă danezii mergeau la țară sau în Mallorca pentru a se reface pentru munca de zi cu zi. Cînd îmbătrîneau își dădeau duhul fără prea multă zarvă. Cam asta era imaginea judecătorului despre țara și poporul său, cînd nu se gîndea la ele prea îndeaproape.

Totuși știa foarte bine că lucrurile nu stăteau chiar așa. Aceasta reieșea din ziare și din cînd în cînd de la televizor, ca să nu mai vorbim de ceea ce vedea la tribunal. Existau mulți danezi care nu erau deloc mulțumiți,

mulți bolnavi, care fumau și beau fără măsură; unii consumau chiar droguri puternice. La care se adăugau și cei care făceau escrocherii, înșelau și brutalizau și pe care trebuia să-i bage la închisoare sau la casa de nebuni. Întîlnea totdeauna danezi care nu se purtau așa cum ar fi trebuit și pe care îi pedepsea sau îi trimitea la tratament, în parte spre binele lor și în parte spre binele societății. Dar în general totul era bine pentru că acestea se petreceau la marginea comunității daneze, care în sala de judecată era marcată printr-o barieră. În spatele ei era judecătorul, care dădea sentința asupra celor care se aflau de cealaltă parte. Nu era o plăcere, dar o făcea cu convingerea că prin asta apăra acele lucruri prețuite de majoritate. De aceea timp de mulți ani nu-i fu greu să-și exercite profesiunea. Nu era muncit de îndoieli sîcîitoare și nesiguranță, deși în sinea lui admitea că pe ici pe colo lucrurile trebuiau corectate; după părerea lui era însă vorba de mici ajustări, căci în principiu societatea era destul de acceptabilă. Îngrijirea în spitale devenea din ce în ce mai bună, același lucru se putea spune și despre școli și instituții de învățămînt superior; administrația dreptului se umanizase, în general perspectivele de viitor erau luminoase. Într-o oarecare măsură se putea întrevedea, într-o perspectivă mai depărtată, o Danemarcă locuită de un popor fericit.

În ultimul timp tabloul căpătase pete urîte. Deși justiția devenise mai umană, din ce în ce mai mulți încălcau legile; deși modul de viață era mai sănătos, se îmbolnăvea tot mai

multă lume ; deși tuturor le mergea mai bine, nemulțumiții deveneau tot mai numeroși. Asta îl îngrijora pe judecător dar, de vreme ce singur nu putea rezolva nimic, cel mai bine era să stea liniștit. Se retrase în sine și se ocupă cît mai puțin cu prezentul și cu anomaliile lui.

Poate că pe undeva danezul era fundamental greșit construit. Nu voia s-o ducă prea bine. Statisticile arătau că nu se trăise nicicînd mai bine și totuși din ce în ce mai mulți protestau pentru că situația li se părea îngrozitoare. Asta judecătorul n-o putea pricepe. De n-ar fi existat acele valuri de nemulțumire el ar fi fost un om foarte fericit. Ori cu el, ori cu ceilalți era ceva în neregulă. Căută consolare în descrierile istorice ale slăbiciunilor trecutului, citi cărți despre apusul marilor culturi ale egiptenilor, summerienilor, grecilor, romanilor și mai ales despre Marea Revoluție Franceză. Găsea o anumită împăcare în faptul că omul nu părea să devină mai înțelept ; se arăta tot mai harnic în a-și produce acele lucruri indispensabile care-i amărau existența. Descoperea în trecut paralele excelente cu simptomele și neliniștea de dinaintea Revoluției Franceze, pe care credea că le redescoperă din nou în prezent. Cînd citea ziarele dădea din cap recunoscînd torentul continuu de tineri Robespierri și Dantoni. Judecătorul urma sfatul lui Voltaire și-și cultiva grădina.

În jurul lui bîntuie furtuna. Se agita la Berlin, se pregătea la Paris și izbucnea în Copenhaga. Peste tot dădeai de tulburări, greve și mișcări de tineret care ajunseseră

pînă și în gimnaziul de la Hilleröd, unde elevii ocupară într-o zi de toamnă a anului '68 cancelaria profesorilor. Chiar și în fața instanței judecătorești se mai găseau oameni care-i contestau autoritatea firească într-un mod agresiv și lipsit de respect. Încă mai dispunea de mijloace pentru a-și menține puterea, dar pînă cînd ? Se ajungea pînă acolo încît i se aruncau insulte în public, numai și numai pentru că trimisese tineri la închisoare sau la tratament. De mai multe ori a fost chiar atacat în sala de judecată de fabricanți demenți sau de directori furioși. Seara îi telefonau indivizi care, schimbîndu-și vocea, îl învinuiau de tot felul de orori. Și pe deasupra persoane necunoscute îi mai suflau piper de Cayenne în ochi. La asta se adăuga și alergia foarte neplăcută care nu-i mai trecea și care nici măcar nu era o răceală adevărată ci o boală ridicolă și subapreciată pe care Elise o expedia cu indiferență, asigurîndu-l că la iarnă va trece cu siguranță. Așa se întîmpla mereu cu alergiile astea.

— Dar nu e alergie, spuse el, torturat de ochii care-i ardeau și-i curgeau, de veșnica lui tuse și de accesele lui puternice de strănut.

— În viața mea n-am văzut o alergie mai tipică, replică ea cu indiferență.

— Dar n-am suferit niciodată de așa ceva !

— Dacă nu e asta, ce e atunci ?

Acesta era lucrul cel mai rău. Judecătorul încercase de mai multe ori să-i explice ce se întîmplase în seara aceea cînd un bărbat într-o uniformă ca cea de polițist îi sunase la ușă.

— Ei nu, Hans Erling, spuse Elise atunci, dînd din cap cu resemnare, povestea asta s-o spui altora ! De ce trebuie să transformi un banal guturai într-o istorie senzațională și „piperată“ ? Ia-o așa cum e. În țară sînt mii și mii de oameni care au așa ceva. De ce trebuie tocmai tu să fii o excepție ? Bineînțeles că o să treacă.

Dar n-a trecut. Se făcu tot mai rău. Judecătorul era tot mai ocupat cu suflatul nasului și ștersul ochilor, cu tusea și strănutul în dauna muncii lui — pentru că și auzul îi făcea greutăți. Era timpul să facă ceva. Dar dacă totuși șovăia, era pentru că avea o mică bănuială că starea lui neplăcută avea o altă cauză decît simpla alergie.

Spre sfîrșitul verii starea lui se îmbunătăți întrucîtva dar tocmai cînd începuse să se bucure de micile lui progrese zilnice se întîmplă iarăși ceva.

Era într-o seară de miercuri, frumoasă, caldă, scăldată într-o lumină mătăsoasă ; era în drum spre Lise K. Se ducea să joace șah cu ea și să se mai distreze și în alt fel. O întîlni la colțul pașnicei străzi Villen, unde locuia, o salută cu un zîmbet vesel și o caldă strîngere de mînă. Dar pe chipul ei nu se citea prietenie și așteptare, ca de obicei. Dimpotrivă, îi vorbi cam răstit și-i refuză scurt micile atenții — o sticlă de porto și o cutie de nuga.

— Te-am sunat de mai multe ori, zise ea, dar n-ai răspuns.

— Seara închid întotdeauna telefonul. S-a întîmplat ceva ?

— Da, Herman s-a întors pe neașteptate.

— Așa deci. Ei, doar nu-ți închipuiai că o să umble toată viața prin străini.

— Mă bucur foarte mult că a venit, spuse Lise K. cu o expresie de adîncă nefericire.

— Poate c-ar aprecia o partidă de șah, ce crezi ?

— Nu cred, răspunse ea. Stă și plînge tot timpul. Niciodată n-am văzut un om să plîngă atîta.

— Vai, vai, zise judecătorul scoțînd cîteva sunete compătimitoare. E ceva special care-l face nefericit ?

— Totul ! Ăla de care s-a îndrăgostit la Stockholm s-a amorezat de un altul și mai e ceva în legătură cu banii... i-e frică să iasă pe stradă. Ei da, și acum o să plec. O să te sun.

Judecătorul se uită în urma ei. Îi făcu semn cu mîna înainte ca ea să dea colțul dar ea nu-l văzu. Nu există nimic mai ridicol decît să faci cu mîna unui om care nu te vede. Era o seară plăcută. O mierlă cocoțată pe o antenă de televizor cînta melancolic. Judecătorul se hotărî să facă o lungă plimbare. Hoinări pe Helsingörvej și o coti la stînga spre parcul castelului. Dacă Herman K. se hotăra să rămînă acasă, atunci se terminase cu serile de șah. Sigur că morala ei nu-i permitea să-i fie necredincioasă soțului cînd el n-o mai înșela cu tipul acela de la Stockholm. Judecătorul se învîrti în jurul vechii băi și se gîndi la paranoia puterii. Exista oare vreun motiv rațional ca o cameră regală de baie să aibă dimensiunile unei case pentru patru familii ? Se întuneca ! tocmai traversa curtea castelului gîndindu-se să-și facă ultima parte a plim-

bării prin parc, pe lîngă pîrîu. Acolo zări ceva straniu. O siluetă îmbrăcată în alb executa un ciudat dans al vălurilor printre copacii întunecați. Între timp lumina devenise atît de slabă încît nu putea s-o zărească decît ca o pată albă mișcîndu-se înainte și înapoi în rotiri spiralate care se apropiau totuși din ce în ce mai mult. Cînd silueta se află foarte aproape de el, judecătorul descoperi cu mirare că era Pierrot, iar uimirea i se transformă în consternare cînd celălalt, fără veste, sări la el să-l sugrume. Judecătorul încerca să respire, gemea și făcea eforturi de a striga după ajutor. E greu de spus ce s-ar fi întîmplat dacă n-ar fi apărut un înger salvator în persoana negustorului de tricotaje Andreasen din Slotsgade, care tocmai trecea pe acolo plimbîndu-și cîinii — niște Newfoundland uriași. Pierrot-ul îl lăsă pe judecător, se ridică și dispăru ca o pată albicioasă, țopăind printre copaci în umbrele albastre ale nopții.

Negustorul de tricotaje Andreasen îl ajută să se ridice în timp ce cîinii folosiră prilejul să-și golească măruntaiele pe pajiște în ciuda interdicțiilor. În această situație, judecătorul trecu totuși delictul cu vederea, deși nu demult aprobase un proiect de lege cu sancționarea acestor contravenții. Negustorul de tricotaje îl privi mai atent și, cu toate că lumina era slabă, îl recunoscu.

— La naiba, nu cumva e judecătorul ? Cum așa, erați lungit aici... ce naiba. Andreasen chicoti.

— Am fost atacat ! zise judecătorul cu indignare.

— Atacat ? Celălalt rîse cu poftă : De fata aceea ? Credeam că am în față o scenă pastorală într-un stadiu avansat.

— El m-a atacat, spuse judecătorul observînd cu groază că alergia îi revenise în toată splendoarea. M-a atacat și a fugit în direcția aceea. Arătă spre copacii întunecați.

— El ? Puteam să jur că era vorba de o tînără îmbrăcată în alb.

— Era un bărbat. Un Pierrot !

Negustorul de tricotaje îl măsură și rîse nesigur. Auzise anumite zvonuri cum că judecătorul nu era nicidecum așa cum credea lumea. Cică păstra anumite obiecte în pivniță. De aceea nu se miră de pretenția lui c-ar fi fost atacat de un clovn.

— Un pierrot, deci. Imaginați-vă, eram sigur că era o femeie. Dar este întuneric. Nu stătea călare pe dumneavoastră ?

— Era un clovn și stătea într-adevăr călare pe mine. Încerca să mă sugrume.

— Așa deci, spuse celălalt tărăgănat. Nu uitase că judecătorul aprobase proiectul poliției. În cazul acesta, e bine c-am venit. Dar dacă Lullu n-ar fi ținut morțiș să-și facă treaba pe pajiște, n-aș fi ajuns pînă aici.

— Acum își face din nou treaba pe pajiște, spuse judecătorul arătînd spre cîine, care întorsese spatele anunțului cu interdicția accesului pe iarbă.

— Asta nu e Lullu, îl corectă negustorul de tricotaje. E Willy !

— Aha. Bun, mulțumesc mult pentru ajutor, zise judecătorul, care nu voia să fie martor direct al încălcării legii. Se grăbi să ajungă

la șoseaua puternic luminată, unde avu tot timpul impresia că aude pași în urma lui.

A doua zi, negustorul de tricotaje Andreasen povestea oricui voia să-l asculte că judecătorul se țicnise de-a binelea.

— Nu vreau să pretind că l-am întrerupt pe cînd îi făcea felul micuței, dar era aproape. Și apoi spune că a fost atacat de un clovn!

În toate cîrciumile se făcu mare haz de istoria asta.

Judecătorul nu voia de fapt să se adreseze poliției pentru acest nou atac la persoana lui, dar știa că șeful ei cunoștea versiunea lui Andreasen asupra celor întîmplate și de aceea socoti că e potrivit să ia taurul de coarne, adică să doboare calomnia cu tăișul adevărului.

Ca de obicei, șeful poliției era foarte ocupat cu cazul hoțului de cărucioare și pe deasupra cu un tînăr care fusese prins cărînd o motoretă prin piață. Tînărul motivase comportarea lui ciudată cu minciuna slăbuță că motoreta ar fi avut pană de cauciuc.

Judecătorul trebui să ia loc în anticamera șefului de poliție, lîngă doi candidați la pensie alimentară și alți doi tineri suspecți care vînduseră cafea fără autorizație. Toți patru rînjiră cu înțeles și-i făcură cu ochiul. Prin ușă se putea urmări interogatoriul suspectului cu motoreta.

— Deci, spuse șeful poliției, tu pretinzi c-ar fi motoreta ta. Pe ce bază?

— Eu am cumpărat-o.

— Și de ce zici c-ar avea pană de cauciuc?

— Pentru că asta are.

— Așa poate să spună oricine.

— Da, întări tînărul impertinent, oricine care are o motoretă cu pană de cauciuc.

— Bine, de data asta o lăsăm așa, dar dacă te mai prindem că tîrăști o motoretă cu pană de cauciuc nu mai scapi așa ușor.

Lăsă suspectul să plece, îl chemă pe judecător înăuntru și-l pofti să ia loc.

— Îl prindem noi, spuse el.

Ca totdeauna, pentru judecător era o enigmă de nedezlegat cum reușea șeful de poliție să mai aresteze din cînd în cînd vreun răufăcător.

— Ei, continuă comisarul, n-ai venit la mine din cauza furturilor ăstora de motorete. Am auzit că, mai nou, le faci felul la fete în parc.

— Am fost atacat, răspunse judecătorul, prins la strîmtoare.

— De cine? întrebă celălalt ținîndu-și răsuflarea.

— De un Pierrot.

— Un Pierrot?

Judecătorul dădu din cap.

— După cîte știu, un Pierrot e mai mult o noțiune decît o persoană pe care să o poți identifica, zise polițistul. Hai s-o numim o siluetă îmbrăcată-n alb, vrei?

Judecătorul se uita la el absent.

Se fac cincisprezece ani de cînd îl cunosc, se gîndi șeful de poliție. Mergem des împreună la vînătoare, jucăm șah și bridge și ne învîrtim în aceleași cercuri. Credeam că-l cunosc și nu mi-ar fi trecut vreodată prin minte că acestui om i-ar veni într-o bună zi ideea să facă amor în parc și după aceea să pretindă c-ar fi fost atacat de un Pierrot.

Polițistul învățase însă în atîția ani de serviciu că nu numai grădina Domnului e mare ci și a oamenilor.

— Deci, ce trebuie să scriu ? întrebă el scoțînd o coală de hîrtie din sertar.

— Arthur, spuse judecătorul apucînd mîna polițistului, nu trebuie să scrii nimic. Aș vrea numai să stăm de vorbă. Nu ajunge să discutăm chestiunea între noi ?

— Vreau, și-mi face multă plăcere să stau cu tine de vorbă. Polițistul zîmbi nesigur. Numai că sînt atîtea de făcut, ha, ha ! Din păcate delicvenții nu se mulțumesc să stea de vorbă. — Se uită la judecător cu atenție. — Dau spargeri la bănci și în casele oamenilor, violează, fură mașini și motorete — vocea lui căpătă un sunet neprietenos — și tu ce faci ? Le dai drumul din lipsă de dovezi, ori vrei să spui că nu-i așa ? Ce poți cere de la un om ?

Își desfăcu brațele resemnat. Sună telefonul. Polițistul arătă demonstrativ spre aparat, ca și cum l-ar fi chemat martor la povara muncii lui. Apoi ridică receptorul și mormăi :

— Da ? Ascultă o clipă. Ce ? exclamă el. Un cărucior pentru gemeni ? Bine, cercetează-l... Sînt gemenii înăuntru... Ce spui ? Nu sînt ai ei ? Îi făcu judecătorului cu ochiul. Ai cui atunci ?... Aha, ai soră-si ! Iritat, trînti receptorul și spuse acru : Nu e nimic de rînjit în treaba asta. O s-o prindem pe hoața de cărucioare.

— Nu ești de părere că mai există și alte metode de urmărire ?

— Știu eu ce fac. În cele din urmă toate se reduc la asta... Se bătu ușurel pe nas cu degetul arătător. Apoi se uită la judecător nemulțumit. Deci, ce vrei de la mine ?

Judecătorul se simți deodată nesfîrșit de obosit.

— Cred că cineva vrea să mă omoare, răspunse el.

— Te cunosc de mulți ani, dar în ultima vreme nu prea pari în apele tale. Ești sănătos ? Ai ochii foarte roșii.

— E o alergie.

— Ești sigur ?

— Ce vrei să spui ?

— A, nimic, nimic. Dar poate c-ar trebui să stai cu altcineva de vorbă în legătură cu alergia asta a ta. Ce pretenție poți să ai de la mine ? De mine fiecare trage. Spui că ai fost atacat. Dar pe mine presa mă atacă zilnic ! Vor să vadă rezultate. Nu, adăugă el de parcă ar fi răspuns la o întrebare nerostită, n-are nici o noimă. Nu pot să-ți pun gardă personală pentru că ești răcit.

— Am fost atacat de două ori, spuse judecătorul. O dată de un tînăr care mi-a suflat piper în ochi și altădată de... de...

Se opri dîndu-și seama cît de incredibil suna.

Polițistul se holba la el cu ochii lui rotunzi cu o expresie de pește. Apoi se uită în tavan, pe fereastră, la pantofi, la fotografia nevestei lui și în sfîrșit la telefon, care în aceeași clipă începu să sune. Puse mîna pe receptor ca pe un colac de salvare.

— Da ?... Douăsprezece cărucioare goale în Arresövej ? Bine, bine nu le scăpați din ochi.

A, ia stai, ce număr pe Arresövej ?... 39 ? Minunat, idiotule ! Aia-i creșa !

Zvîrli furios receptorul în furcă, privi resemnat pe fereastră, înspre scuarul unde femei tinere plimbau cărucioare cu aerul cel mai natural din lume, și vru să revină la problema judecătorului. Cînd se întoarse văzu, spre ușurarea lui, că acesta nu mai era acolo.

Nu trecu multă vreme și judecătorul mai fu atacat de două ori și de fiecare dată starea lui se înrăutăți.

Prima oară, în timpul unei plimbări pe Store Dyrehave un alergător în trening și glugă îl trînti la pămînt, îl strînse de gît și-i suflă piper în ochi. A doua oară fu atacat în Gribskov de un muncitor forestier în cizme de cauciuc și glugă.

Judecătorul nu mai spuse nimănui ce i se întîmplase dar nevoia de a renunța la îndrăgitele lui plimbări prin pădure îl cam enerva. Nu putea descrie precis făptașii, dar era de părere că era vorba de bărbați tineri și musculoși. De altfel, faptul că se afla expus la asemenea atacuri îl indigna. Nu trăia oare într-o societate care pretindea că respectă justiția și ordinea ? Nu era oare un drept elementar al oricărui cetățean de a se plimba nestingherit prin pădurile statului ? Într-o seară i se păru chiar că distinge umbra unui răufăcător în propria sa grădină. Judecătorul stătea la birou privind melancolic lacul și castelul a cărui siluetă se pierdea în cerul de seară. În copilărie privise de multe ori asfințitul împreună cu mama lui. Pe vremea aceea îl cuprindea totdeauna o melancolie unică în

felul ei, care în esență se explica prin faptul că mama urma să-l trimită la culcare. Acum ea se datora sentimentului că alergia și răufăcătorii pe care nu putea să-i denunțe la poliție îl făcuseră prizonier. Iar acum intrusul dădea tîrcoale. Judecătorul credea că-l vede clar pe fundalul luminos al lacului. Ce avea în mînă ? Un obiect lunguieț, care părea îndreptat spre casă ? O armă ! Judecătorul se lăsă în patru labe și se tîrî spre Elise, care se întîmplase să fie și ea o dată pe acasă, fiindcă voia să vadă la televizor ceva pe gustul ei, o emisiune cu titlul : „Orgasmul ca mijloc de oprimare în societatea capitalistă". Elise, care nu considera niciodată orgasmul un mijloc de oprimare, era de-a dreptul fascinată și nu avea nici cel mai mic chef să-l urmeze pe soțul ei, care apăruse la ușă și șoptea :

— Psst ! Vino repede jos, pîndește cineva la lac și țintește spre mine !

Unul dintre praticipanții la discuție tocmai afirma în clipa aceea că orgasmul este cincizeci la sută propagandă și zece la sută un mic spasm ; de aceea Elise consideră că poate să-și piardă cîteva minute cu noul acces de smintealä al judecătorului. Ce timpuri bezmetice ! se gîndi ea tîrîndu-se în patru labe în spatele soțului ei ; bărbatul meu a luat-o razna și iubitul meu era țicnit de la început.

— Acolo... acolo jos la lac ! Chiar între salcia bătrînă și pavilionul cu tei !

Elise se uită afară în seara tîrzie.

— Nu e nimic acolo.

Judecătorul se ridică de lîngă ea și scrută grădina.

— L-am văzut foarte clar. Ţintea cu arma spre mine.

Elise se sculă şi ea, dădu din cap şi spuse :

— Dragă Hans Erling, în ultima vreme eşti foarte nervos. Nu crezi că imaginaţia ţi-a jucat vreo festă ?

— Mi-ai spus întotdeauna că n-am imaginaţie nici cît un ou fiert. Era acolo, l-am văzut cu ochii mei. Nici nu poţi să negi c-am fost atacat de mai multe ori.

Ca pentru a dovedi, judecătorul strănută de trei ori la rînd.

— Eu nu l-am văzut, răspunse Elise.

Dar deodată îi păru rău. Bărbaţii erau mari, puternici, hotărîţi şi demni de milă. Îl strînse în braţe şi-l mîngîie pe păr.

— Dragul şi bietul meu Hans Erling, cine să te atace pe tine ?

— Nici eu nu pot pricepe.

— Eşti cel mai paşnic şi mai prietenos om de sub soare.

— Ai pus degetul pe rană.

— Nu i-ai face rău nici unei muşte.

— Şi eu cred tot aşa.

— Cu excepţia, fireşte, a tuturor oamenilor pe care îi condamni. Nu e prea drăguţ din partea ta. Fireşte că nimeni n-are chef să-ţi cînte osanele cînd îl trimiţi în închisoare pe mai mulţi ani.

— Nu eu îi condamn, spuse judecătorul apăsat, pentru a combate cu hotărîre această cnocepţie confuză din păcate des întîlnită despre activitatea plină de răspunderi a profesiei lui. — Nu eu îi bag la închisoare, ei şi-o fac cu mîna lor.

— Dar tu eşti cel care le spune că şi-o fac cu mîna lor, obiectă ea incorijibilă.

— Nu sînt eu de vină că oamenii se poartă ca neghiobii, spuse judecătorul trist.

Medicul şef nici nu era atent cînd Elise îi povesti de ciudatele halucinaţii ale soţului ei. O dorea şi asta îl absorbea cu totul. Ea se şi băgase în pat şi-l aştepta, dar el trebuia să treacă prin nişte obstacole psihologice. Klausen le distrugea în felul lui.

Este josnic, gîndea el, că mă culc cu nevasta prietenului meu, este de neiertat, odios şi penibil. Cu cît mai nedemnă îi părea situaţia cu atît o dorea mai tare pe Elise. Treptat începu să înţeleagă ceva din ce-i povestea.

— Ce spui ? exclamă el îngrozit. Vrea să mă împuşte prin fereastră ?

— N-am spus că vrea să te împuşte prin fereastră, am zis doar că el credea că stă cineva...

— Omul e total ţicnit, o întrerupsese el. Cu totul sărit de pe fix. Să tragă prin fereastră ! Deci nimic nu-l poate opri pe dementul ăla ?

— Ascultă-mă odată. Spuneam că-şi închipuie...

— Şi funcţia îi dă dreptul să condamne pe alţii ! E un descreierat ! Eu n-am timp să mă ocup de ideile lui ţicnite. Trebuie să am grijă de pacienţii mei. Dar cum s-o fac cînd judecători demenţi umblă să te împuşte pe fereastră ?

Elise se uită la el şi tăcu. Lumea era plină de bărbaţi roşi de ambiţii bolnăvicioase, bărbaţi care sufereau de frustrare, complexe de

inferioritate, agresivitate, impotență, disperare, și ură. Plină de bărbați care conduceau lumea. Puse mîna pe brațul nervosului doctor ca să-l liniștească, dar el nici nu băgă de seamă.

— Habar n-are cît de ocupați sîntem. O mulțime de oameni fac cheaguri de sînge. Așa sînt vremurile! Dar ce-o să se mai întîmple cînd și autoritățile o iau razna? Eu am răspunderi, dar cum să lucrez în condițiile astea? Telefonează la hotelul „Sheraton“! Unde-mi sînt pantalonii?

Elise îi arătă pantalonii pe care în graba lui îi azvîrlise într-un colț.

— De ce nu discuți cu el? întrebă ea.

— Cu el! La fel de bine aș putea discuta cu o cobră. Nu poți să-i subtilizezi arma?

— N-are nici o armă.

— Are sigur o armă în dulapul lui din pivniță, unde își ține toate instrumentele de tortură. Sună odată la „Sheraton“!

În clipa în care Elise puse mîna pe receptor, telefonul începu să sune.

— El e! țipă medicul șef.

— Bineînțeles că nu e el, spuse ea, răspunzînd la telefon.

Era judecătorul. Ea ascultă puțin și-i întinse lui Klausen receptorul: El e. Ar vrea să vorbească ceva cu tine, o trimitere la ORL.

— Zi-i că nu sînt acasă.

— Nu pot, răspunse ea și adăugă rațional. Dacă tu nu ești acasă eu ce caut aici?

Medicul șef își tîrî picioarele spre telefon. Asta cu trimiterea la ORL era doar de față,

dar acum trebuia să afle ce avea judecătorul cu adevărat de gînd.

— Aici Klausen, strigă medicul șef jovial în receptor. Ce pot să fac pentru tine, bătrîne?

Telefonul tăcu. Doctorul strigă „Alo?“ dar nu-i răspunse nimeni. Apoi se auziră prin microfon cîteva zgomote slabe: pași pe furiș, o ușă care se deschide, un urlet sălbatic și un lătrat vehement. Zguduit, medicul șef puse receptorul înapoi în furcă.

— S-a zis cu tine! spuse el. Nici nu-ți dai seama în ce stare sînt.

11

JUDECĂTORUL AȘTEPTASE la telefon pentru că zărise din nou misterioasa siluetă între salcie și pavilionul cu tei. De data asta putu s-o vadă mai bine pentru că răsărise luna ,aninată decorativ peste turnurile și acoperișurile sclipitoare ale castelului. Judecătorul era din nou convins că silueta țintea spre el cu o armă.

De data asta era hotărît să-i tragă o sperietură bună răufăcătorului nechibzuit. Se furișă în cameră, trezi cîinele cu o lovitură de picior și-l goni afară prin ușa de la terasă. Cîinele îl adulmecă pe intrus, îi luă urma și o zbughi hămăind peste cîmpie spre lac. Străinul stătu o clipă ca țintuit pe loc, apoi se refugie cu hotărîre în apă unde fu reținut de nămolul care duhnea a metan și deci prins

la fața locului de către judecător care venea în urmă cu o lanternă.

Răufăcătorul era tatăl judecătorului și arma cu care țintise spre fereastră nu era altceva decît o umbrelă pe care bătrînul domn o furase de la un colonel care pretindea că obiectul este steagul lui de regiment.

Judecătorul îl ajută pe tatăl lui să iasă din mocirlă. Între timp apăruseră și cîțiva vecini să dea o mînă de ajutor, dar fură expediați prompt. Fiul îl sprijini pe bătrîn și-l conduse în casă, unde acesta lăsă urme mari și urît mirositoare pe covor. Odată ajuns înăuntru se îmbățoșă, se holbă furios la fiul lui și urlă :

— Domnule, ce naiba cauți în casa mea ?

— Casa e a mea, tată. Nu-ți amintești că...

— Voi chema imediat poliția, domnule, spuse bătrînul îndreptîndu-se spre telefon.

— Lasă asta, tată...

Bătrînul îl lovi pe fiul său cu umbrela în cap .Cîinele urmărea scena cu nepăsare, le dădu ocol cu pași moi, îl adulmecă pe judecător și pe străin, își căută locul la căldură în hol și se întinse cu un oftat. N-o să învețe niciodată să-i înțeleagă pe oameni. Puțin mai tîrziu dormea zgomotos.

Judecătorul știa cum să-l liniștească pe tatăl său. Îi turnă un whisky dublu care fu dat pe gît imediat, după care judecătorul îi umplu din nou paharul. Memoria bătrînului revenea direct proporțional cu golirea sticlei. După al treilea pahar își putea aduce aminte de prima zi de școală, la al cincilea de prima comuniune, iar cînd sticla era aproape goală își aminti de nașterea fiului său. După care acesta își conduse din nou tatăl la azil.

Judecătorul se simțea din ce în ce mai urmărit, iar răceala lui se înrăutățise în aceeași măsură. Începuse să creadă că se trăgea asupra lui. Odată, la Store Fyrehave, fu aproape sigur că auzea cum fluierau și șuierau gloanțele în jurul lui. Îr orice caz nu putea avea o certitudine, pentru că alergia i se localizase la urechi iar fluierături și șuierături auzea mai tot timpul.

Deveni și mai încredințat că cineva voia să-l împuște cînd, după o baie răcoritoare, i se întîmplă să se plimbe prin plantația Asserbo. Pe cînd își trăgea răsuflarea pe drumul din pădure care ducea spre Böllejungsvejen auzi o fluierătură și imediat după aceea un pocnet surd, ca și cum un glonte s-ar fi înfipt în trunchiul unui pin. În afară de asta i se păru că zărește ceva mai departe, printre copaci, o siluetă deghizată care dispărea în direcția poligonului de tragere. Judecătorul n-o urmări, socotind că era prea riscant să fugă după un individ care după toate probabilitățile era înarmat. În afară de asta voia să însemne locul unde i se păruse că lovise glontele. Într-adevăr, la o jumătate de metru deasupra capului descoperi o gaură mică în trunchi. Judecătorul se uită împrejur ; se găsea cam la trei sute de metri de casa pădurarului de la Navej — printre pomi se vedeau zidurile galbene ale clădirii — și prin apropiere era o stivă de lemne de foc și cîțiva copaci doborîți de furtună.

Era foarte sigur de el cînd îl căută pe șeful poliției a doua zi, ca să-l ducă la Asserbo, la locul faptei. Ca de obicei acesta era foarte ocupat, în parte cu hoțul de cărucioare și în parte cu tînărul care fu prins a doua oară cărînd motorete seara tîrziu prin piață.

— Data trecută aveai o pană de cauciuc și de aceea cărai motorete, spuse polițistul tînărului insensibil. Mor de curiozitate să știu ce-ai să mai zici de data asta.

— De data asta vă spun că motoreta mea avea pană de cauciuc, de aceea o tîram, declară tînărul impertinent.

— Cu asta te-am prins, exclamă comisarul triumfător. Ar fi trebuit să ai o idee mai bună!

Se constată că furtul motoretei fusese anunțat la poliție. Chestiunea fu lămurită. Tînărul făcea parte dintr-o bandă care se specializase în furturi de motorete. Tehnica lor consta în a dezumfla cauciucul roții din spate — aveau astfel o scuză s-o tîrască. Judecătorul trebui să constate că metoda originală a șefului de poliție dăduse rezultate din nou. Îl felicită, dar polițaiul îi respinse lauda, cu un gest.

— Nu e decît o chestiune de psihologie, ei da, și de miros. Își bătu nasul mare cu degetul. Dumnezeule, dar ce aud de tine, Hans Erling? Ai mers prea departe! L-ai hăituit pe bătrînul tău tată în lac! E de-a dreptul scandalos!

Judecătorul îl convinse să meargă cu el la Asserbo. Pe drum îl trecură toate năduşelile, pentru că șeful poliției ținea o mînă pe volan

și cu cealaltă gesticula în toate părțile explicîndu-i de ce groaznice greșeli se făceau vinovați ceilalți participanți la trafic.

Ajunși la plantația Asserbo judecătorul îl conduse repede la locul pe care și-l însemnase.

— Aici este, spuse el.

— Unde? întrebă polițistul.

— Copacul de colo... unde naiba e?

Din nefericire cîțiva muncitori forestieri răutăcioși doborîseră pinul, îl tăiaseră și-l stivuiseră împreună cu alți cincizeci de pomi la marginea drumului. Judecătorul și polițaiul se întoarseră la Hilleröd. Acesta își ținea acum ambele mîini pe volan, ceea ce-l liniștea întrucîtva pe judecător. Cînd ajunseră la Gribskov șeful poliției îl privi semnificativ și ridică o mînă.

— De fapt asta nu e o treabă a poliției.

— A cui treabă e atunci?

— Hai să zicem că e ceva în legătură cu alergia ta. Ai răcit foarte rău.

— N-am nici o alergie, obiectă judecătorul.

— Hai să spunem lucrurilor pe nume, spuse șeful poliției. Ești pe cale să devii alergic la cap. Te bîrfește cînd unul cînd altul. — Plesni volanul cu palma. — Ai ajuns în gura lumii.

— Știu asta, recunoscu judecătorul istovit. Dar nu sînt bolnav. Numai...

— Din partea mea poți să-i spui și alergie, dacă vrei, replică polițaiul tărăgănat. Cred că ar trebui să faci ceva.

— Dar ce pot să fac? întrebă judecătorul, care se vedea în situația unui călător fără busolă prin regiunea Amazoanelor.

— Mi-e totuna ce faci, numai să te adaptezi la situație! țipă șeful poliției. Pentru asemenea tîmpenii nu am timp și gata!

Se angajă într-o depășire demnă de un sinucigaș fără să țină seama de linia de mijloc a șoselei. Am o groază de probleme de rezolvat. Doamne Dumnezeule, ia uită-te cum conduc oamenii ăștia!

Se referea la șoferul mașinii pe care tocmai o depășise. Claxona și semnaliza cu farurile, pentru că ce făcuse polițaiul era interzis.

— Ia să ne uităm mai îndeaproape, zise comisarul și-l înghesui pe șoferul agresiv la bordură. Omul coborî furios din mașină dar șeful poliției îi băgă rapid mințile-n cap.

— Pot să văd permisul dumneavoastră? întrebă el.

Celălalt deveni dintr-o dată foarte nervos. Cotrobăi prin buzunar pînă găsi permisul.

Șeful poliției îl studie temeinic și i-l înapoie.

— Bine. Și cît ați băut?

— Eu... n-am băut nimic.

— Din felul în care conduceți nu rezultă c-ați fi treaz, zise polițistul, dar asta o să vedem noi imediat.

Luă o fiolă din mașină și-l puse pe celălalt să sufle. Fiola se schimbă la culoare.

— Mulțumesc. Cheile!

Polițaiul pocni din degete, iar omul îi dădu cheile tremurînd de nervozitate.

Fu chemată o patrulă și șoferul fu transportat la Hilleröd. Și pentru că treaba să fie făcută cum se cuvine fu inspectat și portbagajul. Conținea cincisprezece file-uri de somon

proaspăt afumat provenind de la afumătoarea „Viitorul" din Hundersted.

— Ia să ne uităm noi mai pe îndelete.

După cum reieși la anchetă, omul nu numai că era într-adevăr beat; pe deasupra automobilul, după cum și peștele afumat, erau de furat.

— Așa se întîmplă cui nu poate să-și controleze temperamentul, îi zise șeful poliției judecătorului cînd se mai întîlniră. Ei da, trebuie să recunosc că l-am suspectat de la început.

— Cum așa? întrebă judecătorul surprins.

— L-am mirosit! zise polițistul încrețindu-și nasul. Nu mai durează mult și-l prind și pe hoțul de cărucioare.

Allan veni acasă într-o vizită scurtă pentru că avea nevoie de bani. Era vorba de un mare proiect, spunea el, de fapt era vorba chiar de viața lui. Două mii de coroane o dată pentru totdeauna și promite că nu mai trece pragul casei.

— Dar te primim cu drag, spuse judecătorul trăgîndu-și nasul.

— Ar trebui să faci ceva cu răceala asta.

— E o alergie.

Judecătorul completă un cec de două mii de coroane. După aceea merseră o bucată de drum spre lac.

— A, da, e ceva despre care trebuie să vorbesc cu tine, spuse judecătorul. Nu știa că Allan luase hotărîrea de a-și schimba viața. Voia să termine cu trecutul și să înceapă o nouă existență, despre care citise într-o carte fascinantă.

— Îți amintești că mi-ai povestit de un oarecare Hubert ? întrebă judecătorul.

— Nuu, i-o taie Allan. Hubert aparținea pe de-a-ntregul vechii lui vieți.

— Dar îmi povestiseși de curînd că acest Hubert a fost cu tine în mașina pe care ați sustras-o.

— E curată nebunie să sustragi mașini, replică Allan cu un zîmbet absent.

— Îmi pare foarte bine că vezi astfel lucrurile.

— Sînt doar obiecte care te tiranizează, fie că le vinzi sau le furi, spuse Allan.

— M-ai lăsat să cred că acest Hubert...

— Care Hubert ?

— Acela cu care ai furat automobilul.

— Nu pot să-mi aduc aminte nimic de el, spuse Allan păstrîndu-și zîmbetul ciudat și absent. Nu mulțumesc, nu vreau nuga. Vreau să mă eliberez de toate otrăvurile. Rămîi cu bine. Mulțumesc pentru bani. Acum trebuie să plec.

Judecătorului îi era cu totul imposibil să-l prindă pe doctorul Klausen, căruia să-i ceară sfaturi în legătură cu alergia lui. Medicul șef e plecat, spunea asistentul cînd îl chema la telefon. Sau medicul șef se îmbolnăvise subit ; sau era la o conferință de specialitate la Alborg.

— Ce Dumnezeu o fi vrînd de la mine ? o întrebă iritat Klausen pe Elise, cînd aceasta veni în camera lui de la „Sheraton".

— Vrea doar să vorbească cu tine.

— Da, îl cunosc eu. Vrea doar să stea de vorbă — da, cu cuțitul în mînă !

— Vrea să discute cu tine despre alergia lui.

— Alergie ! Nici nu și-ar fi putut alege un pretext mai ridicol...

Situația nu mai putuse continua astfel. Medicul șef nu putea să stea veșnic departe de spital. În fiecare dimineață vorbea cu asistentul lui, care-i spunea de fiecare dată că judecătorul dăduse telefon să întrebe cînd vine înapoi. Medicul șef se baricadase în camera lui de la hotel și se blestema că nu era destul de bărbat ca să acționeze. După ce trecu cîtva timp în felul acesta trebuia să-și ia inima-n dinți, pentru că asistentul îi transmisese că directorul făcuse scandal că pacienții nu-l mai văzuseră de mult pe domnul doctor. Bău ca să-și dea curaj și într-o seară, cînd Elise era la cursul seral „Rolul sexelor în literatura modernă", se urcă în mașină și porni spre Hilleröd. Se pregătise cu grijă. Voia să acționeze cu îndrăzneală și să strige : „Cu mine poți să faci ce vrei dar cruț-o pe Elise !"

După triste experiențe cu oameni care sunau la ușa lui ca să-i sufle piper în ochi judecătorul devenise prevăzător. De aceea, cînd auzi soneria, se furișă la primul etaj, luă un ghiveci cu o frumoasă begonie care se afla la fereastra de deasupra ușii de la intrare, deschise încet geamul și se uită în jos. Văzu silueta cam încețoșată a unui om pe care nu-l recunoscu. Ținti cu grijă, totuși în clipa în care lăsă ghiveciul să cadă în capul presupusului criminal, medicul șef făcu un pas în

lături, așa că proiectilul îl nimeri doar în mîna întinsă spre clanță. Urlă cît îl ținu gura, fugi din grădină, sări în mașina lui și o porni vijelios spre Copenhaga.

— Mi-a auncat un ghiveci în cap, îi spuse doctorul Elisei. Ar trebui băgat imediat la zdup. E un pericol pentru siguranța statului.

De vreme ce judecătorul nu-l putea întîlni pe Klausen, căută alt medic, îi povesti suferințele sale și primi o trimitere către clinica ORL a spitalului. Acolo fu consultat cu grijă, i se suflă ceva înăuntru, i se scoase ceva, i se făcu o radiografie și luară și microscopul în ajutor. Apoi fu trimis la clinica TBC unde nu i se găsi nimic la plămîni. De acolo îl trimiseră la neurofiziolog, unde i se injectară mici cantități din toți agenții la care nu era alergic. De vreme ce nu putură constata nici o alergie, îl trimiseră la ORL, apoi la TBC și de acolo mai departe, într-un mod care îi era deja familiar. De aceea judecătorul întrerupse circuitul care funcționa atît de bine ; sistemul lui de date tot mai scuipa diagnostice pînă cînd începu s-o ia razna și internă pacienții în cele mai ciudate clinici.

Fu un pas greu pentru judecător cînd se hotărî ca, dîndu-se drept angrosistul Frederiksen din Helsingör, să caute un psihiatru de orientare psiho-analitică din Nörrevold.

— Plîngeți ca să vă ușurați, spuse psihiatrul.

— Nu plîng, am o alergie, replică judecătorul.

— Ajută dacă plîngeți. Trebuie dat frîu liber tuturor emoțiilor primare : tristețe. ură, iubire. Asta ușurează. Nici nu bănuiți cîți tineri și-au plîns și sufletul pe scaunul acesta !

— Nu plîng ! spuse judecătorul trăgîndu-și nasul zgomotos.

— Un semn al timpului, explică psihanalistul. Cu toții tragem la necaz, la tristețea în sine. Zîmbi vesel : Ne-am pierdut eul esențial și plîngem de dor după el. În adîncul sufletului sînteți sigur comunist.

— Nu, de asta sînt foarte sigur.

— În orice caz, nu sînteți cel drept care v-ați prezentat, zise psihiatrul șiret. Cred că știu precis cine sînteți.

— A, chiar așa ? întrebă judecătorul.

— Vă citesc ca-n palmă. Sînteți un ofițer superior. Helsingör e corect și Frederiksen la fel. Sînteți colonel !

— Așa ?

— Sînteți ca o carte deschisă. Psihiatrul rîse. Privirea, ținuta, felul aspru de-a fi. Sînteți colonel și din cauza asta sînteți în pragul unei căderi. Da, vă găsiți într-o criză intelectuală, fiindcă prin inteligența dumneavoastră remarcabilă ați recunoscut ridicolul și grotescul ritualului militar.

— S-ar putea să aveți dreptate în privința ritualului, dar...

— Bineînțeles că am dreptate. Dar să nu credeți c-aș avea ceva împotriva ritualurilor. Ele își au într-adevăr importanța lor. Ce oare aș putea avea împotriva lor ? exclamă psihiatrul cu o nuanță de furie în glas. Numai cei din afară le consideră ridicole și grotești. Cei angajați în ele le atribuie semnificații adînci. Am scris de altfel un articol despre asta. Citiți „Revista de psihiatrie a țărilor nordice" ?

— Nu prea des, recunoscu judecătorul.

— În articol arătăm că baza unui ritual dispare numai atunci cînd există o identificare totală între el și cel supus lui, cu condiția — zise el băgîndu-și degetul arătător sub nasul judecătorului — ca substanța ritualului să ajungă astfel într-o situație critică. Mă puteți urmări ?

— Da, sigur că da...

— Bine. Cînd baza ritualului dispare, se pot întîmpla două lucruri. Unu : cei supuși ritualului se țin de el și ajung la o psihoză paranoidă. Doi : cei supuși ritualului renunță la el și ajung la o criză depresivă. Ei, vă recunoașteți ? încheie psihiatrul cu ochi strălucitori.

— Îmi dau foarte bine seama unde vreți să ajungeți. Dar de ce nu credeți în indentitatea pe care mi-am dat-o ?

— Carnetul ! Ați refuzat să vă arătați carnetul de asigurări, spunea secretara. Totuși, să ne întoarcem la cazul dumneavoastră. Sînteți de acord cu părerea mea că viziunea asupra realității a unui om supus unui ritual este și ea rituală ? Firește, în sensul concepției kantiene a condiției fundamentale a realității.

— Se poate ,spuse judecătorul trăgîndu-și nasul zgomos.

— Plîngeți, să vă descărcați. După cîte înțeleg, domnule colonel, aveți această dorință puternică de a plînge și această teamă, mai ales cînd sînteți în fața trupelor — sau să le spun mai degrabă o gloată nevolnică ?

— E o alergie ! exclamă judecătorul.

— Relaxați-vă, vă rog ! Deci vă aflați în fața regimentului și vă vedeți deodată confruntat cu ritualul în toată absurditatea lui. Nu trebuie să credeți că din punct de vedere politic sînt împotriva forțelor noastre de apărare.

— Sigur, nu voi uita acest lucru.

— ...de fapt accept toate nevoile sufletului popular — scuzați această banală metaforă. Sînt mulți care din pricina asta m-ar înțelege greșit și m-ar considera un laș. Dar să lăsăm. Deci, domnule colonel, vă aflați în fața trupelor și vă cuprinde teama și îngrijorarea. Am dreptate ?

Judecătorul strănută de cîteva ori la rînd.

— Plîngeți vă rog ! Aveți acolo o cutie cu batiste de hîrtie. În această situație vă simțiți urmărit...

Judecătorul reuși să-și stăpînească un chinuitor acces de tuse.

— Mă simt urmărit, puteți să mă credeți ! exclamă el. Și încă cum !

Psihiatrul rîse cu înțelegere.

— Și de ce vă simțiți urmărit ?

— Pentru că *sînt* urmărit !

— M-am temut de răspunsul acesta, spuse doctorul. Înțelegeți odată, domnule colonel, de fapt nu sînteți urmărit, cel puțin nu în realitate, ci doar în subconștient.

— Asta nu se petrece numai în subconștientul meu. Am fost atacat de mai multe ori...

— Da, da, da, cum doriți, domnule colonel. Dar țineți, vă rog, seamă de următoarele : este vorba de o urmărire adevărată, sau ca să vorbim într-un limbaj care vă e precis familiar, sînteți pe cale să efectuați o mișcare de în-

cercuire a propriului dumneavoastră eu ? Despre asta e vorba, ca s-o spunem direct și concis.

— Eu sînt urmărit, afirmă cu tărie judecătorul.

Psihiatrul păru o clipă tulburat. apoi fața i se lumină de un zîmbet optimist.

— Sînteți firește urmărit de un tînăr, nu-i așa ?

— Exact !

— De un bărbat ?

— De asta sînt convins.

— E deghizat ?

— De unde știți ? întrebă judecătorul uluit.

— Doamne Dumnezeule, istoria asta am auzit-o de mii de ori. Oamenii de vîrsta dumneavoastră sînt totdeauna urmăriți de tineri care se deghizează, cîteodată vin de la siguranță, alteori se întrupează din razele soarelui, dar în cazul acesta nu se prea poate face mare lucru. Fiți mulțumit că la dumneavoastră e vorba de un om tînăr. Asta arată că mai putem încă spera. Deci — spuse el uitîndu-se încordat la judecător — cum este deghizat urmăritorul dumneavoastră ?

— Ei da, o dată semăna cu un polițist, alteori era un clovn, apoi un muncitor forestier și după aceea un alergător într-un trening roșu.

— Daa, spuse doctorul gînditor, stați puțin... polițistul e legea, firește. Clovnul ? E scamatorie, instinctul, elementul infantil. Muncitorul forestier e un pur personaj de basm, iar alergătorul în roșu... da, am găsit ! Comunismul ! Și ce au toți aceștia în comun ?

— Sînt cu toții oameni tineri.

— U-ni-for-ma ! Să ne întoarcem la dumneavoastră stînd în fața adunăturii aceleia de care sînteți atît de nemulțumit. Ce e caracteristic pentru soldați ? Sînt tineri și poartă uniformă. Poftim !

Psihiatrul se rezemă mulțumit de speteaza scaunului și-și împreună vîrfurile degetelor. Apoi își aminti că văzuse de curînd un film în care se rîdea de un psihiatru care-și împreuna totdeauna degetele. Împinse cutia cu batiste de hîrtie mai aproape de pacientul său.

— Puteți să plîngeți liniștit, spuse el compătimitor, se uită la ceasul din spatele judecătorului și se ridică. Ei, azi nu mergem mai departe. Ne vedem săptămîna viitoare. Secretara mea o să vă programeze. La revedere, domnule colonel !

— Nu sînt colonel !

— La revedere domnule locotenent colonel !

12

DUPĂ VIZITA la psihanalist alergia judecătorului se înrăutăți. Era ca și cum boala se pusese între el și lume, ca și cum realitatea ar fi căpătat de la el alergia și i-ar fi reproșat c-a molipsit-o. Veșnica vîjîială și vibrație din urechi îl făcură să creadă că oamenii vorbesc despre el, ceea ce și făceau, pentru că material găseau din plin, dar nu atît de mult pe cît își închipuia el.

Într-o seară, tîrziu, îl sună șeful de poliție. Dar nu răspunse. Atunci acesta își aminti că

judecătorul îi spusese că seara nu ridică receptorul. Așa că se duse la el. Avea ceva important să-i spună.

Judecătorul stătea în biroul lui, dar nu citea cartea despre Saint Just pe care și-o luase de la bibliotecă. Era foarte deprimat. Cînd sună la ușă puse mîna pe primul ghiveci cu flori, se furișă la primul etaj și se uită prudent pe fereastră să vadă cine mai voia de data asta să-i sufle piper în ochi.

Pe trepte nu era nimeni, polițistul n-avea chef să mai aștepte. Pentru că în casă ardea lumina, se dusese pe terasă și bătu tare în ușă. Judecătorul coborî încet pe scară, se duse în birou și luă sabia tatălui său de pe perete — la timpul lui bătrînul fusese locotenent. Echipat în felul acesta intră încet în hol. Între timp polițistul se săturase să maltrateze ușa de la intrare, dădu ocol casei și încercă să intre pe la bucătărie. La care judecătorul chemă poliția spunînd că la el vor să pătrundă trei spărgători. Aceasta veni imediat la fața locului și-l prinse pe șeful ei în flagrant delict, tocmai cînd — văzînd că ușa de la bucătărie e încuiată — se pregătea să ia cu asalt ușa de la pivniță. În întuneric avu loc o busculadă, șefului i se smulseră cîțiva nasturi de la haină pe cînd oamenii lui reușisă să-l prindă și să-l ducă în casă. Acolo se lămuri neînțelegerea. Polițiștii primiră o săpuneală — apoi o laudă pentru intervenția lor inimoasă. Ba fură chiar tratați cu o bere și apoi fură trimiși în patrulă.

— Ce naiba voiai să faci cu sabia ?

— A, eu...

Judecătorul preferă să lase întrebarea fără răspuns, se duse la birou și agăță sabia în perete.

— Ai fi putut să dai un telefon !

— Am și făcut-o, replică șeful poliției, dar seara îl scoți din priză. Ai un fel foarte nerod de a te servi de acest aparat.

— Îl scot din priză pentru că mă sună tot felul de lume.

— Dacă îți pui telefon, trebuie să-ți asumi și acest risc.

— Da, dar pe mine lumea mă cheamă ca să-mi spună că sînt cretin sau nebun.

— Te-or fi văzut cu sabia în mînă, zise polițistul și rîse cu poftă. Doamne, ce idiot arătai ! Îmi dai un whisky cu sifon ?

Judecătorul îi turnă și apoi îl întrebă pe un ton măsurat :

— Și cărui fapt îi datorez onoarea ?

— Ține-te bine. Am dat de hoțul de cărucioare !

— Grozav, nemaipomenit ! Bravo !

— Nu te interesează să afli despre cine-i vorba ?

— Da firește. Cine era femeia ?

— Ține-te bine, repetă șeful poliției, privindu-l pe judecător deasupra paharului. E bunul tău prieten, Herman K.

— Ce ? exclamă judecătorul.

— Herman K! Ei, da, firește îl bănuiam eu.

— Cum Dumnezeu să-l fi bănuit ?

Polițaiul își bătu cu degetul nasul mare, cu pete roșii.

— Spune-i intuiție, zise el. Are nevoie de bani, umblă îmbrăcat în femeie — de altfel

arată surprinzător de drăguț — era în oraș în momentul acela și avea nevoie de mulți bani, — știi, pentru pilotul acela de la Stockholm.

— Casier, îl corectă judecătorul. E casier la Stockholm.

— Singurul lucru care ne lipsea era cărucioruI, continuă șeful de poliție care în clipa aceea arăta ca Poirot în posesia soluției elegante a unui caz în biblioteca unei reședințe. Ei da, mi-am spus eu, dacă Herman K. și soția lui dețin un cărucior, există oarecari șanse. Am profitat de ocazie și am percheziționat ieri șopronul lor de unelte. Și ce crezi c-am descoperit ?

— Un cărucior !

— Cadrul unui cărucior. Tocmai se ocupa cu ciopîrțitul resturilor. L-am arestat și după cîteva ore l-am avut la mînă. A dat o declarație.

Șeful poliției luă o fiolă din buzunar, suflă în ea și spuse :

— Pot să mă mai tratezi cu un whisky.

Judecătorul îi turnă. Era ca și cum i-ar fi dat cineva cu ceva în cap. Tocmai Herman K., atît de nervos și simpatic, cu care petrecuse atîtea ore plăcute în fața tablei de șah !

Polițistul ridică paharul și inspiră aroma plăcută de „Black Label".

— Noroc ! În locul tău l-aș lăsa pe asesorul Eriksen să conducă mîine procesul.

— Așa .Și de ce mă rog ?

— Ei, știi lumea vorbește...

— Despre ce vorbește lumea ? întrebă judecătorul indignat.

— Ei da, spuse șeful de poliție cam neliniștit, se cheamă că tu... mă rog, că tu ești în relații de amor cu bărbatul ei... vreau să zic cu soția lui. Mai că-ți vine să amețești de sexele astea.

— Mă consideri incompetent ? întrebă judecătorul înțepat.

— Păi nu ești ?

— De ce ?

Judecătorul se înfuriase de-a binelea .

— Păi nu ești în relații amoroase cu nevastă-sa ?

— Am jucat șah cu ea.

— Cu răspunsul ăsta m-ai făcut mat, spuse șeful poliției rîzînd zgomotos. Scuzați ! Dar nu știm încă bine dacă nu trebuie s-o arestăm și pe ea, înțelegi ?

Judecătorul prezidă totuși procesul a doua zi. Nu voia să dea înapoi în fața bîrfei mîrșave. Sala era plină pînă la refuz. Herman K. primi patru săptămîni de închisoare și suportă destul de bine sentința, numai că începu să plîngă. Singurul lucru necuviincios apăru în cuvintele de încheiere pe care le adresă judecătorului.

— La... la asta nu m-aș fi așteptat de la tine, suspină el. Cînd mă gîndesc că eu și... Lise am făcut totul pentru tine, Hans Erling !

— Duceți-l, îi spuse judecătorul lui Eliasen.

Ceva mai tîrziu o căută pe Lise K. O găsi în sufragerie, pe canapeaua unde petrecuseră împreună multe ore plăcute. Draperiile erau trase. Ea era palidă ca moartea și avea cercuri întunecate în jurul ochilor. Judecătorul adusese

o sticlă cu un porto excelent și un carton cu nugaua cea mai fină.

— Îmi pare rău că s-a întîmplat așa, Lise, spuse el.

— Niciodată n-o să mai stau de vorbă cu un bărbat. Toate nenorocirile de pe lume se întîmplă din vina lor.

— Nu, eu nu cred asta. Aici nu pot să-ți dau dreptate. Noi doi ne-am simțit bine împreună.

— Niciodată ! exclamă ea. Pe mine m-a afectat întotdeauna ! Totul de la bărbați se trage. Uite ce-a pățit bietul Herman !

— Asta nu-i motiv să-i bagi pe toți în aceeași oală.

— Și cu bogătașul din Alleröd ce s-a întîmplat ? E într-o casă de nebuni.

Ea suspină și judecătorul îi întinse o batistă. Avea mai multe la el pentru că alergia i se înrăutățise în ziua aceea.

— Și mai gîndește-te și la tine, suspină ea.

— Dar cu mine ce-i ?

— Fără tine nu s-ar fi întîmplat nimic. Tu ești de vină de toate. Nu-ți dai seama de asta ?

— Dar Lise, spuse judecătorul punîndu-i mîna pe umăr pe care ea și-o scutură imediat, nu ești puțin cam nedreaptă ?

— Tu ai avut grijă ca cel din Alleröd să primească un avertisment de la poliție, tu m-ai sedus, tu l-ai condamnat pe Herman ! Din cauza ta l-am neglijat, sărăcuțul de el !

Totul era foarte nedrept, dar judecătorul știa că în momentul acela nu avea rost să protesteze. Încercă s-o mîngîie punîndu-și brațul în jurul ei, dar ea se smulse din îmbrățișare, sări de pe canapea și țipă :

— Afară cu tine ! Afară ! Nu vreau să te mai văd !

Judecătorul se grăbi să iasă, urmărit pînă la ușă de cățelul ostil care fusese odinioară atît de prietenos cu el și dăduse întotdeauna din coadă cînd îl vedea.

Judecătorul fu cuprins de o înstrăinare disperată, de o chinuitoare melancolie și o singurătate de care nu putea scăpa. Se întoarse la casa lui mare și goală. Elise, ca de obicei nu era acolo. În ultima vreme, cînd nu era la serviciu sau la cursul seral local, stătea din ce în ce mai mult la medicul șef.

O prinse într-o seară cînd venise pe acasă, își făcuse bagajul și tocmai voia să iasă pe ușă.

— Aș vrea să mai stau de vorbă cu tine, Elise.

— Ia-ți niște biftecuri din frigider, Hans Erling, mă grăbesc.

— Elise, cred că sînt foarte indulgent cu tine...

— Ești insuportabil de indulgent, Hans Erling, replică ea, dar trebuie să plec. I-am promis lui Klaus că-i aranjez un apartament drăguț. Nu, am jurat să nu-ți spun adresa !

— Elise... Elise...

— Ce mai e ?

— Ți-ar părea rău după mine dac-aș muri ?

— Dar firește, comoara mea. Și acum termină cu prostiile astea. În seara asta nu vin acasă. În frigider mai e o sticlă de șampanie. Pa, pa! În ușă se întoarse încă o dată: Tu, nu se moare dintr-un guturai!

Cînd judecătorul era extrem de deprimat, ceea ce în ultima vreme se întîmpla tot mai des ,luase obiceiul de a se consola cu plăcute reverii, în care făcea tot ce i-ar fi plăcut să facă, dacă ar fi avut destul curaj.

În primul vis trăgea incognito la un hotel cu atîta nuga la el cît putea să care. Ar fi vrut să mănînce nuga pînă i se făcea rău, pînă cînd sîngele i se înămolea și începea să curgă greu și leneș prin vine, pînă se intoxica și sudoarea, urina, fecalele erau din nuga. Visul acesta își avea precedentul în copilăria lui pentru că atunci, în timpul războiului, nugaua lipsea cu desăvîrșire. Pe vremea aceea nu era deloc cuviincios să te ghiftuiești cu ce-ți plăcea. Trebuia să cunoști neplăcuta artă a reținerii. „Ai voie două bucăți", îi spunea mama, cînd el avea chef să mănînce toată cutia. Băiatul jurase că atunci cînd va crește mare și va putea face tot ce va voi, o să cumpere munți de nuga și o să mănînce pînă leșină. Totuși visurile copilăriei se transformară în realitate. Cînd avu posibilitatea să-și cumpere nuga cu grămada, frîna pe care i-o puseseră părinții devenise o parte a caracterului său. Ceda foarte rar predilecției lui pentru nuga. Ce-i drept își făcuse o provizie respectabilă, dar cînd mînca peste măsura obișnuită încerca cele mai chinuitoare sentimente de vinovăție.

În cel de-al doilea vis se închidea iar într-o cameră de hotel, dar de data asta fără nuga, ci cu lăzi de sticle: whisky, gin, vodcă, cognac, și Chartreuse. Voia să-și bea mințile pînă ajungea la capătul puterilor.

Al treilea vis începea tot cu o cameră de hotel. Nu era singur, ci cu o fată minunată și anonimă cu care se distra în toate felurile pînă la istovire. Cîteodată se aprindea mai tare și atunci apăreau în camera lui de hotel două minunate fete anonime sau cinci minunate fete și doi băieți asemenea.

Aceste trei visuri nu se amestecau niciodată. Judecătorul nu se închipuia defel retrăgîndu-se într-o cameră cu nuga și băutură, sau cu băutură și fete minunate sau cu toate trei bucuriile deodată. Aici era total de acord cu Brillat Savarin, care afirma că senzațiile trebuie ținute separat pentru ca fiecare să-și aibă dreptul ei.

Pe cînd stătea în fotoliul lui din birou, încercînd să se țină deoparte de lume care devenise din ce în ce mai vulgară și mai obraznică, își dădu brusc seama că există o singură piedică în calea realizării visurilor lui: el însuși. Se îndreptă ca lumînarea în jilț, se uită fix la reproducerea după „Încoronarea lui Napoleon" a lui David și exclamă: „Dar în definitiv ce naiba mă oprește s-o fac?"

O clipă văzu Țara Făgăduinței atît de aproape cît s-o atingă, apoi se lăsă deprimat în fotoliu. Bineînțeles că nu mergea. Era judecător și, ca judecător, pur și simplu nu putea face una ca asta. În caz de nevoie se putea ghiftui cu nuga, deși după astfel de orgii se îngrășa,

făcea coșuri și semăna cu un astmatic duhnind a dulciuri. Iar chestia cu băutura și cu fetele nu mergea chiar deloc. Ce știa el în definitiv despre el însuși? Ce s-ar întîmpla dacă s-ar apuca serios de băutură? Probabil că s-ar purta și el la fel cu cei pe care-i vedea la procese: „Domnule judecător, totul mi s-a tras de la o bere blondă!" Și ce idei i-ar mai veni la o beție zdravănă? S-ar afunda în destrăbălare? Și în ce privea fetele și eventual băieții, cîntărind bine lucrurile nu putea ajunge la nimic. Anonimitatea dispărea îndată ce-i cunoșteai pe oameni mai bine și dacă s-ar fi închis cu ei o săptămînă într-o cameră de hotel riscau să se apropie unul de altul. Nu putea accepta așa ceva pentru că s-ar fi pierdut tot farmecul. Pe de altă parte trebuia să se gîndească la faptul că ar fi expus unor încercări de șantaj din partea acestor tineri odată ce aflau cine este. Anonimitatea trebuia să se bazeze pe reciprocitate — și ce judecător putea rămîne necunoscut pentru multă vreme?

Înainte de a fi cunoscut pe Elise mai îndeaproape, judecătorul o observase de departe pe frumoasa femeie la concertele de la castel, unde o văzuse pentru prima oară. Se uitase pe furiș la obrajii ei de piersică, gîtul zvelt, pieptul splendid, liniile șoldurilor și coapselor și-și închipuise ce plăceri ar putea ea să-i dea. Apoi se cunoscură mai bine, se căsătoriră, dorința primi nume și personalitate și se refugie în mîngîierile obișnuite. Cînd Elise se îndrăgosti de nervosul ei doctor, judecătorul se înflăcără din nou, dar pe măsură ce relația

dintre ei dura și se stabiliza deveni și aceasta un fel de obișnuință. Patimile renăscură pentru puțin timp în raporturile cu Lise K. dar cînd totul se termină, judecătorul trebui să se reîntoarcă la vechile lui visuri cu camera de hotel și cu una, două sau trei minunate fete, un splendid chelner grec și un solid spălător de geamuri.

Firește că n-ar fi fost nimeni șocat dacă judecătorul ar fi făcut un pas înainte și ar fi declarat: „Sînt doar un om obișnuit, cu tot ce implică asta!". Probabil că toată lumea ar mai fi închis ochii dacă din cînd în cînd s-ar mai fi îndopat cu nuga sau dacă și-ar mai fi dat frîu liber la băutură și femei. Dar judecătorul nu se lua așa de ușor pe sine și instinctele sale. În el vorbea totdeauna judecătorul, neînduplecatul om al legii.

De aceeea trăia de-a dreptul ascetic și se lăsa astfel din ce în ce mai mult pradă reveriilor sale. E chiar posibil ca tocmai acestea să-l fi ajutat să nu depășească măsura. Bea foarte puțin, fuma seara o țigară de foi, nu mînca niciodată pe săturate, iar femeile nu l-ar fi putut niciodată învinui că și-ar fi luat cu ele libertăți nepermise.

Viața judecătorului ar fi putut să decurgă astfel pînă cînd vîrsta ar fi pus capăt orgiilor la care se deda în imaginație. Dar vremurile se schimbară. Deodată începură să se întîmple o groază de lucruri. Fu inventat anticoncepționalul și în același timp apărură ciorapii roșii. Fu legalizată pornografia. Peste tot erau mari tulburări și agitații. Inge și Sten declarară public că tot ceea ce judecătorul considera

anormal era de fapt foarte firesc ; totul se mișca febril, frămîntările sociale se răspîndiră odată cu reconsiderarea tuturor valorilor, care fură aruncate la coș pe măsura dezvoltării societății de consum. Nici sălile de judecată n-au fost cruțate, așa că se pomeni deodată achitînd oameni pentru infracțiuni care altădată ar fi fost aspru pedepsite. Era ca și cum prezentul ar fi explodat și ar fi fost înecat într-un puternic crescendo de zgomote și haos. Judecătorul — și odată cu el mulți din generația lui — se pomeni în situația cuiva care vrea să plece cu un tren și descoperă prea tîrziu că ține în mînă Mersul trenurilor de anul trecut. Totul fu pus sub semnul întrebării, puterea parlamentului, autoritatea celor în drept, chiar și bazele democrației general acceptate. Totul se polariza încontinuu, partidele se scindau în fracțiuni care se înjurau reciproc iar la mijloc, unde judecătorii și contemporanii lui ocupau un loc atît de mic, apăru un vid ; tinerii încercau alte forme de comunitate, se adunau în mișcări extremiste, visau la putere și revoluție sau se retrăgeau cu totul din lume în religii orientale ciudate ; și, de parcă asta nu era de ajuns, mai exista cineva care în modul cel mai agasant și mai infantil îl urmărea pe judecător în viața lui intimă. Sau era doar închipuire ?

Judecătorul suferea de alergie, se simțea nesigur, și nu avea pe nimeni cu care să poată sta de vorbă despre suferințele lui. I se părea că toți oamenii pe care-i cunoștea fuseseră cuprinși de o formă de nebunie și, la fel ca

bucățile unei rachete care explodează în toate direcțiile, o apucase fiecare pe calea smintelii lui.

Încercă să vorbească cu Elise despre chinurile lui. Dar descoperi că ea dăduse în patima unei noi religii.

— Pot să-ți spun precis că ceva e în neregulă cu tine, Hans Erling, explică ea. Mănînci mult prea multă carne.

— Dar asta am făcut întotdeauna.

— Tocmai asta e. Se acumulează pînă cînd omul capătă halucinații ; ca de pildă c-ar fi urmărit.

— Dar eu sînt urmărit, spuse judecătorul. Și de altfel omul este carnivor.

— Asta e doar propagandă economică. Klaus și cu mine am încetat să mîncăm carne. El a devenit cu totul alt om.

— Mie nu-mi merge prea grozav, spuse judecătorul trăgîndu-și nasul.

— Nu, bineînțeles că nu. Ia gîndește-te numai la cîte cadavre ai în tine. Poate c-ar trebui să încerci cu meditație. Allan a și început... De altfel a sunat ieri.

— Și de ce nu mi-ai spus ? Voia să vorbească cu mine ?

— Nu, m-a rugat doar să-i trimit o mie de coroane. Locuiește la Hagendrup.

— Ce naiba face acolo ?

— Ți-am spus doar. Meditează ! Ei, eu n-am o mie de coroane. Nu poți să i le dai tu ? Bun, acum o șterg. Trebuie să cumpăr ceai de mimoze.

— Hai să mai vorbim un pic.

— Bine, bine, hai să mai vorbim.

Elise își lăsă geamantanul și se uită provocator la bărbatul ei. Pe buzele ei juca zîmbetul ușor și sigur de sine pe care-l are credinciosul față de păgîn. — Ce vrei de la mine?

Exact asta nu putea judecătorul să exprime precis în cuvinte. Nu voia să-i spună de-a dreptul ce se petrece: „Draga mea, ori e cineva care mă urmărește, ori sînt pe cale să înnebunesc". De aceea rîse, bagatelizînd puțin și formulă în felul următor:

— Mi-e teamă că sînt puțin dezorientat. Mai nou mi se pare că merg de colo-colo și vorbesc singur.

— Vorbești singur aproape tot timpul Hans Erling.

— Tot timpul? exlamă judecătorul îngrozit... Ce... ce tot spui?

— Nu pot să-mi dau seama. După ce se aude parcă te-ai certa cu tine însuți. Ceva cu camere de hotel și nuga. Cred c-ar trebui să termini odată cu mîncatul cadavrelor, te-ai simți imediat mai bine. Știi, dacă ai reuși asta, tu și cu Klaus ați putea redeveni buni prieteni.

— Dar nici nu m-am certat cu el.

— Doar nu-i arunci unui prieten cu ghivece de flori în cap, nu? Ei, dar acum chiar că trebuie să plec. Cu bine, comoara mea.

Îl sărută pe frunte și o zbughi pe ușă.

Era oare ceva nedefinit în purtarea Elisei? O rezervă? O mînă de gheață păru să strîngă inima judecătorului. Poate că totul nu era decît o conspirație? Un complot care din motive neștiute se inițiase împotriva lui cu scopul de a-l aduce la nebunie și în care erau amestecați toți, Lise K., Elise, medicul șef, șeful de poliție, Omul-de-curînd-îmbogățit, fabricantul de clei, Allan.

Judecătorul scutură din cap. Prostii! Se reculese, ieși, își făcu un biftec cu un ridicat conținut de toxine, otravă de cadavre. Îl mîncă și-l însoți și cu un pahar de vin roșu. Persista totuși o senzație sinistră, ca o durere ascuțită în tîmplă. Un complot? Goli sticla și începu una de „Black Label". Stătea în biroul care arăta aproape la fel ca pe vremea tatălui său. Colo atîrna sabia bătrînului pe perete, colo tabloul lui David, colo o gravură în care se putea vedea cum se scoteau dinții în Evul Mediu, colo un portret al Elisei și colo marea bibliotecă cu cotoarele legate pe care scria Ibsen, Björnson, Balzac, Tolstoi, Pontoppidan și Dickens — Opere complete. Acolo era „Viața animalelor" de Brehm. „Dagligt Liv i Norden" și colecția completă a revistei „Frem". Încet, încet, judecătorul se îmbătă zdravăn. Se plimba în casa lui mare și se uita la obiecte, ceea ce de obicei îl calma. Acolo era lucrul Elisei, pe care începuse să-l tricoteze în vara lui '68, acolo era televizorul — îi dădu drumul, recunoscu imediat mîinile vorbitoarei ale lui Hilmar Baunsgaard și dădu din cap — acolo era tabloul lui L. A. Ring, colo bufetul, colo cupa de argint pe care-o cîștigase la tenis, colo dormitorul cu patul mare dublu, colo halterele și extensorul pe care nu le mai folosise demult, colo tabloul splendid pictat de Lauritz Hartz pe care-l cumpărase imediat după război din primul lui salariu. Totul era acolo, dar nu părea atît de solid și nu emana atîta si-

gurantă ca altădată. Judecătorul umbla de colo-colo cu sticla și bea fără încetare.

Cînd se trezi a doua zi dimineață în patul lui conjugal nu-și putea aduce aminte cum ajunsese acolo. Își derulă filmul zilei trecute și deodată inima începu să-i bată sec și un gust acru îi umplu gura. Era oare adevărat ceea ce întrezărea atît de neclar? Coborîse spre lac? Era oare adevărat că dintre tufișuri îi apăruse deodată un șeic arab care-i suflase piper în ochi? Fugise înapoi spre casă? Căzuse oare în straturile de trandafiri și-și zgîriase picioarele pînă la sînge?

Judecătorul nu îndrăznea să se uite sub plapumă. În cele din urmă o făcu totuși. Cînd își scoase pantalonii de pijama descoperi mai multe zgîrieturi lungi pe pulpe.

Se ridică din pat, aruncă de pe el jacheta de pijama, intră în baie și-și puse iod pe zdreliturі. Cînd își săpuni fața și văzu în oglindă cum se transformă într-o mască albă de clovn, izbucni deodată în plîns.

Nu-i fu prea ușor să găsească locul din Hagendrup unde își stabilise Allan reședința.

Trebui să întrebe de drum de mai multe ori. În cele din urmă, după ce rătăcise o oră întreagă prin drumuri desfundate, întîlni o babă fără dinți care mai știa cîte ceva.

— A, tinerii aceia nebuni de la curtea veche? Nu e bine pe unde ai luat-o.

— Bun, spuse judecătorul, care fiind teribil de mahmur încerca chinuri groaznice cînd voia să se exprime. Pe unde-o iau?

— Cred că dacă vrei să ajungi acolo trebuie să-i dai ocol pe la Mönge Huse. Bătrîna rîse

cu poftă văzîndu-l atît de greu de cap: Cunoști pe cineva de acolo?

— Nuu, zise judecătorul renegîndu-și odrasla, am doar o notă de plată pentru ei.

— A, aceia au datorii peste tot, îl lămuri bătrîna. Ești răcit?

Judecătorul își suflă nasul și dădu din cap afirmativ.

— Deci, începu bătrîna să-i explice, trebuie să te întorci la Blistrup și apoi să iei drumul către Alme. Dar înainte de a ajunge la Alme o faci la stînga și apoi la dreapta... A, nu, e tocmai pe dos! Măi, dar știu că ești răcit!

Cu multă răbdare judecătorul găsi în cele din urmă ruina unei case de țară cu trei aripi. În curte ședea o femeie tînără cu un păr lung care-i acoperea fața împodobită cu niște bijuterii zornăitoare. Era foarte ocupată să zdrobească niște sorturi nedefinite de grîu într-o piuliță de alamă. Doi copii energici și veseli se jucau cu o pereche de pantofi bărbătești scîlciați pe care-i umpleau cu apă dintr-o băltoacă. Mai departe, într-un colț, între două ziduri care de-abia dacă mai aveau tencuială ședea un tînăr și citea dintr-o carte.

— Allan locuiește aici? întrebă judecătorul.

Tînăra femeie se uită la el prin perdeaua de păr. Îl măsură cu dușmănie. El cunoștea privirea din sala de judecată.

— Cine ești? întrebă ea.

— Tatăl lui, răspunse judecătorul.

— Aici n-avem familie, îl lămuri tînăra femeie. Aici sîntem cu toții frați și surori. De altfel la noi nici nu-l cheamă Allan.

— Dar cum îl cheamă?

Tînăra îi spuse un nume lung de-un cot care începea cu Ranawana.

— Aş putea vorbi cu Ranawana ? întrebă judecătorul.

Femeia îi răspunse că Ranawana Aşaşiaşa era extrem de ocupat dar că totuşi l-ar putea întîlni în mod sigur cînd soarele se află în înaltul cerului. Arătă spre cerul încărcat de nori. Judecătorul dădu o raită prin mlaştinile care dăduseră numele casei. La douăsprezece se întoarse. Tînăra era în aceeaşi poziţie în colţul curţii. Acum judecătorul avea voie să intre în audienţă la Ranawana Aşaşiaşa.

Allan stătea în poziţie de lotus pe o mică ridicătură, iar în spatele lui atîrna un afiş enorm care înfăţişa un soare zîmbitor cu razele ca nişte braţe întinse. În faţa judecătorului stătea un nou Allan cu aspect ascetic. Îşi lăsase barbă, părul îi ajungea pînă la umeri, iar ochii lui veseli aveau o expresie serioasă. Îi făcu semn că poate lua loc pe o pernă lîngă el. Judecătorul se aşeză. Genunchii îi trosniră. Allan se aplecă cu mîinile împreunate în chip de salut.

— Fii binevenit străine, spuse el. Şi cu vocea lui se întîmplase ceva. Era mai gravă ca altădată şi avea un sunet mai melodios. Îi oferi o prăjitură tare ca piatra cu un gust greţos, dar pe care judecătorul o ronţăi cuminte. Avea gîtlejul uscat ca iasca atunci cînd Ranawana Aşaşiaşa îl invită să-i spună păsul. Trecu imediat la subiect.

— E vorba de tînărul acela pe care-l cheamă Hubert. Eşti sigur că nu-ţi aduci aminte de el ?

— Am lăsat toate acestea în urmă, răspunse Ranawana Aşaşiaşa, şi un spasm dureros îi alunecă pe faţa-i frumoasă.

— Mă tem că el este cel care mă urmăreşte, spuse judecătorul. Dintr-un motiv greu de desluşit simţi o adîncă veneraţie faţă de solemnul şi sobrul său fiu.

— Eşti legat la roată străine, îi explică Ranawana Aşaşiaşa. Caută lumina în sinele tău.

— Mi-e teamă că pînă la urmă o să mă omoare, zise judecătorul fără speranţă.

— Eul tău trebuie să moară pentru ca să poţi vedea lumina, răspunse nemilosul Ranawana Aşaşiaşa.

Tăcură un răstimp. Allan privea în gol şi-şi muşca buzele. Judecătorul simţi dorinţa să-l scuture. În loc de asta spuse :

— Ţi-am adus ceva bani. Elise mi-a povestit că...

— M-am desprins de toate lucrurile materiale, străine, îi explică Allan apucîndu-i strîns braţul cînd judecătorul vru să-şi pună portvizitul înapoi în buzunar. — Poţi să-i pui acolo.

Arătă spre o tipsie de alamă de lîngă genunchiul său drept.

Judecătorul îi puse cele zece bancnote de cîte o sută de coroane pe tavă. Apoi mai încercă încă o dată.

— Deci nu mă poţi ajuta ?

— Numai lumina te poate ajuta, răspunse Ranawana Aşaşiaşa. Iar lumina e în tine.

Printr-un gest îi dădu a înţelege că audienţa s-a terminat.

Judecătorul se întoarse acasă. Îl umpluse o mare amărăciune. Ar fi trebuit să-l scuture, să-i ceară să-i povestească ce știa despre Hubert ăla. În loc de asta stătuse ca mielușelul pe o pernă, înghițise în silă un chec grețos, îi numărase o mie de coroane și peste toate avusese și sentimentul că venise nepoftit.

De-abia intrase în casă că sună la ușă. Se uită pe fereastră. Era un poștaș îmbrăcat în roșu care trebuia să-i predea o recomandată și-l rugă să semneze de primire. În momentul în care se aplecă să semneze, poștașul îi suflă piper în ochi și dispăru.

13

ÎN ULTIMUL TIMP judecătorului îi era atîta teamă să se poarte ciudat, încît se purta mai mult decît ciudat. Deveni bănuitor și dezagreabil, se îndoia de toate, era pisălog și sîcîitor. Și pentru că legea acțiunii și reacțiunii e valabilă și pentru relațiile dintre oameni, cei din jurul lui deveniră și ei bănuitori și dezagreabili, se îndoiau de toate, pisau și sîcîiau atunci cînd era vorba de el. Judecătorul era sub un clopot nevăzut de conflicte latente. Începu să se certe cu toată lumea, cu Elise, cu Eriksen, cu șeful de poliție, cu avocații apărării și acuzării și chiar și cu devotatul Eliasen. Avea o stare de iritare disproporționată, la care mediul reacționa, firește, cu nervozitate. Așa se întîmplă și cînd judecătorul îl vizită a doua oară pe psihiatrul de orientare psihanalitică.

— Aveți firește convingerea ipohondră că suferiți de cancer, zise analistul cu dușmănie. Numai și numai pentru că aveți un mic guturai. Nu sînteți cumva foarte egocentric? Există oameni care o duc mult mai prost decît dumneavoastră, dacă vreți să știți.

— N-am nici o îndoială. spuse judecătorul. Am lăsat eu oare să se înțeleagă că...

— Lăsați-mă să termin, spuse psihiatrul furios. Pun pariu că vă imaginați că suferiți de cancer, sau de inimă, dar nici vorbă de așa ceva. În mod cert n-aveți cancer la sinusuri. Ce idee ridicolă!

— Dar nici n-am încercat să...

— Nu mă întrerupeți. Pot să vă garantez că n-aveți cancer. Sînteți mulțumit?

— E o alergie, spuse judecătorul deprimat.

— E o alergie! La asta nu v-ați gîndit, nu-i așa? E tipic că a trebuit neapărat să vă imaginați o boală mai interesantă și mai periculoasă.

— Nu v-am explicat acum o clipă că e vorba de o alergie? replică judecătorul nervos. Începea să nu mai știe sigur nici el ce spusese și ce nu.

— E o falsă alergie, continuă psihiatrul, uitîndu-se sever la judecător. Nu mă contraziceți! Și dacă v-ați făcut casă așa de aproape de apă, cel puțin ștergeți-vă la ochi!

— Nu plîng. am o alergie.

— Ați putea crede că nu mă port destul de amabil cu dumneavoastră, continuă psihiatrul ceva mai prietenos, dar fac asta pentru ca să contracarez atracția puternică pe care o simțiți față de mine. Noi numim faza asta

transmitere. — Strănută puternic: Na, că m-am molipsit.

— Alergia nu se ia, îl contrazise judecătorul.

— Falsa alergie poate fi contagioasă, spuse psihanalistul. Îl observă pe pacient gînditor, apoi explică cu un zîmbet acru: Ei, sînteți aproape de un colaps nervos. Înțeleg asta foarte bine, pentru că ați spus o minciună.

— V-am spus eu o minciună? Judecătorul era convins că doctorul nu-i dăduse nici un fel de posibilitate să mintă.

— Da, așa ați făcut. Doctorul spuse asta cu un ton de amărăciune. N-ați spus că sînteți colonel?

— Nu, pe cinstea mea.

— Ei. atunci, locotenent colonel. Da, așa se întîmplă cu un om care pornește prin labirintul minciunii și înșelătoriei. Ajunge să se rătăcească. Sînteți judecător!

— De unde știți?

— V-am văzut poza de curînd într-o foaie de scandal. Erați numit — cum era? a, da, „replica judecătorească a lui Buster Keaton". Psihiatrul rîse cu poftă: — Asta cu ocazia împlinirii a cincizeci de ani. Puteți să plîngeți cît vreți, asta ușurează. — Tonul doctorului deveni ceva mai amabil: Ei, ați început să vă dați seama ce se întîmplă cu dumneavoastră?

— Nu.

— Sînteți homosexual.

— Ce sînt? țipă judecătorul.

— Categoric homosexual. O tendință refulată dar evidentă. Nici n-am văzut un caz mai clar.

— Sînt însurat, zise judecătorul.

— Da, da, da. Psihiatrul făcu un gest disprețuitor. N-ați văzut niciodată cum bărbați însurați se dezvăluie ca homosexuali?

Judecătorul trebui să se gîndească la Herman K. și dădu din cap afirmativ.

— Ei vedeți? Nu mi-ați povestit că suferiți de halucinații? Că sînteți urmărit de bărbați tineri?

— Dar sînt cu adevărat urmărit! se înfurie judecătorul dezorientat.

— Sînteți urmărit de homosexualitatea dumneavoastră refulată, spuse psihiatrul uitîndu-se discret la ceasul de deasupra capului judecătorului. Ei, precis că o să mai visați în zilele următoare, dar să n-o luați în tragic. e doar semnul unei transmiteri pozitive. Puteți să vă programați la secretara mea. La revedere, domnule judecător.

Judecătorul îl visă în noaptea următoare ascultător pe psihiatru. De data asta el era acela care purta perucă și mască. Doctorul ridică sabia călăului și despărți judecătorului capul de trup cu o elegantă lovitură. În timp ce capul cădea în coș strigă: „Trăiască eterna atracție!" Țipătul îl trezi. Era singur în pat, pentru că Elise nu mai era aproape niciodată acasă. Se gîndi la visul pe care-l avusese și se imagină ca un pește care se afundă din ce în ce mai adînc într-un năvod aruncat cu măiestrie.

Judecătorul fusese un bărbat blînd, sociabil și prietenos, acum era irascibil, nervos și agre-

siv. Cînd veni mecanicul să repare instalația de încălzire îi spuse :

— Ștergeți-o ! Dispăreți ! Întindeți-o !

— Dar soția dumneavoastră mi-a telefonat să-mi spună că instalația fumegă.

— Plecați. Știu exact ce aveți de gînd.

— Am de gînd să curăț instalația de încălzire, spuse mecanicul.

— Ha, ha ! țipă judecătorul. Aveți de gînd să-mi suflați piper în ochi. Ștergeți-o pînă nu asmut cîinele !

Seara, cînd Elise veni acasă, instalația fumega la fel ca înainte.

— N-a venit mecanicul ? întrebă ea.

— A fost aici cineva care să dădea drept mecanic, răspunse judecătorul.

— Eu l-am chemat la telefon. Ce-ai făcut cu el ?

— L-am dat afară. gîfîi judecătorul.

— Dar el e mecanicul care vine întotdeauna la noi. Nu l-ai recunoscut ?

— Avea barbă.

— Are barbă de ani de zile. Știi ceva ? Cred c-ar trebui să-ți faci alți ochelari. Nu mai vezi așa de bine. Acesta ar putea fi și motivul pentru care ai ochii atît de roșii. Ar trebui să treci și pe la frizer. Ca să fiu sinceră, te-ai cam neglijat în ultima vreme.

Judecătorul plecă la Copenhaga. Acolo își comandă o nouă pereche de ochelari. Fu foarte nervos cînd i se măsurară dioptriile, fiindcă se temu că opticianul o să-i sufle piper în ochi. După aceasta se duse la frizer și se tunse. Cînd se văzu în oglindă cu ochelarii cei noi găsi că arată foarte schimbat. Și atunci îi

veni o idee. Intră într-un magazin și-și cumpără o perucă din păr castaniu, moale și destul de lung, și pentru că tot era acolo își mai luă un pantalon larg maro, o cămașă plisată elegant, o jachetă de piele și un geamantan mic în care putea să-și pună toate aceste achiziții. Coborî la metroul de la Rådhuspladsen, se schimbă și-și puse hainele vechi la bagaje. Apoi făcu o plimbare pe Ströget. Se privea în geamurile vitrinelor, uluit de cît de schimbat arăta.

Pe cînd hoinăream în sus și-n jos pe Ströget îi întîlni mai întîi pe doctor și pe Elise, care fuseseră într-un magazin special pe Kettesundet ca să-și cumpere niște mei încolțit și suc fermentat de smochin. Nu-l recunoscură. Puțin mai încolo dădu de șeful de poliție cu soția lui. Polițistul nu era departe de un atac de apoplexie pentru că-i promisese neveste-si că-i cumpără o blană de la solduri. Nici ei nu l-au recunoscut. Judecătorul se întoarse apoi la stația de metrou de la Rådhuspladsen și se schimbă iar. Lucrurile noi le puse în valiză pe care o adăposti în dulapul din pivniță. Acolo era plasat întocmai ca o bombă de ceas. Psihiatrul ar fi spus că în judecător zace un terorist refulat.

În vara aceea judecătorul consideră că era important să facă mai multă mișcare. De vreme ce nu mai voia să se plimbe prin pădure, unde erau atîția răufăcători, începu să facă multe băi lungi la Liseleje. În fiecare după-amiază pleca acolo și înota o jumătate de kilometru într-o direcție și o jumătate în cealaltă. Era un înotător bun și pleca de la premiza că

unui agresor i-ar fi fost greu să-l atace în apă și în afară de asta piperul ud nu este o armă eficace.

Tocmai în perioada aceasta revista „Bladet" i se adresă cu rugămintea de a da un interviu cu ocazia împlinirii a cincizeci de ani. Între timp judecătorul devenise un fenomen destul de cunoscut, spunea ziarista. El răspunse că cincizeci de ani împlinise de mult și voi să-i explice la telefon cum stau lucrurile, dar paracliserul cel bețiv și greșelile din certificatul lui de naștere n-o interesau cîtuși de puțin. În nici un caz nu putea refuza, îi explică ea. „Bladet" primea zilnic din ce în ce mai multe scrisori de la cei interesați de judecătorul excentric din Hilleröd. La asta judecătorul, care era de fapt un om prietenos și amabil, se declară de acord cu interviul. Așteptînd-o pe ziaristă în birou, gîndindu-se cîtă energie investise deja în lupta împotriva giganților îndepărtați și indiferenți ca armata, evidența populației, asigurările și altele, numai din pricina beției paracliserului. Cîteodată se simțise ispitit să se dea bătut, dar de vreme ce considera vîrsta unui om o parte inseparabilă din identitatea lui, se hotărîse din nou să ducă lupta mai departe.

Ziaristei — o tînără doamnă drăguță cu ochelari groși cu ramă roșie de corn — judecătorul îi era destul de indiferent. Era de părere că un interviu cu el era pierdere de timp; existau subiecte mai importante decît acest reprezentant al unei societăți represive care nu face decît să tușească, să strănute și să gîfîie. Fotografului pe care-l adusese cu ea

nu-i păsa de nimic. În carieră lui fotografiase o puzderie de oameni celebri și-și pierduse respectul pentru ei, fotografiase scriitori și pierduse interesul pentru artă, fotografiase femei tinere, frumoase și cu inima deschisă și pierduse orice preocupare pentru viața sexuală. Singurul lucru pe care-l dorea era să ajungă cît mai repede acasă după serviciu.

— Ei, cum vă simțiți, acum, la sfîrșitul celui de-al cincizecilea an de viață? îl întrebă ziarista măsurîndu-l ca o cobră furioasă.

— Am încheiat cel de-al cincizeci și unulea an de viață acum două luni, gîfîi judecătorul.

Ziarista se făcu că n-aude.

— Ați devenit cu timpul o figură foarte cunoscută, continuă ea interviul.

— Am împlinit cincizeci anul trecut, fornăi judecătorul încăpățînat.

Din cauza alergiei, ziaristei îi venea foarte greu să-l înțeleagă.

— Da, spuse ea, scria în „Billedbladet" că împliniți cincizeci de ani. Îi întinse un exemplar din „Billedbladet", pentru a se convinge cu ochii lui ce vîrstă avea.

— Am cincizeci și unu de ani, reuși judecătorul să horcăie.

— Da, da, de fapt n-are nici un fel de importanță. Cînd noi scriem că împliniți cincizeci de ani atunci în conștiința publică așa rămîne, spuse ziarista dăruindu-i un mic zîmbet.

Fotograful se tîra pe podea luînd interesante poze ale nărilor și ochilor judecătorului, care curgeau întruna.

Judecătorul mormăi ceva de neînțeles.

— Sună semnificativ, spuse ziarista. Credeți deci că justiția necesită revizuiri ?

Lua notițe cu înfrigurare. Protestul lui fu înecat într-un puternic acces de strănut.

— Tribunalele populare ? întrebă ziarista. Am auzit bine, vreți să spuneți c-ar trebui să avem tribunale populare ?

Judecătorul tușea și strănuta.

— Putem oare spune una ca asta ? întrebă ea sceptic.

— Ce ? reuși judecătorul să rostească. Îi era îngrozitor de teamă că ziarista sau fotograful care se băgase sub birou ca să-i ia o poză a bărbiei ar putea să-i sufle piper în ochi.

— Că tribunalele noastre au o orientare capitalistă ? întrebă ea retoric. Sînt cuvinte dure, dar dacă pînă și dumneavoastră spuneți aceasta...

Nota de zor.

Fotograful terminase cu pozele bărbiei și nărilor judecătorului. Se ridică și schimbă filmul.

— Munca asta îți face o sete groaznică, spuse el. Aveți cumva un păhărel cu apă ?

Judecătorul înțelese aluzia, ieși, aduse o sticlă de whisky și turnă în pahare.

Privirea fotografului căzu pe sabie.

— N-ați putea lua sabia în mînă ? Judecătorul o luă ascultător. I se luară cîteva poze în această poziție. Una dintre ele apăru a doua zi în „Bladet". Dedesubt scria : „Judecătorul pornind la luptă împotriva caracterului de clasă al justiției".

— Ce părere aveți despre caracterul de clasă al justiției ?

Răspunsul judecătorului fu înăbușit de un acces de tuse pe care ziarista îl descifră veselă : Totala dependență a tribunalelor... de marele capital ! Corect ?"

Tînăra femeie scria cu vîntul în spate, iar fotograful îl rugă pe judecător să-i pozeze cu Constituția Danemarcei. Nu găsiră cartea și în lipsă de ceva mai bun s-au mulțumit și cu *Memoriile* lui Churchill.

— Pedeapsa cu moartea ? Am auzit bine ? Ați spus pedeapsa cu moartea ?

Judecătorul gesticulă cu brațele ca să-și tragă aer în piept.

— Aha, deci, pentru crimele celor din culise. Dar în cazul acesta trebuie schimbat tot dreptul penal... A, da, da, *după* revoluție !

Ziarista scrise atît de mult încît pixul își dădu obștescul sfîrșit. Fotograful îi mai făcu judecătorului două poze, una în care cu un gest dramatic arăta spre castel și alta în care mergea cam nesigur cu bicicleta bătrînului pe alee. Judecătorul se cam îmbătase și era paralizat de alergia lui. Principalul era să termine interviul.

Nepăsarea îi dispăru însă cînd Eliasen îi puse a doua zi „Bladet" pe masă. Interviul era într-adevăr de senzație. Ziarul îi dedicase un articol de fond care-l ridica în slăvi pentru că se exprimase cu atîta libertate de gîndire, atît de îndrăzneț și deschis. Țara avea nevoie de asemenea judecători pentru a reuși să învingă crescînda corupție și isterie politică.

Telefonul suna fără întrerupere. Judecătorului i se luă un interviu pentru telepresă, cea mai înaltă distincție care i se poate acorda

cuiva în Danemarca. El încercă să dea o dezmințire dar cuvintele i se înecară în cascade de tuse și strănut. Cînd plecă din studio, unul dintre operatorii de film profită de ocazie pentru a-i sufla piper în ochi.

Elise era mîndră de el. Mai multe reviste pentru femei îi luară interviuri în care declara că spiritul liber al judecătorului se datorează faptului că e vegetarian. El însuși fu chestionat de către președintele tribunalului local pentru a fi spus ceea ce nu spusese. Acesta îi ținu o scurtă logoree despre datoriile unui judecător privitoare la relațiile lui cu viața publică, îi făcu totuși cu ochiul la sfîrșit și-i spuse :

— Aveți, ca să zicem așa, presă mai bună decît noi, deși noi ne-am petrecut ani din viață ocupîndu-ne de ea.

În general judecătorul era foarte cunoscut. Obișnuitele cercuri reacționare nu erau firește prea încîntate de el, dar din partea lor nici nu te puteai aștepta la altceva. La sfîrșitul zilei de muncă, atunci cînd mergea pe alee îndreptîndu-se spre casă, era oprit de oameni complet necunoscuți care-l felicitau pentru concepția lui revoluționară asupra practicii juridice, sau de tinere fete care-i dăruiau flori și-l rugau să le dea un autograf. În perioada aceea nu mai fu atacat, nimeni nu-i mai sufla piper în ochi. Totuși lucrurile se încurcară din nou, astfel că în ziare apărură titluri cu litere de-o șchioapă : „Judecătorul brutalizează un infractor în plin proces !“

Acuzatul fusese victima violenței unor nemernici, pe cînd făcea ordine într-o cîrciumă.

De altfel, așa cum declarase și în procesul verbal, își considera modul de comportare pe deplin justificat. Într-un colț al cîrciumii ședea un tip care-l măsura cu un zîmbet atît de sadic și răutăcios încît ar fi fost o insultă pentru bunul său nume dacă n-ar fi trecut la contraatac. De aceea acuzatul luă o sticlă de bere și o aruncă tipului acela antipatic în cap. După asta situația deveni complet incontrolabilă. După declarația acuzatului, întreaga cîrciumă avusese intenții dușmănoase, fusese atacat cu brutalitate și cruzime și, de vreme ce era în legitimă apărare, se ajunsese la distrugerea inventarului și la răniri. Acuzatul putuse fi liniștit numai atunci cînd un „diavol“ îi băgase inechitabil capătul bont al unui tac de biliard în gură. Poliția veni la fața locului și făcu ordine. Tipul răutăcios care rînjise sadic și care de fapt era vinovat de toate fu lăsat liber chiar în aceeași seară, la anchetă reieși că era olog și primea pensie de invaliditate ; pe deasupra era atît de miop încît n-ar fi putut recunoaște nici măcar un elefant de la jumătate de metru.

În urma leziunilor pricinuite de tacul de biliard, felul acuzatului de a vorbi era cam sumar și confuz și pentru că judecătorul, după cum am mai menționat, avea greutăți cu auzul, înțelegea cu cea mai mare dificultate vorbele lui. În mare trebuie să spunem că între bară și scaunul judecătoresc comunicarea era extrem de lacunară.

Ca mulți alții de prin partea locului, acuzatul auzise din zvonuri că judecătorul se purta foarte ciudat la procese. De aceea își

luă toate măsurile de precauție cînd acesta îl chemă mai în față ca să-l urmărească mai bine. Cînd acuzatul se află înaintea lui, se ajunse — după depoziția tuturor martorilor oculari — la o flagrantă încălcare a autorității judecătorești.

— Trebuie să vorbești ceva mai clar, dragul meu, fornăi judecătorul.

Nu înțelese ce îngăima acuzatul și se aplecă spre el. În aceeași clipă simți cum era pe cale să izbucnească într-un acces de strănut. Excitația nervoasă care urma să declanșeze atacul purtă informația de la celulele cavității nazale superioare la centrul mirosului și de acolo la encefal ; se formă în același timp un reflex de-a lungul măduvei spinării spre musculatura pieptului, diafragmă și pereții nasului și gîtlejului. Acuzatul se uită descumpănit la judecător.

Mai tîrziu descrise evenimentele în felul următor : „Se holba la mine atît de răutăcios, de parc-ar fi vrut să mă mănînce, ochii i se îngustară de tot a ridicat capul și i s-au umflat nările. O, cunosc eu bine semnele astea ! Și în vreme ce ridica mîna să-mi ardă una, i-am luat-o înainte. De la bestia asta de judecător trebuie să te aștepți la orice !"

De fapt mîna dreaptă a judecătorului se mișcase spre buzunarul jachetei pentru a scoate de acolo o batistă nouă și nefolosită. N-a mai reușit. Acuzatul își puse toată greutatea în lovitura îndreptată spre plexul lui solar, astfel că strănutul se transformă într-un urlet de genul celor pe care le scoate un maestru de karate cînd vrea să rupă-n două o cărămidă cu mîna goală. În același timp acuzatul se apucă de burtă se depărtă iute cîțiva pași, văicărindu-se și răcnind : „M-a lovit ! Nemernicul ăsta ticălos m-a lovit ! Porcul !"

În împrejurări ca acestea sau asemănătoare se găsesc întotdeauna martori oculari care văd foarte precis numai ce vor să vadă. Fiecare dorise să-l vadă pe judecător sărind peste cal, lucru care se pregătea demult. Prin urmare declarațiile erau unanime. Cea mai mare parte a martorilor oculari văzuseră că judecătorul lovise primul.

Ajunse din nou în toate ziarele dar de data asta starea de spirit se schimbase. Așa cum înainte fusese considerat un tip neortodox și de-a dreptul original, acum fu demascat ca un tipic reprezentant la unei societăți represive. Purtarea lui fu supusă discuției în parlament iar conducătorii diverselor fracțiuni fură cu toții de acord că ar trebui să se dea un exemplu, oricît de mult s-ar interveni oficial pentru autonomia judecătorească. Între timp fiecare, în funcție de punctul de vedere, își explică întîmplarea ca fiind o urmare directă a intrării Danemarcei în Piața Comună, a atitudinii agresive a NATO, a alienării pricinuite de capitalism, a pierderii credinței, a eliberării pornografiei precum și a contaminării și îndoctrinării școlilor. Guvernul supraviețui numai datorită unui program de stabilizare al lui Hilmar Baunsgaard.

Judecătorul se vedea redus la un paria. Încercările lui de a explica evenimentele așa cum le vedea el fură considerate ca fiind obișnuita perfidie a ticălosului, fetele tinere nu-i

mai dădeau flori și nu-i mai cereau autografe și chiar oamenii care-l cunoșteau bine căutau prilejul de a-i sufla piper în ochi. Deveni repede număr permanent în programul revistelor estivale. I se trimiteau prin poștă heringi putrezi, rahat de cîine și hîrtie igienică folosită, iar un scriitor neorealist declară într-un interviu în „Bladet“ că scrie un roman de groază despre viața lui Herzberg cu titlul provizoriu *Ziua de apoi a unui judecător*.

În cele din urmă judecătorul fu citat la o nouă discuție cu președintele tribunalului local.

— Herzberg, spuse președintele trăgîndu-se dezaprobator de nasul lung și subțire, nu faceți impresie bună luîndu-i la bătaie pe acuzați.

— Nici nu l-am atins, domnule președinte.

— Într-o anumită privință vă înțeleg foarte bine, Herzberg. Există unii care cer palme, dar latura corporală a chestiunii trebuie s-o lăsăm celor în drept. Sînteți răcit ?

— Alergie, domnule președinte.

— Aha, sînteți bolnav.

— N-am nimic.

— Așa, așa, zise președintele dezamăgit. Faceți prea multă zarvă, Herzberg. Noi, judecătorii, trebuie să fim uniți, dar dumneavoastră ați mers prea departe. Ați declarat că tribunalele noastre sînt instrumente de clasă ale capitalismului, nu-i așa ?

— Am fost fals citat, domnule președinte.

— Mie mi se pare că am auzit ceva asemănător de la dumneavoastră într-o emisiune la televizor. Dar să lăsăm. Președintele luă o foaie de hîrtie. În fața mea am un certificat medical. După cum scrie aici, i-ați pricinuit

acuzatului următoarele răniri : i-ați scos patru dinți, i-ați spart osul nazal, i-ați cauzat o hemoragie din ochiul drept precum și o ușoară comoție cerebrală.

— Fusese amestecat într-o bătaie la cîrciumă, domnule președinte.

— În afară de asta l-ați lovit în fluierul piciorului și între picioare.

— Nu l-am lovit nicăieri.

— Ați făcut judo ?

— Nu, domnule președinte.

— Ei, care va să zică v-ați lăsat cu totul stăpînit de temperament, nu-i așa ? N-aș vrea să vă întîlnesc în Faeledparken într-o noapte întunecoasă. Președintele se uită admirativ la judecător apoi își drese glasul : Ce spuneați ? Că sînteți bolnav ?

— Nu sînt bolnav, răspunse judecătorul, care fu imediat zguduit de un chinuitor acces de tuse.

— Bun, să zicem că nu sînteți bolnav. Trimiteți-ne un certificat medical fără termen. Într-o jumătate de an regretabila afacere va fi uitată.

— Nu sînt bolnav, repetă judecătorul cu încăpățînare.

— Nu vreți să ascultați de rațiune ? Dacă refuzați oferta mea de a vă lua concediu medical va trebui să vă consider bolnav.

— Nu am nimic.

— Bun, Herzberg, cum doriți, spuse președintele furios și-l străpunse pe judecător cu o privire atît de scăpărătoare că acesta fu din nou victima unui atac de alergie. Atunci va trebui să vă suspendăm. Vom întreprinde o

acțiune de cercetare a modului în care ați condus serviciul.

Judecătorul părăsi clădirea tribunalului local. Se găsea într-o stare de spirit ciudată. Pe cînd se îndrepta spre mașina lui auzi păsărelele cîntînd și la biserica rusească băteau clopotele. Un paznic de la locul de parcare îi prinsese un anunț de plată sub ștergătorul de parbriz; depășise cu un minut ora prescrisă. În timp ce intra în mașină paznicul profită de ocazie ca să-i sufle piper în ochi.

Cînd judecătorul ajunse acasă era hotărît să se sinucidă. O prinse pe Elise tocmai cînd își făcea bagajele; se ducea la medicul șef să-i tapeteze apartamentul mic și plăcut de la mansardă. Judecătorul nu voia să-i spună de-a dreptul ce avea de gînd, dar se simți dator să o lase să înțeleagă cîte ceva.

— Îți faci singur ceva de mîncare, nu? spuse ea. Congelatorul e plin. Nu știu precis dacă mai vin săptămîna asta. Azi e miercuri. Ai costiță afumată în frigider.

— Elise, simt că viața mea...

— Dă-mi te rog desuurile de acolo... Mersi.

— Simt că viața mea nu mai are nici un rost.

— Astea sînt celulele tale nervoase, Hans Erling. Le-au nenorocit toată otrava aceea de cadavre. *Asta* îți face viața fără rost.

— Elise, n-am putea sta puțin de vorbă?

— Dă-mi te rog capotul, da? Mersi. Trebuie să plec. Ne vedem luni. Îl sărută fugar pe frunte și se grăbi să iasă. Pe drum spre oraș căzu puțin pe gînduri. Parcă judecătorul era mai trist ca de obicei. Cînd se apucă să lipească tapet uită din nou. Între timp fu atît

de prinsă de izbucnirile emoționale ale medicului șef c-ar fi trebuit mai mult decît puțină tristețe ca s-o înfricoșeze. Pe cînd stăteau la cină își aminti din nou.

— Părea destul de amărît, spuse ea gînditoare.

— Și ce, eu nu sînt? întrebă medicul șef. La mine nu te gîndești deloc? Nu sînt oare într-o situație mult mai rea? Doar el nu e silit să plece de acasă.

— Să sperăm că nu se ambiționează. Crezi c-ar putea să-i vină în gînd să se sinucidă?

— Ar fi înțelept din partea lui, spuse doctorul îndesîndu-și în gură o jumătate de chiftea de soia. Dac-ar trebui ca unul din noi să dea ortul popii, rezonabil ar fi să fie el acela. E și mult mai bătrîn ca mine.

— E cu șase luni mai în vîrstă decît tine!

— Mă crezi senil? exclamă medicul șef îngrozit. Îmi ascunzi ceva? Am memorie slabă? S-ar putea să fie un cheag de sînge. Sînt palid?

Joi judecătorul vîndu acțiuni în valoare de treizeci de mii de coroane. Îi trimise lui Allan cinci mii și depuse alte cinci în contul soției sale. Apoi își căută un prieten din vremea studiilor care era avocat în Birkeröd. Acesta, un om rotofei și jovial, avea ceva griji în ultimul timp. Neobositele lui eforturi de a transforma întregul ținut de la Marea Nordului într-un neîntrerupt șir de parcele pentru case se izbise de oarecari greutăți.

— Vrei, firește, să depui o plîngere, spuse avocatul.

— Nu, n-am de gînd așa ceva.

— Nu prea există precedent, îi explică avocatul. Nu se întîmplă în fiecare zi ca judecătorul să depună o învinuire de ultraj. Pe de altă parte cred că ai șanse serioase. Firește că n-ai fost prea inspirat că l-ai bătut pe tipul ăla în plin proces, dar pe de altă parte există niște limite. În ultima vreme am urmărit telepresa și după părerea mea ăia au depășit orice închipuire. De ce să nu începem cu ei ? Ce zici ?

— Nu de aceea...

— Și cu „Bladet" cum e ? Articolul de fond despre bărbăția judecătorului a fost dur.

— Aș vrea să-mi fac un testament, gîfîi judecătorul.

— Așa deci, spuse avocatul dezamăgit.

Testamentul fu întocmit. Judecătorul lăsă totul moștenire Elisei și lui Allan. Partea acestuia urma însă a fi stabilită de tribunalul de tutelă. Dobînzile urmau să-i fie plătite în rate lunare.

Luni Elise copsese pîine, pentru că ambilor ei bărbați le plăcea îndeosebi această specialitate de casă. Judecătorul, care de obicei nu lua mai mult de două felii, mîncă de data asta șase, unse din belșug cu unt și marmeladă de portocale.

— E oare înțelept să mănînci atîta ? întrebă Elise pe cînd judecătorul își ungea a cincea felie.

— Iau prea mult ? se interesă el. Ți-e teamă că nu mai rămîne destul pentru Klausen ?

— Chiar mai vrei să faci baie azi ?

— Da, asta am de gînd.

Judecătorul plecă spre Liseleje și-și lăsă mașina foarte aproape de dune, la marginea locului de parcare. Se schimbă înăuntru pentru că era cald. După ce-și puse chiloții dungați de baie încuie cu grijă și puse cheia în halatul lui mov. Apoi se îndreptă spre țărm unde se uscau năvoadele de pescuit.

În parcare nu mai era nici o altă mașină. Chioșcul de înghețată era închis. Vîntul mîna apa mării pe plajă pînă aproape de dune. Pe drum îl întîlni pe bătrînul pescar Antonsen.

Vorbiră un timp. Antonsen găsi că era curată sminteală să intri în apă pe o asemenea vreme. În general considera că orice baie în mare era o nebunie. Schimbară cîteva păreri despre una și alta pînă cînd judecătorul se smulse de acolo ; îl pătrunsese un frig de-i clănțăneau dinții. Antonsen fu ultimul care-l văzu în viață.

Judecătorul străpunse talazurile de la mal, se întoarse și se aruncă cu spatele în valul înspumat. Apa era rece ca gheața. Își trase răsuflarea și înotă în larg. După un timp se întoarse și începu să calce apa. Un val mare îl ridică. Se uită spre mal. Antonsen era în drum spre toalete. Atunci judecătorul înotă cam un kilometru paralel cu coasta pînă la Tisvildeje. Între timp se înnoptase. Cînd ajunse în dreptul poligonului de tir de la Mølby Overdrov, înotă în unghi drept spre mal. Se cățără pe dune tremurînd de frig. Găsi repede cele trei pietre albe pe care le pusese ca semn și în partea cealaltă a dunelor dezgropă din nisip micul lui geamantan. Îl deschise, se frecă cu prosopul ca să se încălzească, se îmbrăcă și-și puse peruca pe părul ud. Apoi

își schimbă ochelarii și se strecură în jacheta călduroasă de piele. După aceea se așeză sus pe o dună și fumă o țigară privind în largul mării. Valurile licăreau în întuneric. Nu se zărea nici țipenie. În larg, la Heselö se zărea conul de lumină al farului și departe în dreapta se puteau distinge luminile din Mölle. Era într-o stare sufletească ciudată.

În cele din urmă o luă prin crîng, traversă poligonul de tir prin partea ferită de vînt a pădurii, își scoase peruca și-și lăsă părul liber să-l usuce vîntul. Își continuă drumul, trecu de Hegnet și ajunse la Tisvildeje. Intră într-o cîrciumă, bău o cafea și un coniac dublu. La masa din apropiere stătea cineva pe care-l condamnase odată pentru niște cecuri false ; omul nu-l recunoscu. După ce petrecu o oră în cîrciumă porni spre gară și luă primul tren spre Hilleröd. Pe drum îl întîlni pe șeful de poliție și pe nevastă-sa, care mergeau să ia masa în Copenhaga. Îi ascultă cum se certau de una, de alta. În compartiment se așeză în apropierea lor. Se lămuri repede că se certau din cauza lui. Șeful de poliție declara că judecătorul demult trebuia băgat la răcoare. Nevastă-sa ripostă cum că judecătorul era în fond un om cumsecade.

— Nicidecum, spuse șeful de poliție. Tipul era prea moale. Uită-te numai pe cîți i-a lăsat în libertate !

Nici unul nu-l recunoscu pe Hans Erling Herzberg. La Österport coborîră. Judecătorul merse pînă la gara principală. Ieși prin Vesterbrogade. Cînd privirea îi căzu pe coloana libertății de la capătul căii ferate izbucni în

rîs. Apoi în plîns. Cînd în cele din urmă își uscă ochii, descoperi că alergia îi trecuse.

Se întoarse în hala gării și-și cumpără o cutie întreagă de nuga de la fabrica de marzipan din Odensee. Își luă o cameră la hotelul „Astoria". Acolo se așeză pe pat și începu să se îndoape. După ce mîncă încă trei bucăți, nu-i mai plăcu.

Găsi că viața e mult prea scurtă ca să stai într-o cameră de hotel și să te îndopi cu nuga. Și ieși în oraș.

CUPRINS

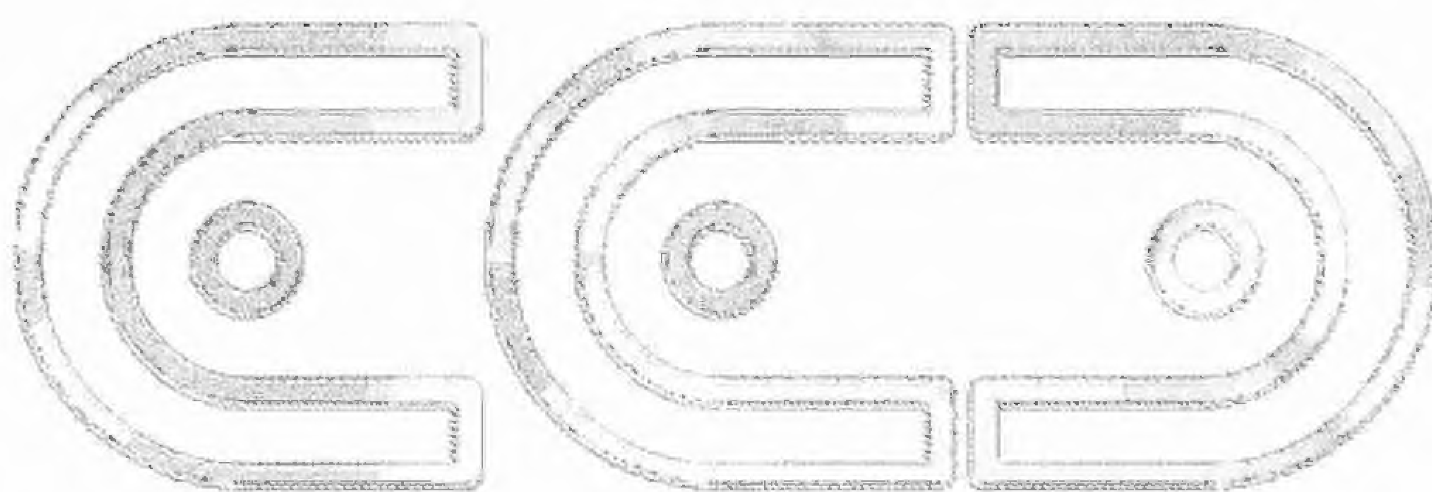
Lector : MIRCEA BUCURESCU
Tehnoredactor : ELENA DINULESCU

Bun de tipar : 28 august 1989
Coli de tipar : 13,5



Tiparul executat sub cd. 5224/989 la
ÎNTREPRINDEREA POLIGRAFICĂ
BACĂU
Str. Mioriței nr. 27






Scanare și prelucrare digitală



de

Anonim

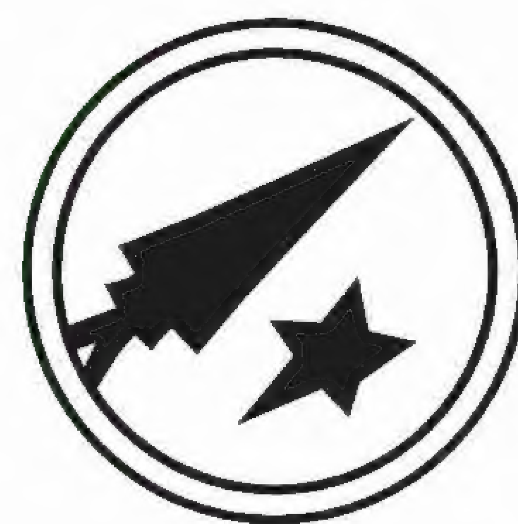




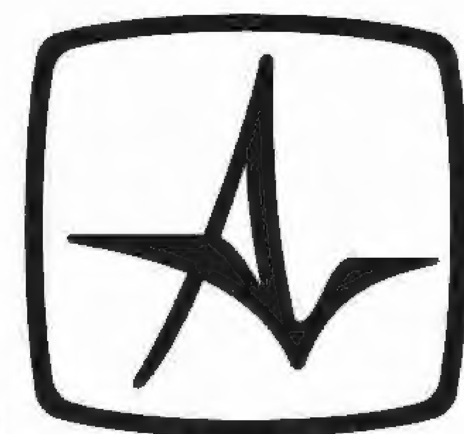


și

CAT Graur




Antwerpen




2024

